

THE JACOB RADER MARCUS CENTER OF THE
AMERICAN JEWISH ARCHIVES

MS-763: Rabbi Herbert A. Friedman Collection, 1930-2004.

Series F: Life in Israel, 1956-1983.

Box
16

Folder
2

Almogi, Joseph. Aliyah and absorption. 1976-1977.

For more information on this collection, please see the finding aid on the
American Jewish Archives website.

PRESS RELEASE

IMMEDIATE

For release:

ההסתדרות הציונית העולמית - אגף אמריקאי
WORLD ZIONIST ORGANIZATION
American Section, Inc.

515 PARK AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10022

Please refer to: Dr. Mordecai S. Chertoff

SAPIR CALLS FOR DOUBLING ISRAEL'S POPULATION IN 25 YEARS:

Conference Sees Aliyah As Responsibility of American Jews

NEW YORK---"Unless we double our Jewish population over the next twenty-five years, I fear for the future of the State of Israel," Pinchas Sapir told the Planning Conference for American Aliyah yesterday. Speaking to almost 300 people from 23 states and 55 cities, from 30 Jewish organizations, Sapir, Chairman of the World Zionist Executive and of the Jewish Agency, pointed out that in the first twenty-five years of statehood Israel's Jewish population grew from 600,000 in 1948 to almost three million -- a five-fold growth. "But Israel," he said, "is not five times as strong today as she was when statehood was declared but twenty or more times as strong: strength increases proportionately much faster than numbers; quantity effects quality as well."

Responding to questions at the end of the think-tank sessions, Sapir pointed out that aliyah is no less a determinant of Israel's future than is her army. "I like to quote Moshe Dayan - when I agree with him," he said, and Dayan was correct when he said recently that we are closer to peace today than ever before, "because there are more Jews in Israel than ever before."

Nor is Sapir concerned over the problem of absorbing what he hopes will be a large American aliyah. He recalled the late Chaim Arlosoroff's answer to the British High Commissioner, Sir Arthur Wauchope, when the great German aliyah began: Sir Arthur asked how these new olim would be absorbed. "They are carrying their absorption in their briefcases, Arlosoroff said. And Sapir added, "the American olim will do the same."

(More)

Earlier in the day, Sapir made an impassioned appeal for a major aliyah from the United States and challenged the American Jewish community to "take on the burden of stimulating a creative aliyah from North America."

Affirming that Israel has been "as responsive as we can be to some of the valid criticisms about our processes of absorption," Sapir insisted that Israel was offering "neither heaven nor haven, but a frontline position in trouble and triumph, in nation-building." Calling for new directions, Sapir pledged "a respectful response" to new ideas, new approaches, and even new organizational structures, to further aliyah.

The tone of the two-day meeting was set by Mrs. Charlotte Jacobson, Chairman of the American Section of the World Zionist Organization, on Saturday night, when she called the conference "historic" in that it had taken upon itself the task of determining how to make aliyah into the "number-one topic on the American Jewish agenda."

The conference was certainly innovative in that it was convened, on the initiative of Mr. Sapir, with no preconceived solutions, and dispensed with the usual array of glittering personalities and the customary galas and banquets. Instead of the movement faithful, there was a reaching-out to a cross-section of American Jewry, individuals selected from the ranks of Jewish Federations, Jewish community centers, synagogues, B'nai B'rith, the American Jewish Committee, the American Jewish Congress, ORT, Young Leadership of U.J.A. and Youth groups, the Council of Jewish Women and all of the Zionist organizations. There were many new faces -- from Houston, Texas and Des Moines, Idaho and California, Maine, Oregon and Missouri.

There was general prior agreement on two points: the importance of aliyah, and the need to put the cause of aliyah from North America into the hands of the American Jewish community. "In much the same way," as Sapir explained, "as the United Jewish

(More)

Appeal and Israel Bond sales are managed and run by Americans -- and run successfully."

Opening the sessions Sunday morning, Mrs. Jacobson pointed out that the challenge was to make American Jews understand that aliyah was one of the choices they could make, adding that if the conference generates the enthusiasm and the effort hoped for and leads, ultimately, to an "American wave of aliyah," it will have been, indeed, a historic conference.

Analyzing the "Roots of Aliyah" at the morning session, Professor Zvi Yavets -- professor of history at Tel Aviv University and currently at the Institute for Advanced Studies at Princeton University -- pointed to American impatience with problems that cannot be solved immediately. The frustrations of many American olim in Israel stem "not from bureaucracy or inefficiency -- which do exist, but from misplaced expectations. An Israeli who has fought in four wars simply does not understand the American oleh who lectures to him on socialism, or idealism." Israel, he said, is a "do-it-yourself country." Each wave of olim made its contribution to the country, despite problems of economic and social absorption. Americans will make their contribution, too -- once they make aliyah.

Five general propositions "for discussion" were offered by David Levinson, of St. Louis, who coined a phrase in his presentation which bids fair to enter the working vocabulary of Zionism: "people-raising." We need American initiative for "people-raising," he said, just as we developed it for fund-raising. Pointing out that aliyah from the West is no longer a luxury but a necessity, Levinson declared that "heroic solutions to yesterday's problems cannot solve those of today." Aliyah must be a joint venture, he insisted, a real partnership: we cannot have the money coming from one partner, and the work from the other; both must share in the effort, and we must begin by developing concrete programs, such as the organ-

(More)

ization of talent or skill groups for joint aliyah, and a recruitment program, using all the techniques developed by American management-recruitment concerns.

Levinson also called for the organization of a special Program committee functioning on an ongoing basis, to develop new techniques and new programs.

Dr. David Harmon of the Hebrew University, currently teaching at Harvard University's School of Education and Research, analyzed the role of aliyah in Zionist ideology and warned against seeing aliyah as the ultimate act of participation in the Zionist effort. He invoked the late President Shazar's differentiation between the early waves of aliyah and those who came after statehood was achieved: the latter see aliyah as the definitive act; the former saw it as a first step and the basis for sustained, successive activity. While "we cannot have the same expectation of olim today," he said, "they must see aliyah as one aspect of Zionist activity, with many sequels, just as living in Israel is not, in itself, an act of affirmation for Israelis." To assure the continued survival of the Jewish people, he concluded, aliyah must be a joint venture, shared in by the Jews of America and Israel.

Witness to the importance and relevance of aliyah was offered by a young Columbia University senior, Mark Shulman, who appeared briefly, during the luncheon session, to announce that a Student Mobilization for Israel had been established, following the United Nations invitation to terrorist leader Yasir Arafat, with a three-point program: political action on behalf of Israel, recruitment of volunteers for Israel and aliyah. The students established an Aliyah Corps already numbering some 500 youths committed to making aliyah. Shulman himself will be making aliyah this June, upon his graduation from the university.

The bulk of the morning session was devoted to concurrent workshops assigned to respond to the formal presentations and make concrete recommendations for action following the conference.

(More)

The concensus of the workshops, as reported by Dr. Judah Shapiro, President of the Labor Zionist Alliance and editor of The Jewish Frontier endorsed the proposal by Mr. Sapir and Mrs. Jacobson to develop regional or city councils for aliyah; involvement of all the existing Jewish organizations in the effort -- not in an advisory capacity, but functionally and operationally. Creation of an Executive Council was called for, to work out details for the regional bodies and their relationship to existing bodies, and to develop a time-table, procedures, and staff requirements.

The workshops stressed the importance of maintaining contact with olim to support their absorption, and called for attention to what he called "temporary aliyah" as a step towards total commitment.

Participants felt that aliyah must be considered a mandate for the Jews of North America, requiring an idealistic commitment to Israel. One of the important themes sounded, over and over, was the funding problem: many would-be olim simply lacked the funds to make aliyah.

Finally, Dr. Shapiro reported a commonly felt need for re-searching the very important problem of olim who don't "make it," but return to the U.S. Why? What were the elements which led them to return? What changes are needed in Israel to make retention of olim effective?

The ongoing debate on aliyah was outlined by Dr. David Sidorsky, Professor of Philosophy at Columbia University and Chairman of the American Zionist Youth Foundation. He traced the development of five major themes characterizing the debate: the real versus the ideal (what is, in the U.S., compared to what should be or ought to be in Israel); negation versus affirmation of the diaspora; the agendas of the "public" as compared to the "private" agencies and the way Zionist concerns have moved from the latter to the former; the question of dual loyalties -- not arising out of

(More)

support for Israel, but as a consequence of attitudes towards aliyah; aliyah as voluntary rather than obligatory.

What was most exciting, he said, was not the provision of new answers to old questions, but the new questions that were being raised.

Mrs. Jacobson who chaired the morning sessions, emphasized the openness of Mr. Sapir to suggestion, and his readiness to accept recommendations and introduce even far-reaching changes in the whole aliyah process. Mr. Sapir himself referred to the revolution in the housing situation -- and elimination of housing as a problem for olim; the improvement in the atmosphere in which olim are absorbed socially, thanks to the efforts of Israeli groups and individuals, and some of the experimental approaches being taken to settle gar'inim from the U.S. Typically, he asked one challenger, who had referred to specific olim with absorption problems, to furnish the names: Mr. Sapir would investigate their problems as soon as he returned to Israel!

"Today is a yom gadol, a big day, perhaps even a historic day -- depending on whether you follow up this conference," Sapir concluded. "We want to see you responsible for aliyah. I want you to have sleepless nights over aliyah. Then we will get results."

Mr. Uzi Narkiss, Director General of the Department of Aliyah, spoke briefly of the idealism necessary for successful aliyah, and Mr. Yehoshua Yadlin, Director of the World Zionist Organization, American Section Aliyah Center, described the operation of the Center and its regional offices.

Rabbi Herschel Schachter, Chairman of the Aliyah Committee of the American Zionist Federation, chaired the afternoon sessions. Coordinator for the conference was Mr. Sam Kadison a noted communal and educational leader.

PERSONAL MEMORANDUM - #2

To: Joseph Almogi

From: Herbert Friedman

Subject: A Proposal to Establish an Absorption Office in Israel for North American Olim

In a Personal Memorandum which I wrote to you on 21-3-76, dealing with Aliyah, there was a paragraph VII, dealing with an office in Israel for Klitah. I should like now to develop this idea more fully.

I. BAD REPUTATION OF PRESENT SYSTEM

All the complaints must, by now, be well known to you. The most bitter always refer to the "ugly bureaucracy." This one phrase covers a multitude of problems, and does not simply mean a surly or ignorant clerk who drinks his tea while being rude to the client. There are also many kind and helpful clerks.

The phrase really refers to the whole complex, intricate system - in which there are too many offices to be visited; too many unanticipated requests to be met, which require return visits; too many people crowded into small spaces; no orderly system of queues, or signs explaining which is the correct queue for a particular need; language confusion over technical matters; complicated legal and financial questions which are baffling, especially at the beginning; and above all else, a feeling the the system need not be this way, which causes infuriation and short tempers. The immigrant facing this monster of a system feels that he is being unjustly exploited by being forced to wander through this labyrinth, because logically the whole procedure could be made simpler and more human. And when he feels exploited, he begins to develop a sense of antagonism. I am convinced that one of the important psychological causes of yerida is a feeling of defeat which arises out of disdain and disgust for what the immigrant feels is unnecessary torture.

II. ANALYSIS OF PRESENT SYSTEM

- A. The immigrant is recruited through the Aliyah and Absorption Department of the Jewish Agency, whose shlichim in North America try to answer his questions, and often make promises to him, but cannot really service him with anything except a place in an Absorption Center.
- B. He is supposed to be processed by the Absorption Ministry of the Government, but they cannot always be sure of giving him a dwelling.
- C. He may have to deal with the Ministry of Housing, but they often cannot take care of him and they blame the various housing companies on which they depend.
- D. The problem of coordination of housing and employment is not anyone's official responsibility, and the immigrant is often caught in a situation which he must try to solve himself - i.e., he finds a job somewhere, and must then struggle with the Housing Ministry to find an appropriate dwelling nearby; or, vice versa, he accepts the best housing solution he can get, then struggles to find employment nearby.
- E. Placing his children in schools often becomes his personal responsibility, filled with great frustrations, because of language inadequacy and fears that he has not found the right solution for his children.

III. NEW SYSTEM

A. Organization

1. General

There should be established an independent office, called North American Absorption Office, with branches in five cities - Jerusalem, Tel Aviv, Haifa, Netanya and Beersheba. The headquarters shall be Jerusalem. The director-general shall be based in Jerusalem. The NAAO shall be funded by the WZO. The director-general shall be responsible to a Board of thirteen, whose members shall be the Chairman of the Jewish Agency; (or his appointee); the chairman of

the Board of Governors of the Jewish Agency, (or his appointee); one representative each of the Ministries of Housing, Labor, Education, Finance, and Interior; two representatives of the National Aliyah Committee in North America; two representatives of the AACI; and two highly respected members of the Israeli public at large. The Board shall meet quarterly to set policies and review progress and problems.

The NAAO shall be a one-stop office, containing the facilities and personnel to deal with all the immigrants' major concerns, not requiring him to do any of the "running," but doing it for him. In case any "running" is necessary, the NAAO staff shall do it, not the immigrant.

2. Specific

A chart of organization is appended, which is the kernel of the idea. It is, of course, subject to careful analysis and review, as to the exact number of persons and rooms required. The Jerusalem and Tel Aviv offices should probably be the same size and the other three smaller, but on an identical model. Section II - Computer - is required only in Jerusalem. All other branches have only Sections I, II, and IV.

B. Methodology

1. Olim who enter Absorption Centers

These are processed by the Aliyah Department of the Jewish Agency at the port of entry and settled in at the Absorption Center to which they are assigned. An intake worker of the NAAO meets them at the Absorption Center, just as soon as possible after they are settled in. He provides transportation to the nearest NAAO, opens their file, and starts them on their path from department to department, where their problems are dealt with - and hopefully solved long before the five and one-half month residence period is completed. They are also introduced to the AACI network of volunteer and counselling services at the same time. Several visits to the NAAO may be required; and/or the intake worker makes visits to the Absorption Center. In addition the AACI volunteer and counselling

service is also at work.

2. Olim who arrive for immediate absorption

These are met at the port of entry by the NAAO intake worker, who already possesses a destination address (agreed upon by computer-link before departure from North America). Intake worker and AACI volunteer accompany olim to destination, help settling-in process, and arrange transportation to nearest NAAO for confirmation of job, school, etc.--and full processing.

There may be cases where house, job, etc., are still problematic, upon arrival, and intake worker must have emergency or temporary solutions at his disposal, which he prepares in advance of arrival.

3. System of processing

The immigrant carries his own file with him as he moves from department to department through the NAAO. (There is a second copy, kept permanently in the office). He can thus know what is happening to him, each step of the way. Each interview is recorded; relevant facts, figures, phone numbers are always at his fingertip; promises are written in, with dates; he charts his own progress. This removes much of the mystery and doubt; it gives him the feeling that his destiny is under his own control, not lying on a messy desk with some nameless bureaucrat.

The U.S. army used this system very successfully with its officers--each of whom carried his own 201-Personnel file with him, as his assignments took him to various regiments and divisions.

The world-famous Mayo Clinic in Rochester, Minnesota uses this same method with patients. As a patient moves through the clinic's departments, as many as twenty, during a four-day period, each examining doctor enters his comments and findings into the master file, which the patient carries with him, and has immediately at hand, so there is no time lost in searching for files.

At the end of this medical assembly line, the patients' entire profile is in

the one folder, which is then studied, and a diagnosis made. Incidentally, the patient can keep reading his own file as he moves along, and while he may discover something unpleasant, yet all mystery is removed. He knows what is happening to him.

IV. AACI SERVICES

These most important counselling and volunteer services must be located right in the NAAO, as part of the "one-stop" concept. While the immigrant is going through the various desks of Section I, dealing with the specific, material problems of his new existence, he can also begin to go through Section II, where he can receive that spiritual assist which will ease transition. He will be assigned a "big brother" family to help him, to explain the new and strange customs, the shopping habits, where to find little items, easily obtainable in North America, but not so obvious here. He will be assigned a counsellor to answer perplexing legal questions, relating to citizenship, army, finances, and many other items making up the mosaic of daily life. All of this will assist his social integration, meeting others who have been through the mill and are willing to help him. Through this Section II, he can begin to penetrate the intellectual and social life of the country.

The AACI has many other programs aside from these counselling services. If the AACI wishes to locate its total functioning on NAAO premises, I would favor making the necessary space available to them. If they chose to attach only their counselling service to the NAAO, and retain outside premises for the balance of their activities, I would accept that decision as well.

The essence of the matter is that Section II is vital to the effective work of the NAAO.

V. COMPUTER SERVICE - SECTION III

In my previous memorandum, I began to outline how this should work. A full separate memo should be prepared on this subject alone. Sufficient for now is the fact that the computer service must be located in the Jerusalem headquarters, to service

the National Aliyah Committee in North America, and the other four NAAO branches in Israel.

VI. HOUSING

In order to achieve the "one-stop" service, the single most critical fact is that housing must be at the physical disposal of the NAAO. That is, the actual keys to the flat must be in the NAAO. In other words, there must be, at all times, in the hands of NAAO, a very large reservoir of housing units, of all sizes, located in all parts of the country. The NAAO must be able to get these units from the Housing Ministry, or private contractors, and keep a permanent stock at its disposal, so that it can hand them out, on the spot, to the client, without making him run around from one office to another. There must be units for rental and for sale, according to the wishes of the immigrant.

If he has pre-selected housing, through the computer, through the assistance of a relative or friend already here, through a previous exploratory visit, or by whatever means, that house must be available to him. He arranges rental or mortgage-purchase in the NAAO.

NAAO must have the financial means necessary to keep a large stock of units on hand. This might require some revolutionary changes, as between the Agency and the various ministries, but it is an absolutely indispensable fact to the successful operation of the NAAO.

Rental housing must be available at a subsidized price amounting to no more than one-fourth of the immigrants' monthly income.

25-4-76

PERSONAL MEMORANDUM - #2

To: Joseph Almogi

From: Herbert Friedman

Subject: A Proposal to Establish an Absorption Office in Israel for North American Olim

In a Personal Memorandum which I wrote to you on 21-3-76, dealing with Aliyah, there was a paragraph VII, dealing with an office in Israel for Klitah. I should like now to develop this idea more fully.

I. BAD REPUTATION OF PRESENT SYSTEM

All the complaints must, by now, be well known to you. The most bitter always refer to the "ugly bureaucracy." This one phrase covers a multitude of problems, and does not simply mean a surly or ignorant clerk who drinks his tea while being rude to the client. There are also many kind and helpful clerks.

The phrase really refers to the whole complex, intricate system - in which there are too many offices to be visited; too many unanticipated requests to be met, which require return visits; too many people crowded into small spaces; no orderly system of queues, or signs explaining which is the correct queue for a particular need; language confusion over technical matters; complicated legal and financial questions which are baffling, especially at the beginning; and above all else, a feeling the the system need not be this way, which causes infuriation and short tempers. The immigrant facing this monster of a system feels that he is being unjustly exploited by being forced to wander through this labyrinth, because logically the whole procedure could be made simpler and more human. And when he feels exploited, he begins to develop a sense of antagonism. I am convinced that one of the important psychological causes of yerida is a feeling of defeat which arises out of disdain and disgust for what the immigrant feels is unnecessary torture.

II. ANALYSIS OF PRESENT SYSTEM

- A. The immigrant is recruited through the Aliyah and Absorption Department of the Jewish Agency, whose shlichim in North America try to answer his questions, and often make promises to him, but cannot really service him with anything except a place in an Absorption Center.
- B. He is supposed to be processed by the Absorption Ministry of the Government, but they cannot always be sure of giving him a dwelling.
- C. He may have to deal with the Ministry of Housing, but they often cannot take care of him and they blame the various housing companies on which they depend.
- D. The problem of coordination of housing and employment is not anyone's official responsibility, and the immigrant is often caught in a situation which he must try to solve himself - i.e., he finds a job somewhere, and must then struggle with the Housing Ministry to find an appropriate dwelling nearby; or, vice versa, he accepts the best housing solution he can get, then struggles to find employment nearby,
- E. Placing his children in schools often becomes his personal responsibility, filled with great frustrations, because of language inadequacy and fears that he has not found the right solution for his children.

III. NEW SYSTEM

A. Organization

1. General

There should be established an independent office, called North American Absorption Office, with branches in five cities - Jerusalem, Tel Aviv, Haifa, Netanya and Beersheba. The headquarters shall be Jerusalem. The director-general shall be based in Jerusalem. The NAAO shall be funded by the WZO. The director-general shall be responsible to a Board of thirteen, whose members shall be the Chairman of the Jewish Agency; (or his appointee); the chairman of

the Board of Governors of the Jewish Agency, (or his appointee); one representative each of the Ministries of Housing, Labor, Education, Finance, and Interior; two representatives of the National Aliyah Committee in North America; two representatives of the AACI; and two highly respected members of the Israeli public at large. The Board shall meet quarterly to set policies and review progress and problems.

The NAAO shall be a one-stop office, containing the facilities and personnel to deal with all the immigrants' major concerns, not requiring him to do any of the "running," but doing it for him. In case any "running" is necessary, the NAAO staff shall do it, not the immigrant.

2. Specific

A chart of organization is appended, which is the kernel of the idea. It is, of course, subject to careful analysis and review, as to the exact number of persons and rooms required. The Jerusalem and Tel Aviv offices should probably be the same size and the other three smaller, but on an identical model. Section II - Computer - is required only in Jerusalem. All other branches have only Sections I, II, and IV.

B. Methodology

1. Olim who enter Absorption Centers

These are processed by the Aliyah Department of the Jewish Agency at the port of entry and settled in at the Absorption Center to which they are assigned. An intake worker of the NAAO meets them at the Absorption Center, just as soon as possible after they are settled in. He provides transportation to the nearest NAAO, opens their file, and starts them on their path from department to department, where their problems are dealt with - and hopefully solved long before the five and one-half month residence period is completed. They are also introduced to the AACI network of volunteer and counselling services at the same time. Several visits to the NAAO may be required; and/or the intake worker makes visits to the Absorption Center. In addition the AACI volunteer and counselling

service is also at work.

2. Olim who arrive for immediate absorption

These are met at the port of entry by the NAAO intake worker, who already possesses a destination address (agreed upon by computer-link before departure from North America). Intake worker and AACI volunteer accompany olim to destination, help settling-in process, and arrange transportation to nearest NAAO for confirmation of job, school, etc.--and full processing.

There may be cases where house, job, etc., are still problematic, upon arrival, and intake worker must have emergency or temporary solutions at his disposal, which he prepares in advance of arrival.

3. System of processing

The immigrant carries his own file with him as he moves from department to department through the NAAO. (There is a second copy, kept permanently in the office). He can thus know what is happening to him, each step of the way. Each interview is recorded; relevant facts, figures, phone numbers are always at his fingertip; promises are written in, with dates; he charts his own progress. This removes much of the mystery and doubt; it gives him the feeling that his destiny is under his own control, not lying on a messy desk with some nameless bureaucrat.

The U.S. army used this system very successfully with its officers--each of whom carried his own 201-Personnel file with him, as his assignments took him to various regiments and divisions.

The world-famous Mayo Clinic in Rochester, Minnesota uses this same method with patients. As a patient moves through the clinic's departments, as many as twenty, during a four-day period, each examining doctor enters his comments and findings into the master file, which the patient carries with him, and has immediately at hand, so there is no time lost in searching for files.

At the end of this medical assembly line, the patients' entire profile is in

the one folder, which is then studied, and a diagnosis made. Incidentally, the patient can keep reading his own file as he moves along, and while he may discover something unpleasant, yet all mystery is removed. He knows what is happening to him.

IV. AACI SERVICES

These most important counselling and volunteer services must be located right in the NAAO, as part of the "one-stop" concept. While the immigrant is going through the various desks of Section I, dealing with the specific, material problems of his new existence, he can also begin to go through Section II, where he can receive that spiritual assist which will ease transition. He will be assigned a "big brother" family to help him, to explain the new and strange customs, the shopping habits, where to find little items, easily obtainable in North America, but not so obvious here. He will be assigned a counsellor to answer perplexing legal questions, relating to citizenship, army, finances, and many other items making up the mosaic of daily life. All of this will assist his social integration, meeting others who have been through the mill and are willing to help him. Through this Section II, he can begin to penetrate the intellectual and social life of the country.

The AACI has many other programs aside from these counselling services. If the AACI wishes to locate its total functioning on NAAO premises, I would favor making the necessary space available to them. If they chose to attach only their counselling service to the NAAO, and retain outside premises for the balance of their activities, I would accept that decision as well.

The essence of the matter is that Section II is vital to the effective work of the NAAO.

V. COMPUTER SERVICE - SECTION III

In my previous memorandum, I began to outline how this should work. A full separate memo should be prepared on this subject alone. Sufficient for now is the fact that the computer service must be located in the Jerusalem headquarters, to service

the National Aliyah Committee in North America, and the other four NAAO branches in Israel.

VI. HOUSING

In order to achieve the "one-stop" service, the single most critical fact is that housing must be at the physical disposal of the NAAO. That is, the actual keys to the flat must be in the NAAO. In other words, there must be, at all times, in the hands of NAAO, a very large reservoir of housing units, of all sizes, located in all parts of the country. The NAAO must be able to get these units from the Housing Ministry, or private contractors, and keep a permanent stock at its disposal, so that it can hand them out, on the spot, to the client, without making him run around from one office to another. There must be units for rental and for sale, according to the wishes of the immigrant.

If he has pre-selected housing, through the computer, through the assistance of a relative or friend already here, through a previous exploratory visit, or by whatever means, that house must be available to him. He arranges rental or mortgage-purchase in the NAAO.

NAAO must have the financial means necessary to keep a large stock of units on hand. This might require some revolutionary changes, as between the Agency and the various ministries, but it is an absolutely indispensable fact to the successful operation of the NAAO.

Rental housing must be available at a subsidized price amounting to no more than one-fourth of the immigrants' monthly income.

NORTH AMERICAN ABSORPTION OFFICE - Jerusalem Head Office -
 Branches in Tel Aviv, Haifa, Netanya, Beersheba

Director-General
 Deputy
 Administrative Assistant } in Jerusalem

 Director
 Deputy } in each branch

SECTION I - Absorption Desks

1. INTAKE	2. DOCUMENTATION (Ministry of Int.)	3. EMPLOYMENT	4. HOUSING	5. EDUCATION	6. MEDICAL
3 intake clerks, each in separate room. 1 large waiting room, enough seats, basic information on walls, on large placards, with receptionist to direct traffic. 4 persons 4 rooms including one large	3 clerks, each in separate room, issuing necessary documents. 1 large waiting room, with receptionist to direct traffic. 4 persons 4 rooms, including one large	Director and secretary Assistant Receptionist 4 persons 4 rooms	Director and secretary Assistant Runner Receptionist 5 persons 4 rooms	Director and secretary 2 persons 2 rooms	Director and secretary 2 persons 2 rooms

SECTION II - AACI Counselling

1. Social integration - "big brother"
2. Financial advice - taxes, social security, tax-free purchases, second mortgage, personal loans, etc.
3. Citizenship advice
4. Army advice
5. Fraternal services - cemetery, synagogue, etc.
6. Availability of lectures, courses, music, field trips, etc.

Number of rooms and personnel to be decided with AACI

SECTION III - Computer

Function I
accumulating data

Function II
updating data

Function III
supply data to terminals

Number of rooms and personnel to be decided in consultation with computer experts of whichever computer in Israel is selected for use.

SECTION IV - Services

1. Office manager, bookkeepers, etc.
2. Transportation
3. Information and Publicity
4. Mail Room - photocopying
5. Stock Room - supplies

Probably 10 persons in 5 regular rooms and 5 large size rooms.

PERSONAL MEMORANDUM

March 21, 1976

TO: JOSEPH ALMOGI
FROM: HERBERT FRIEDMAN
SUBJECT: A PROPOSAL FOR A SYSTEM TO PROMOTE ALIYAH FROM U.S.A.

I. OBJECTIVE

To set up a National Aliyah Committee, consisting of prestigious personalities based upon local committees, chaired by recognized community leaders, who shall accept the autonomous responsibility of stimulating aliyah, just as they accept other responsibilities in support of Israel and World Jewry, such as fund-raising, bond-selling, public information and political education.

This National Committee shall actively cooperate with all national organizations; and its local chapters shall function within the organized framework of the local community, seeking harmoniously to utilize all resources of individuals, boards and organizations.

The basic concept behind this proposal is that American Jewry should assume the responsibility for planning and promoting its own aliyah; and should do so through its most organic local expression, which is the centrally organized community federation, and which truly represents the concentrated will-power of the total community.

This National Aliyah Committee, and its local chapters, shall be directed by a lay chairman and a professional executive vice-chairman, in the accepted manner of most American Jewish organizations. It shall be funded by the World Zionist Organization.

II. APPARATUS

1. Lay

- A. National Aliyah Committee (well-known national leaders plus local chairmen--approximately 100 persons)

- B. National Women's Aliyah Committee (same structure as mens' committee)
- C. National Student Aliyah Committee (campus campaign leaders and Hillel activists)

2. Professional

A. National staff:

- 1. Director
- 2. Assistant director
- 3. Publicity director--(to publish a National Report quarterly, for stimulation, to include successful techniques and ideas, for guidance of local committees)
- 4. Womens' committee director
- 5. Student committee director
- 6. Comptroller
- 7. Computer director
- 8. Special projects director--(to look into pockets of unemployment, and special groups like teachers, aircraft industries, ex-va11' street employees, etc.)

B. Field Staff--six men, working out of regional offices, to travel and provide constant support and encouragement to local chairmen.

C. Regional offices--New York, Los Angeles, Philadelphia, Chicago, Boston, Miami

III. SETTING-UP PROCESS

- 1. Chairman and Executive vice-chairman of National Aliyah Committee should be selected by Prime Minister and Jewish Agency Chairman in order to have their confidence and backing.
- 2. These two persons, together with Mr. Almogi and Mr. Abba Eban (representing the government), should make appearances before the CJFWF, the UJA, the organized Zionist leadership, and the President's Conference, in order to explain how the NAC will function, and to obtain approval and support.

3. A careful process of selecting "national" members for the NAC and the NWAC must then take place, involving consultations with all the above factors, followed by individual visits with each nominee to obtain his consent and commitment, not just nominal, but enthusiastic. Twenty or thirty such truly national leaders must be recruited for each of the two committees.
4. Then must begin the grass-roots operation--i.e. visits to each city where it is decided to set up a local committee.
 - a. Meet with local Federation Board and Executive Director to win their support.
 - b. Select local chairman and key committee members for the NAC and NWAC.
 - c. Meet with entire professional cadre in community--i.e. directors of agencies (like J.C.C., Jewish Family Service, Jewish Vocational Service, Bureau of Education, etc.); all rabbis; local directors of national organizations, etc.
 - d. Meet with entire lay cadre in community--i.e. chairmen of every single organization in the city.
5. The National Student Aliyah Committee must be organized in a separate operation by grass-roots visits to such college campuses as have identifiable student and faculty leaders. The cooperation of the UJA, Hillel, and student Zionist organizations must be obtained.
6. When the local ground-work is finished, then the first national meeting can be called of the three bodies (NAC, NWAC, NSAC) for the purpose of inspiring, explaining procedures, exchanging ideas, setting quotas, and working out a "campaign" rhythm.

IV. OPERATIONS ON LOCAL COMMUNITY LEVEL

1. Following the first national meeting, work then returns to the local level. The local chairmen of the NAC and NWAC fill out their committees to full strength, begin to set their policies, techniques and approaches, and then call a city-wide meeting of all factors--Federation Board, professional cadre, all

organization chairmen--to explain how they will work, discuss plans and ideas, set local quota as fair share of national quota, obtain agreement. Suggestions of how to begin could include the following:

- a. Setting up aliyah office in Federation building
- b. Posters all over town
- c. Announcements in all house organs
- d. Sermons in all pulpits
- e. Advertisements in local newspapers and trade newspapers
- f. Contacts with professional associations
- g. Contacts with labor unions
- h. City-wide mailing to all listed families
- i. Discuss advisability of concentrating on one homogeneous unit in Israel--i.e. a town, moshav, or industrial village.

V. SUPPORT STRUCTURES IN U.S.A.

1. Form a prestigious Israeli public committee in U.S.--with Mrs. Eban as chairman; Ambassadors Dinitz and Herzog as honorary chairmen; and important Israeli professors who are on sabbatical in the U.S.
2. Form a committee of Israeli citizens resident in U.S. (i.e. students, yordim, shlichim of various government or business organizations, etc.) who will volunteer to teach Hebrew to groups of potential olim. This is idea of Uri Millstein. Ask him to direct it.
3. Form a committee of U.S. professionals (i.e. executive directors, social workers, group workers) who intend themselves to emigrate, and train them to act as guidance personnel in Israel. This is idea of Mike Gettinger of Atlanta. Ask him to organize it. Attach them to the NAC office in Israel.
4. Give careful briefing to all Foreign Ministry personnel in U.S., so they are familiar with system, and can give support to local chairmen. (This requires visit to each city where consulate is located, and bringing local chairmen

together with consul or consul-general.

5. American immigrants who have made successful adjustment in Israel, and yet who know how to describe all the difficulties quite realistically, might have to be brought over, to stay in residence in local community for periods of one month, to assist local chairmen.

VI. COMPUTER SUPPORT FROM ISRAEL

The average person who is at all interested in possibly emigrating to Israel wants to know three basic things, in addition to many other questions. He wants to know about employment, housing and schools. Most of the answers he gets on these three subjects are usually vague. The answers must be specific. The way to provide fast and accurate information is to collect the data, program it synchronously into a computer, in Israel, and feed it to terminals in the U.S., where it can be instantly provided.

1. Maintain a constantly updated inventory of job opportunities and manpower needs, by drawing information from Ministry of Labor, Histadrut, Manufacturers Association, moshav and Kibbutz associations, military industries, Kibbutz industries, large concerns like Koor, local councils, and every other possible source of information.
2. Maintain a constantly updated inventory of housing available (with concentration on rentals), by drawing information from Ministry of Housing, Ministry of Absorption, Jewish Agency housing companies, Histadrut companies, and private contractors association.
3. Maintain a constantly updated inventory of school seats available, by drawing information from Ministry of Education, local councils, ORT, Amal, and any other possible source of information.
4. Program the data so that it can be retrieved synchronously, i.e. information about job, house and school to come together. Also, program it with as much

detail as possible, within obvious limits. Assume that the first and most important question is employment, so link house and school to that, in sequence.

5. Example--a candidate in Atlanta whose occupation is furniture upholsterer asks the local chairman what kind of a job he can get in Israel, and describes his family's make-up. The question is put through the terminal to the computer, and the answer must come back with a description of the job, its exact location, salary, conditions, etc. In sequence with that information, must also come data about the nearest available housing suitable for him, according to number of rooms needed, with exact address, rental cost or purchase cost, amount of mortgage available, and possibly a photograph. There must also come exact information regarding nearest school for his children, according to their ages.

The computer must be programmed also to provide all this data in case the opening question refers to a specific location--i.e. a furniture upholsterer who wants to live in Haifa, where he already has friends. So the computer looks first under "Haifa" heading.

Maximum flexibility can easily be obtained if the programming process is thought through in advance.

There are enough large computers in Israel which are not being totally utilized, so that it should be fairly easy to obtain the computer time required. The decision as to how many terminals to have in U.S. would depend on the cost.

The concept behind the whole idea is like an airline reservation system, with a central storage bank, and thousands of terminals making requests. When a person makes a reservation on a flight one seat is removed from the bank. When a person cancels a reservation, one seat is available.

In our system, a person requesting information about a particular job, house and school could be given 30 days to decide if he wants them. During

that period of time, the facilities he requests are taken out of the bank, and held for him. If he decides to cancel, they are returned to the bank, and made available to others.

VII. NAC COUNTERPART IN ISRAEL

This is a crucial point. There must be a counterpart office in Israel to which the NAC, and its affiliates can turn for assistance in the absorption process. Promises and allegations will be made to persons in the U.S. upon which they will base their emigration. These promises must be kept. It does no good to say that the aliyah recruiting process lies with one organization, and the absorption process with another. This is simply not satisfactory because it is not logical.

The NAC and its affiliates must have a Director in Israel who shall have two basic functions. He must organize the information to be fed into the computer. This is an enormous task. He must also follow through and carry out everything which has been agreed upon in the U.S. A decision must be made in advance whether the Israel office of the NAC is to be situated in the Aliyah department of the Jewish Agency, or the Absorption Ministry, or altogether independently. In the latter instance, the Director could then set up, once and for all, the "one-stop", "all under one roof" absorption procedure which is always talked about but never executed.

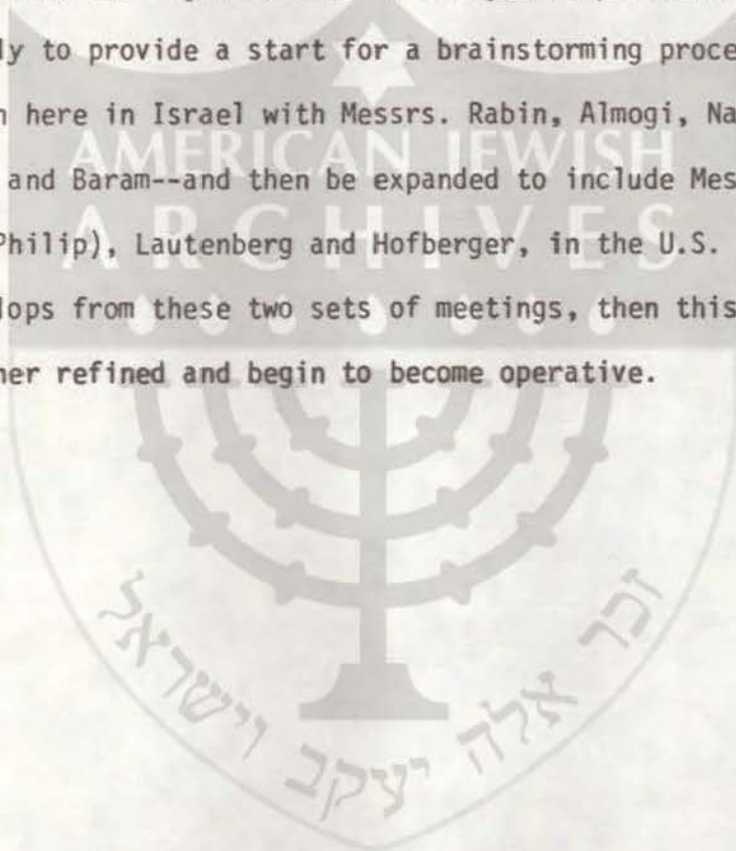
Moshe Shamir, (once Aliyah shaliach in England) and Yosef Geva (once director-general of Absorption ministry) are the type of men who should be sought as Israeli director. Aharon Yariv would be perfect for this job.

VIII. MISCELLANEOUS

1/ The Raanan Weitz plans for industrial villages should be looked at very carefully, with an eye toward asking a particular city in the U.S. to recruit the total population, with all the skills needed, to fill one village. This is the basic approach of Moshe Yegar of the Foreign Ministry, and he should be

recruited to this task.

2. The document which I wrote for Minister Peres, at his request, on the building of Yamit should be taken out and looked at as a major project to provide large-scale absorption possibilities.
3. I have not tried to answer all questions. This proposal is simply the kernel of an idea. Many details are missing. There may also be major items missing which I have overlooked. Many suggestions I have made may not work, and might have to be changed in practice. This paper is intended simply to provide a start for a brainstorming process, which should begin here in Israel with Messrs. Rabin, Almogi, Narkiss, Rosen, Sherman, Ofer and Baram--and then be expanded to include Messrs. Bernstein (Irving and Philip), Lautenberg and Hofberger, in the U.S. If a positive consensus develops from these two sets of meetings, then this proposal can be further refined and begin to become operative.

26.10.76

Horev report 'recommends end to Absorption Ministry'

By YA'ACOV FRIEDLER
and JUDY SIEGEL

Jerusalem Post Reporters

The long-awaited report by the Horev Commission requested by Prime Minister Yitzhak Rabin and the chairman of the Jewish Agency Executive, Yosef Almogi, to recommend improvements in the aliya and absorption process, will be made public today.

The Jerusalem Post has learned that the report is highly critical of the state of affairs in these vital activities, and, in effect, recommends the abolition of the Absorption Ministry, and the unification of all aliya and absorption activities under a single authority, not necessarily the Jewish Agency.

The commission, headed by Aluf (Res.) Amos Horev, president of the Technion, has 10 members and began work last March. It was set up after Jewish leaders at the

Jerusalem Solidarity Conference last December called for a study of the immigration and absorption system.

The commission sat for nearly 20 meetings, most of them all day, at a secret location — Belt Haneft — in Tel Aviv, and heard some 90 witnesses. Some commission members even went abroad for on-the-spot examinations of immigration procedures, particularly in Vienna where the problem of Russian drop-outs was investigated. A thorough examination of absorption activities in Israel was carried out.

The report's recommendations are awaited with some nervousness by officials of the Absorption Ministry and the Jewish Agency's Aliya and Absorption Department. Officials in each have of late been calling for the abolition or cutback of the other, saying that the present duplication and waste is insufferable.

Israel should stop appealing for aliya, abolish the special aliya incentives, and eliminate the bureaucratic network that these entail, writes MOSHE KOHN. Let the call be the natural call of the re-established sovereign Jewish national life in the Jewish homeland.

Do we really need aliya emissaries?

"ONLY 94 of the 754 emissaries" of the Jewish Agency and the World Zionist Organization serving in the Diaspora are Aliya Department emissaries, a newspaper proclaimed in a headline and lead paragraph of a story early this month.

It is not clear whether the "only" was meant to celebrate how much was being achieved by such a small number, or to complain about how few were being assigned to such a vital task. The "only," it should be noted, does not appear in the report — on which the story was based — on "Criteria and Selection" of Agency-WZO *shlichim* submitted to the Agency Executive by a committee headed by Director-General Moshe Rivlin. The Jewish Agency, the Government, and Knesset bodies are reviewing the emissary situation for a change.

Those "only 94" aliya emissaries worry me. I suggest that the number be reduced to as close to zero as possible. Aliya emissaries should be retained only in places like Vienna to expedite the passage of those Jews who are already olim — in spirit and body — who are already headed homeward to Eretz Yisrael, and only have to be directed to the vehicles waiting to bring them here, and do not have to be "encouraged" and "incentived" to do so.

What is being proposed here is not aimed merely at saving money — salutary though that may be. On the contrary, what I propose instead of our existing aliya apparatus, and also instead of much of the existing *klita* (absorption) apparatus, will probably cost much more — initially at least. But the returns on the investment will be infinitely greater. At worst, we will "only" have eliminated the cost and effort involved in a system that has never really worked and cannot possibly do so, and we will have freed scores of capable and devoted public servants for work in areas in which their talents can be more usefully applied. I am speaking mainly of the aliya-*klita* system and personnel dealing with the Jews of the "free countries" — i.e., whose inhabitants are free to come and go as they wish.

Under the present system, even if the emissary in New York, Toronto,

London, Paris, Bogota, Pretoria, or Melbourne is giving his clients the latest information concerning their "rights" and duties, and even if, on arrival in Israel, the olim are speedily, efficiently, and courteously directed to their rights and harnessed to their duties — and we know that this is not always the case — the system still will not work.

The most courteous, efficient and devoted of aliya-*klita* officialdom cannot guarantee that the apartment to which the family of olim is directed does not leak and that the window frames are not warped from the outset; that Mr. Oleh does not get shouted at by a bank clerk; that Mrs. Olah does not get elbowed in the grocery store and get her bread wrapped in a soiled newspaper instead of the way she was accustomed to getting it "back home"; that their children do not have an unhappy school and playground adjustment; that the family will learn quickly how to live on their Israeli income and deal with the new semantics of Israeli life.

Then, when something — or a combination of things — goes wrong, and some individual or family decides to pack up and "go home," they blame "Israel."

In a way, they are right. It is "Israel," and not some particular agency or official, that relentlessly calls for aliya; tells Jews that Israel needs them and they need Israel as their home; offers them rights, benefits, incentives to answer the call of this mutual need. Thus, by the time they come here — those Jews of the Free Countries, and often also the Jews of the "lands of distress" — too many of them have forgotten why they responded at all to that call and to the offers of incentives, and the success or failure of their aliya now hinges on how completely, speedily and smoothly the promises explicitly or implicitly made to them by emissaries and brochures are kept, and on whether you and I were careful never to let them see us frown.

"Israel," then, should be freed of her status as handy scapegoat, by halting the verbal and written calls for aliya; abolishing the special aliya incentives; ceasing the

promises — stated or implied — that go with these calls and incentives; and eliminating the bureaucratic network needed to implement such a system of calls, incentives, and promises. Let the call be the natural call of the re-established sovereign Jewish national life in the Jewish homeland and of the struggle to shape that life properly; let the incentive be the desire of each Jew to come home and benefit from that life; and let the promise be the promise that each of those Jews sees in being a part of, and eventually contributing to, that life.

ALL THIS, you will say, is very pretty talk, but, you will ask, how is it to be implemented? I repeat a suggestion I made in these columns over two years ago, which the late Pinhas Sapir subsequently, after becoming Chairman of the Jewish Agency Executive, put on the agenda of the Zionist Movement, and which notably the British Zionist Federation has been doing for many years but which North American Jewry has been reluctant to try. That article put forward in considerable detail a suggestion whereby every American Jewish community would become responsible for organizing and financing the "encouragement" and implementation of the aliya of its members. This would be done in cooperation with technical and professional specialists in the various relevant fields in Israel, hired by and directly responsible to the "Aliya Corporations" set up by those Diaspora communities, and with the relevant official bodies and olim associations in Israel.

The details of that proposal will not be repeated here. It should be stressed, however, that the drastic revision of the aliya-*klita* system I propose — at least as it pertains to the Jews of the Free Countries — will remove what has been such a source of friction between Israel and those Jews. More important, it will at long last leave them face-to-face, alone, with the question of aliya, forcing them finally to cope with it on their terms, and to develop an aliya ethos of their own as citizens of the 3,500-year-old Jewish People with its strange, unique history.

This is the first of two articles.

SPECIALTIES OF MEDICAL RESEARCH

Box 5123
Computer Park East

Albany, New York 12205
(518) 458-9246

August 3, 1976

Mr. Herb Friedman
5 Ibn Gabirol Street
Jerusalem, Israel 92430

Dear Herb:

I did not answer your brief correspondence following your meeting with Almogi because I expected that I might be in Israel during the short period of time that you were going to have in between your trips. My recollection is, from what you told me, that as I write this letter you are in Europe, but I am writing it so that you will have it when you return.

I, unfortunately, did not make the journey to Israel to the Jewish Agency Meeting mainly because as chairman of the drive next year I have to bring over the October "This Year In Jerusalem" Mission from Albany and I couldn't financially swing both things. I wanted to be in Israel in particular after the event of Entebbe, but there was a certain financial reality that I had to face.

It is difficult to react to your note which described your meeting with Almogi and your reaction to it without meeting with you face to face. I am certainly in agreement with your reaction to his attitude. I am not too sure that I am completely in agreement with the action that you have taken, however, I think it should be discussed between you and I privately. I have a vague recollection that you expect to perhaps come to the States this Fall. If you do, please let me know in advance so that I can plan to meet with you and if you don't plan to be coming, I will make the effort, although I will be busy with the mission, to somehow get to see you during the course of the "This Year In Jerusalem" Mission.

To say that the job of trying to motivate people within bureaucracy to head in the right direction is not an easy one, would be an understatement and I have run into many stumbling blocks here, but for some reason as the stumbling blocks increase, the vision of what has to be done becomes even clearer. Therefore, I am continuing along the same basic outline that you and I discussed. As I said above, I don't want to go into all of it in a letter because it's too complex, but I am hopeful that we will see each other either in early Fall in the States or in mid Fall in Israel.

I hope that you had a good trip to Australia and that you enjoyed your vacation with your family in Europe. Please keep in touch.

B'shalom,

Donald S. Gould

*Answered by hand
22-8-76*

מרכז העלייה לישראל
ISRAEL ALIYAH CENTER, INC.

Sponsored by

THE WORLD ZIONIST ORGANIZATION

515 Park Avenue • New York, N.Y. 10022 • PL 2-0600

May 20, 1976

Mr. Herbert Friedman
15 Ibn Gabirol Street
Jerusalem, Israel 92430

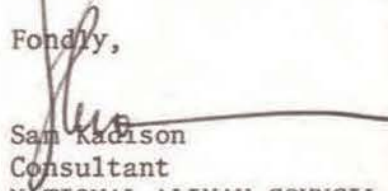
**AMERICAN JEWISH
ARCHIVES**

Dear Herb:

This is the first day I have been back at my desk after a protracted illness which either was, is or might have been serious. I am sorry to be vague about the diagnosis, but to date, I truly can't tell (nor can the doctors apparently) what the hell the trouble was. It could have very well been a serious heart involvement or it could have been a viral infection of the lungs. I am becoming a medical classic and I don't like it, but there are so many things to laugh at each day that I manage. I feel good.

What distresses me, of course, is that I could not participate in the trip to Israel as well as the many other bits and pieces which I am trying now to put together. I am sorry that I disappointed my many chaverim in Israel after written to so many and looked forward to the exploration. You will be interested in the enclosed letter which has very major implications for our work.

Fondly,

Sam Kadison
Consultant
NATIONAL ALIYAH COUNCIL

SK:lc
Enc.

**Council
of Jewish
Federations
and Welfare Funds, Inc.**

315 Park Avenue So., New York, N.Y. 10010/212 673-8200
Cable: Councilfed, New York

President
Herold C. Hoffberger, Baltimore

Vice-Presidents
Monty Berger, Montreal
Lewis D. Cole, Louisville
Robert Eisenstein, Nashville
Morris L. Levinson, New York
Edward Sanders, Los Angeles
Mrs. Bernard Schiener, Dallas
Fred Siegel, Central New Jersey
Samuel J. Silberstein, New York
Sue H. Weiner, Cleveland

Secretary
Lois Green, Worcester

Treasurer
Charles Goodall, Tulsa

Past Presidents
Raymond Epstein, Chicago
Max M. Fisher, Detroit
Louis J. Fox, Baltimore
Julian Freeman, Indianapolis
Irving Karc, Cleveland
Stanley C. Myers, Miami
Lewis H. Weinstein, Boston

Executive Vice-President
Philip Bernstein

Associate Executive Director
Charles Zibbell

May 18, 1976

Mr. Sam Kadison
Israel Aliyah Center
515 Park Avenue
New York, N.Y. 10022

Dear Sam:

We're planning to establish within the framework of our Overseas Services Committee a subcommittee on Aliyah to explore the question of our Federations' role in this area. When the meeting date for this committee is set, I will inform you, as I would like you and Yechiel Leket to join in the deliberations.

In the meantime, I would appreciate receiving from you any materials or thoughts that would be of help to the committee members and which they should receive ahead of time. This material would deal with the nature of the problem and the issues that have to be considered; also, a review of what is happening now, and the new philosophy of the Aliyah approach.

I'm looking forward to hearing from you soon.

Cordially,

Theodore Comet
Director of Overseas Services

TC/hj
cc: Y. Leket

OBSERVATIONS IN CANDOR
THE NORTH AMERICAN ALIYA

By Stanley L. Sloane

"But," cried the child, "the King is wearing no clothes."

More and more, as the security of Israel comes to rely on the number of Jewish citizens of the State - and as these numbers fail to materialize - the noble dream of North American Aliya changes from a comforting possibility to a restive, nightmarish concern.

And for those who care about Israel, the realities of North American Aliya - this stunted bridge between dream and crucial need - cry out for reckoning.

The harsh realities of American Aliya, since the founding of the State nearly three decades ago, are these:

First, in numbers, this Aliya has no significance, either for Israel or for America.

Second, idealism as an approach to Aliya does not work with Americans.

Third, the leaders responsible for Aliya, both Americans and Israelis, are not equal to the task.

Why this failure? The answer lies trebly with:

1. The nature of the appeal.
2. The performance of the appeal-er.
3. The needs of the appeal-ee.

Elements one and two - appeal and appealer, cause and effect - respond together almost with the disciplined obedience of physical law. The accepted but unworking appeal for North American Aliya has been the classic premise of Zionist idealism. It fails because the incontrovertible axiom of idealism is that the proponent is model.

When, for twenty-seven years the model "do as I do" has come to mean no more or no less than "talk as I talk" - the inescapable result is conversation. But conversation does not populate the State, does not secure the borders, and conversation is not Aliya. In point of particular fact, the proponents of Aliya - lacking the will to demonstrate Aliya - constitute an absolute detriment to Aliya. With hypocrisy as model, the appeal of idealism fails predictably and cannot do otherwise.

Element three, the appeal-ee, or explicitly the North American audience of six million Jews, while more complex, is also fair game for valid, generalized commentary.

From an Aliya standpoint, it is useful to identify two differing kinds of North American Jews:

Jews having suburban life styles - they are younger, more affluent; comprise small family units; tend to be politically liberal and financially conservative; have memberships in numerous Jewish institutions that are noninfluences to life style; and they number nearly four million.

Jews having inner city life styles - these comprise young and old, so the mixture averages older; both are less affluent; the old are frequently unmated (marriage survivors); they are politically conservative and financially non-deterministic; provincial in life style having religious and cultural affiliations that are self-isolating from the whirl of urban sophistication; as to the young, they are financially

embattled family units with tenuous cultural, political, social and religious affiliations; and together the old and the young of the inner city have a population of about two million,*

If this segmented portrayal of America's Jewish population has validity, then how does depicting it advance the cause of meaningful Aliya? Most especially how and where does Aliya start?

Our pragmatic, nonidealistic Aliya target, for starters, is the young, not old, inner city Jew whose total energies are introvertedly focused on the struggle for economic survival which he is marginally losing; who is the most apolitical, nondoctrinaire and culturally isolated segment of Jewish America; and who, in aggregate (although he is never aggregated), numbers one million people or nearly seventeen per cent of America's Jewish total.

Why him (or her, or them)? Because the urban Jew faces inevitable geographic relocation, unwilling relocation, starting now and continuing until there are none within this decade and the next. Why? Simply put, the inner city is no longer safe

* There is a hybrid class of urban Jew - perhaps fifteen per cent - who is older, wealthier, often unmated and seasonally suburban.

for the young Jewish family. His neighborhood is in a state of accelerating decline. His accustomed institutions, both public and private, are critically eroded. His standard of living has declined beyond recapture. His children are raised in an atmosphere of unhealthy worry and demonstrated fear. Like it or not, he must move.

What are his options? He recognizes two:

1. Suburban America immediately, in one abrupt leap.
2. Suburban America ultimately, by the tantalizing route of neighborhood-by-neighborhood evolution.

What price does he pay? He pays the price (if he can) of radical family adjustment: cultural, economic, social. It is a killing race, the casualty rate is high, and he is captive to it.

And if he succeeds, what does he gain? He proves that he can adjust to an alien life style in which half of his children will become non-Jews; he encounters startling phenomena of rampant Jewish divorce, broken families, nauseatingly conspicuous consumption, Jewish alcoholism, Jewish narcotics addiction and a self-induced psychiatric society. Some success! Some victory!

And for the unaware, introverted, unaffiliated, but commonly driven and desperate youthful urban Jew - there is the not presently visible option: the option of Aliya. Here too, is a geographical relocation with the attendant adjustments: economic, social, cultural. Add the communic-

ation problem of a strange and difficult language. Add the certain prospect of military service and the uncertain prospect of peace. For good measure, throw in a 1935 standard of living. Why would he ever consider Aliya?

There are two compelling reasons. First, this desperate nonaffiliate would immediately and for the first time satisfy the human hunger to "belong" ; importantly with his own kind. This, alone, would be enough, but there is more: when he pays the price of Aliya and reaches even minimal success - he earns something of value, a sense of family security and individual purpose that he, above all, would cherish.

The now target - spurned, nonidealistic, but preeminently workable - for phase one of North American Aliya is, ought to be, and can be no other than one million young Jews of America's inner cities.

Yes, there is a phase two, but first we must understand the process of Jewish mass movement. Its essential simplicity obscures its definition, indeed its very need to be defined.

It is peculiarly this: high levels of personal comfort among Jews (congenial environments, affluence, and the like) are not conducive to original and creative Jewish thought. Unapprehensive Jews administer well, think badly. Comfortable Jews retain their exceptional vocational aptitudes, high skill levels and keen response to specialized training, but develop an instinct of recoil from the broader horizons of universal truth. They exude intelligence, but they lose wisdom. They

are willing to venture, but they choose reasonably charted waters. By contrast, the victimized, economically deprived Jew has always been one of the world's foremost generators of original thought; original, inventive, compulsively so.

In consequence, in mass movements of the Jewish People, the disenfranchised lead, the comfortable follow.

There is no reason to think that North American Aliya will be an exception to the historical Jewish process. We are, in fact, prepared to bank on Jewish history.

When Phase One Aliya reaches the point where ten to fifteen thousand young urban Jews migrate yearly to Israel - a modest goal of less than two per cent - when the Aliya model has been cleanly cast - we look for the suburban followers. This is North America, Phase Two. And it will come. In large and noisy numbers, the rebellious, disaffected, venturesome and inherently capable sons and daughters of well-to-do suburbia; they will come with irrepressible spirit, arrogant rhetoric, explicit doctrine, and the zeal only of the convert - and they will come to take over. Unlike Phase One, this will be an invasion of the moneyed and the unmarried. Their numbers will reach thirty thousand and more each year. They will come, they will leave, they will come again, many will stay. They will not come to save Israel; they will come to invent Israel. God help Israel! But, God let happen! And it shall.

MINISTRY OF IMMIGRANT ABSORPTION

Jerusalem, 19 September, 1976

Dear Mr. Friedman,

I read your two memoranda which you sent to Mr. Almogi with great interest. The thought which you gave to the improvement of the Aliya and Klita process shows your great interest and concern.

The basic ideas presented in your first memorandum are in line with the decisions of the Jerusalem Conference on Jewish Solidarity. Although I cannot accept all the details of your proposal, I definitely agree with you that Aliya stimulation and promotion must be the responsibility of the Diaspora Communities similar to fund raising.

Concerning your second memorandum, I cannot accept the idea that a separate Klita office be set up for Olim from North America which would probably lead to differential treatment of Olim of different backgrounds and origins.

The Ministry of Immigrant Absorption has been trying to implement some of the concepts which you outlined in your proposal and I have reiterated them in a memorandum which I presented to the Horev Commission.

I am confident that if my proposals are accepted a great improvement in services and in the Klita process would ensue.

As soon as the Horev Commission report is submitted I will only be too happy to forward you my memorandum.

Sincerely,

M. Sherman
Director General

The decline of the Agency

THE MEETING of the Jewish Agency's Assembly in Jerusalem this week helps bring most forcefully to mind the unfortunate fact that, for the last year and a half, the Agency has been leaderless and rudderless to a degree unknown even in its own annals.

The Jewish Agency is a body charged with vast responsibilities and invested with considerable powers. In recent times, however, these have not found expression in a corresponding efficacy of execution, nor in any particularly striking contribution to the Jewish public weal.

The fault is not entirely the Agency's. At one time it was literally the government of the Jewish State in the making. Since the establishment of Israel it has been relegated to a subordinate — and, at that, uncertain — role in the ingathering of the exiles and the building of the country.

Thus it tended to become the preserve of retired politicians, and of second-rank functionaries. In recognition of its demonstrated impotence in a primary area of its concern, the matter of immigrant absorption was largely taken away from its control nine years ago, and entrusted to a new Ministry of Absorption.

Lately there have been some attempts to revivify the Agency. It was enlarged, so as to consist in equal measure of Zionist representatives and of "non-Zionist" fund-raisers for Israel. The late Pinhas Sapir, a human dynamo, was placed in charge after his retirement from the cabinet.

But the reconstituted Agency proved to be only a minimal improvement on its predecessor, and Mr. Sapir was already way past his prime when he won the appointment. His Labour Party successor, former Labour Minister Yosef Almogi, was widely judged, from the start, as uniquely unsuited to this office. During his year-long tenure, he has contrived to prove his critics amply and indisputably right.

It is not very likely that Mr. Almogi would have been proposed for another term at the Zionist Congress, which meets next February, even if his party had won the Knesset elections. Labour's defeat makes it almost certain that control of the Zionist Organization will pass at the next Congress to the Likud and its allies. Someone enlisted from Likud ranks will most probably be elected the next chairman of the World Zionist Executive — and, therefore, chairman of the Jewish Agency as well.

That someone, all reports indicate, will be Arye Dulzin, the Agency's treasurer, who lost out to Mr. Almogi last year. Mr. Dulzin is reputed to be a capable administrator, who knows the Agency business inside out. But his main qualification would seem to be his failure to net the Foreign Affairs portfolio in the Begin cabinet, as he had, strangely enough, expected.

This is not quite the stuff of which inspirational leadership is made of, as a rule.

While Mr. Dulzin awaits his consolation prize, Mr. Almogi will continue as chairman. This is not exactly in the spirit of his past claim, when he had the support of Prime Minister Rabin, that the Agency chairman requires the full confidence of the head of Israel's government. But it is not very surprising.

There is little that the Agency's Assembly can do at this time in the matter of chairmanship. It should, however, take measures to have the post of director-general, vacant since the recent untimely death of Adi Yaffe, filled without delay.

It should also address itself to a matter which will, it is true, finally be decided only at the next Zionist Congress — the Horev Commission's proposals for revamping the administrative apparatus for immigration and absorption. The underlying idea was entirely wholesome: to create a unified setup for the care and encouragement of the Diaspora Jew who wishes to settle in Israel, and does so. The practical suggestions are something else again.

For the Horev Commission would have the Ministry of Absorption abolished, and most of its functions in effect bequeathed to the Agency's chairman. This seems to have appealed to the victorious Likud for a while, but there is grave doubt — which has even spread to some of the panel's own members — that it would be wise.

The ministry, for all its myriad deficiencies, has been filling a proven need; and it might be worth keeping alive even under the leadership of a novice such as David Levi, to whom it has now been granted as — well, a consolation prize. At the very least, there is no reason to believe that the Agency's highly politicized and notoriously inept bureaucracy would do a better job under the chairman's direction.

Perhaps the Assembly should spend some time this week considering why this is such a widely held opinion.

בשולי הוויכוח בעצרת הסוכנות היהודית השבוע

דולצ'ין: רשות ממשלתית לעלייה וקליטה פירושה חיסול המגביות

מאת יוסף וקסמן

הפרלמנט של העם היהודי — כך ארז הבוס ראשי הסוכנות לננות את העצרת הכללית של הסוכנות היהודית המורחבת. אמש נעלה העצרת את מושבה האחרון, לפני הקונגרס הציוני ה-27, במעמד מרשים וחגיגי במשכן הכנסת, במעמד ראש הממשלה, מנחם בגין.

לא חל מסתיים עם הנדחה. יש המענים כי זהו מוסד המנהל ב"אפריזות בדי עסקים, שאין להם דבר חשוב יותר לעצת בו. מאידך אין ספק שבעצרת זו נוטלים חלק מנהיגים הבכירים של העם היהודי בגולה — וכיבוד אמור הדבר לחלק הלא-ציוני שבסוכנות.

אלה היו רוצים לראות בעצרת כללית מעין "כנסת העם היהודי" ו"טורחים רבות לשנות לה אופי ומעמד שכוה, חבל — אמרים בני חיל — שאין הישראלים שבסוכנות עומדים תמיד על רמה ומעמד הולם והסובים יותר ממצבים כמעדות המפתח ב"ממשלה".

„דרוש דם חדש“

לכן התכוון בודאי גם מקס פישר, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות ומראשי המנהיגות היהודית באר"ב, באומרו שדרוש דם חדש לסוכנות, „השיוניים בממשלה עשויים להביא לשיוניים גם בסוכנות, אבל אלה חייבים להתחשב בצורך, ביעילות וב"כשרות" — אמר בגאווה בפתחות העצרת.

כאשר שאלנו אותו לאחר מכן למה בדיוק התכוון, לא הוסיף לקבוע שה"שיוני צריך להיות בשני מישורים: הסוכנות עצמה חייבת לעבור דה-פולטיציה, כי היא אינה שייכת לממשלה אלא לעם היהודי, ראשית יכילים להיות חברי מפלגות שונות, אך הניתול חייב להיות א-פוליטי, ש"צריך להביא לסוכנות את ה"אנשים הטובים ביותר, יש בעם וב"ישראל מוחות מכריעים ומוחות מעוי"לים, אך הם אינם בסוכנות דוקא — אף שמוצע אנו לעבודה שיש גם ב"סוכנות אנשים טובים מאוד.

הבעיה היא — אמר מקס פישר — שהשטח נודעה, אין זה מספיק שיהיו מנהיגים טובים בשטח. הדרשה מנוגדת טובה גם בשטח.

הדושה כדומה לשיטה נודעה מביא מחקר שערך פרופסור רוזנבאום מארווארד (הברוקלין) שנה את אופן פעילות מחלקות הסוכנות שהעלה, כי באופי קיים פעילות לא פחות משמונה מ"לכות של הסוכנות ללא תואם ביניהן והן כפילויות רבות.

אריה דולצ'ין, הנחשב טועמך כמעט ודאי לכהונת יו"ר הבא של הסוכנות, בולט אף הוא שצריך לעשות, אך אין הוא מקבל את הגדרותיו של מקס פישר.

מקס פישר דורש דה-פולטיציה * מיד עם שובו של ראש הממשלה מארה"ב ידון המוסד לתיאום בנושאי עליה וקליטה והמלצות ועדת חורב * „העבודה" עדיין לא ויתרה על משרת יו"ר הנהלת הסוכנות

מקס פישר

אריה דולצ'ין

להביא לסוכנות את הטובים ביותר מבנות, כיוון שרק תרומות למוסד פולניטורפי — לא ממשלתי — משותרות נמס"הכנסה.

רשות עליונה לעלייה ולקליטה ב"מסגרת ממשלתית, פירושה חיסול ה"מגביות ומעמדן שאין המדונה יכ"ר לה לומר על המגביות" — מדגיש בו דולצ'ין.

הוא מבין כי הנישא כולו מרד ב"קשיים פוליטיים, גם משפטיים וגם כספיים, ואולם הכריזה היא הקמת רשות עליונה בהנהגת הסוכנות, או בהמשך המצב הקיים ללא רשות עליונה. עקיונות, איננו מתנגד לרשות עליונה ממלכתית, אולם המצבור בארץ חייב להבין שהמלטה לתקום רשות עליונה ממלכתית פירושה להחליט ש"אין למעשה לסוכנות יהודית יותר ואין מגביות, כי בלעד"י טיפול בנושא ה"עלייה אין זכות קיום לסוכנות וא"אפשר לאמון תרומות למגביות, לכן, אין מנוס אלא להקים את הרשות ה"עליונה לעלייה ולקליטה בסוכנות, אמר פר דולצ'ין.

הוא מסכים לדעה כי מחלקת ה"עלייה של הסוכנות לא העליחה ב"נושא העליונה וגורם כי דרוש ארגון מתחדש לטיפול בנושא זה ולקליטה גם יחד, אין לי ספק שבין עובדי משרד

עליה וקליטה, לטיפול במוסד אחד, כבר עם ראש הממשלה, מנחם בגין, שבושיבתה הראשונה של המוסד ל"תיאום בין הממשלה לבין הסוכנות, שתתכנס מיד עם שובו של פר בגין מארצות הברית, יהיה הנושא הראשון שיועלה לדיון העליונה ולקליטה ה"המלצות ועדת חורב.

לדעתו האישית, יש בדו"ח ועדת חורב קונספציה אחת יסודית ורוא — האחדות העליונה והקליטה בחייל ובארץ לטיפול במוסד אחד, כי הפועל הוא לרשת העולה, מגדיל את ההוצאות, מביא לכפילויות ומגביר את הביורוקרטיה, אין זה סוד כי לאחר הקמת משרד הקליטה, יש עתה מספר פק"ר דים כפול, העוסקים בקליטה, וזאת למרות שעתה יש רק 20 אלף עולים בשנה ואילו בעת הקמת משרד ה"קליטה היו 40 אלף עולים בשנה.

לדעתו אין ספק כי התחרויות על הקליטה היא של המדינה ומשרד ה"ממשלה אולם יחד עם זאת, אלה ה"טענות שהרשות העליונה לעלייה ולקליטה צריכה להיות ממלכתית, ב"ראשות הממשלה, חייבים לדעת שא"סוכנות לא תוכל להיות שותפה לי"לית ברשות זו, בגלל חוקים שונים באר"ב ובארצות אחרות, מן מת"קפולות תרומות לסוכנות מאמצעות ה"

הקליטה והמחלקה לעלייה בסוכנות יש הרבה אנשים טובים, עלינו ויהיה לבחור את הטובים ביותר ולרעתי נ"ר תן יהיה לצמצם את מספר עובדי ה"רשות לי"ט אצו מספר המועסקים כעת במספר הקליטה ובמחלקת ה"עלייה".

עצרת הסוכנות קיבלה בנושא זה את העתה של ש"ר הקליטה, שלא ל"החליט בדיוני העצרת בסוגיה זו ו"להשאיר את הענין להכרעת המוסד לתיאום בין הממשלה לסוכנות.

מי יהיה ה"יו"ר הבא?

סוגיה שלא עלתה אגמם בדיוני העצרת, אלא, סופלה" מאחורי הק"לעים, היא בחירתו של ה"יו"ר הבא של הסוכנות היהודית. אמנם לא הסוכ"נות בוחרת את ה"יו"ר שלה ועל"פ ה"אמנה בין הסוכנות להסתדרות הציונית, יו"ר ההסתדרות הציונית משמש אוטו"מטית גם כיו"ר הסוכנות. יחד עם זאת, ברור, כי לאנשי הסוכנות, ובכללם, הלא ציוניים, יש מה לומר בענין זה, כיוון שעל פי האמנה ה"ירל — כמו ראשי המחלקות של הסוכנות — יקבעו, הן ה"דברות" בין אנשי ה"סוכנות לאנשי ההסתדרות הציונית, פר דולצ'ין מניח לעצמו תסיכה ב"קרב באי העצרת וגם ראשי מפלגת העבודה מנשטים כדי לבחון, אם קיים סיכוי שאחד מצעדי מפלגת זו יבחר, ככל הנראה עד כה, אין ל"מועמד מפלגת העבודה סיכוי רב, אך מפלגה זו לא נשעה את המצ"ר כה, למרות שמ"ר אלמוני עצמו ה"דע שמו"ר לא, ירו"ח" לכהונה.

בין השמות שהועלו מוכרזים מ"מפלגת העבודה ח"כ יגאל אלון ויו"ר הועד הפועל הציוני, ח"כ יצחק נבון. הראשון אמר, כי הוא עוד לא חשב על הנושא ואילו השני הטעים לאח"רוגה, כי נראה שאין לו סיכויים להיבחר.

מקס פישר אינו מוכן להביע דעתו בנושא מצדד לתפקיד ה"יר, מה, שבדיו, כי ה"יר צריך להיבחר לא בגלל השתייכותו המפלגתית אלא על בסיס טיפוזי וכשרונותיו בלבד, — אמר, לשאלה נוספת אמר כי לדעתו יו"ר הסוכנות אינו חייב להיות בח"כ רח נציג מפלגת... לדעתו, בסוכ"נות ובחבר הנאמנים של הסוכנות לא צריך ככלל יצוג מפלגתי. לדעה זו מתנגדים בצורה חריפה והחלטית כל ראשי ההסתדרות הציונית וגם רבים אחרים מראשי הסוכנות.

נושא נוסף שנדון, מאחורי הקל"עים, הוא בחירת המנכ"ל החדש ל"סוכנות, ואולם גם סוגיה זו לא חוברת בעצרת אלא לכל המוקדם ב"שיבת, חבר הנאמנים הבא, בסיו, באיו"ר ומ"ר יובחר כבר פחות או יותר מ"אכן יבחר לתפקיד ה"יר ומס"ר לא הוא שיכיוע בעיקר בבחירת מ"ר עמד למנכ"ל.

„להוציא העליה מהפוליטיקה“

נושא העלייה, הנמצאת בשל, ה"י זה מוסד מרכזי בדיוני העצרת. ב"משר יום המלם נבחנו ב"ד ועדות" משנה הסיבות האפשריות ל"ירידה ו"עצמות העלייה.

מקס פישר, שמו"ר, לא ציוני מוצ"ר ובצבר מיעט לדבר בנושא העלייה, גורם עתה כי העלייה והקליטה חייבים לעמוד בראש דאגת העם — ולכן יש להוציא נושא זה מפוליטיקה, הוא עצמו אינו עוסק בתחום זה ואולי דווקא משום כך מפוניגת דעתו לפרש השלל בעלייה, „שאלתי עצמי לא פעם — מדוע רוב נהגי המוניות בניו-יורק, ישראלים הם? מסקנתי היא כי הסיבה בגללה אלה ירדו מ"ישראל — היא גם הסיבה שבגללה אין עלייה, לדעתו, ה"רע נעוץ בעיקר בשיטה וגם זה אמר שדרוש שינוי" — מטעים מקס פישר.

בדיוני העצרת התקבל הרושם כי בצדד המלצות ועדת חורב, היינו הק"פת רשות עליונה לעלייה ולקליטה — היא היא שתביא ל"גאולה" בנושא העלייה.

בדיונים התברר כי קיימת פלוגתא בין אנשי הסוכנות, הגורסים כי ה"רשות העליונה לעלייה ולקליטה צרי"כה להיות בהנהגת הסוכנות, לבין אנשי משרד הקליטה ובכללם ש"ר ה"קליטה, הסוברים שהממשלה אינה יכולה להוציא מאחריותה את נושא הקליטה וצריכה להיות מעורבת גם בנושא העלייה.

מקס פישר אמר כי המלצות ועדת חורב הם רשיון טוב, אבל ברור כי יש בראש וראשונה להוציא את ה"עלייה מפוליטיקה ומאידך יש למ"צוא דרכים לשינוי פעולה בנושא ה"קליטה בין הסוכנות לממשלה.

אריה דולצ'ין כגלה, כי הוא סיכם

דו"ח מינקוביץ': "בחינת בגרות" למדיניות הטיפוח של משרד החינוך

מנכ"ל משרד החינוך, אליעזר שמואלי, קובל על הפרסום הדרמטי והבלתי שקול של אחדים מממצאי הדו"ח * "סל הטיפוח" מלא כל טוב, אך חלוקתו לא תמיד מאוזנת * האינטגרציה - חברתית ולא לימודית * אילו בא אלינו צ'רלי ביטון בשקט, היינו מסדרים את קוני הבחינות"

מאת עמוס לב

שני אירועים שחברו השבוע, מנעו קשות בוקרת משרד החינוך והתרבות: מר"ם דו"ח מינקוביץ' ופרשת הדלתא טפסי בחינות ה'גרות'.

הראשון היה פרסומי הרשמי של דו"ח מינקוביץ', על "השכרת הדי"ם" ביום הדי"ם בבית הספר היסודי ב"ישראל". שניים מממצאי העיקריים - דו"ח זה פורסמו לראשונה ב"מערב" לפני כחודש, אך חלקם הוכתשו בצורה רפה בידי המשרד. רק שנה עם פרסומי הרשמי של הדו"ח הם זכו לאישור ופרסום זה רב. שני הממצאים הם: (1) האינטגרציה לא הביאה לתישנים טיפוחיים, לא חזר קה את החלשים, אך גם לא החלישה את החזקים.

(2) הישגי בני הדור השני בארץ טובים מהישיגי בני הדור הראשון. שבע שנים שקדו החזקים, הפרסום סורים א. מינקוביץ', ד. דרווין ו... באשר מהאוניברסיטה העברית על מחקרם, שהקיף 98 בתי-ספר יסודיים, ו-17 אלף תלמידים ב-600 בתי-ספר. נתונים נאספו עד 1970, ועובדו במשך יותר משלוש שנים.

דו"ח מינקוביץ' הינו המתקן הי"מקוף ביותר שנוצר אי פעם על עניני הטיפוח בישראל, וזו מחקר מרשים ומעמיק, המשתרע על פני 464 עמודים, נדגשו במבטאות ובמחוננים. האור הדו"ח הרצוינו הוא ברשימה עתונאית - אך יחסית את המטרה. לכן בהרצו לשקט את תגובת מנכ"ל משרד החינוך, אליעזר שמואלי, לממצאים הי"מקורים של המתקן.

"צילום מצב" מערב מלחמת יום-הכיפורים

המתקן הוגש לנו ביום ראשון הי"מקופו, בצורה חתומה, הנחלת הי"מקופו, ונערך דיון בנושא. החלטנו ללמוד את המתקן, ולראות מהו הי"מקופו הדרושה עיון, לישוד ולקשור במערכת החינוך, - אומר אליעזר שמואלי, לדבריו, "צילום המתקן המוגש מצב, שהיה ערב מלחמת יום-הכיפורים, ומאז ועד היום עסקו הי"מקופים במחנה המפגשים, לידת מנכ"ל משרד החינוך, המתקן המצויין הוא מסכה למעשה תקופת כהונה של השר שלפני הקודם (יגאל אלון), ו"משרד החינוך, באופן אוניברסיטרי, וכלי להמתין לממצאי המתקן, התמודד עם הבעיות העיקריות שהועלו ב"מחקר".

בזרם על המצאבים המופנים לי"מקופו המפגש ולבתי הספר באזורי מצוקה, אומרים החוקרים: "בעיקר מתבטאת פעולת השיקום והטיפול, בהקצאת תקציבים לבתי-הספר, תקצי"צב הניתן לבית-הספר נעזר להגדלת התקן ביום הלימודים הרגיל, ולהפעלת תכנית הוראה והעשרה אחרי יום הי"מקופים הרגיל... המטרה היא שכל ילדינו לתלמידים טענו ספוח, בהש"האז לתלמידים פרקס מבוטס, בהקפה שיחזרונה אלה וקונו במידה מסוימת את התבדלים של רקע תבית, ויתרשו למגינת כשלונות ולסתמת פערים".

המתקן מצא עובדות במערכת החינוך, הייצרות מבלות ליכולת יעיל של המשאבים המתנים לטעניו טיפוחי: בבתי הספר המבוטסים עשיר ומגוון יותר הציוד הדרונו, השירות הספ"י כולנו הועדו הרוכנו שליונים ויתר כבתי-הספר היסודיים, ומכל ההוראה בבתי-הספר המבוטסים - טעם יותר והסגל המלמד את טענו המיוסות. גם

אליעזר שמואלי, מנכ"ל החינוך; חל: שופרו ניכר בחינוך הנחשלים

המשרת המיוס טובה יותר בבתי-הספר המבוטסים. אומרים על כך החוקרים: "פרויקט טים טענים של משרד החינוך, שנועד דו מיסודם לצרכי טיפוח, או עשויים לתרום תרומה נכבדה בשיקום התלמיד טעון הטיפול, מופעלים במקרים רבים בעיקר במסגרות החינוך המבוטסות. לדעת החוקרים, זוהי תוספה כללית מעזרת במערכת".

אומר אליעזר שמואלי: "תכנית הרווחה, התמקדה למעשה כשכבות הי"מקופה של החברה הישראלית. בשנים האחרונות שיקדנו את תשומת הלב פילדים הללו, המתקשים בלימודיהם. אנו מוכן היס לומר, שיש שופר ג"כ בעיקר בשכבות החברתיות הללו. מנכ"ל משרד החינוך, מנסה דבריו על עדינות של מורים ושל מפקחים, וכן עובדי תכנית הרווחה, גם על סמך התחלפות אישית שלו, אנו אי"מקופו שיש שופר כרסת התישנים, ו"מקופו - בטיב השירותים שניתנים לבתי-הספר הבלתי מבוטסים" - אומר שמואלי.

טעותו של הרדיו

אשר לממצאי המתקן על האינטגרציה, אומר אליעזר שמואלי (תוך שגיטות חזרות רבה בניסוח דבריו): "נראה לי כי ההכרעות על האינטגרציה לא היו במידות דיון, משרד הי"מקופו יום מפגשים של יוצאי שכבות חברתיות שונות, במסגרת כבוד הי"מקופו רפורמה בחינוך, הדברים על האינטגרציה בדי"ם מינקוביץ', מכוונים לבתי-הספר היסודיים (כתות א-4), וזוהי מסגרת חינוכית שלא נכנסה לרפורמה, המתקן מצוין שהאינטגרציה ייפרטית בתחום הדישנים הי"מקופיים, אך הוא בעיקרה מכוונת למפגש החברתי-חזוי, של הכרת תלמידים יוצאי ארצות ותרבויות שור, גות, שיש ג"כ כדי להסיר מחצית בינן עדינית. מתקן מינקוביץ' לא דן בגורש שא האינטגרציה החברתית, מדגיש אליעזר שמואלי, ומוסיף במעט מר"ם

רות: "כלכל הייצרות בנושא האינטגרציה, עלול לגרום נזק לנושא שאנו נמצאים בעיצומו, והוא הרפורמה". דו"ח מינקוביץ' כבר גרם להפחד חשוב ומשרד החינוך נסמך, להוציא מן הלכסיקון שלו את המושג, "טעני" או "טיפוח". מסביר אליעזר שמואלי: "בשנים האחרונות עושה משרד הי"מקופו שמוש רב בתואר, טעוני-טיפוח, וזוהי הנגדה טעני-אקונומית, המוסי'תחת על השכלת המורים, הכנסה לי"מקופו ולצפיפות בדידה, הגיעה העת שנסתחרר מהמושג, טעוני-טיפוח, כי מה שקרה הוא, שהתואר הזה איבד את משמעותו החיובית, ונחמד לתואר גנאי, ואכן, בקרב טעוני-הטיפוח היקפו פנימיות לחוננים, שהוכיחו כי בטיפול נאות הם יכולים להגיע לתי"מקופו נאים. בעו"ני-טיפוח, ארשאו, הוא בער הבא ממסגרת עם רקע כושל, ולא מוגבל בתחומה ודישניו.

דו"ח מינקוביץ' קבע כי רמת החינוך שנים בבתי-הספר הדתיים, נופלה מ"רמת הלימודים בבתי-הספר הממלכתיים. הדו"ח, ואליעזר שמואלי מסכים עימו, מסביר זאת בכך ש"90% מקרב תלמידי בתי-הספר הדתיים הם טעוני טיפוח, עובדה זו מסבירה את ההבדל. מה שקרה הוא, שהרדיו, ששכת כי הממצאים פורסמו כבר לפני חז"דש, הטב שבידו, טקופו עתונאי, וברוב הליטותיו יצר דרמטיזציה מיתרת ומתח מיותר, כך שלא ציין את החסר המשוטף הזה.

נקודה מדאגה באמת ובתמים, היגה רמתם הנמוכה של המורים בבתי-הספר פ"ה הנחשלים. אליעזר שמואלי אינו סכתיש שזו בעיה קשה: "מערכת החינוך הינה מערכת וולונטארי, אי"מקופו לתי"מקופו מורה ללכת לעריה מס"ימת, הוא מסביר, ומדגיש: "אנו מפנים מורים בעלי יכולת לעיירות המיוסות, הנכרנו את תכנית התמריץ צים, ואנו מצדדים קידום בוחק והלי האות טובה ליוני. אך הבעיה קיימת, ורצונו, אכן, לעשות מאמץ, להי"מקופו מורים, להחריד בהם את הרי"מקופו השלמות".

מנכ"ל משרד החינוך אומר שניכר רת עליה ברמתם של בתי-הספר כי מקופו מרוחקים, אך הוא טרם מס"יפת אותם, אנו חויבים להמשיך לסי"מקופו את בתי-הספר המרוחקים, אך מסך אינו התמריץ העיקרי" - הוא אומר.

אילו פנה ביטון בשקט...

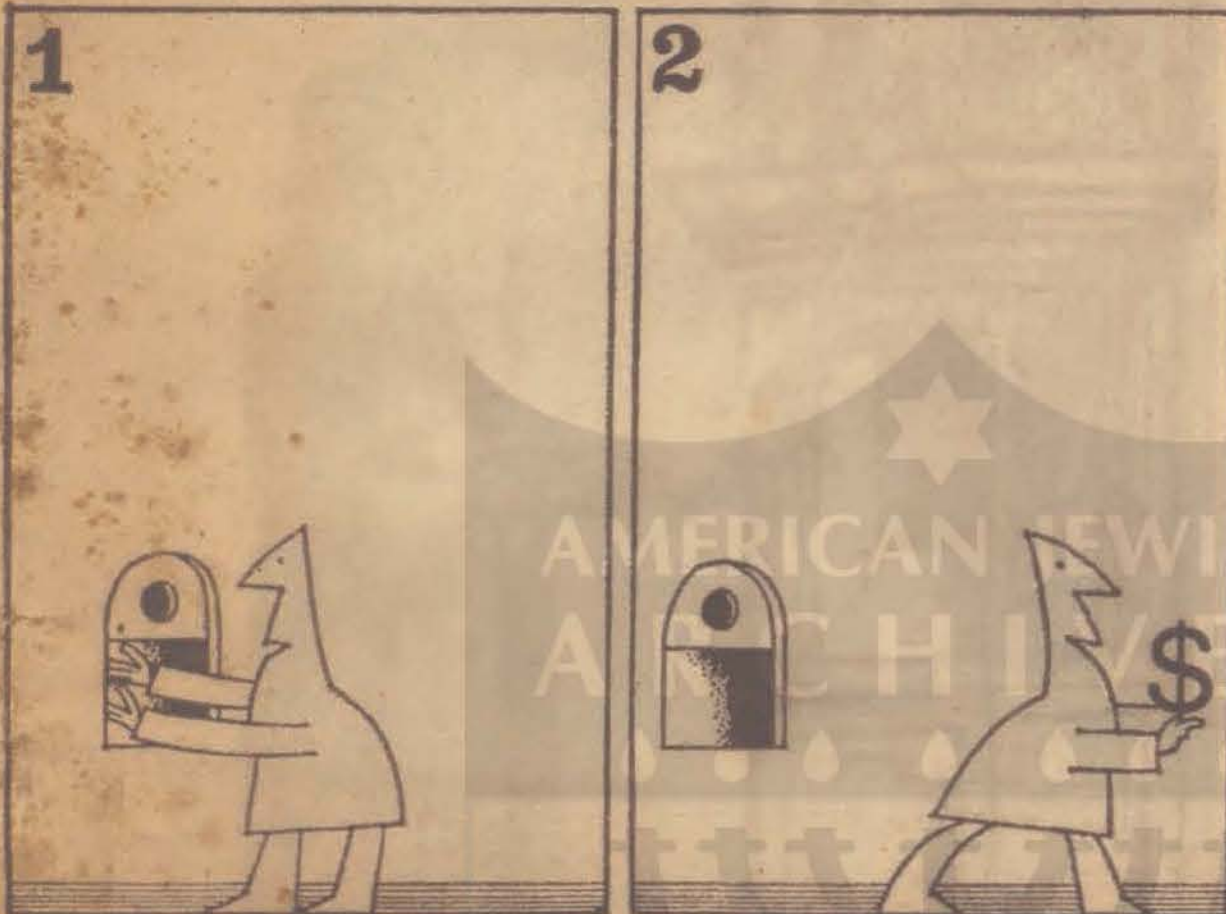
כמעט בעיצומו של הראיון על דו"ח מינקוביץ', התפוצצה פרשת דל"ם פתי בחינת הבגרות במתימטיקה, ו"מקופו מאליעזר שמואלי להגיב גם בנושא זה: "100 אלף תלמידים נבחר ג"ם השנה", הוא אומר בקולו השקט, הרגוע, אך ניכר בו חוצונו, "יש 300 אלף יחידות בחינה, הקפדנו על ס"ר דיו"ת מוחלטת, אך אנשים שונים באים במגע עם הבחינות עצמן. כמוכן שי"מקופו להיות דליטות".

אליעזר שמואלי התאכזב טאד מדרך השיטת הפרישה עלידו הי"מקופו צי"מקופו ביטון, אם הוא היה פונה אלינו, במשרד החינוך, בשקט, יכילנו לשנות את השאלונים, ולסדר את אלה שקנו שאלונים" - הוא אומר.

אשר לאופי בחינות הבגרות, שלי"מקופו רבים גרם לתלמידים לרכוש השאלונים, אומר אליעזר שמואלי: "אנו משתדלים כמנסה יכולתנו להי"מקופו נזק לשאלות אופר חדש, לבחון את יכולת החשיבה והשיפוט של התלמיד, להצמידו כפני העורך לקבוע עמדה, להשוות בין טכטיים, וימני בחינות עם ספרים פתוחים נכמה מקצועות. עשינו זאת מתוך שהאמנו שאנו צרי"מקופו כיס לבחון את יכולת התכנה, בגרותו הרוחנית של הנוער". בשלב זה אין מנכ"ל משרד החינוך מסביר דרך טובה יותר לעבוד על הי"מקופו של התלמיד, מאשר בחינה.

כאשר

לאחרונה פחת מספר הביקורים של אישים פוליטיים מישראל בארצות-הברית בחסות המגבית, שנעשתה ברדנית יותר מתור שינוי גישתה למנהיגות-בישראל.

דידים, אמר הנאום, הרגשה מזורה מטרידה אותי בשבועות האחרונים. אני רואה אותיות על הקיר. חיפתי קמפז אינטימית שאוכל לחלק איתה את רגשותי. שמעתי שיהיו כאן 1700 איש, או התנדבתי לבוא. הרי כך צריכה להימשך ארדיש משפחה.

1700 היהודים שנדחקו ב-4 בפברואר באולם הנשפים של מלון הילטון בבורלינגטון הגיבו בצחוק מתגלגל. כאן, כפרבר העשיר של לוס-אנג'לס, נשכחה הארדיש מוסן כשפה מדוברת. אבל עדיין היא מחממת לבבות מעל הזכר הנר אמים. על הזכר עומד ד"ר אריה נשר, אחד הנאומים המצליחים של המגבית היהודית המאוחדת. כוונתו לא רק במלים אלא גם בתנועות הידיים, בהרמת הקול, בפניה חסרת-המעצורים אל הלב ואל הכיס.

דידים, אמר נשר, אני רוצה לדבר אליכם כמי שנשאר בחיים, כשריח, זאת המומחיות שלי. עליכם לומר לעם בישראל שכל האומות המאוחדות האלה יכולות להצביע עד מתרחיים מה שהן רוצות. הן יכולות לקרוא לנו בשמות, מבוזים עד פאשיסטים. הם קראו לי בשמות רבים במהלך חיי. אני כאן אלה שקראו לי בשמות אינם כאן.

מתיארות-כפיים סוערות. עכשיו מספר נשר שכאשר הוא יושב בארץ הוא נוכח איך היה שואל את אביו: אמר לי, פאפא, כמה יהודים יש בגרמניה? אביו השיב לו: 500,000. וכמה גרמנים? היה שואל, 60 מיליון. ואז אמרתי לו בגאווה שעל 500,000 איש להיות חוקים מאוד אם הם מפריצים ל-60 מיליון. מתיארות כפיים סוערות.

והנה הטרגדיה: מרים נשר את קולה, יש מכנה משותף בין 500,000 שהפריצו ל-60 מיליון ובין 3 מיליון (ישראלים) המפריצים למיליארד (ערבים). קמוניסטים, פדינות נפס (נאצרים), מה המכונה המשותף? האנטישמיות רוצים להשמיד את היהודים.

בשעה שד"ר נשר ממשיך לקשור את החוט בין הנאצים ליהודים, בין הוטלר לסאדאט, יושב ראש ממשלת ישראל יצחק רבין בקומה החמישית של אותו מלון ומעשן בשרשרת. המגבית היהודית המאוחדת זימנה את הערב הזה, הערב האחרון בבוקרו הממלכתי בארצות-הברית, לכבודו, לדבריו מקור מתימן דרשה המגבית. במנעים שקדמו לביקור רבין, שראש-הממשלה יהיה נוכח בטקס ה"מוליטיטישן", שבו המומנים ניגשים, איש איש בתורה, ומודיעים מהו סוכו תרומתם השנתית. דרישת המגבית נדחתה. מחשש לכבודו של ראש-הממשלה, בסדר, אמרה המגבית, לדברי אותו פקיד, על התרומה המוטבית לא נותרה אבל נגמור אותה לפני שרבין ייכנס לאולם.

אנחנו כבר שם

תפקידו של ד"ר נשר היה לחמם את הקהל לפני ההתרמה. שהיא כמובן השלב המכריע בכל אירוע של המגבית. הוסכם שרבין יגיע בשעה 8:10 ועד אז יסתוים הציטוק בכספים והקהל יתמנה לקבלו בכל הכבוד הראוי. אנשי פמליית ראש-הממשלה השחולו כליטך להגיע בזמן, עד ששכחי מרוב הפזון בבית-מלון אחר את שגריר ישראל בואשינגטון, שמחה דיניץ, נראה שתהיה לכך הסיבות מסוימת במערכת-היחסים בין המגבית בארצות-הברית ובין ראש ממשלת ישראל.

כפי שנפלו הדברים הניצ רבין ל"הילטון" בשעה ששנר עדיין עשה את חשבונו עם חוקי נירנברג. לאחר רגע של מבוכה הובהל רבין אל חדר שהנהלת המלון מינתה אותו. והמתין בו כבודן המכה לתורה, עד סיום הנאום וההתרמה. דיניץ, שהגיע לאולם ככוונת עצמו, הספיק לשמוע כמה מדבריו של נשר. מה עשה סאדאט בואשינגטון? שאל נשר, בשעה שיושב-ראש המגבית הוא רון נסאן, יהודי, והאיש שהזמין אותו הוא הנרי קיסינג'ר, יהודי? דיניץ התרשם עמוקות, עלה לקומה החמישית וסיפר לרבין מה שמצא. הדיווח הכעיס את רבין עוד יותר. כאשר ירד למטה, עם סיגריה בוערת בינו וסבר-פנים טרוד, נשא את אחד הנאומים הטובים ביותר בביקורו. הוא תיאר באוזני הקהל, בהגיון ובלי סנטימנטים, כמה מהדברים הטובים שעשתה ארצות-הברית לישראל בשנים האחרונות. בחוגי המגבית מכונה נאום זה של ראש-הממשלה: "השוכת רבין לנשר".

דידים — סיים נשר את דבריו — במסורת היהודית אנחנו אומרים שעליך להיות שומר אהיך. זה לא דו סוב להערב, לא, הערב עליכם להיות אחים של אחיכם, וישבי הראש אמר לי שהערב ישנה את הנהגה, הם לא יקראו לכם, ליהודים לא צריך לקרוא, הם לעולם אינם קוראים לנו. בישראל, כאשר עליהם לקרוא לנו אנחנו כבר שם, הייתי רוצה שתקומו, גברים ונשים, בזה אחר זה, ותאמרו: בשנה שעברה תרמנו אלף והשנה (נתרומ) עשרת אלפים, מפני שזו השנה היחידה שערפאת ואסד וברז'נייב יבינו אותה, והם ירגישו את הקוצמה היהודית, הרבר בידכם. אנחנו מאמינים בכך.

לאחר שגורעו מתיארות-כפיים נפתחה בורסת-ההתרמות. האנשים הזומנו לנשת אל המקורשונים שהוצבו בפינות

סימון טקס פוסר — השפעתו במגבית ובשועות הפדרציות היו חודרות דומיננטיות, אם כי תרר מותו השנתית למגבית קטנה מתי רוסט מנחה לנרף אגו יצחק רבין אל שירתה ב"ליל הכוכבים" שבר ערך לכבודו ביום אביבט בעת ביקורו התחרו בארצות-הברית. מטפאל: פילק, לאוטנברג (מי שמאל), היורי תחש של המגבית היהודית המאוחדת, התושב לבעל השפעה מובטלת, בלישה עם יצחק רבין בישראל, נלות אלון אירונג, ביישטיין (במרכז), מותל המגבית היהודית המאוחדת.

רק השתתף. אין פתרון שלם לבעיית יחסי הרומנים וההונגרים באזורים המערביים. לא היה זה פתרון כאשר היו אזורים אלה בשלטון הונגרי, ואין זה פתרון כאשר הם תחת שלטון רומני. האיבה מתחזקת לפני השטח, לעת עתה.

יחסי ייודות בין בני שני עמים החיים במדינה אחת נבנים לאט, דרושות להם שנות צמיחה רבות; אבל איבה מתלקחת מהר. אהדה זקוקה לשדה-פעולה רחב כדי להתבסס. לאיבה די שביל צר כדי להשתלט. יחסי יהודים וערבים בארץ-ישראל עברו תנודות רבות, בין שנאה גלויה להפירות תחומים, בין פורענויות לגסי יונות התקרבות, בין השדגות הדדיות לרגיעה וטיבם היה קשור לא מעט במה שקרה מעבר לגבולות. צרות חדשות משכיחות פורענויות ישנות, אבל אני זוכרת קרבות-דמים בין תושבי הכפרים בעמק בית-נטופה ובין המשטרה אחרי שאדמותיהם הופקעו לשם בניית אגם האגירה, את אותה השנאה הגלויה בעיני נשי הכפרים, כאשר באו כוחות משטרה להשליט סדר, וקשה לדעת מה היה קשה יותר לשאת, אותה או את מראה היהודים שהתנפלו על עובדים ערבים אחרי הפיצוץ בתחנה המרכזית. השנאה באה בנקל, ולמען הבנה יש לעמול בסבלנות, לאיבה שרשים עמוקים ואהדה קמלה מהר.

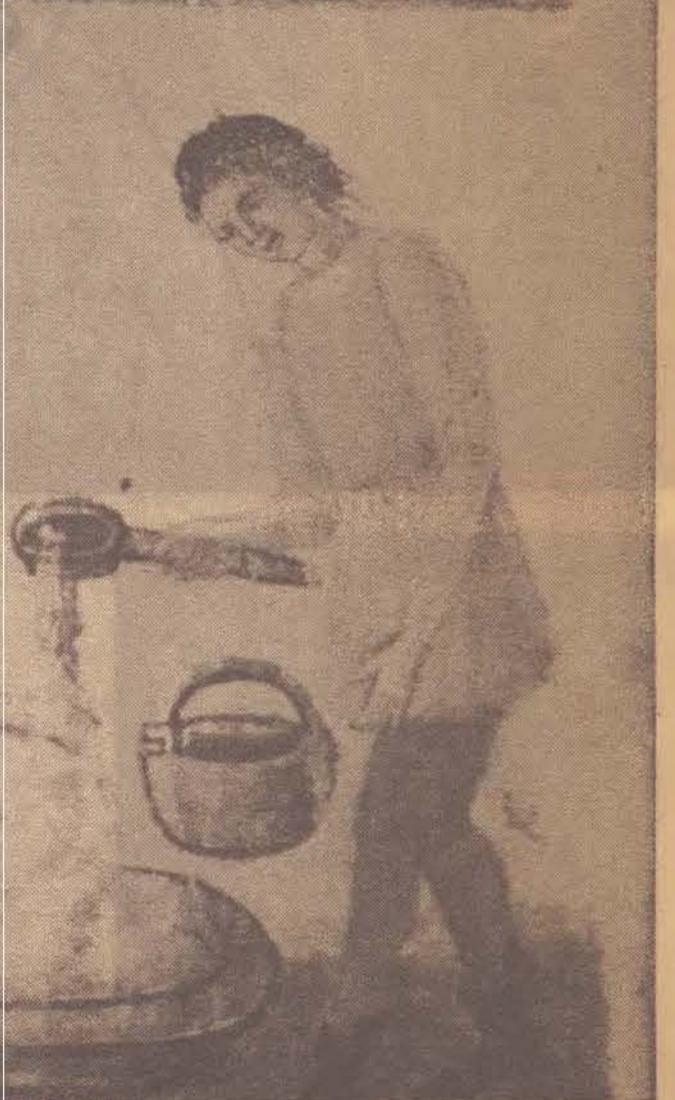
עדיין

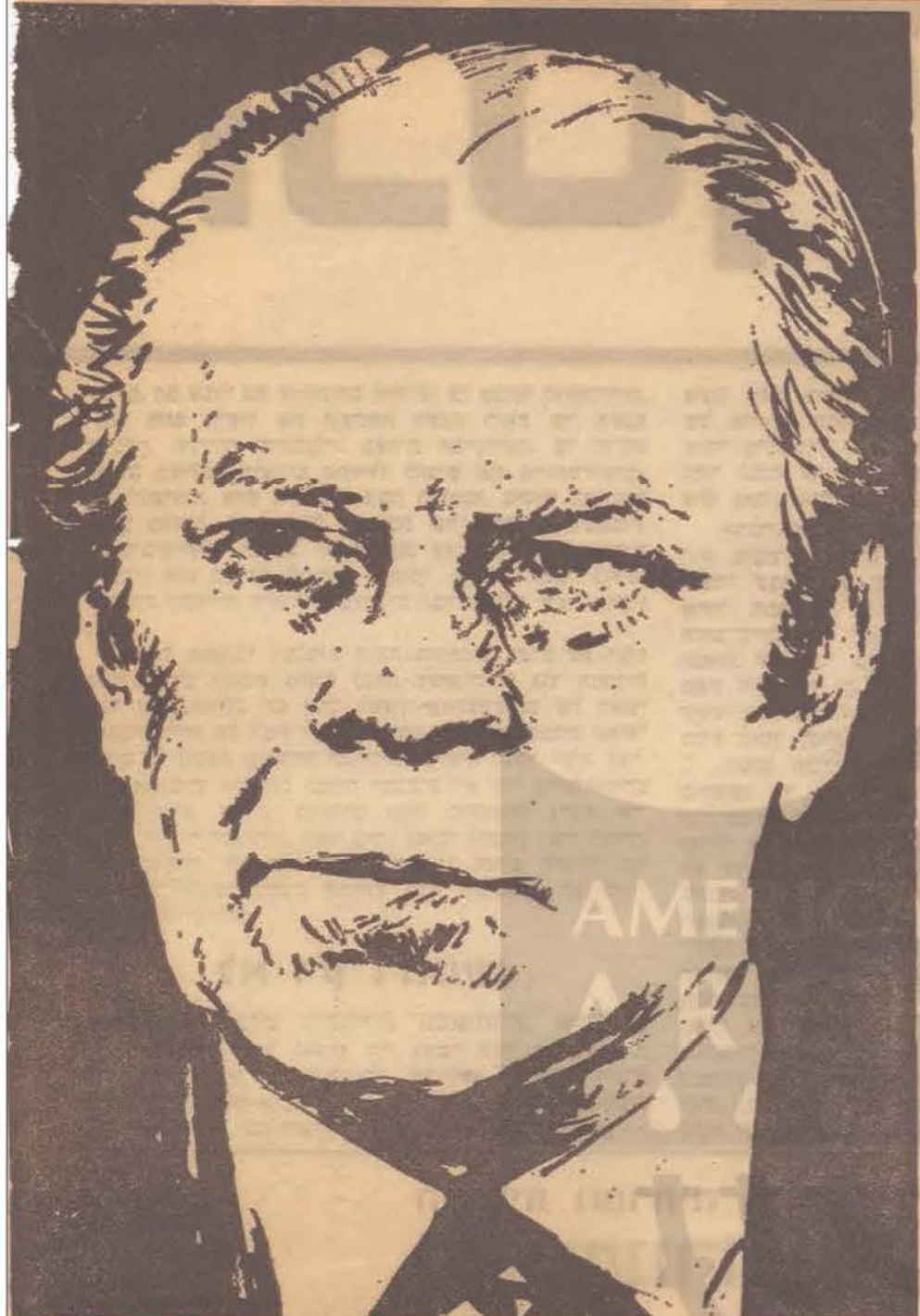
אנו במעבר

מ יודע מה היו יחסי-השכנים בין המצרים לעברים בארץ מצרים, גם אם הפרעונים שלטו ביד קשה, ושרי המיסים ירדו לחיים, והמפקחים על העבודות הציבוריות העבדו בפרך, כאשר חיים ארבע מאות שנה במדינה אחת מתפתחים קשרים בין שכנים כרוזב. בין סוחרים לקונים, בין מעסיקים לשפחות, בין רוכלים לילדים. לומדים להכיר מנהגים, משתתפים בשמחות, אומרים: כמה מידידי הטובים ביותר, הרי לולא היו יחסי שכנות טובים, לולא היה איזה אמוץ בסיסי, איך היה עולה על דעת המצרים להשאיל לשכנינום ויהודים כלי-כסף וכלי-זהב ושמלות בלי ביטחון שיוחזרו? אבל כאשר באה תקופת התסיסה, נשכחו קשרי השכנות כאילו לא היו, צמח קיר של איבה, כאשר יצאו בני ישראל ממצרים כדי לרשת את הארץ המובטחת הם לא מצאו אותה ריקה, היו בה היבוסים והחתי, האמורי והפרוזי ולא בדרכי נועם אלא בכוח הנשק הוכרע המאבק, אולם לא לאורך ימים. שלום הוא סדר, כמיהה לקביעות, אבל תולדות האיזור הן שרשרת של מאבקים בלתי-פוסקת בין כובשים לנכבשים.

סדר תפילות וסדר עבודת הבורא נועדו להיות תריס בפני הפסכנות הזמנים, נרגיר של נצח במצב אחד משתנה תמיד. בני העליות החלוציות היו מהפכנים אמיתיים, נכספים לסדר חדש, ולכן ראו לנכון לשנות מן היסוד אף את ההגדה של פסח, שליוותה את בני ישראל בכל תחנות הגלות, סמל לרצף הדורות, ושהשינתה אך מעט ורק לאט. עכשיו כבר קשה להבין: מה פסול היה בפיוטים הישנים, בדברי גאונים? במה עדיף ביאליק על אליעזר הקליר, במה היתה עדיפה הבשורה מפי החבר זלמן על חג החרות, חג האביב, על-פני דברי חכמים מן העבר? בהדרגה חוזר גוסס ההגדה המסורתית גם לסדר הקיבוצי, כי הצמאון לרציפות גובר על היפושי ההתחלות החדשות.

סדר של פסח הוא אות לסדר בקיום, טקס קבוע במועד קבוע, מנהגים קבועים ומאכלים קבועים, שהיו מתאבנים לולא תובת הפירוש האישי למאורע שקרה לפני יותר מ-3,000 שנה, כי רק בזכות היכולת לראות את שיעבוד מצרים כחיה אישית, בעלת משמעות מתחדשת כל שנה, נשמר זכרון ערכה של החרות. הרי לאדם דרושה תזכורת מתמדת של אפשרות היעדר החירות כדי לדעת את ערכה. אולי בכך חולשתה העיקרית של הדמוקרטיה המערבית, שאין בה והגדת לבנה, שבעיני הדור הצעיר שלא ידע שיעבוד היא מובנת מאליה, נשכחת מרוב הרגל, שאין בדור הבנים החוושה של סכנה מתמדת, של אבדן אפשרי תמיד, עבדים הייתם, גם אנגלים, גם צרפתים, גם אמריקאים, גם איטלקים, אבל הבנים חדלו לשאול והאבות חדלו לספר. חובת זכרון היא מעמסה כבדה לעם, ואין בה אושר שבא בקלות. זה עול לזכור בכל יום ובכל שנה מחדש, זה גורם לאי-ודאות מתמדת. החרות של מדינת ישראל היא רק התחלה, רק שלב ראשון, וקשה לחיות במחשבה שגם היא אינה מובנת מאליה. לכן מרבנים נואמים לדבר על נצח, מלה שאין לה מקום לא בחיי אנוש ולא בחיי עם. הנצח היה קיים בלעדינו ויארץ ימים אחרינו, גם שלושת אלפי שנה אינן נצח אלא רק נסיון של רגע. שמונה שנים של ירושלים מאוחדת אינן עושות אותה לבירת ישראל לנצח, אלא אם מדבר רים לא על עיר עלי אדמות. קשה לחיות עם הארעיות, כי הגפש יוצאת לסדר של קבע, הכלים לפסח נשברים לעתים בסערה, המשפחה מתפוררת, נמחקת ורק סדר האומיות נשאר, זכר יציאת מצרים. בסך הכל עדיין לא עברו ארבעים שנות מדבר. עדיין אנו במעבר.

תור זהב וימי סגור

מאת דניאל בלור

אותה, פרצה ישראל דרך אל מקור רכש צבאי נוסף, ממק"ביל לצרפת. היה זה הישג היסטורי, ונקל לאתר מה היה קורה אילו היינו ממשיכים להישען על המקורות הצרפתיים בלבד עד 1967.

אינטרסים יכולים להשתנות

אבל מי שסבור שמחויבותה של ארצות-הברית כלפי ישראל איננה ניתנת לערשור, רצוי שיזכור כי ביחסיו עם האמריקאים היו תקופות שפל וימים קשים העלוילים לחזור. אמנם הרבה נשתנה מאז שנות ה-50, אך ייתכן שנביא לכך שיחשו של מימשל הנשיא פורד, אחרי הבחירות, לישראל יזכיר את הימים הקשים של אייזנהאואר-דאלאס.

בישראל יש לראות נטיה לראיה פשטנית של דרך פעולת המימשל האמריקאי. נכון שבית הנבחרים והסנאט הם רשויות עצמאיות ואינן "חותמות גומי" של המימשל, נכון שלדעת הקהל, לכלי התקשורת, לקול היהודי, ל"לובי" היהודי ול"לובי" הפרו-ישראלי יש השפעה עצומה, אבל אין הם כל יכולים.

הקונגרס יכול לבלום את הנשיא, אך אין הוא יכול להכריחו לעשות פעולה בניגוד לרצונו. אי אפשר להכריח את הנשיא להטיל וטו במועצת הבטחון, אי אפשר להכריח את הנשיא לשלוח "רכבת אווירית", אי אפשר אפילו להכריח אותו לשלם כספים שאושרו במסגרת התקציב, שלא לדבר על מכירת נשק וקצב אספקתו. הישראלי המשוויץ, הסבור כי הוא בעצם שולט בוואשינגטון, כי ארצות-הברית היא גוררה של ישראל וכי אנחנו מבינים יותר מן האמריקאים מהו האינטרס האמיתי שלהם, אינו מועיל לישראל בטווח הארוך. הוא רק מוזיק והנוקים כבר נראים.

מאז 1967 ועד היום הצלחנו להתחמק מן העימות הי גורלי עם ארצות-הברית על טיב ההסדר הסופי בינינו ובין שכנינו. מתוך המחשבה המוטעית שהזמן פועל לטובתנו ושכדי להרוויח זמן עשינו כל מאמץ לדחות את יום הדין, בהתאם להשקפה זאת שיחוקו הפרצים כפי שציפו מהם עד אוקטובר 1973, עם ה"לאומים" של תארוטם ובהתחמקותם מכל נסיון של מר"ם רציני, בין ישרי, בין בתיווך ובין בשיחות קירבה. בין 1971 ל-1973 היו אלה האמריקאים שלא לחצו על ישראל, מפני שהיו שקועים גנטינות ההיחלצות מווייטנאם ובנסיון לבנות מערכת יחסים עם סין ועם ברית-המועצות. אפשר לומר שכשם שלמדויען האמריקאי יש חלק במחול המודיעיני של ערב יום הכיפורים, כך יש למדיניות האמריקאית חלק במחול המודיעיני שהופנה

סיוע כלכלי אמריקאי בצורות שונות, אך הוא היה במשורה, והסיוע העיקרי היה הרשות להעביר לארץ את כספי המג"ב בית והפסוד ממס-הכנסה של התרומות למגבית.

עברו שנים רבות עד שהסכימה ארצות-הברית למכור נשק לישראל, בתחילה בעקיפין, דרך מדינה שלישית, ורק בשנות ה-60 בגלוי ובמישרין. עד ראשית שנות ה-50 הצהירה ישראל על נייטרליות, אך עם התחממות המלחמה הקרה ועם פרוץ מלחמת קוריאה היא עברה למדיניות פרו-אמריקאית ברורה. במבט היסטורי אולי היה זה משגה, לא עצם הבחירה אלא היותנו קתולים יותר מן האפיפיור בהתנגדות לגוש הסובייטי ולסין החמצת ההזדמנויות לק"י שירת יחסים עם סין ולשיפור יחסים עם הגוש הסובייטי אחרי מות סטאלין. קשה לומר שהמדיניות הזאת היתה לטובת ישראל, ארצות-הברית סירבה לספק לנו נשק, הגישה לנו סיוע מדיני מועט וסירבה לצרף אותנו למערכת בריתות משרביות אזוריות שתיכנה אז.

הנשיא הרפובליקאי אייזנהאואר לא היה זקוק לקול היהודי, ולא היה לו יחס מיוחד לישראל. מבחינה בין-לאומית הוא היה אחד הנשיאים האמריקאים הבלתי-מוציחים ביותר. לשך החוק ג'ון פוסטר דאלאס היתה שליטה ללא מצרים במדיניות התוך וישראל לא נראתה לו כגורם חשוב במערך הפרו-אמריקאי. אמנם הוא ניסה ליוזם תיווך בין ישראל למצרים, אך לא הצליח. בימיו הגיעו יחסי ישראל-ארצות-הברית לשפל החמור ביותר בימי מבצע סיני והפתרון הכפוי של נסיגה ללא הסדר מדיני, מבצע סיני, שהיה הישג צבאי מוחצי של ישראל, היה כשלון מדיני שלה מכל הבחינות לטווח הקצר. לטווח הארוך היו לו כמה תוצאות חיוביות: ישראל הבינה כי אין היא יכולה לצאת למלחמה ללא הכנה מדינית-בינלאומית רחבה, וכי אין היא יכולה לפעול בתחום הצבאי נגד רצון ארצות-הברית, ארצות-הברית הבינה כי לא תיתכן נסיגה ישראלית ללא הסדר מדיני משמעותי. אמנם בתחילה הודיע ג'ונסון וגם ניקסון שישראל לא תיאלץ להזיז אפילו חייל אחד בלי הסכם שלום, אך בלחץ הנסיבות חל פיתוח בעמדה זאת, ודובר על נסיגה גם בהקשר עם הסדרים חלקיים.

מכל מקום, האמריקאים חוזרים ומטעימים כל פעם כי לא תהיה חזרה על מה שאירע ב-1957, ולא יהיה פתרון כפוי חד-צדדי, ללא משא-ומתן וללא הסכם. אין לשכוח ש-10 שנות השקט היחסי (1957-1967) איפשרו פיתוח מואץ, צמיחה מזרזת, עליה ברמת-יחיים ובניית צבא מודרני. קשרי ארצות-הברית וישראל השתנו בהדרגה. תחילת השינוי היתה בסוף תקופת אייזנהאואר ובראשית ימי נשיאותו של קנדי, ושיאו בתקופת ג'ונסון. בעזרת מדיניות שקולה וזהירה, שבין-גוריון התחיל בה וליי אשכול הרחיב

אישיות אמריקאית בכירה הגדירה לא מזמן בשיתוף עם ישראלים את מערכת היחסים בין ישראל וארצות-הברית בדברים אלה: "יש לארצות-הברית התחייבות מוסרית בסיסית לקיומה של מדינת ישראל. האמריקאים היו מוכנים גם ב-1967 וגם ב-1973 לאפשרות של עימות גרעיני עם הסובייטים למען ישראל. לולא הפעולה ארה"ב את הרכבת האווירית לישראל במלחמת יום הכיפורים לא היה מופעל אפברנו הנפט. התחייבות בסיסית זו תופעל גם להבא. אבל דווקא מפני שארצות-הברית עזרה לישראל להיות חזקה, נדרשים מישראל מהלכים מדיניים, שגם ייעשו וגם ייראו, ועל ישראל להבין את בעיותיה של ארצות-הברית. האסון הגדול ביותר העלול לקרות לכך הוא שהערבים יחשבו שהם הצליחו להכניס תריו, לבודד את ישראל מארצות-הברית, ואתם משרתים מגמה זאת בדיבורים על משבר ביחסים."

אורחים לא מעטים מהבאים לביקור בארץ ומשקיפים זרים השוקפים אחרי הגעשה בישראל מדברים על דעת-הקהל הישראלית ההיסטרית, הנעה מקיצוניות לקיצוניות, הרואה צל הרים כהרים, ומי שמעלעל בקטעי העתונות על יחסי ישראל-ארצות-הברית מ-1967 ועד היום, רואה כמה נכון הרושם הזה. כמה פעמים התקפנו את האמריקאים בטענה שהם רוצים לכפות עלינו פתרון, כמה קיתונות של השמצות שפכנו על שלושה נשיאים, ג'ונסון, ניקסון ופורד, ועל שלושה שרי חוץ, דין ראסק, ויליאם רוג'רס והברי קטינגבר, ובמיוחד על האחרון, רוב ההיסטריות היו ללא הצדקה ובסיס. בתשע השנים שחלפו מאז מלחמת ששת הימים היו עליות וירידות ביחסי ירושלים-וואשינגטון, היו תקופות משבר וחילוקים, אבל בסיכום היה זה "תור הזהב" ביחסי שתי המדינות, ואף כי יש עננים קודרים באופק עדיין לא הגיע הזמן לסתום את הגולל על הימים הטובים ולקבוע שימי הסגריר כבר הגיעו.

שפל וגאות וזיגזגים

ביחסי ישראל-ארצות-הברית היו תקופות שפל וגאות וזיגזגים לא מעטים. בפברואר 1948 נסוגו האמריקאים מתכנית החלוקה הקמת מדינה יהודית והציעו משטר נאמנות בין-לאומי על ארץ-ישראל, דווקא הסובייטים היו עקביים בתמיכתם בהקמת מדינת ישראל ואנדריי גרומיקו אינו שוכח להזכיר לנו זאת בכל הזדמנות. בסופו של דבר הכריע הנשיא טרומן בעד הקמת המדינה והכיר בה, אך במלחמת השחרור לא קיבלנו כל סיוע אמריקאי, והיה אף אפברנו של ארצות-הברית על משלוחי נשק למדינה החדשה, זמן קצר לאחר הקמת המדינה קיבלנו

שדה הנפט הגדול
באלסקה נתגלה שנה
אחרי מלחמת ששת
הימים, אך הפקת
הנפט ממנו התעכבה.
כשפרץ משבר הנפט
ב־1973 לא היו בארות
הנפט באלסקה מסוג-
לות לחלץ את העולם
מהמוצקה.

חברות הנפט התעלמו מהארגון החדש, וסברו שהוא משמש בעיקר כזירה למאבקים בין־ערביים. באופ"ק כבר לא היתה אפשרות לקבל החלטות פה אחד. השאה רצה להיבנות על־השבון הערבים; סעודיה הפגינה עוינות כלפי מצריים; מנהלי "עראמקו" נרגזו לאחר שהתברר להם שפיסל לא ימהר לכרות ברית עם מדינות ערביות קיצוניות בצפון. פקידים בכירים בחברה, אקסון־ניבאו שהערבים לא יתאחדו לעולם. בהשפעת הנצחון הישראלי התגבשה דעה במשרד החוץ האמריקאי שאפשר ומותר להפריד בין הנפט ובין ישראל. (להחזיק אותם במגררות נפרד דו"ת).

שנה אחרי מלחמת ששת הימים נתגלה שדה־נפט גדול במפרץ פרדהו שבאלסקה. גילויו זה עורר תקווה שמדינות המערב ישתחררו מהתלות בנפט המזרח־תיכוני, אך התברר שצד הפקת הנפט באזור הארקטי יעבור זמן רב ושהורמתו לשווקים באירופה תהיה כרוכה בקשיים. חברה "אקסון־ניבאו" החליטה הנפט באלסקה, אך האמת היא שהנפט באלסקה התגלה הודות למאמציה של חברה עצמאית בשם "אטלנטיק", הידועה כיום בשם "ארקו". רוברט אנדרסן היה האיש שהימר על איזור הקוטב הצפוני ולאחר שנים של כשלונות וקידוחים מאכזבים גילה (ביוני 1968) את השדה שחשיבותו אינה מוחתה מזו של שדות הנפט בטקסאס. ל"ארקו" (היא "אטלנטיק") לא היו משאבים כספיים ושוב חזר הסיפור הידוע של "המיוזג לשם מיומן": "אקסון־ניבאו" השקיעה את הכסף והיתה לשותפה בכירה במפעל הנפט באלסקה.

גם בריטיש פטרוליום חיפשה נפט באלסקה. שנים קדמה בארות, ורק בשנת 1969 פרץ הנפט מאתר קידוחיה. שטח הזכיון לא היה כולו שלה. שלוש חברות שלטו בו, ול"בי פ"י" היו 52 אחוז בבעלות עליו. למקור הנפט החדש לא היו שווקים מוכנים מראש, והחברה הבריטית נאלצה להתמוסס על הסכמים ועל חוזים מורכבים ולהשתלט בהדרגה על "סטנדרט אויל של אוהיו" (לשעבר חברה בבעלותה של משפחת רוקסלר) שהיתה לה רשת תחנות־דלק במדינת אוהיו. ריצ'ארד מקלארן, האיש שניהל את המאבק נגד מפירי חוק הטראסטים, ניסה לרסן את החברה הבריטית ולונג־דון הגיבה באיום בפעולות גנדי בחברות אמריקאיות באנגליה ויזר מרעצת המנהלים של ב"פ.י. הגיש תלונה רשמית לשר המשפטים דאז ג'ון מיצ'ל, על אף המחאות, האיומים והתלונות הניחו האמריקאים ל"בי.פ.י." לבצע את הפיסקה. השלוחה האמריקאית של ב"פ.י. החזיקה כבת ערובה, למקרה שהבריטים ינקטו אמצעים נגד החברות האמריקאיות הפעילות בלונדון.

"אקסון" לא מיהרה לשאוב את הנפט באלסקה מאחר שהבארות במדינות ערב ובאירן סיפקו לה נפט זול יחסית. מדיניותה השקולה לא הרגיעה את אחריותה, שחששו מ"שט"ן פון אלסקה". החוששת העיקרית היתה "סוקאל". לעומת זאת היו "ארקו" ו"בי.פ.י." מעוניינות לנצל מהר את מקורות הנפט החדשים. שתי החברות חשדו באמריקאים וטענו כי העיכובים בהנחת צינור הנפט מאלסקה אינם מקריים. "אקסון" הכינה תכנית לתחליף לצינור הנפט. שוברת־הקרח, מנהאטן שוגרה ביוזמת "אקסון" להפליגה נסיונית במעברים הצפון־מערביים של איזור הקוטב, לברר את אפשרות הובלת הנפט מאלסקה דרך הים.

התנגדות למפעל צינור הנפט באלסקה התעוררה בקרב המומחים לאיכות הסביבה. שוחרי טבע בחוף המערבי של ארצות־הברית טענו שהצינור יפגע במרחבי המהיה של בעלי־החיים באלסקה, מאחר שהנפט החם שבצינור יפסיר את הקרח לאורך התוואי והנהר הרחב שיתחווה בשדות הקרח יפריע לנדידה העונתית של בעלי־החיים, כמו האיל הצפוני, ויביא להכחדתם.

המאבק הצבורי של שוחרי הטבע היה מוצלח ותבריטים חשדו ש"אקסון" תומכת בגופים העומדים בראשו ומנצלת אותם למטרותיה הודוניות. המאבק של שוחרי הטבע עיכב את הנחת צינור הנפט כ־4 שנים, וכשפרץ משבר הנפט בשנת 1973 כבר היה מאוחר מדי להתחרט על כך: בארות אלסקה לא היו מסוגלות לחלץ את העולם ממוצקת־הנפט.

לענייני גרמניה, ואחרי־כך נשיא הבנק העולמי ויזר מרעצת המנהלים של "ציינו מנהאטן", בינואר 1961, כאשר נכנס ג'ון קנדי לבית הלבן, נתמנה מקילוי ליועצו בנושאים הקשורים במיקוח על התימוס ובבטחון, ועם זאת המשיך בעיסוקיו המקצועיים ויצג חברות, לרבות שבע האחיות. עיקר תפקידו היה להחזיק אותן מחוץ לכותלי בית־הסוהר. אמר מקילוי ביוני 1961 גבר החשש מעימות עם הרוסים במזרח התיכון, בעקבות שיחות קנדי־חרושצ'וב בווינה, ומקילוי הזהיר את הנשיא קנדי שעימות כזה עלול להביא לתסיסה באופ"ק. אם יתאם ארגון זה את פעולותיו עם מדינות ערב, לא תהיה לחברות הנפט ברירה אלא להקים הוית משותפת. לשם מיקוח אותו, אמר מקילוי, וזאת אסור להן לעשות בלי אישור מיוחד מהממשלה. הנשיא שלה את מקילוי אל אחיו, רוברט שהיה אז התובע הכללי. רוברט קנדי הבטיח למקילוי שהוא לא יתנגד לדיון במתן האישור, אם יהיה צורך בכך. מקילוי הזהיר אחרי־כך בעניין זה את כל שרי המשפטים של ארצות־הברית, בזה אחר זה, וכך בנה תקדים להתעלמות מהחוק נגד טראסטים למען הבטחה אספקת הנפט השוטפת בשעת חירום, משיקולים התואמים את עקרונות משרד החוץ.

באמצע שנות ה־60 חישו הסעודים מהתחרות האירנית בשוקי הנפט. בשנת 1966 לא רצה השאה לתת את ידו להגשמת החלטות אופ"ק להאט את הייצור. תכנית החומש היומרינית שלו (הרביעית במספר) — לחימוש מזורז, לתגבור כוחות הצבא ולפיתוח בקנה מידה גדול — דיללה את המשאבים הכספיים של אירן.

מלחמת ששת הימים הביאה לליכוד מדינות ערב למשך זמן מה, נאצר האשים את בריטניה וארצות־הברית בסיוע לישראל במלחמה ושרי החוץ של מדינות ערב התאספו ל־3 המיניסטרים בנגדו. גם פייסל מלך סעודיה (שדיבר בלונדון 3 שבועות לפני כן על חששותיו מפני התוקפנות של נאצר) התייצב לצד האח הערבי הנחמק בצרה. מדינות ערב הסכימו להצעת ממשלת עיראק להפסיק את שאיבת הנפט ולהחיל חרם על האימפריאליסטים המערביים. האחוזה לא האריכה ימים. מייצאות הנפט הבינו שהחרם מניק להן יותר מאשר לצורכות. שתי חברות החשובות באופ"ק — ונצואלה ואירן — לא הצטרפו לחרם והפיקו רווחים מהמחסור בשוקי הנפט. המלך פייסל מצא את עצמו על סף משבר כספי חמור, ולא היתה לו ברירה אלא לקבל את עצת יאמאני ולהחיל את החרם רק על שתיים מהמדינות, התוקפניות, ארצות־הברית ובריטניה. שתי מדינות אלה יכלו להסתדר בלי הנפט הערבי. בסוף חודש יוני 1967 הסתכמו הספדי סעודיה מהחרם ב־30 מיליון דולר, ופייסל הורה ל"עראמקו" לייצא את הנפט כרגיל. לאחר זמן מה ויתרו גם מדינות ערב האחרות על החרם.

אחרי מלחמת ששת הימים היה מצבן של חברות אופ"ק עגום למדי. אירן ניצלה את החרם לקדם את היצוא שלה לבריטניה ולגרמניה, ונצואלה חיוקה את מאחזיה באירופה ולרוב הגדילה את יצואה לגרמניה המערבית. ארצות־הברית, היעד העיקרי ל"עוגש", כמעט לא נזוקה וסגירת תעלת סואץ כמעט לא פגעה בכלכלת המערב. מיסילות הענק לא יכלו ממילא לעבור בתעלה. יאמאני הודה שהשימוש בנשק הנפט היה התבולה לא מוצלחת. בוועידת הסכנה בתאטרסום הווסס שלהבא תנהל כל מדינת־נפט את עסקיה בנפרד, בהתאם לצרכיה.

כדי להסוות את הפרצות ב"חזית הנפט המאוחדת" הקימו מדינות הנפט הערביות "מועדון" מקביל לאופ"ק, — O.A.P.E.C. — "ארגון המדינות הערביות המייצאות נפט". חברות המועדון התכנסו לוועידה בבירות בספטמבר 1968. בוועידה זו ניכרה הנטיה למנוע פעילות פוליטית במסגרת הארגון, שלר"ש החברים הראשונים ב"מועדון הנפט הערבי" היו נציגי סעודיה, כוויית ולוב (שעדיין שלט בה המלך הישיש איד"ר יוס). מצריים וסוריה לא הוזמנו להצטרף. עיראק הוזמנה אך לא נענתה. המנכ"ל הראשון של "ארגון המדינות הערביות המייצאות נפט" היה זאכי אל יאמאני, שלא הניח ל־נציגים האחרים להסתכן בוויכוחים פוליטיים. אחרי ההפיכה בלוב, בשנת 1970 גדל משקלם של הקיצוניים במועדון וע"י ראק ואלג'יריה הצטרפו אליו. תוכננו תכניות פיתוח יומריניות (לרבות "מספנה ערבית" במפרץ הפרסי ו"חברה ל־שירותי נפט") אך רק מטעם מהן הגיעו לשלבי ביצוע.

רבות סיפר לי רוהאני כי הוא עשה כמיטב יכולתו כדי להריח את הארגון משני תחומים רגישים: פוליטיקה ודת. עשיתי הכל כדי שהממונים על הנפט במדינות המייצאות יעסקו רק בנפט ובכלכלה. אבל רוהאני המתון התמרמר על חברות הנפט שהתעלמו מהארגון החדש ותבעו לעצמם את הזכות לשאת ולתת עם כל מדינת־נפט בנפרד. ונוסף על כך תיאמו ביניהן בסתר את העמדות לפני כל משא־ומתן "נפרד" כזה. כבר בימינו הראשונים הגיע אופ"ק להישג: מחירי הנפט לא הוזלו על אף התחרות בין המדינות המייצאות.

אחת מחברות אופ"ק רצתה להשיג נתח גדול יותר בשוק וכך לא נקלט רעיון ה"שימור" של ונצואלה. מבחינה אחת נסוגו המדינות המייצאות במאה שנים, כמו חלוצי הנפט, קנדי־הבארות הראשונים בפנסילוניה. הן נכנסו לגורמים השולטים בשווקים שהשתמשו נגדן במדיניות של "הפרד ומשול".

הרוסים, שיכלו לסייע לערבים, גרמו בכוחה לזעזועים בשווקים, והסבירו לידידיהם ב"קונגרס הנפט הערבי" כי מאחר שהם רוצים להחזיר לעצמם את התואר "יצואן נפט" לא יתמכו במדיניות של גיפוח מחירים מלאכותי. זמן מה חישו האמריקאים מתמרן סובייטי שיביא להצפת השווקים בנפט רוסי, במגמה לערער את הכלכלה במערב. בנובמבר 1962 פירסמה מרעצת הנפט הלאומית ברושנינגטון דו"ח עם תחזיות קודרות בעניין זה, החששות לא התאמתו. ברית־המועצות היתה זקוקה לכמויות נפט עצומות כדי לספק את צרכי עצמה ואת צרכי גרורותיה. בסוף שנות ה־60 החלו הסובייטים לייבא נפט מהמזרח התיכון, לא כמחווה של רצון טוב אלא כדי להשלים את החסר להם.

לום־הבית באופ"ק לא האריך ימים. העיראקים, שהיו מטופלים בבעיות פנימיות, נעדרו לעתים קרובות משיבות הארגון והנציגים גרמו להתפטרותו של המנכ"ל המתון רוהאני. שפינה את מקומו לעיראקי הגולה עבדול רחמן בזוא, שראה את הדת והפוליטיקה כנושאים לדיון בין ארגון המדינות המייצאות נפט.

בסעודיה נאלץ עבדאללה טאריקי לפנות את מקומו ל־פרקליט הצעיר (בנו של שופט ממכה שלמד בקאהיר והשתלם לם באוניברסיטת הרווארד) זאכי אל יאמאני, שויתר על תכניתו לעבוד כעורך־דין בסעודיה מאחר שהמלך פקד עליו לשרת את ארצו. יאמאני, השר לענייני נפט ומנהל ב"עראמקו" קי"י, התיריד עם המנהלים וטיפח קשרים בארצות־הברית. גם משרד החוץ ברושנינגטון היה מעוניין כמו "עראמקו", כי יידדות עם המשפחה המלכותית בסעודיה, בעיקר לאחר תדחתו של המלך סעוד. בידו אחיז פייסל, חטמו הגבנוני והפני הקהרות של פייסל השימו את דין אצ"סון כבר בשנות ה־40.

פייסל לא נטה לפשרות בעניין ישראל, אך מאחר שהיה שמרן הסתייג מהקיצוניים ובייחוד מגמאל עבדול נאצר, שחיל המשלוח שלו בתיומן איים על סעודיה. פייסל ראה באמריקאים בעלי־ברית נאמנים נגד הקומוניזם, והיה זקוק לכסף (הכנסו) תיו גדול בקצב מהיר, אך גם ההוצאות). לכן לא רצה ב"שימור" או בהאטת התפוקה, שתי הצעות שעלו מדי פעם ביוני אופ"ק.

סעודיה היתה לטקסאס של המזרח התיכון, עשרה מעמדה בעולם הנפט ו"יחסיה המיוחדים" עם ארצות־הברית עוררו את קנאת שכנותיה וחברותיה באופ"ק. נציגי איראן ועיראק באופ"ק הציעו "לתכנת" את הייצור בכל מדינה בהתאם לגודל אוכלוסייתה (לשתיהן יש אוכלוסיות גדולות יחסית); נציגי המדינות האחרות תמכו בהצעה לתכנן את הייצור בכל מדינה, על פי צרכיה.

בוועידה התשיעית של אופ"ק בטריפולי (יולי 1965) הוחלט להציב "גבול מסוים" לתפוקה, אך רק ל"נסיון". בשנת 1967 היה ברור שאופ"ק יותר על נסיונות ה"תכנות" והצבת הגבול.

אחד האנשים שלא זלזלו באופ"ק וברעיונות אחדות מדינות הנפט, היה ג'ון מקילוי, המשפטן־המנהלן שימלא תפקיד־מפתח בדילומטיית הנפט של המערב. למקילוי היו קשרים בחוגי המישל והעסקים הגדולים. בשנות מלחמת ה'עולם השנייה היה עוזר־שר המלחמה, אחרי־כך היה נציב עליין

כאשר הכסף מדבר

(המשך מעמוד 7)

למסע ההתרמה יש לה חלק גם בסיוע להחלטה לאן ילך הכסף. לאחר שהכסף נאסף המגבית היא צינור להעברתו לישראל ולכתובות אחרות.

יש מתח ניכר ביחסים בין המגבית ובין הקהילות. מנהל קהילה אחד אמר שהמגבית היא גולם שקם על יוצריה. טוענים שהמגבית נוטלת לעצמה תפקידים שנועדו ל"פדר" צי"ת, הגוף המרכזי בקהילה, ועוסקת בהסברה פוליטית. שהיא מנסה לערער את המיבנה הדרה-צנטרליסטי של המימסד היהודי ולנהל את חיי הקהילות מנייר-יורק. טענות אחרות הן על תוסר פיקוח ציבורי על המגבית. אומרים שברגשטיין וחבריו עושים בה כעולה על רוחם.

ברגשטיין מודה שיש מתחים ביחסי המגבית עם המימסד היהודי המקומי. היחסים הם כמו בין ממשלה לעירייה, ואמנם כלי חוקים. אנחנו קובעים מטרות לקהילות ומדריכים אותן במימושן ובחלוקת הכסף. נכון שהחלטה היא שלהן, ואם לא שכנענו אותן הפסדנו, אבל הן מכירות בחובותיהן. יש קונפליקט היסטורי בקהילה היהודית באמריקה. אומר ברגשטיין. הקהילה המקומית התנגדה תמיד להשפעה מבחוץ ונאבקה על קדימויות: האם צרכי הקהילה המקומית עדיפים או צרכים לאומיים? לדעתנו הבעיות הלאומיות מצדיקות את עמדתנו.

בדרך-כלל לוחמת המגבית למען הוצאת הכסף החוצה לישראל, בשעה שהמימסד הקהילתי רוצה לספק קודם-כל את צרכי הקהילה, אך המאבק אינו פשוט כליכך. הקהילות טוענות שבשנים האחרונות מתערבת המגבית בנושאים שלא לשמם קמה ושאינן היא מבינה בהם. היא מטפחת (הדוגמה לכך שישראל הטפה) את האנשים המקומיים שהיא רוצה ביקרם, והיא מנסה להגדיל עד הפרזה את השפעתה על הקהילה היהודית. עסקנים יהודיים מקומיים מזכירים שהמגבית איננה מוסד הנבחר בדרך דמוקרטית ושיש עליה רק מעט מאוד פיקוח ציבורי.

למעשה הזאת יש על מה להסתמך. המגבית היהודית המאוחדת רשומה כחברה עצמאית. הקהילות המקומיות ממנינות אותה, אך אין להן השפעה עליה. לכאורה נתונה השליטה בה למועצת-מנהלים, המורכבת מתורמים גדולים ומאנשים הקשורים לארגונים שהקימו את המגבית. אבל כמו שקורה בארגונים מסוג זה, רוב חברי המועצה-המנהלים עוסקים מדי או תלויים במגבית מכדי שיפקחו על פעולותיה כיואת, והשליטה הפיקרית בה נמצאת בידי ברגשטיין. שהתואר הרשמי שלו הוא "סגן יושב-ראש לענייני ביצוע". זה שם אחר למנהל-כללי, האיש העומד מאחורי ברגשטיין הוא מקס פישר, אחת הדמויות השנויות במחלוקת והמפחידות ביותר במימסד היהודי האמריקאי. פרנק לאוטנברג, יושב-ראש הנוכחי של המגבית, נחשב לבעל-השפעה מוגבלת.

פישר ומל דובינסקי (נציג המגבית המאוחדת לישראל), אחד הארגונים המרכיבים את הארגון) בחרו למגבית 15 יושבי-ראש "ארציים", רובם יהודים עשירים שהסכימו לתרום. נוסף לכסף, גם זמן למסע-ההתרמה הארצי. הם נוסעים ממקום למקום, בדרך-כלל על חשבונם, ומשדלים יהודים להגדיל את תרומותיהם. אין להם השפעה ממשית על החלטות המוסד שמטעמו הם פועלים.

מונחה הבית

אין קנה מקס פישר, הנמליונר הקשיש מדט-רויט, השפעה גדולה כליכך על המגבית ועל הגופים הקובעים האחרים במימסד היהודי האמריקאי? התשובה לשאלה זו קשורה בכשרונו הניחודי של פישר להשקיע כסף וזמן בתחומים הנכונים ולמנוף בתמורה השפעה פוליטית. הוא תרם, במשך השנים, הוביל פחות מאחרים למטרות יהודיות ולגורמים פוליטיים לא-יהודים. אך לא היה תורם שידע כמוהו להפיק השפעה פוליטית גדולה כליכך מהכספים שתרם. פישר נושא בתואר רשמי אחד, שהוענק לו מטעם המימסד הפוליטי הישראלי — יושב-ראש עצרת הסוכנות — אך השפעתו במגבית ובמועצת הפדרציות היהודיות דור מיננטים, אם כי תרומתו השנתית למגבית קטנה מתרומות של אחרים.

פישר ידוע בישראל בעיקר בזכות קשריו עם המפלגה הרפובליקאית, הרפובליקאים, לונדיל מהדמוקרטים, אינם משופעים בפעילים יהודים, וודאי לא בתורמים יהודים גדולים. הודות לתרומותיו ולקשריו המפלגתיים היה פישר למומחה-הבית לעניינים יהודיים של הנשיאים ניקסון ופורד. ממדי השפעתו על המדיניות המזרח-תיכונית של שני הנשיאים הלאה שנויים במחלוקת (בשבורעות האחרונים למשל נכשלו ניסיונותיו לרכך את עמדת הנשיא בעניין שיגור נשק למצרים), אך אין חולק על השפעתו על מינויים ועל קביעת המדיניות בצמרת המגבית ושאר הארגונים היהודיים.

באחרונה התאונן אדם בעל תפקיד ייצוגי במגבית שפישר שידל אותו להסיר את תמיכתו במרעמודותו של הנרי ג'קסון לנשיאות ולתרום כסף לנשיא פורד. לאיש היה רושם — מוצדק או לא — שהחלטתו במי לתמוך בבחירות לנשיאות תקבע במידה מסוימת את מעמדו הציבורי בקהילה היהודית.

אחת הטענות החמורות היא שפישר איננו מודח לתת דיווח-שבון על מעשיו לגוף כלשהו, ולא כל-שכן לציבור שבשמו הוא פועל. הוא איננו מודח על יוזמת ההחלטה

(המשך בעמוד 29)

התרחבנו !!

כל המוצרים נמכרים במחירי 1975 לרגל הכתחה 15% הנחה

גם בחיפה!

פינות אוכל • ארוחת-קיר • חדרי-לדים ומער • ריהוט לחדרי שינה • ריהוט סלוני חדש • מנורות • בקש רהיטי סולב - הרהיט העשוי מכל הלב

ההיטי סולב

ת"א: רהיטי סולב רח' אבן-גבירול 14 טל. 8-264247-264183-4 פרישון 50 טל. 4-246183
חיפה: רהיטי סולב, בית סולל בונה, כנר סולל בונה

תאומי וולה

Life-Pon - Neopon
המוצרים על בסיס חמציות צמחים טבעיים, מבטיחים שיער ועור דאש בריא, טבעי ומטופח

נאופון שמפו
על בסיס צמחי קדוטר לשיער רגיל ושמן ולמניעת קשקשים

לייפ-פון שמפו
על בסיס צמחי הקוממיל לשיער רגיל ויבש בעת גם באדיזה חסכונית 500 גרם

דרשו את המדריך לשימוש נכון בתכשירי "וולה", בפרופגנדות, בתימרוקחת, חנויות כל-בו, שק"ם

הכסף מדבר

(המשך מעמוד 26)

שלו בבית הלבן, לוועידת-הנשיאים, שהיא הגוף המוסמך של הארגונים היהודים לשחזרנות פוליטית. הוא מדווח — אם בכלל — רק לחברי הוועדה שמוציאים-הן בעיניו, והכלל הזה תופס גם לגבי העתונות. פישר איננו משיב עקרונית לשאלות בלתי-נוחות של עתונאים, כמו למשל השאלה באיזו מידה מתערבבת פעילותו במטה-הבחירות של פורד עם מדיניות המינויים במגבית. פישר הוא אחד המוהיקנים האחרונים של תקופת-ניקסון. שעדיין תופסים עמדות הש"פעה בארצות-הברית.

אחת הזירות החשובות שבהן יש לפישר ולחבריו הש"פעה רבה היא ה"עצרת הכללית" של מועצת הקהילות. המתכנסת כל שנה בספטמבר באחת מערי ארצות-הברית. ה"עצרת" היא שוק המוני שבו נפגש מבקש הכסף עם בעל הכסף, שבו ארגונים ומוסדות יהודיים הזוקקים לתמיכה כספית שוטחים את בקשותיהם לפני אנשי הקהילות. בשוק הזה יש למגבית תפקיד-יתוך: אנשיה בודקים את הבקשות וממליצים לקהילות איזה אחוז מתקציבן להפריש למטרה זו או אחרת. ה"פרוציות" והקהילתיות מצויות בדרך-כלל להמלצות אלה וכך קונים ראשי המגבית בדיעבד השפעה ממשית על הארגונים המבקשים תמיכה, ביניהם "בני ברית", הקונגרס היהודי האמריקאי וארגוני בתי-הכנסת. אין זו רשימה קלה-משקל.

אבל בעיקרו של דבר נשארה המגבית נאמנה למטרתה. לפני כל דבר אחר היא מעוניינת באיסוף כסף, ובזמן האחרון היא עושה זאת פחות ופחות במופעים המוניים כמו זה שבו כיכבו רבין וד"ר גמר, ויותר ויותר בפגישות אינטימיות נוסח פנחס ספיר. שבהן הגביר המקומי או איש-מקצוע מבחוץ מפעילים להצים אישיים על התורם-בכות. בפגישות אלה שוקל האיש לא רק את יכולתו הכספית ואת זיקתו לישראל וליהדות אלא גם את השפעתה האפשרית של החלטתו על שמו הטוב ונל מעמדו בקהילה. הוא מתפתל, נאחז במשבר הכלכלי או בבעיותיו המשפחתיות, כנימוקים להתחמקות. אבל בסופו של דבר איננו יכול לסרב.

**התיאטרון
הקאמרי
תל אביב**

דון קיטום
מחר 10.4 • יום א' 11.4
כולם היו בני
יום ב' 12.4 • יום ג' 12.4
עוין-לי גיין-לי
מחזה מוסקלי ליקרים
יום ב' 12.4 • אילת השחר
יום ג' 13.4 • דיסק "שבים"

**התיאטרון
הלאומי
הבימה**

אמא קוראז
מחר 10.4 • יום א' 11.4
על קצות דעת
מחר 10.4 • יום ה' 10.4
קדיש
הצגות ככורה
יום ה' 10.4 • מוצ"ש 10.4
האובדן : לוד 11.4

כאשר יהודי ארה"ב אמרו לי: "לא נוכל להיות מאוחדים בעוד אתם מפוצלים" — ידעתי, שניכנס לממשלה

הציבור היהודי בעולם וגם מצד ממשלים בארצות שונות. עשיתי כמיטב יכולתי להבהיר לוואנס ר' לבז'וינסקי, שאם הם מפרשים את אי-כניסתו לממשלה כביטוי של חוסר אחריות דעים בשאלות הקרייטיות של מדינת ישראל — אין הם יכולים לעשות טעות גדולה מזו. אבל אני בעצמי הרגשתי, כי ה"טענה הזאת איננה משכנעת, כל עוד איננו מצטרפים לממשלה.

לסיכום: התהליך של שינוי עמדותי התחיל אצלי כשכבוע לפני נסיעתי לארה"ב והוא התחזק ר' גובש כאשר הגעתי לשם. אני מ"ש שוכנע, כי היתה זו תובה לאומנת עליונה של ד"ש לוותר לזמן מה על השגת חלק מהתנאים שהציבה לכניסתה לממשלה, כדי להציג כלפי העולם כולו חזית אחידה, רחבה ומלוכדת של ישראל.

אני יודע שהחלטה זו תגרום לגל של ביקורת, לענ ומטומים...

— הנה ראש האופוזיציה, שמעון פרס, אמר כי הובחתם שלא שלטון העקרון מנחה אתכם אלא עקרון השילטון...

אינני רוצה להתווכח עם פרס, אבל תאמין לי, שצריך יותר מעשות מצה, כדי שאיש המערך ידבר על עקרון השילטון ועל שלטון העקרון...

— כיצד הושפעה החלטתך מ"מחלתו של ראש הממשלה והאם אתה מניח, כי בזמן הנראה לעין יצטרך מר בנין להתמסר לעניני החוץ בלבד ואז תוכל אתה, כסגן ראש הממשלה לפקול מתוך סמ"כ את רחבה מנושאי הפנים הרוח" קים?

לך: אני מאמין שכל הנהגה עומדת במבחן ביכולתה לבדוק מידי רגע ורגע מחדש את המצב ולקבל החלטות, אפילו אם הן כואבות ומחייבות שינוי קיצוני בעמדות, על פי הבחינה המחודשת. מנהיגות, הדבקה כל הזמן בהחלטות ישנות, איננה ממלאה את התפקיד והיא דומה למפקד בצבא, השולף תכניות ישנות מן המגירות ומנסה להפעיל אותן ללא קריאה מחדש של תמונת הקרב. עוד לפני נס"עתי קראתי מחדש את תמונת ה"קרב. היא היתה שונה לגמרי מזו שקראתי כאשר קיבלנו את ההחלטה שלא להצטרף לממשלה. ההחלטה החיובית תרמה גם התייחסותה של הממשלה ל"גיר"העבור דה" צריך הייתי להודות בגלוי ובאומץ לב, שהממשלה יישמה את עקרון המנהיגות והגמישות ולאחר שקראה מחדש את תמונת הקרב, נקטה עמדות חדשות, שרק לפני זמן קצר נראו כבלתי אפשריות.

גם לוואנס וגם לבז'וינסקי אמרתי גלויות, כאשר ניסיתי ל"שכנע אותם שהממשלה הלכה עד הגבול האפשרי האחרון, שמוותר לצפות ממנה או מממשלת ישראל כלשהי, שהאירוגיה של הפוליטיקה הישראלית היא, שלאחר קבלת מסמך העבודה, מפלגות, "וניות", כמו המערך ד"ש, תקמו את ה"ממשלה ה"ניצית", שהפכה ל"י" בית". ואני אומר זאת בחיוב רב, שלפני חמישה חודשים, או אפילו רק לפני חודשים, לא הייתי מא"מין שממשלה בהנהגת הליכוד, תקבל החלטות מסוג זה.

נדהמת' ונבהלת' להונח

דב גולדשטין

ראיון השבוע

עם פרופ' יגאל ידין

ראש הממשלה יקדיש את עיקר זמנו לעניני חוץ; ואני, כסגן וכמ"מ ראש הממשלה, אעסוק בעיקר בעניני פנים וחברינו בכנסת ינקטו יוזמות לביטול סעיפים בעניני דת — כמו בשאלת הפטור לבנות משרות צבאי — שנכללו בהסכם הקואליציוני בין הליכוד והמפלגות הדתיות

על התנאים המפורסמים, שנמצאו עתה מלגלים עליהם — ואף רבים מהמתנגדים להצטרפות לי פוגעת בד"ש — לא הייתי חוזר בי מתמיכתי בהצטרפות. קל ר' חומר, כשאני משוכנע שאף ה" עלי להודות שנסיעתי לפני בלתי מוצלח ביותר. אולם לא הי

גל לפעול כשהוא משוחרר מאס" כולות אירופיות מיושנות ולפי צרכיה הספציפיים של מדינת ישראל. ביקצור: שלטון, השו" קד על איכות החיים של ה" חברה הישראלית. גם לחברינו בתוך המפלגה הדמוקרטית ו" גם לאנשים מבחוץ, צריך היה לה" יות- ברור, שאנחנו מאמינים במה שאנחנו אומרים וששאיפתנו היא להפיל את המערך. מטרה זו תוש" גה — ולא במעט הודות לקיומה של ד"ש. נכון הוא, שקיונו, ש" ד"ש תהווה לשון מאזניים מבחי" בה מספרית ועל ידי כך תהיה מסוגלת בדרך הדמוקרטית, לפי שיטת הבחירות הקיימת, להתדי" את מירב רעיונותיה לכל קוא" ליציה אפשרית, שהקמתה לא תו" תכן בלעדית. בדיעבד היו התוצ" אות כמעט כאלה, אבל המציאות הישראלית מנעה את מימוש התכ" גית, לכאורה.

ממשלה.. לכאורה...

— מדוע לכאורה? הרי קמח ממשלה בישראל, המכהנת כבר למעלה מארבעה חודשים ולא נוד" עה דיוקא בגנות מחלוקת שבין חבריה?
אני אומר לכאורה קמה הממ" שלה, כי למרות שהוקמה עובדה היא שעד הריגע הזה לא הושלמה והשאלה של הצטרפות של ד"ש אליה או אי הצטרפותה, נשארה הבעיה המרכזית בחיים הפוליטיים בישראל.
לאחר הבחירות התברר לנו, ש" אחת השאלות המרכזיות תהיה ה" יכולת או חוסר היכולת לגשר בין עמדותינו לבין עמדות הליכוד בי ענינים הנוגעים לסכסוך הישר" אלי-ערבי, אנהנו טענו ועודנו טר

צבה המדיני של ישראל הוא שהניע את פרופ' יגאל ידין לשנות את עמדתו הנחרצת ולהחליט, כי הגיעה העה להיכנס לממשלה. אבל, מצבה הפנימי של ישראל יחיה עיקר ענינו של סגן ראש הממשלה, כמתאם ה" משרדים, המטפלים בעניני פנים ורווחה.

יכולים אפוא המברכים על בשורת הצטרפותה של ד"ש ל" ממשלה להתווכח טובה לשר החוץ של ארה"ב, ליעצו של הנשיא קרטר ולמנהיגים היהודים באר" ה"ב, שהיננו את פרופ' ידין לתוך הקואליציה.
אפשר לבטא סתירה זו גם ב" לשון אחרת: ד"ש, כמנהיגותו של פרופ' ידין, התייצבה לפני הבורח בנושאת דגל התמורה בעניני פנים, אולם כעבור חמישה חד" שים היא מחליטה להסיר את ה" מחסומים מדרכה אל הממשלה — דוקא בגלל עניני החוץ.
אחמול בבוקר, שענה קלה לפני הפגישה המסכמת בין משלחות הליכוד וד"ש ולפני שמועצת ד"ש אישרה את ההצטרפות לממשלה — נראה הפרופ' ידין, כביתו ה" מטופח בירושלים, כאדם, שאבן כבודה גדולה מליבו: בטוח בדרכו החרשה ובבידוקתה, משוכנע כי הצטרפות ד"ש לממשלה היא טורח השעה ותתקבל בסבר פנים יפות מצד הציבור בארץ ויהודי ארה"ב. היתה רוחו טובה עליו ודיבורו מעיד על זהות רוח.
— אפשר כבר לפנות אותך סגן ראש הממשלה?
כן, כן, אפשר, אבל הכל כמפון, כמובן, להחלטת המועצה הערב. —

סגן ראש הממשלה? כן, כן, אפשר. אבל הכל כמוף, כמו, להחלטת המועצה הערב. — רק סגן ראש הממשלה, אי גם ממלא מקום? גם ממלא מקום. לא יודע לי כלל, שנרצח איזה ספק בענין זה. הנה, תראה בעצמך, הפרסום כי טעם הליכוד, שבו פרטו מה הוצע לנו, הם כתובים בסעיף ג': „סגן ראש הממשלה למנהיגה של ד"ש, פרופ' יגאל יהון, היא מעמד מיוחד, כמו"מ ראש הממשלה וכי מתאם המשרדים, הנוגעים לטעמי הרווחה החברתית.“

א"ח - החלפת המשלה

— אבל בניגוד למעמדו של סגן ראש הממשלה, המוגדר על פי ה"חוק, אין כלל בחוק יסודי המגדל שלה" הגדרת תפקידו של מיט ראש הממשלה?

נכון, אין הגדרה כזאת, אולם מר בנין הציפ ל"קבוע מעמד זה של מי"מ ראש הממשלה בהחלטה מיוחדת של הממשלה, אינו מעלה כלל על הדעת, שתהיה נטייה מצד הליכוד, לחזור בו ממה שכבר סיכ"מנו במגעים קודמים, אין צורך לשנות לשם כך את החוק. החל"טת הממשלה היא הקובעת.

— מה נשתנה מאז החליטה המועצה של ד"ש, על פי רצונה, שלא להצטרף לממשלה; מאז ש"חזקת באותות ומסופחים, כי אסור לר"ש להיות שותף במ"מ שלה, בתנאים שהוצעו לה ואף נקנת סמכות חברים ליוזם ירון מחרש בנושא זה במשרות ה"תנועה?

כדי להשיב על שאלתך זו, אני מחוייב לפרוש את הדילמה הפ"ר לטית של התנועה הדמוקרטית, לפני הבחירות וביוחד לאחר ש"נודעו תוצאותיהן, התנועה הדמו"קרטית לשינוי הוקמה על בסיסן של שתי מגמות, המשלימות זו את זו: הפלת המערך הקיים של ה"שלטון בישראל וכינון מערך שלי"טוני חדש. הפלת המערך השלי"טוני הקודם היתה בגדר ההכרח. השלטון הזה הסתאב במשך שנים רבות ובמקום לעסוק בבעיות ה"יסוד של המדינה, לפחות ב"ענינים תלולים בנו ומסורים ל"שליטתנו — כמו בעיות החברה, בעיות הרווחה, בעיות הכלכלה — הוא טיפל בנושאים מנקודת ראות מפלגתית צרה, כשכל שר רואה במשרדו מעין לטיפונדיה פרטית, בלא כל תיאום בין מעשיהם. מצב זה דירדר את כלכלתה של ישראל למצב חמור, הגביר את התלות בארה"ב וכבל את ידיה גם בתחום המדיני.

תמורת השגה היתה לכונן מע"ך פוליטי חדש, משחורר מוד"מת כלכלית וחברתית שאבד עליהן כלל, ולכנות מערך המסו"ר

עמדותינו לבין עמדות הליכוד ב"ענינים הנוגעים לסכסוך הישר"אלי-ערבי, אנחנו טענו ועודנו טו"ענים, כי הבעיות המדיניות ה"צונית ובעיות החברה הפנימיות הן כלים שלובים. ברור שאם יע"מד בפני עימות עם ארה"ב, י"פיע הדבר על כלכלתנו, ואם יח"רף המצב הבטחוני, הרי מטבע הדברים, האמצעים שיעמדו לרשו"תו לפתרון הבעיות החברתיות יהיו מצומצמים.

במשך השבועות הרבים, שניהל"נו את המ"מ, נוכחנו לדעת, שלא ניתן לגשר על הפער בין עמדת"נו לבין עמדות הליכוד בענינים מדיניים ואין מנוס אלא למצוא דרך היים משותפת, שאולי איננה נעימה לאף אחד משני הצדדים, אבל היא הדרך היחידה, ואכן ה"מנו, כי ההבדלים לא יטושטשו וד"ש תוכל לתת ביטוי להתנג"דותה לדריכה המדינית של המ"מ שלה, בדרך הצבעתה בכנסת, אפילו אם תהיה שותפה לקואלי"ציה. על הסכם זה נעמד, כמו"כן בכל חוקף גם עתה.

ומו על התנחלויות

בענין התנחלויות היה ברור לנו כבר אז, שבעיה זו עשויה להיות הסימפטום הבולט ביותר של מדיניות הליכוד, המקומם ג"דנו אף את הטובים שבדידינו, לאחר מאבק ממושך סוכס, כי ב"כל מקרה, שהממשלה תקבל החל"טה על הקמת התנחלות, בניגוד לדעת חברינו בממשלה, יזכרע ה"דבר בוועדת חוק ובטחון של ה"כנסת. זהו תהליך ללא תקדים במשטר הפרלמנטרי שלנו, המע"ניק לנו, למעשה, את האפשרות להטיל וטו על כל החלטה של הממשלה בנושא ההתנחלות.

במהלך המ"מ היו לנו גם היש"גים וגם אכזבות. בהחלטת הקוא"ליציה שהבחירות הבאות בישראל יהיו בשיטה אזורית-היסית-אישית, אני רואה הישג גדול. היתה ב"יגו הסכמה במעט מחלטה ב"יחס למדיניות הכלכלית, החברתית ואף בשאלות יסוד כגון יחסי עבר"דה, הצורך בחוק בריאות ממל"כתי, ההכרח בחקיקת חוק מפל"גות ובנושאים אחרים. הבעיה ה"יטודית, אף כי לא היחידה, התמ"דה סביב מספר אזורי הבחירה בשילטת הבחירות החדשה, ואף עתה, אם אמנם תאשר המועצה את כניסתנו לממשלה, גוסיף להאבק על כך.

— פרופ' ירון, לא השבת עיוון על השאלה, שרבים מציבור רד"אים אותה כפעלת חשיבות ממדי"רבה ראשונה, מה נרם לטפנה ב"עמדתך בלפי הקואליציה, דווקא מפקח הזמן של השבועות האחרו"נים...

כן, כן, אני מגיע לזה. אחד ה"עקרונות-שלנו, שקבענו בין שבי

עת התנאים המפורסמים, שנמצאו עתה מלגלים עליהם — ואף רבים מהמתנגדים להצטרפות ל"ממשלה בתוך ד"ש מתעלמים מן העקרון הזה — הוא: הדרך החד"שה שד"ש תביא אתה לחיינו ה"פוליטיים היא להעמיד את טובת המדינה מעל לטובת המפלגה. וכך אני נוהג כאשר אני טוען, כי עתה הגיע הרגע, בגלל התפתחות הענ"ינים המדיניים בזירה הבינלאומית, שטובת המדינה מחייבת בצורה החריפה ביותר התלכדות פנימית וחזית רחבה הנשענת על שלוש הנקודות, שבהן ישנה הסכמה גמור"רה בין הליכוד ובניגוד: ההתנג"דות לאש"ח, התנגדות להקמת מדינה פלשתינית והתנגדות לחו"רה לגבולות ה"4 ביוני 1967. גם אילו הייתי משוכנע, כי הצטר"פתנו לקואליציה בנסיבות אלה

קראתי אחדש את תמונת הקרב"

— כיצד השיעונו דברים, שי שמעת מפיהם של שר החוץ של ארה"ב ושל פרופ' בוזינסקי ו"מפיהם של מנהיגים יהודיים שם, על החלשתך להמליץ באוני ה"מיפריות של ד"ש להצטרף לממ"שלה?

עלי להודות שנסיעתי לפני שבועיים לארה"ב היתה במועד בלתי מוצלח ביותר. אולם לא ה"תה לי בריחה. היו לי שתי הת"חייבויות להופיע במסודות אקד"מאיים בחו"ל ולא יכולתי לבטלם. מועד הנסיעה חל בדיוק לאחר פרסום מסמך התבונה הרוסי אמריקני וכאשר כבר הגיעו ה"ידיעות הראשונות על הלחץ ה"אמריקני הקשה, המוסעל על שר החוץ, משה דיין, עוד לפני ש"יצאתי לחו"ל, היה ברור לי מע"בר לכל ספק, שהמצב הוחלך ו"מתהווה מחייב שיקול מחדש של עמדתנו ביחס להצטרפות לממש"לה, והאמת היא, כי עוד לפני שיצאתי מישראל לארה"ב הח"לטתי, כי יש לבחון את כל השאלה בחינה מחודשת.

במאמר מוסגר אני רוצה להגיד

נדהמת' ונבהלתי להוכח

בארה"ב התברר לי שהענימות בינינו לבין ארה"ב הוא ממש ב"עיצומו. נדהמת, ובמידה מסוימת אף נבהלתי להיווכח, שלמרות ה"בעיות החמורות והמאובות של ארה"ב (פנמה, שיחות סאל"ט, ה"אבטלה, האינפלציה ועוד) עיסו"קם הראשי והכמעט בלעדי של ה"נשיא ושל ממשלו מעוגן בנושא שלנו, הפגישות של וואנס ובויו"ר נסקי היו ידידותיות מאד מבחינת סגנונם, אבל לא הותירו בליבי ספק, מהן כוונותיהם הנחרצות: ועדת זנווה בהשתתפות הפלש"תינים, לרבות רצון חזק מאד, ש"ישתתף בשיחות גם אש"ח, דעה ברורה בהחלט שהפתרון במזרח התיכון חייב לכלול בית לאומי פלשתיני וכן נטיגה ישראלית ל"גבולות ה"4 ביוני 1967, עם תרי"קונים קלים.

אמנם הרעיונות האלה אינם חד"שים והטוען, שכל זה בא לנו כתוצאה ממדיניותה של הממשלה הנוכחית טועה ומטעה, אבל אין לי ספק כי המגמות האמריקניות קיבלו תאוצה בגלל חילופי השל"טון והממשלה החדשה.

בשיחות עם ידידנו בסנאט שאבתי עידוד רב. אבל עוד יותר מזה רחב הלב לשמוע מפי ראשי היהדות, כי הם מוכנים להחלץ ל"עזרתה של ישראל ולעמד ליטיגה ללא היסוס, אפילו נוכח איומים סמייים וגלויים מצד המימשל ה"אמריקני שנאמנותם של היהודים לארה"ב תעמד עתה במבחן. מומן לא ראיתי סולידריות כזאת בקרב יהודי ארה"ב, אולם הם אמרו לי, בגלוי ובפסקנות: „ישראל עומדת עתה במאבק קריטי על ענינים, שאין חשובים מהם. בענינים אלה אין שום פער בין עמדת הממשלה ובין עמדתך ונעמדת תנועתך. מדוע אתם בחוץ? אי הצטרפותכם ל"ממשלה, יוצר בארה"ב את הרושם שאף בענינים חיוניים אלה, אין תמימות דעים בישראל ושהממשלה איננה מבטאת חזית רחבה של התנגדות למגמת האמריקניות. חדבר הזה מקשה על מאבקנו כאן ולנו קשה להיות מאוהיזים, כאשר אתם בישראל מוצגלים". אני מודה, כי הדיבור הזה, אולי יותר מכל גורם אחר, השפיע על החלטתי לשנות את העמדה ולהצטרף ל"קואליציה.

אשל.. הכלב המוכה"

על זה שמעתי מישהו מחברנך אומר, כי „אנחנו נכנסים לממש"לה כמו כלב מוכה". אינני מכיר עוד, כ"לב מוכה" שמתוה במשך חודשים רצופים מרכז של הת"ענינות והוא מקור של תקוה מצד

ראש הממשלה לפעול מתוך סמי"כות רחבה בנושאי הפנים החדו"קיים?

ללא זיקה עם המחלה, שפקדה את ראש הממשלה — ושמחתי מאד אהמל לראות שהוא חוז ל"עבודתו ולהתרישם, כי הוא נראה כאיש הנמצא בכוסר מלא — אמרתי בשעתו למר בנין, בשיחה בארבע עינים, שאחת הרשות ה"חולות של כל הממשלות הקודמות היתה, שבגלל נטילת ליבם של ראשי הממשלה ובכלל מורח ה"מציאות, הם עסקו רוב זמנם ב"בעיות חוץ ובטחון ולא היה ל"מעשה ניהול תקין של הממשלה בענייני הפנים. בראיון אחד הצע"תי, עוד לפני מלחמת יום הכיפור"ים, למנות סגן ראש ממשלה ללא תיק צמוד, כדי שיוכל לעזור ל"ראש הממשלה בטיפול מסור ב"עניני הפנים של המדינה. וכן אמרתי לראש הממשלה, בלי קשר עם מצב בריאותו, שבכורה המצב, אף הוא יאלץ לטפל בעיקר ב"ענינים החיצוניים של המדינה.

עיקר זמני - לבעיות פנים

דברים אלה נכונים היום, עוד הרבה יותר משהיו נכונים אז. גי"טש ויכוח גדול על דרישותי, שלי סגן ראש הממשלה תהיה סמכות"על בנושא של עניני הפנים וה"רווחה. לא התגדרה חשונה לי, אלא שתהיה לי סמכות לתאם בין המשרדים השונים המטפלים ב"נושאים החברתיים. למרות שבי"תוקף תפקידי החדש, אהיה חבר בוועדת השרים לעניני בטחון ו"אצטרך בוודאי להשתתף בהתווית המדיניות גם בשאלות חוץ ו"בטחון — אקדיש את רוב זמני ל"בעיות הפנים והחברה של ישראל, שהם היו הגורם העיקרי, שדחף אותי להיכנס לזורה הציבורית.

אני מתכוון לבנות "סביבי צוותי תכנון, חשיבה, פיקוח ותיאום, כדי שהטיפול בבעיות החברה יעשה בצורה היסודית ומרחיק הטווח ב"יותר, ולא רק ב"כיבוי שריפות" הפורצות מפעם לפעם במצבנו ה"נוכחי. אני משתוקק שתהיה לי ההזדמנות לטפל בבעיות אלה. אני מאמין, כי הצטרפותנו לממשלה תפיה תקוה חדשה בקרב הוגים רחבים שהתיאשו זה מכבר מן ה"סיכוי לפתור בעיות אלה. דווקא מפני שאנחנו עומדים בפני מב"חנים מדיניים, ואולי לא רק מדי"גיים, חריפים כל כך, יש ערך ב"מדגנה ראשונה לחיזוק רוחו של העם. אנחנו נכנסים לממשלה שרים חדשים, שהם ממיטב הכוחות ש"ישנם היום במדינת ישראל.

— האם תוסיפו להתנגד בתוקף גם עתה לשינוי חוק „מירו יהודי" (סוף בעמוד 31)

פרעום ד"ר יעקב קון

המרח מיצר "מורפיום טבעי"

30 מדענים מצרפת, ארה"ב וישראל יתכנסו בשבוע הבא לדון במבנה של מערכות עצביות ובהתפתחותן

* כמוח כעשרה מיליארדים תאים עצביים הקשורים זה בזה לשם העברת אינפורמציה

* החוקרים משתמשים בתאי סרטן למחקרם, ומפעילים רעל של נחש הקוברנה נגד תאים עצביים שנטלו ממוחו של צלופח

מאת אברהם פלג

ביום א' הקרוב ייפתח במכון ויצמן סימפוזיון על המבנה ועל ההתפתחות של מערכות עצביות. סימפוזיון זה נערך במשותף מטעם מכון פאסטר בפאריס ומכון ויצמן ברחובות.

כ-30 המדענים מצרפת, ישראל וי ארצות הברית, שישתתפו בכנס זה שימשך שלושה ימים, מיועדים דווקא אורח כוללני ורחב את המוח, עד כה, כאשר ניסו להגדיר את תפקידו ה"מח" תיארו את פעילות החושים — שמועה, ראייה, מישוש וכיוצא בזה — ואף נעשו נסיונות לתאר את התהליכים הכימיים או החשמליים המתחוללים במוח בשעת חישה.

הדור החדש של החוקרים מנסה ליישם במחקרו את הישגים החדשים במדע על התפתחות התודעה שלו, וכן ויבאו בכנס ברובות לירי בניו סיו התרומות לחקר המוח של החוקרים כביולוגיה המולקולרית (היינו ברמה של מולקולה) הפיזיקולוגיה, הנגיטיקה, החלבונים, והאימונוגלובין.

המישה כוללנית וחדשה זו בחקר המוח מצריכה גיוס קבוצות חוקרים מסיבון רחב של תחומים. את זאת יכולים להרשות לעצמם רק מרכזי מדע גדולים בעולם. לפיכך מתנהל מחקר סילוני זה של המוח במספר מרכזים, ביניהם מכון פאסטר בצרפת, מכון סאלק ומכוני המחקר האמריקאים בארצות הברית.

אלפי מתגים כלל תא עצב

גישה מולדת וכוללנית זו תרחיב את הידע על המוח — כך טבור אחד משני מארגני הכנס, פרופ' אוריאל ליטור, ראש המחלקה לגניטיקה ולימוד המוח וייצמן, (המארגן השני הוא פרופ' ג'י פסנייה ממכון פאסטר). לדעת פרופ' ליטור, מחקר המוח הוא אתגר עצום, יש לנו ענין מה" הוא מסביר, עם מערכת מורכבת שאין להשוותה לשום מערכת אחרת בגוף. במוח מצויים כ-100 מיליארדים תאים עצביים, כל התאים הללו נוצרים בי מוח במרכז מסוים, ומתקשרים זה לזה בצורה מאוד ספציפית למטרה של העברת אינפורמציה. כל תא כזה מקי יים את קשרו עם שכנו באמצעות מתגים שאנו קוראים להם סינפסות. לכל תא עצבי יש אלפי סינפסות, מי כאלו שספרן אסטרונומי, אם אני מביא בחשבון שלכל תא יש תתמינות — בהולכת מידע, בקרה, סיבון מידע ומיוצא בזה — גבון איזו מערכת עצומה ומורכבת לפנינו.

לפני כ-200 שנה פתח החוקר לוי אבי גאלואני צוהר חדש להבנת פעילות המוח: הפיסיקאי האיטלקי גילה שבעצבים קיימת פעילות חשמלית, והוא המפעלה — למשל — את השרירים.

בעשרות השנים האחרונות החלו החוקרים לדבר על המוח במובנים

פרופ' אוריאל ליטור

הצלופח החשמלי משמש כמודל במחקרים הנוורוביולוגיים במכון ויצמן

השמליים. החפיפות החדשות הביאו לגילוי שכל הפעילות החשמלית מתחילה על קרומית התא העצבי.

מן האולכה הפיסיקלית (החשמלית) עברו החוקרים כווננו לשתים חד' שים וביניהם ההולכה הכימית של אינפורמציה מתא אחד למשנהו — במוח, כיום, מסביר פרופ' ליטור, אנו יודעים כי תא עצב שקיבל גירוי, משריש משהו חומר הקרוי גירוי ורטנסמטור, שאינו אלא הורמון

גביים רק לחומר זה בלבד, זאת מעורר לה המוכרה מנעולומפתחיותאמנים. במערכת זו ממלא הקולס תפקיד מ" מדרגה עליונה.

בכך לא מייצגו אפילו כהוא זה את תפקידיו המורכבים של המוח, הח" סר מתקשה להתמודד עם מורכבות זו, ולפיכך הוא מנסה להדור לגבי סיה דרך תנא הבודד, אלא שמש"י כה זו אינה קלה, שכן קשה להב" דיל תא עצבי סכל תא אחר במוח, אחד התרומות נמצא בדמותו. תא סרטני שמקורו — כפי שידוע היטב — תא עצב, גידול זה בשם גור" רובלסטומה מופיע בזיות ובבני אדם, דבר ההופך אותו למודל מצויין ב" מחקר.

במהלך שלג, מספר פרופ' ליי טור, אנו עובדים על גידול זה. במהלך מחקר ניוירולוגי זה נגלה גם חיבת רפואי מענין, שכן הגידול הזה, שהוא השכיח ביותר בקרב ילדים, יש לו תסונה, סימטית: אחוז גבוה ממנו נעלם, כלומר הרקמה מבריאה, זהו, אגב, אחד מסוגי הסרטן הבני דיים הנעלמים מאליהם.

במחקר המחקר מצאנו שגידול זה בעצם אינו נעלם, אלא שתאי עב" רי התמיינות, כלומר הם כאילו עברו לתפקידים מיוחדים, כיוון שתאים ש" עברו התמיינות אינם מתרבים באי רת פרא — הרי לפנינו ההליך בלתי שידרתי של סרטן הנפסק מאליה, אנו מנסים עתה למצוא חומרים שיגרו את הנוירובלסטומה לעבר התמיינות, ובכך ליצור איסטרטגיה חדשה להת" גבר על גידולים.

צלופח-נסינות ורעל נחשים

החיבת הסרטני הוא, מוצר לוחאי שגולד תוך חימושים אחד מידל עב" ביו, מודל מוצלח-אחי לחקר מערכת העצבים הוא הצלופח החשמלי של זה מסוגל לייצר מתח חשמלי של 400-600 וולט, כמגע עם דג כזה במים, מקבלים מכת חשמל חזקה מאוד ובמקרים מסוימים יכולה מכת זו אף לגרום למוות. האינדיאנים ב" אמריקה דגים אותו ומעבירים אותו למזון וייצמן, שבו הוא ממלא תפ" קיד נכבד ביותר — במחקר, שכן, מדעני מכון ויצמן מפקים ממנו את התאים הקולטים במערכת הנוירוי ביולוגית.

הצלופח, מסביר ד"ר ירון דודאי מחמלקת לניורוביולוגיה במכון ש" הוא בין המפיעים באירגון הכנס, פתחות מערכת העצבים, כיום ברור

מספק לנו תאים שהם מערכת מ" דל מצויינת של קולטים. בחימושים אחר מודלים כאלה נצורים גם בפעל חיים אחר — נחש הקוברנה, פעילות רעל הנחש מתבטאת בכך שהוא מת" חבר מיטת לקולטים שבמערכת הע" צבים של היצור שנוכש. כתוצאה מ" וכמסקיפה מערכת המיתוג למעול, ומסקת הכולכה העצבית שפירושה שיתוק ומות.

במהלך המחקר מחברים את רעל הקוברנה לקולטים המופקים מתאי ה" צלופחים, הרעל, המסומן בחומר רדיואקטיבי, מתקשר אך ורק אל קול" טים מסוג מסויים, וכך מגלה אותם לפנינו.

הודות לכך, ממשיך ד"ר דודאי, אנו יכולים ללמוד על פעילות כול" קולות הקולט רעל המכונה שלה, ול" הבין כיצד, למשל, מספיעים עליה חומרים שונים כגון סמי הרגעה, אט" רופין, קוטלי חרקים או גזים, יתר" על כן, יש מחלות הנגרמות במישרין משגמים בקולטנים. אחת מהן היא ה" מיאסטניה גראביס (שנתפרסמה במ" יחדיו לאחר שלקה בה איל הסנסות הוונגי אוגאסיס). במהלך המחקר ה" זה הגיעו החוקרים לידי מסקנה, ש" מחלה זו נגרמת על ידי תגובה חיטר" גית שמפתח הגוף נגד עצמו. במכון וייצמן מצויים חוקרים וביניהם פרופ' שרה פוקס ופרופ' ישראל סילמן ש" הם בכינת הלוצי מחקר זה.

בוגוריון המליץ

ד"ר דודאי מצוין שלהעמקת ההב" נה בסוגיות, המנעול ומפתח" הוצי" רולוגיים נודעת גם חשיבות רפואית מעשית. ידוע, למשל, שהמורפיום מ" סכר כאבים, בכך שהוא מעורר "הח" סום" במעבר אל הקולטים, חוסמו כאבים" אלה, וזהו כחלבוניו קטנים "ספטידיים", חוקרים מנסים עתה ל" פתח חומרים נוספים כאלה — וב" אורח סינטטי — הגורמים להרגעה טובה וחוסמים כאבים.

לחוסמי הכאבים נודעת חשיבות רבה בחיפוקו התקין של הגוף. "ב" גוף, מסביר פרופ' ליטור, מתעב" רמים בכל עת כאבים מסוגים שונים. אילו כל הרחשים הללו היו נקל" טים במערכת העצבים — האדם היה משתגע. החוסמים הללו מהווים מעין מסגרת המעבירה אל המוח כאבים המסומנים מצבים רציניים יותר; ואי" לו מספר הכאבים ברמה נמוכה יותר — נחסם על ידי מעין מורפינים טב" עיים של הגוף.

חוקרים בעולם הרחב הצליחו לג" לות כמה חומרים מלאכותיים הוצי" רים תחושה טובה (כגון ה"ולויים" ו"האלבריוס"), או משככים כאבים (כגון "מורפיום"), עם זאת, אופר" פרופ' ליטור, אנו אנו יודעים מהו ה"ולוי הטבעי" או אילו סוגי מור" פ"גים טבעיים קיימים, כשחוקר תו" פעית אלה נרד לעומקן, אילו נוכל להבוא לעולם שורה של תרופות חד' שות, נושא זה יידון אף הוא בכנס ברחובות.

נושא אחר שייחזן בהרחבה בכנס, כירד כחשפעות התורשתיות על הת" פתחות מערכת העצבים, כיום ברור

הצרכן תמיד צודק

ד"ר יוראן רובלנד היטנראוך ראש המכון לבדיקת מוצרים בגרלון המערבית

של מין זה א זה, טובים", "ט", בים מאד", מניחים את הדעת", אינם מניחים את הדעת כלל".

הירחון מממו שני שלישים

לירחון יש תמונה קבועה של 600 אלף עותקים, אומר ד"ר היטני רואך בנימה של גאווה; ומספר זה איננו סופי, כי לעתים מבק" שים חוברות ישנות, מלפני שלוש ואף מלפני חמש שנים, אם מישוה מעוניין בתוצאות הבדיקות של מוצר זה או זה, כלל התמונה השנתית מגיע לסילוניים; ואין לשטוח שבעתונות וברשותות השי" דור מביאים לעתים קרובות את תוצאות הבדיקות של, וארנטסטי", כיום יכול המכון לממן שני שלי" שים מתקציבו מן ההכנסות מ" הפצת הירחון והשנתון, ורק שלי" אחד מכסה הממשלה. כלל ה" תקציב השנתי הוא 28 מיליון מארק.

סקרים העלו, כי 75% מתושבי גרמניה יודעים מה הוא, וארנ" סטטי, לכן, אין פלא ששים יע" רן איננו יכול להתעלם מן ה" סיפיעאים שלג, אומר ד"ר היטני רואך.

אך קובעים אילו מוצרים ייבד" קו ז, משוטט טאד, אגונו מבק" לים העזות מן הציבור, מכת" בים סקוראיו, ואנו מסתמכים גם על פניות בשלפון של מבק" שי מידע מסוים, בראשית שנה זו ערך המכון חקירה, מה מת" כוח הציבור לקנות במשך השנה, ולפיה ערך את ביקורתיו. היו יצרנים שטענו, כי אין חילום מלבדוק את מוצריהם — אולם הם עצמם גורמים לכך; כל הזמן הם מציגים את השוק בדגמים חד' שים.

מאז נוסד המכון, הוגשו נגדו רק 25 תביעות משפטיות, ועד היום לא התילו עליו אף פעם עבודה כמצרע בקולג'יהנדסים. דוא מספר:

בדבר ראשון בדקנו את מכר" גות התפורה, שהיו מופצות בשוק הגרמני. מדוע דווקא ממונות

כרטיס ביקור א. דויטשקין

איכות המוצרים המוצעים ב" שוק הגרמני השתפרה מ" אנו מאז התחיל המכון שלנו, וארנטסטי (בדיקת מוצרים) לבדוק אותם" — אומר ד"ר רובלנד היטני רואך, הממונה על המכון בגרלון המערבית. הוא מוסיף, כי הצרכן הגרמני מתייחס בביקורת רבה יותר למה שהוא קונה, מאז החלו להימסר לו פרטים על המוצרים המוצעים לו.

ד"ר היטנראוך, שבא לישראל להרצות על מכוני, הביע נכונות לשיתוף פעולה בין המכון בגר" לין המערבית ובין ארגוני הצרכ" בים בישראל, כשם שהוא מקיים שיתוף פעולה עם ארגונים כאלה בארצות אחרות.

הענין החל בשנות השישים; ירחון ושמו, "ד"מ" (דויטשה מארק) — כלומר: מארק גרמי (בי) התחיל לפרסם הערכות טוב של מוצריגרמניה גרמניים. ד"ר היטנראוך, שהיה אז סטודנט ל" פיסיקה באוניברסיטת ברלין, לא היה מרוצה מן הדלות הטכנית של הבדיקות שנערכו מטעם ה" ירחון. עם אחד מחבריו כתב מכ" תב אל הממשלה, כדי להעמידה על המצב, ולשאל איך ייתכן להשלים עם פרסומים לקויים כאל" לה, לנוכח התוצאות הכלכליות הפלולות לעמוח מהם.

בדיקות מחוץ למכון

המכון הוקם ב-1964. את ה" חלל בין סוף לימודיו ובין ייסוד המכון מילא ד"ר היטנראוך ב" עבודה כמצרע בקולג'יהנדסים. דוא מספר:

בדבר ראשון בדקנו את מכר" גות התפורה, שהיו מופצות בשוק הגרמני. מדוע דווקא ממונות

מציאים בחשבון שלכם תא ים חמ"ח
 חות - בזולת מידע, בקרה, סינון
 מידע וכיוצא בזה - ובין איו כע'
 רכת עצומה ומורכבת לפנינו,
 לפני כ-200 שנה טח החוקר ליי
 איגי גאלואני צויר חדש להבנת
 פעילות המוח: הפיסיקאי האיטלקי
 גילה שבצבים קיימת פעילות חש'
 מלית, וזו המפעלה - למשל -
 את השיריים.
 בעשרות השנים האחרונות החלו
 החוקרים לדבר על המוח במנותחם

השמליים. התפיסות החדשות הביאו
 לגילוי שכל הפעילות החשמלית מת'
 יכוחת על קרומית התא העצבי,
 מן התולכה הפיסיקלית (החשמלית)
 עברו החוקרים בזמננו לשמחים חד'
 סים ובינתם התולכה הכימית של
 אינורמליה מתא אחד לשני -
 במוח, כיום, מסביר פרופ' ליטואר,
 אנו יודעים כי תא עצב שקיבל גיר'
 רוי, מפריש מקצוה חומר הקרוי גיר'
 וטרנסמיסור, שאינו אלא הורטון

עצבי מתווד או מעביר מידע וסקודות
 אל השיריים, או אל תא עצבי שכן.
 בין תא אחד למישנו קיים מירוח
 (סדר גודל של אחד חלקי מיליון
 הסנטימטר). מירוח זה הוא הסיב'
 סת הממשת בעין תחנת מיתוג:
 כלומר, פותחת וסוגרת את זרימת ה'
 מידע או האותיות מתא לתא.
 האותיות, ממשיך ומסביר פרופ'
 ליטואר, וקלטים כתא העצבי השי'
 כן על ידי קולטים (רצפטורים), המ'

במים מקבלים מכת השמל חזקת
 מאור ובמקרים מסוימים יולת מכת
 זו אף לגרום למוות. האינדואינים ב'
 אמונת דגים אותו ומעבירים אותו
 למכון ויצמן, שבו הוא מטלא תפ'
 קיד נכבד ביותר - במחקר, שכן,
 מדעני מכון ויצמן מפקיטים ממנו את
 התאים הקולטים במערכת הניורית
 ביולוגית.
 העלופה, מכיל דיר יידן דודאי
 מהמחלקת לנירוביולוגיה במכון שי'
 הוא בין המסיעים באירגון הכנס,

רים תחושה טובה (כגון ה"חליים"
 ו"זליבריום"), או משככים כאבים
 (כגון, מורפיום), עם זאת, אושר
 פרופ' ליטואר, און אנו יודעים מהו
 ה"חליים הטבעי" או אילו סוגי מור'
 סינים טבעיים קיימים. כשנחקר גור'
 פעולת אלה נרד לעומקן, אולי נזכר
 להביא לשלום שורה של תרופות חד'
 שות'. נושא זה יידון אף הוא בכנס
 ברזובות.
 נושא אחר שיוזן בהרחבה בכנס,
 כרוך בהשפעות התורשתיות על הת'
 פתחות מערכת העצבים, כיום ברור'
 מציין דיר דודאי, שהן התורשה הן
 אל עקרונותיה, ולשם כך היה
 תפקודה של מערכת העצבים.

בדיקות מחוץ למכון
 המכון חוקס ב-1964, את ה'
 תלל בין סוף לימודיו ובין ייסוד
 המכון כילא דיר היטנדראך ב'
 עבודה כמרצה בקולג' מהנדסים.
 הוא מספר:
 דובר ראשון בדקנו את מכו'
 גנת התפירה, שהיו מופצות בשוק
 הגרמני, מדוע דווקא מכונות
 תפירה זו, התרנו למצוא גישה
 אל עקרונותיה, ולשם כך היה
 צורך במצור תורש השקעה ניכ'
 רת.
 למכון עצמו און מעבדות: ה'
 בדיקות נמסרות למומחים מחוץ
 למכון, והדבר מבטיח לא רק בדי'
 קה מהימנה כידי מומחים - אלא
 גם גישה ניטרלית יותר, אר'
 לס כדי להבטיח שהבדיקות מוש'
 למות באמת וכדי לפקח עליהן,
 מכנינים 15 מהנדסים מקרב 130
 חברי הסגל של המכון את שא'
 לוגי הבדיקה, ואחר כך עושים
 להם הערכה. בדיקת מכשוריות
 חשמלי עלולה להצריך שלושה
 עד שישה חודשים. במכונה לי'
 שטיפת כלים, למשל, יש 20 עד
 25 חלקים הטעונים בבדיקה, כדי
 לאפשר מסקנה באשר ליציאותה
 של המכונה ולמחירתה, מאוד תי'
 נו שמחים, לו אפשר היה לת'
 חיש את הבדיקות, כייחוד שכל
 יום מופיעים מצורים חדשים ב'
 שוק.

ולפיה עיר את בדיקותיה. היו
 יצרנים שטענו, כי אין חללים
 מלבדוק את מוצריהם - אולם הם
 עצמם גורמים לכך: כל חומק הם
 מציפים את השוק בדגמים חד'
 שים.
 מאז נוסד המכון, הוגשו גנדי
 רק 25 תביעות משפטיות, יעד
 היום לא הטילו עליו אף פעם
 לשלם פיצויים. אושר דיר היטנ'
 ראוך בחוקר,

איך להשתחרר בקלות ממתח וחרדה

ערוך עליוני ד"ר מיכאל רוזנבאום

בעזרת שיטות של "הרפיה מתקדמת" ניתן להתגבר על חרדה ועל תופעות הלוואי הנפשיות והפיזיות המלוות אותה: עצבות, מתח נפשי, מצבי רוח ירודים וכו' וכן נשימת מחורה, דמיונות, רעיונות, לפי שיטות אלה אותך יכול לבצע, בביתך ובמסגרת הפנוי, תרגילים פזיים ומחשבתיים, באמצעות התוראה המוקלטות עלינו וקטטות, אלה הן שיטות מדעיות, המבוססות על מחקרים פסיכולוגיים רבים, שעילותם נבדקה וחופחה את עצמה בניסויים מעבדתיים וקליניים.

- 1. הרפיה כללית**
 בקטטה זו ניתנים התרגילים הבסיסיים לייסוד הרפיה והתרעות. חסניקה מיועדת לאנשים חסובלים באופן כללי ממתחים ומחרדות. עבור האנשים חסובלים מחרדות מספיקות פותחו הוראות ניסופות, המונעות עלינו קטטות מיוחדות, אולם כל מי שמעוניין בהנחיות לשחרור החרדות המפישיות, חייב ראשית ללמוד את כללי הרפיה הכללית. (קטטת 1.)
- 2. להרגיש נוח ובטוח במסיבות חברתיות**
 התרגילים המוגשים בנושא זה מיועדים לאנשים השואפים להתגבר על המתח והחרדה שהם חשים לקראת אירועים חברתיים וחסריות חדשה. (2 קטטות.)
- 3. לעבור מבחן נהיגה בהרגשת בטחון ורגיעה**
 התרגילים המוגשים בנושא זה מיועדים לאנשים, שמתוך נסיונם האישי או עקב נסיונם של אחרים, חשים אי נוחות והתרגשות רבה אפילו רק בגלל המחשבה על מבחן הנהיגה. בעזרת טכניקת הרפיה תרגיש רצון ושלינו לפני ובנת המבחן. (2 קטטות.)
- 4. לדבר ולהרצות בפני אנשים בבטחון ובשלווה**
 התרגילים המוגשים בנושא זה מיועדים לאנשים הנמקטים אימיתיעבור, המכשילים את הופעתם בפני קהל. בעזרת שיטה זו קל להסוך את החלופה לחויה נעימה ומלאת סיפוק. (2 קטטות.)
- 5. להרגיש רגוע ושלינו בזמן בחינות**
 התרגילים המוגשים בנושא זה ילמדו אותך בעזרת שיטתית גם להתגבר על חתרגשות וחרדה בזמן מבחן וגם לנצל את מלוא כושר הריכוז, הביטוי והזכרון שלך. (2 קטטות.)

אנטיבטיט ערס אקטורנית
 ת.ד. 11030
 גר'מפומב 29, תל-אביב

מח 21.10

שם מלא כתובת טלפון

הכנסה איוותית

(לתקופה מוגבלת)

כורסת טלוויזיה מפוארת + שרפוף
 ב-5 צבעים מרהיבים לבחירתך
 במחיר מיוחד 2,550 ל"י במקום 3,300 ל"י
אל תחמיץ - קנה ב"אדים"

יודולים -
 רח' בורש 5
 רח' בורש 10
 טל. 22278 22278-02

AK
 אדימ-אדימ

החוקר הצרפתי דאן פייר שגויה
 ירצה על נושא זה במהלך הכנס,
 פרופ' טטפן קופלר מארצות-הברית,
 מומחה לאלקטרופיסיולוגיה, ירצה ב'
 כנס על פנגוני התעוררות והבלי'
 מה של משרכות, המפעול והמפתח'
 הניורוביולוגיים.
 החן פרס נובל, פרופ' פרופ' מרשל גיי'
 רנברג (אף הוא מארצות-הברית), יש'
 התף בכנס וירצה על המכניזם של
 משרכות המיווג (הסינפסות), השפעת
 המורפינים על הקולטים וכן יתעכב
 גם על מחקריו בניורוביסטומה, פרופ'
 מרשל גירנברג, שקיבל את פרס נור'
 בל על פעולה הצופן הגנטי, קיימים
 קשר הדוק עם מכון ויצמן, וכבר ביי'
 קי כאן כמה פעמים.
 פרופ' ליטואר נוכר בשיחה שני'
 הל עם ראש הממשלה דוד בן-גוריו'
 יון זיל, הדבר היה באחד הכנסים
 המדעיים וראש הממשלה דאן התעני'
 יין כמה שזמן המדען ממכון ויצמן,
 השיב לו פרופ' ליטואר: "אני שיי'
 סק עכשיו במחקר הצופן הגנטי,"
 אמר לו בן-גוריון: "מדוע לא תתי'
 סוק במחקר המוח? סוף סוף הוא
 הדבר הכי חשוב".
 פרופ' ליטואר עוסק כיום במחקר
 הקשור למוח, אך אינו מוכן לדבר על
 התחומים של השיבה וזכירה. לדעתו
 אנו רחוקים מאוד מהבנת פעולות
 לפיליאות אלה, כל שהוא ועמיתיו מני'
 סים לעשות לפי שעת, הוא להבין
 את נדבכי היסוד הניורוביולוגיים של
 המח והמערכת העצבית.
 ומלא אחריו דיר דודאי: המדע
 מתחיל רק עתה לגרד את קליפתו
 של נושא עצום זה, המח רחוק מאוד
 מהבנת עצמו."

למכון עצמו און מעבדות: ה'
 בדיקות נמסרות למומחים מחוץ
 למכון, והדבר מבטיח לא רק בדי'
 קה מהימנה כידי מומחים - אלא
 גם גישה ניטרלית יותר, אר'
 לס כדי להבטיח שהבדיקות מוש'
 למות באמת וכדי לפקח עליהן,
 מכנינים 15 מהנדסים מקרב 130
 חברי הסגל של המכון את שא'
 לוגי הבדיקה, ואחר כך עושים
 להם הערכה. בדיקת מכשוריות
 חשמלי עלולה להצריך שלושה
 עד שישה חודשים. במכונה לי'
 שטיפת כלים, למשל, יש 20 עד
 25 חלקים הטעונים בבדיקה, כדי
 לאפשר מסקנה באשר ליציאותה
 של המכונה ולמחירתה, מאוד תי'
 נו שמחים, לו אפשר היה לת'
 חיש את הבדיקות, כייחוד שכל
 יום מופיעים מצורים חדשים ב'
 שוק.
 אמת, לעיתים קרובות און
 כמוצרים החדשים משום שינויים
 מרחיקי לכת לעומת דגמים קוד'
 מים. אבל אי-אפשר להסתפק רק
 בבדיקת החידושים שיש בדגם
 חדש, מצד אחר יש תוצאות
 בדיקות הנשארות תקפות במשך
 כל השנים שאותו מצור נמצא
 בשוק.
 המכון מפרסם את ממצאיו ב'
 ירחונו, ובצורה מחויבת - ב'
 שנתון שהוא מוציא לאור. תוצ'
 אות הבדיקות מובאות בטבלות
 לא-מסובכות, בטבלות מובאים
 המוצרים שנבדקו לסוגיהם, וכן
 מתייחסם - בצירוף סימנים ה'
 מבהירים את החלקים החשובים

קשה לבדוק מוצרי קוסמטיקה
 דיר היטנדראך משוכנע בהת'
 לט, שהמוצרים המופצים בשוק
 הגרמני השתפזו שיפור מכריע
 מאז נוסד, וארנסטי, העובדה
 שהיצרנים שינו את שיטות הפר'
 סוכת שלהם, ובמקום להסתפק
 בסיסיות הפרות-משמעות הם
 מפיצים מידע על מוצריהם, מר'
 כיתה מעצמה ששוב אי-אפשר
 לרמות את הקונה הגרמני.
 כמובן, יש מגרעות: "אנחנו
 משתדלים מאוד לטפל בכל מוצר
 שאפשר, המצוי בשוק, אבל מוצרי
 קוסמטיקה, ואף משחתי-שיניים,
 כמעט אי-אפשר לבדוק בבדיקה
 ממשית, זו מגרעת רצינית, כי
 הקהל רוצה לדעת את ערכן של
 משחות, הנמכרות בדרך כלל ב'
 מחירים גבוהים, הצרה היא, ש'
 ההשפעה של משחות כאלה מת'
 ברדת רק לאחר שימש ממושך
 - כלומר, בבדיקה נזאת עלולה
 להצריך שבם, בעיות כאלה ישנו
 גם לגבי תרופות הנמכרות ללא
 מירשם של רופא, אולם עכשיו
 תוחל בבדיקות בתחום זה: חברה
 שווייצרית עורכת כשביל, וארני'
 סטטי בבדיקת ערכה של תרופה
 מולטי-ויטאמינית, כאן רצינו,
 למצוא התגונות, לא להיעזר ב'
 מפעלי-התרופות של גרמניה עז'
 מה".
 הענין, שהתחיל במכתב-קיבל'
 גה, נהפך למשימת-חיים לדיר
 היטנדראך, שהוא כיום בן 49.
 אנתנו יודעים, שמצבם החומרי
 של ארגוני הצרכנים בישראל אי'
 ננו טוב ביותר, דאם נגיע לכלל
 שיתוף פעולה - לא נהיה קמצ'
 גים".

אני מענין בקורס/ים 1, 2+1, 3+1, 4+1
 5+1 (סמן כינוגל את המתאים).
 רצ"ב (בחר אחת מהאפשרויות):
 * 95 ל"י עבור קורס מספר 1, 185 ל"י עבור
 כל קורס אחר, מ"ע עד 5 (הכולל את מס' 1).
 (כולל מ.ג.מ. ודמי משלוח).
 * 5 ל"י עבור פרנסקט, ללא התחייבות מצדו.

בהזדמנות אולם 250 מ"ר במרכז פרדס חנה

(קומה מעל לחנויות)
 מתאים לאולם חתונות או לחלוקה ל-2 דירות

טלפון: משרד 063-78410; בית 063-88078

למפעלי מחשבים מוצע בשכירות צ'וד M.D.S.

בתנאים נוחים במיוחד

●

נא לפנות בכתב לת.ד. 4868 חיפה,
 עבור מספר 515

נדרש חדר בפנסיון או אצל משפחה

בתנאי אש"ל מלאים
 לאדם מבוגר, משכיל, דובר אידיש
 תנאים טובים למתאימים

נא להתקשר טל.: 762179 מ-4 עד 8 בערב

ראיון השבוע עם יגאל ידין

(סוף מעמוד 24)

והחזיר בה מהחלפתה ליישב את
מתנהלו "כרש אמנים" במחנות
זמכאים, בקישים בשלוחותו של
זה"ל?

מתחנן בכנסת ביקורת קשה ו'
זריפה על הממשלה שהשתמשה
בזה"ל ובמתנותיו לביצוע מדי'
ניות של התנחלות ובכך הכניסה
נרליטיזציה לצבא. ומשיך להתנגד
למנחה זו וניתן להתנגדותו ביסו'
וקיף.

— הממשלה הצמיחה קוד מה
באחרות דעות, קיבוצי עליה את
מחויבותו של מר בנין ללא עוררין
ההתקפה בשייכות קצרים באופן
יחסי, דבר שיש בו ביסוי להקד'
מחלוקת. האם כניסתם של אנשי
ד"ש לממשלה, הן מצד משקל
אישותם והן בגלל דעותיהם, ת'
חולל, להערכתך, שינוי באופי
פעולתה של הממשלה?

לא נוכחתי עד כה בישיבות ממי'
סלה וקשה לי להביע דעה על
אופן גיחולן. דבר אחד אני יכול
להבטיח לך: חברי ד"ש בממשלה
לא יהסו להביע את עמדותיהם
בכל נושא. אם הדבר הזה יאריך
את ישיבות הממשלה או יצור,
חלילה, דימוי של ממשלה, שלא
בכל נושא שוררת בין חבריה
חסימות דעים גמורה — זהו ה'
סיכון, שהליכוד נוטל על עצמו
בחינו השותפות עם התנועה ה'
דוקרטיית לשינוי.

דב גולדשטיין

ולתיבה "גורר בחלוקה" כפי ש'
תובעים הדתיים בקואליציה וכפי
שחובטת להם?

כמו בכל הענינים הדתיים, עמ'
דחה הבסיסית של ד"ש היא, כי
לכל חבר בסיעה יש חוסש הצבעה
מלא ויוזמת חקיקה בלתי מוגבלת
בנושאים הדתיים. הדבר הזה יוג'
דר במפורש בהסכם הקואליציוני
שלנו. יוזמת ההצבעה ויוזמת ה'
חקיקה חלות גם עם הסטטוס-קוו.
לאמר: כל חבר שלנו רשאי ליוזם
חקיקה לשינוי הסטטוס-קוו, או ל'
הצטרף בהצבעתו ליוזמתה של
סיעה אחרת בענין זה. אינני מ'
תאר לעצמי שחברים במפלגתנו
ישאפו לגפץ כליל את הסטטוס-קוו
הקודם, זה שמלפני כינון הממשלה
החדשה, אם כי יתוו אולי חברים,
שלא ימנעו גם מזה. אבל אני
בטוח, כי רוב חברינו בכנסת ילח'
מו נגד סעיפים חדשים, שהפרו את
הסטטוס-קוו והתוספו להסכם ה'
קואליציוני החדש, שבין הליכוד
והמפלגות הדתיות, אני משוכנע,
כי חברים שלנו ינקטו יוזמות ב'
נושא שרות הבנות בצבא, חוק
הארכיאלוגיה, האוסר פתיחת קב'
רים וכן נושאים אחרים.

— האם כשאתם לממשלה
תבקעו ממנה להמיישם מנחה ב'
התנהלויות מעבר לקו הירוק?
בהחלט כן, נתבע בכל חוקי.
— האם תבקעו, כי הממשלה

כך התרחש המהפך בד"ש

מאת אברהם תירוש

ומיום לפני צאתו של מנהיג ד"ש, פרופ' יגאל ידין, לארצות-הברית (לפני יותר משבועיים) נוצר קשר בינו לבין שר האוצר שמחה ארליך, במגמה לקבוע פגישה בין ה"שניים לדיון בענין הצטרפות ד"ש לממשלה.

הדבר היה ימים ספורים לאחר שובו של שר האוצר מארצות-הברית, ובעת שראש הממשלה מנחם בגין היה מאושפז בבית-החולים, "אייכילוב". הדבר היה גם בעיצומה של פעילות מצד התומכים המובהקים בד"ש בהצטרפות לממשלה, שניסו להביא להידוש השיחות ולהפעיל לחץ על ידין ש"יסכים לדיון מתחדש במועצת ד"ש. אולם באותו שלב טען ידין, כי אין כל סיבה לחידוש השיחות, ובגלל התנגדותו נסוגו התומכים מהעלאת הנושא במועצה שהתכנסה ב-5 באוקטובר.

ידן אף דחה אותה עת יזומה של מתווך, איש כלכלה חבר ד"ש, שביקש להפגישו בביתו בשמחת-תורה עם ראשי המפלגה הליברלית, השרים ארליך ופת וטגן השר פלר-מין.

אך כשהיתה פגישה מצד שר האוצר לקיים פגישה, היה פרופ' ידין מוכן לכך מבחינה עקרונית, אלא שהטרדותו שלפני הנסיעה לא ארצות-הברית לא איפשרו את קיומה. לפיכך הוצע למחרת היום ש"היתה שיחה אישית" בין חברי ד"ש כנסת שמאל תמיר לבין שר האוצר. ח"כ תמיר הורו רק כמה ימים קודם לכן מחפוזה של חודש ימים בחו"ל, אך מכאן ואילך היה לגורם המרכזי מצד ד"ש במגעים הבלתי-רשמיים עם ה"ליכוד", ותוך תיאום — בשיחות טלפוניות יום-יומיות עם מנהיג ד"ש פרופ' יגאל ידין בחו"ל — הביא למפגש ש"התחולל בסוף השבוע בעמדת ד"ש בקשר להצטרפות לקואליציה.

ח"כ תמיר ביקש את אישורו של ידין לפגישה עם ארליך, וזה ניתן. השיחה התקיימה בביתו של שר האוצר במוצאי-שבת לפני שבו-עיים, ונכח בה גם סגן השר יחזקאל פלומי. קדמה לה פגישה מקיפה בין השר ארליך לבין אלוף (מיל.) ח"כ מאיר זורע במספר הנטישים ליד בית-שמש, ששניהם ביקרו בה עם בני משפחותיהם באותה שבת. "זר" הציע לארליך שהליכוד י"כב את איש התקיים הפגעים עד לאחר שובו של פרופ' ידין מארצות-הברית. שר האוצר לא השיב בצורה מחייבת. הוא חזר והביע תמיכה בלתי מסוימת בהצטרפות ד"ש לממשלה, אך שלל כל סחבת בענין.

ד"ש תפעל מאוחדת בפנים או בחוץ?

גם ארליך ביקש את הסכמתו של ראש הממשלה לפגישה עם תמיר, וזר בגין הסכים. בשיחה בין השניים היתה תמימות-דעים כי בנסיבות המדיניות שנוצרו היה טוב אילו ד"ש היתה בממשלה, וז"ש שיתכן כי אפשר עוד לחולל שינוי בהחלטתה. ח"כ תמיר אמר לשר האוצר, כי לדעתו נוצרו אפשרויות חדשות — אך הכל צריך להעשות על דעת מנהיגי התנועה, פרופ' יגאל ידין, ובהסכמת מוסדות התנועה. על כן, הטעים תמיר, צריך להתמקד לשובו של ידין מארה"ב. תמיר הוסיף, כי דיווח בהחלט שרים נוספים מטעם ה"ליכוד" היתה משאירה קצה חוט, שאפשר חידוש המו"מ לאחר שובו של פרופ' ידין.

ח"כ תמיר אמר עוד למנהיגי המפלגה הליברלית, כי ידוע לו ש"היו מגעים בין אנשים ב"ליכוד" לבין הברים שונים בד"ש, במגמה להביא לפרישתם מתנועה ולהצטרפותם לקואליציה. הוא הבהיר לזר ארליך: "דבר זה לא יטרה, וד"ש תפעל מאוחדת, בפנים או בחוץ". ארליך השיב: "אני מכבד עמדה כזאת".

שר האוצר אמר לתמיר, כי הוא שוכנע בשיחה שקיים עם ראש הממשלה, כי מר בגין רוצה בהצטרפות ד"ש לממשלתו, והוסיף: "גם אני רוצה בכך, ולדעתי הרוב בליכוד רוצה בכך, והדבר יכול לקוים".

תמיר השיב — כפי שהשיב

עוד לפני צאתו לארה"ב אמר ידין כי אפשר שהנסיבות המדיניות יחייבו בדיקה מחודשת של עמדת ד"ש בקשר להצטרפות לממשלה * ארליך ותמיר נפגשו לראשונה בביתו של שר האוצר בשבת לפני שבועיים, והיתה הסכמה שבמצב שנוצר טוב שד"ש תהיה בממשלה * בגיו דחה את ההצעה להפגש עם תמיר בבית החולים. כדי לדווח לו על המצב המדיני * תמיר פעל כל העת בתיאום עם פרופ' ידין, על ידי שיחות טלפוניות יומיומיות * אנשי "שינוי" לשעבר — "גרדמו" או "הורדמו"?

בירושלים, ונראה שכבר באותו ערב סוכם ביניהם לתמוך למחרת היום, בישיבת מזכירות ד"ש וסיעתה ב"כנסת, בהצטרפות לממשלה. מרגע שידן קבע עמדה חיובית, היה ברור שיהיה רוב מכריע במזכירות ובי"סיעה למען ההצטרפות.

אנשי "שינוי" חשו עצמם מרומים

המתנגדים להצטרפות, ובמרכוזם אנשי "שינוי" לשעבר בראשות ח"כ רובינשטיין, לא היו ערים למתרחש בשבועיים האחרונים — בין משום העדרו של ח"כ רובינשטיין מן הארץ ובין משום ש"גרדמו" או "הורדמו".

מכל מקום, כשגילו את המגמה החיובית להצטרפות ואת השינוי בעמדתו של ידין — היה כבר מאוחר מדי, והם ניצבו בישיבת המזכירות והסיעה בפני עובדה מוג'מרת. אין פלא, שעמם היה רב, שכן חשו עצמם מרומים במידה ניכרת.

הקרה בין בגין לבין ידין אוחה בצורה מתוכנמת לקראת חידוש הפגישות בין ה"ליכוד" ובין ד"ש. בעצה אחת עם שר האוצר שמחה ארליך, התקשר ח"כ שמואל תמיר ביים ד' בבוקר (עוד לפני ישיבת מזכירות ד"ש וסיעתה בכנסת), ללשכת ראש הממשלה, ואמר כי פרופ' ידין מבקש להיפגש עם מר בגין כדי "לדווח לו על שיחותיו בארצות-הברית". מר בגין הבין היטב את הרמז, מה גם ששר האוצר טרח אף הוא להתקשר אליו, כדי להבטיח שהפגישה בין השניים אכן תתקיים עוד באותו יום אחרי ה"צהריים..."

ראש הממשלה השיב בחיוב, ובי"כך נפתח הפתח לחידוש היחסים הטובים בין שני האישים, ולפגישה בין משלחות ה"ליכוד" וד"ש. לאחר הפגישה עם ידין אמר ראש הממשלה: "ידן דיבר בצורה שונה לגמרי מאשר בשיחתנו הקודמת. זהו אדם חדש".

לחלוקת הארץ ל-16 אזורים, שלה מתנגדות המפלגות הדתיות. תמיר השיב כי, במצב שנוצר הפריטים אינם מכריעים, והיפנה את שריר אל השר ארליך, באומרו: "הוא יודע את דעותי, והוא יודע יותר פרטים". שריר טען כי שוחח עם ארליך ולא שמע ממנו דברים ברורים, אך תמיר לא פירט יותר — ורק אמר כי יש תנאים לדיון בהצטרפות ד"ש, ארגס ושריר הח"כ לטו ללכת לבגין.

בגין נפגע מדברי ידין

הם נפגשו עם ראש הממשלה בביתו ביום א' השבוע. מר בגין חזר ופירט את השתלשלות המו"מ עם ד"ש, את ההצעות שהעלה ה"ליכוד" ואת טריקת הדלת של ד"ש בפני ה"ליכוד". אף על פי כן הביע את רצונו שד"ש תצטרף לממשלה, וחזר על הסכמתו לפגישה עם ד"ש. אולם שוב התנה שתהיה זו פגישה בין משלחות משני הצדדים, ולא פגישה אישית בינו לבין מנהיג ד"ש, פרופ' יגאל ידין. ראש הממשלה טען כי לאחר הפגישה הקודמת ביניהם, נאמרו על ידי מנהיג ד"ש דברים לא נכונים שפגעו בו, ועל כן הוא מעדיף פגישה של משלחות.

עוד אמר בגין, כי פגישה כזאת צריכה להתקיים עד יום ג' או ד' השבוע, שכן ביום ה' עומד מרכז תנועת החירות לבחור מועמד נוסף לתפקיד שר. מר בגין אף הבהיר שהוא לא יזום פגישה מחודשת אל ד"ש, שכן היא ניתקה את המגעים הקודמים; אך אם תהיה פגישה מצד ד"ש — ייענה לה.

כשיצאו חברי הכנסת ארגס ושריר מפגישתם עם ראש הממשלה, טילפנו אל ח"כ שמואל תמיר. ח"כ ארגס אמר לו, כי ראש הממשלה מסכים לפגישה, והציע שתמיר יזעיק את פרופ' ידין ארצה, שכן ראש הממשלה הגביל את הפגישה עד יום ג' או ד'. ארגס גם הציע לקבוע עתה פגישה ליום שידן יחזור ארצה.

תמיר הגיב: "אל תעמדו לי עם סטופר ביד. זה נשמע כאולטימטום. אינני יכול לקבוע פגישות לידן, הוא יחזור בתוך יומיים, וחשוב שתגלו גמישות וסבלנות עד אז". ח"כ ארגס השיב: "אין מדובר על אולטימטום. אני פשוט מדווח לך על לוח-הומנים שקבע ראש הממשלה לאירוש התקיים החודשים".

אותו יום נערכה גם שיחה טל-פונית בין שר האוצר, שמחה ארליך, לבין ח"כ תמיר. בערב עמד מרכז הליברלים להתכנס, ותמיר הביע שוב חשש ממגירת דלת בפני ד"ש. ארליך הבטיח שתושמע הודעה פומבית כי הבחירה היא על תנאי, ואמר לתמיר: "אנו ממתניגים לפגישה אתכם".

תמיר, התלונן באוני ארליך בעקבות שיחתו עם ארגס, כי, אי אפשר לפעול עם שעון ביד. הוא הודיע לשר האוצר, כי פרופ' ידין (שחשב בשלב מסוים להארץ את שותתו בארצות-הברית ליום-יומיים לשם מנוחה, ולחזור רק ביום ד' או ה' השבוע), החליט בעקבות הדיווח שקיבל לשוב ארצה ביום ג'. כשנחת מנהיג ד"ש בנמל התעו"פ בן-גוריון ביום ג' אחרי-צהריים, בא ח"כ שמואל תמיר לקבל את פניו ולמסור לו דיווח מפורט יותר על מהלך המגעים עם ה"ליכוד", אולם תמיר הופתע למדי כשמצא במקום גם את ח"כ פרופ' אמנון רובינשטיין, שהזר רק בלילה הקודם מחו"ל, והספיק כבר לעמוד על המתרחש ועל הפעילות למען הצטרפות ד"ש לממשלה, צעד שהוא מתנגד קיצוני לו.

השלושה הסתגרו לשיחה בחדר האח"מ, כשתמיר מזה ורובינשטיין מזה, מושכים לכיוון של"ו. תמיר אף הוסיף עם פרופ' ידין לביתו

שמואל תמיר נסע ללוד ופגש את אמנון רובינשטיין

אברהם כן, שיום את ההצעה ש"נסים ייבחר כמועמד לשר בלי תיק. האמת היא, כפי שמודים החים רא"ש המפלגה הליברלית, שבישיבת מרכז המפלגה שבה נבחר נסים, ביום א' שעבר, הם לא האמינו שיחול שינוי בעמדתה של ד"ש.

בשבוע האחרון נוצר מירון עם הזמן, מצד אחד, איים" אירש ה"תיקים הפנייים לחסל את האפשרות של חידוש המגעים עם ד"ש ומצד שני לא היתה כל אפשרות לקיים מו"מ ממשי לפני שובו של פרופ' ידין לארץ. השר ארליך ו"חברי הכנסת פרופ' משה ארגס ואברהם שריר מר, "ליכוד" מזה, ו"חברי הכנסת שמואל תמיר ומאיר זורע מזה, והגבירו את פעולותיהם כדי למצוא דרך להחליץ מן המיצר ולא לסתום את הגולל על הסיכוי להצטרפות ד"ש.

ביום ה' בשבוע שעבר, בעת שהכנסת התכנסה לישיבה מיוחדת, נקשרה שיחה נוספת בין השר ארליך לבין חברי הכנסת תמיר וזורע. שוב הציעו אנשי ד"ש לדחות את ישיבת מרכז המפלגה הליברלית, ומר ארליך הבטיח שהבחירה של השר הנוסף תהיה על תנאי. דובר בפגישה על האפשרות לקיים פגישה מקדימה בין ראשי ד"ש לבין ראשי ה"ליכוד" עוד לפני שישאל את ראש הממשלה בענין זה, ועוד באותו ערב התקשר אל מר בגין.

ראש הממשלה השיב כי הוא מוכן לפגישה כזאת אפילו למחרת היום, ואף קבע כי מצד הליכוד יצטרפו להשתתף בה שלושת ראשי החטיבות. שר האוצר מסר למחרת היום לח"כ תמיר את תשובת ראש הממשלה ואת ההצעה לפגישה, אך תמיר הציע שוב להמתין לשובו של ידין, שהוא בעל הסמכות.

שריר רצה פרטים — תמיר לא פירט

אותו יום ה', היתה שיחה גם בין יו"ר מרכז תנועת החרות, ח"כ משה ארגס, לבין ח"כ שמואל תמיר. ארגס אמר כי צריך לפעול יחד כדי לקדם את ענין הצטרפות ד"ש לקואליציה, ושמע מפי תמיר כי הוא סבור שאכן התנאים מתאימים יותר מבעבר — ולדעתו על הליכוד להישאר, דלת מתוחה" לד"ש. ארגס סיפר על שיחתו עם תמיר ליו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ אברהם שריר, וביקש ממנו שילך עמו אל ראש הממשלה, כדי לדווח על ה"שיחה עם תמיר ולהציע מאמץ נוסף לצורך ד"ש לקואליציה.

ח"כ שריר הסכים, אך אמר שהוא רוצה לשמוע יותר פרטים משמואל תמיר לפני הפגישה אל מר בגין. השניים נפגשו עם תמיר באותו יום בכנסת.

ח"כ שריר העלה את ענין מספר אזורי הבחירה לפי שיטת הבחירות החדשה — ששימש סלע מחלוקת במגעים הקודמים בין ד"ש לבין מפלגות הקואליציה; הוא שאל אם ד"ש תהיה מוכנה לסגת מרשימתה

עוד פעמים רבות בשבועיים של-אחר מכן לאישים שונים ב"ליכוד" — כי משא-ומתן ממשי יתכן רק לאחר שובו של פרופ' ידין לישראל, ובלעדיו איש לא יתהל שיחות עצמאיות ורשמיות עם ה"ליכוד".

באותה שיחה הביע שמואל תמיר משאלה, שראש הממשלה יזמין אותו, כמי שעומד בהעדרו של ידין בראש סיעת ד"ש בכנסת, כדי לטסור לו דיווח מדיני, כפי שנהג עם יו"ר מפלגת העבודה, ח"כ שמעון פרס. ברור היה ל"ליכוד", שבישיחה כזאת יעלה תמיר גם את ענין הצטרפות ד"ש לקואליציה. מר בגין השיב, כי מר פרס הוא שהזמין עצמו אליו לביקור חולים, ובאותו מעמד מסר לו גם דיווח מדיני.

לתמיר נמסר כי הרופאים הורו לדלל ביותר את פגישותיו של ראש הממשלה, ולכן לא וכל לקבלו, אך למעשה דחה מר בגין את ה"פגישה, משום שבאותו שלב לא רצה לשתוח עם תמיר על הצטרפות ד"ש לממשלה. הוא אף הציע, שאם רוצים לדון בנושא זה — ייפגשו ראשי ד"ש עם ראשי ה"חטיבות ב"ליכוד". יתכן שלו ידע אז מר בגין את עמדתו הנחרצת של תמיר בעד ההצטרפות, ש"כ" נראה כבר התגבשה אז, וכי הוא למעשה האיש המרכזי בכל המעיי לות בכיוון זה מצד ד"ש — היה מקיים את השיחות.

מכל מקום, כעבור יום חזר כבר שר האוצר, משה ידין לארץ, ל"מחרת דיווח לוועדת החוץ והבטח"ח על מגעיו ועל המצב המדיני, וגם מבחינה זאת לא היתה עוד עילה לפגישה של בגין עם תמיר.

ארליך בקשר מתמיד עם תמיר וזורע

תמיר לא פעל בחלל הריק מ"בחינת ד"ש. עתה מתברר, שעוד לפני צאתו מן הארץ אמר פרופ' ידין למקורביו — ובהם תמיר — כי יתכן שהנסיבות המדיניות ש"נוצרו יחייבו בדיקה מחודשת של עמדת ד"ש בקשר להצטרפות לממשלה, וכי יהיה צורך לעשות זאת עם שובו. ככל שהתקבלה תמונה מלאה יותר של המצב ה"מדיני — כשידין עצמו מקבל דיווח מכלי-ראשון אמריקני בארה"ב — נראה שהלכה והתגבשה בשיחות הטלפוניות היומיומיות בין ידין לתמיר והכרה, שהשעה מחייבת את חיוק הממשלה על ידי הצטרפות ד"ש. הנטישות שגילה ה"ליכוד" בענין, גיור העבודה" ה"ישראלי-אמריקני, הרמה לחיזוק הכרה זו.

השיחות הבלתי רשמיות בין הבר"רים מרכזיים ב"ליכוד" ובד"ש — נמשכו במשך כל השבועיים האחרונים. חלקן היה שיחות-אגב, בעת פגישות בוועדות הכנסת או בפגישות אחרים, וחלקן היו שיחות יזומות. הקשר בין שר האוצר שמ"ה ארליך לבין חברי הכנסת שמ"ה אל תמיר ומאיר זורע נשמר כל הזמן. היה לחץ מצד ד"ש על ה"מפלגה הליברלית לדחות את בחירת השר הנוסף שלה, כדי שלא תעול את הדלת בפני ד"ש. ב"תחילה היתה נטיה להענות לכך — מה גם שמרכז תנועת החרות דחה את ישיבתו בגלל המנוחה ש"גזורה על ראש הממשלה, ולפיכך הוברר שהשרים החדשים ממילא לא יוצגו עם פתיחת מושב החורף של הכנסת. אך לאחר מכן סוכם, כי מרכז הליברלים יבחר אמנם את השר הרביעי, אך מר ארליך יודיע שהבחירה היא על תנאי; ואם ד"ש תצטרף לממשלה — היא תבוטל. הוצע גם שח"כ משה נסים, ש"נבחר לשר הרביעי, יודיע בעצמו במרכז שבחירתו היא על תנאי, אך לפי בקשתו עשה זאת במקומו ה"כ

מתנגדי ההצטרפות בד"ש שוקלים כיצד להצביע בכנסת

ח"כ וירשובסקי יבקש להעדר מהכנסת בעת שתוצג הממשלה המורחבת
* חה"כ רובינשטיין וורטהיימר עדיין לא החליטו * היום דיון בד"ש

אמנון רובינשטיין וסוף
ורטהיימר אמרו, כי עדיין
לא החליטו כיצד ינהגו.
(ראה עמודים 3, 8, 19 ד"ש)
מתנגדי ההצטרפות, שבמרב
כוח אנשי "שינוי" לשעבר,
(סוף בעמ' 8)

על בחירת המועמדים לתפקידי שרים

העדר מההצבעה. הוא
טען, כי רשות כזאת נית
נה בעבר, בני כסויים,
לח"כ טאיר ז"ל, ואין כל
סיבה שלא תינתן לו. ח"כ

הצגת השרים החדשים
מתנועתם.

ח"כ מרדכי וירשובסקי
אמר, כי יבקש רשות ל

מאת אברהם תירוש

חברי הכנסת של
ד"ש, שהתנגדו אמש
בישיבת מועצת תנו
עתם להצטרפות לממ
שלה — שוקלים כיצד
להצביע בכנסת בעת

מתנגדי ההצטרפות בד"ש

(סוף מעמ' I)

שהחלטת המועצה איננה מותרת.

הוא חוזר והודיע כי לא יציג את מועמדותו לממשלה, לא אעשה שקר בגופי ולא אחיה שר בממשלה, שמדיניותה מגונגת לעקרונותי ושי איני יכול לשאת באחריותה משותפת.

• חלוקת התיקים

היום יוחלט בד"ש על אופן בחירת המועמדים לממשלה. השאלה היא, אם לבחור ארבעה מועמדים סתם, או לעיין ריב התמודדות על כל תיק. שי ה אחרת היא, כיצד לבידור בסגן ראש הממשלה ורימלא מקומו, תפקיד שהובטח אשת על ידי מר בגין לריב רופ' ידון — בהצבעה נפרדת או עם שאר השרים.

דברי המגיד:

הענין פנימי

(סס"א) משרד החוץ האמריקני סירב לתמוך להגוב על האפשרות שד"ש תיכנס לממשלה, דובר משרד החוץ הבריטי קארטר אמר, כי זה "ענין פנימי" והוא לא יגיב על "מפלגות פוליטיות המצטרפות לממשלה זרה".

למועמדים יהודיים — חבירי הכנסת ידון, עמית, תמיד וזרע וד"ר ישראל כץ — נוספו ח"כ ד"ר בנימין הלוי, שיצא לתפקיד המשפטים, וד"ר רמון הראל, לשעבר מנכ"ל משרד התחבורה, שיצא לתפקיד על תפקיד שר התחבורה או שר הרווחה. נראה כי ח"כ מאיר עמית מצוין להיות שר התחבורה.

אמנם הצהירו אתמול כי יקבלו את הכרעת הרוב, אך כמה מהם דיברו כבר אמש על תהליך שיכול להביא לפילוג בד"ש ולהקמת תנועה חדשה. לדבריהם, עלול הדבר להתרחש מוקדם מהצפוי, עקב התיכונים שנווצרו עתה בסיעת ד"ש בכנסת, שארבעה מחברייה — רובנשטיין, ירסטיין, מר, עטש וירשובסקי — מתנגדים לממשלה.

ח"כ אמנון רובנשטיין אייר אמש אתי אתי המציג כעל: "הוא יום לא קל. אני עצוב אעשה כל מה שביכולתי כדי להפוך את החלטת אנשי אתרי ומוקד לשכנע את המועצה

DMC votes to join coalition after stormy Council debate

21.10.77

By JOSHUA BRILLIANT
Jerusalem Post Political Reporter

TEL AVIV. — The Council of the Democratic Movement for Change last night approved its Executive's recommendation to join the ruling coalition.

The Council resolved this just before midnight by a vote of 68 to 45, with two abstentions, after a stormy five-hour debate at Beit Sokolow here.

The addition of the DMC to the coalition will give the government a comfortable majority of 78 in the 120-member Knesset. So far it could rely on only 63 votes.

The DMC council will meet again at 7 p.m. on Sunday at Beit Sokolow to elect members to the ministerial posts the government has offered it.

The DMC's decision appeared a foregone conclusion yesterday morning when the movement's leaders met their future coalition partners at the Prime Minister's office.

Prime Minister Menahem Begin, Finance Minister Simha Ehrlich, Industry Minister Yigal Hurvitz and Arye Duzin of the Likud, Yehuda Ben-Meir of the National Religious Party, Rabbi Shlomo Lorincz of Agudat Yisrael and the DMC's Yigael Yadin, Shmuel Tamir and Meir Amit quickly agreed that the Likud offers, made last month, were accepted.

The participants also agreed to form subcommittees to decide which Knesset committees the DMC will head (now it heads the State Control Committee — a post traditionally reserved for the opposition).

Yadin told reporters the sides will also decide on DMC participation in ministerial committees. Yadin will be a member of the Ministerial Committee on Security and head the Ministerial Committee on Society and Social Betterment, but other details are still to be worked out.

The DMC leader said he will also ask to be responsible for the Broad-

Nissim, Goldenberg now out of cabinet

The DMC's decision to join the government means that advocate Amnon Goldenberg, who had been offered the Justice portfolio, and Moshe Nissim, who had been elected the Liberal Party's fourth minister, will not assume these posts.

But Liberal MK Avraham Sharir yesterday suggested co-opting Nissim to the cabinet as Minister responsible for contacts with the Knesset.

Ehrlich approved the initiative, but Sharir conceded this is a "delicate" matter. The appointment would change the balance of power between the coalition partners and also among the three Likud factions.

Begin reassures Agudat Yisrael

Agudat Yisrael's endorsement of the agreement with the DMC was expected to follow Begin's undertaking yesterday that all coalition partners will abide by the agreement the original partners — the Likud, the National Religious Party and Agudat Yisrael — signed on June 19.

Begin gave these assurances to the chairman of Agudat Yisrael's Central Committee, Rabbi Menahem Pinhas Alter, and to MKs Rabbis Yehuda Meir Abramowicz, Menahem Porush and Shlomo Lorincz, who called at his office.

The Prime Minister's undertaking was later published in an official communique stating that "all undertakings the government made in the coalition agreement of the 3rd of Tamuz 5137 are firm and binding and will be honoured by the entire government."

casting Authority.

The half-hour meeting ended with a toast. This caused some resentment among Council members, complaining the leadership did not wait for their approval. But Yadin brushed this off, telling the Council: "Anyway, the brandy was no good."

The heated Council debate at Beit Sokolow here proceeded at a fast pace as members were limited to five minutes each.

Yadin, who earlier had opposed joining the coalition, said he had changed his mind because of the "approaching emergency." He reported that his meetings in the U.S. in the past fortnight had convinced him that President Jimmy Carter and the Administration "are all involved in one issue only: ours. It's frightening," he said.

Tamir added that the recent Soviet-American declaration suddenly brought both superpowers to a common basis which is dangerous for Israel. "The timetable has changed and our reaction must be different," he declared passionately.

Yadin said that American Jewry is one of Israel's main assets, despite "incitement" from "high echelons" who claim that the Jews' loyalty to the U.S. is being tested. Yadin said he never saw Jews so united to help Israel. But, he added, the Jews cannot understand why the Israelis cannot unite around the existing consensus.

"I hope I'll be proven wrong. We're now facing the toughest test we've faced since 1948. Therefore we must help the government...change the economy, solve social problems...or else we won't survive." Yadin was alluding to the similarity in the Likud and DMC social and economic platforms.

MK Mordechai Elgrably, a leader of North African students, argued he had not noticed any social or economic government plan, "and the question is whether to let the situation deteriorate or to help the Prime Minister succeed."

The DMC leaders were also heartened by the flexibility Begin showed in the talks with the U.S. over the Geneva conference.

"We must acknowledge this flexibility," Yadin told the Council. He recalled saying to U.S. Secretary of State Cyrus Vance and National Security Advisor Zbigniew Brzezinski that "if someone would have told me eight months ago that the Likud government would approve this Vance-Dayan working paper I would have said he's seeing castles in the air."

Some leaders' desire to support the government was partly motivated by the realization there is no viable alternative to the present government since the main opposition party — Labour — is in "a shambles."

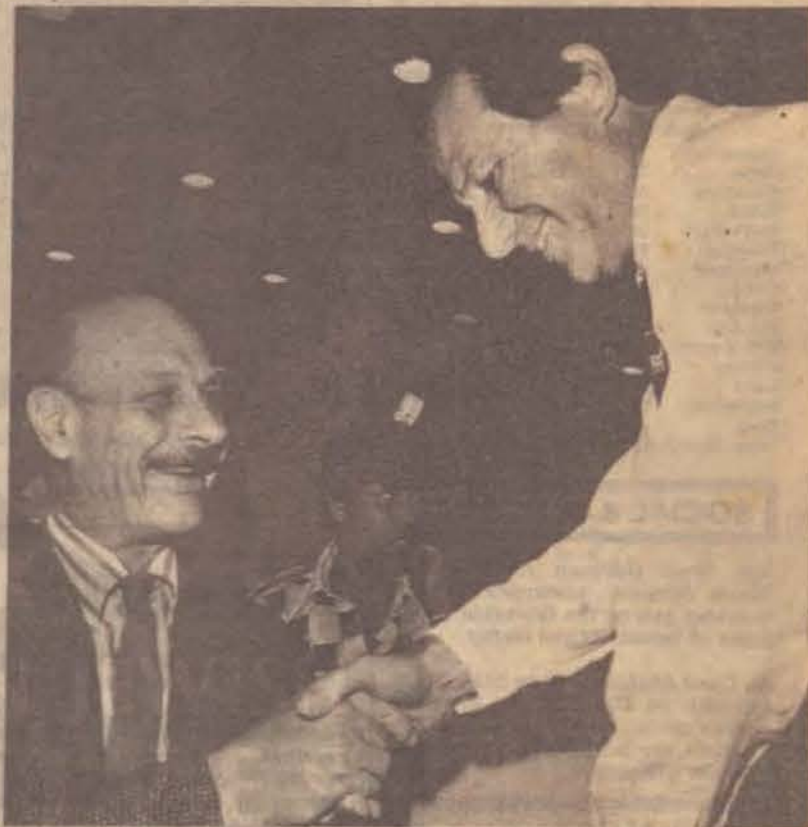
Yadin, Elgrably and Amit added that an opposition party can do very little to achieve its goals.

"Will we fare better by performing (inside) or by being outside? Outside there will be sterile activity," Amit argued.

The DMC is getting the equivalent of seven portfolios in the previous government, Yadin added.

Yadin also argued the voter wanted the DMC to do "everything" to be in the government. But his opponents accused him of forsaking DMC goals for a few seats at the cabinet table.

"We're talking about joining the cabinet contrary to our promises to

Shaking hands despite their differences about entering the government: DMC leaders Yigael Yadin (seated) and Amnon Rubinstein.

(Lester J. Millman)

the electorate," MK Amnon Rubinstein complained. "Who will believe us that there is an emergency? Two weeks ago (before Yadin went to the U.S.) there was no emergency. The public will say we don't read newspapers," he argued.

"If there really is an emergency, why let's help the government. Let us declare we support it. But we don't have to be part of the governing system and share responsibility."

Yadin interrupted: "Like Agudat Yisrael (which is a member of the coalition but does not sit in the cabinet)?"

The argument seems to have been summarized in Council member Ya'acov Goian's statement that "to give birth, one must sometimes deviate from a certain principle. The DMC is very quickly becoming an old unwanted spinster."

One of the Council members shot back: "Are you proposing the DMC become a whore?"

DMC COALITION TERMS

The following are the terms, offered by the Likud a month ago and under which the DMC has now agreed to join the coalition:

- The DMC will retain freedom of expression and freedom to abstain in the Knesset on political matters relating to Judea and Samaria. (The DMC is ready for territorial concessions there, unlike the Likud.)

- The Knesset Foreign Affairs and Defence Committee will have the final say on settlement, if a DMC cabinet member demands a debate there.

- In addition to being deputy and acting prime minister, Prof. Yadin will coordinate the ministries dealing with social betterment and will control budgetary allocations.

- The Social Betterment Ministry will include the present Ministries of Labour and Social Welfare and the National Insurance Institute. The Health Ministry will be incorporated after the National Health Insurance bill is enacted, or — if that bill does not pass — no later than in a year from now.

- A committee of the four coalition partners (Likud, DMC, National Religious Party and Agudat Yisrael) will take up electoral reform and will decide on the number of regions into which the country will be divided. The DMC will have freedom of vote on the proposed bill.

- The DMC will have freedom of vote on all religious matters, including those pertaining to the status quo on religious affairs.

להצטרף - החליטה מועצת ד"ש ברוב של 68-45: ידין: סיכון מתוך אחריות, על אף הלעג והביקורת

בדיון שנמשך חמש שעות ושהיה מלווה בהתפרצויות סוערות, אמר פרופ' ידין: „אני מציע להצטרף לממשלה לא בגלל קיום ד"ש אלא בגלל קיום המדינה“ * „ליהדות ארה"ב קשה להבין, כשהיא נחלצת לעזרתנו, מדוע איננו יכולים להתאחד עתה בישראל“ * „יש הגמשה בעמדת הממשלה“ * ראש המתנגדים, פרופ' רובינשטיין: „אנו נכנסים בניגוד לתנאים שקבענו ובניגוד להבטחות לבוחרינו; עוד לא היתה ציניות כזאת; אנו מפ"ם במהדורה חדשה“

מאת אברהם תירוש
מועצת ד"ש החליטה
אמש ברוב של 68 נגד
45 ושני נמנעים, להצ-
טרף לממשלה. בישיבה
נוספת ביום א', תבחר
המועצה את מועמדי
ד"ש לממשלה.
הדיון שקדם להצבעה

נמשך כחמש שעות והיה לעתים סוער. כמה מחברי ריב הציעו להביע אי אמון במסוכיות התנועה, שהיתה אחראית למפ"ם הדיקטטור, קואליציוני, כמו שנחלל טאו המחירות. תוצאות ההצבעה הפתיעו במקצת, בגלל האחד הגבוה יחסית שהשיגו המתנגדים - כ-40 אחוז. ראשיהם, חברי הכנסת רובינשטיין, ורטהיימר וירשבי

סקר, הביעו שביעות רצון מ" התוצאה. **כרזות המתנגדים**
את באי המועצה בבית ספר קולוב בתל-אביב קידמו כרזי זות שהציבו המתנגדים, שהל"ן קללו ציטוטים מדברי פרופ' ידין נגד ההצטרפות, שנאמר: „רו בשבועות האחרונים, אה"ר רות היו עוקצניות, כגון: „אנחנו לעגנו למפ"ם...“; „לא עקרונות - 7 לכאות ד"; „אין

מחומה לפני הצבעה
התפרצותו של ח"כ רובינשטיין, והמהומה בישיבה היו לפני ההצבעה. הו"ר ד"ר יש"ר ראל כץ הודיע כי ההצבעה היא על הצעת החלטת: „המועצה מחליטה להצטרף ל"ממשלה" המתנגדים, ובראשם ח"כ רובינשטיין וזרם אל"ט טר, פרצו בצעקות: „על סמך מה מצטרפים? אפה החסם הקואליציוני? על מה חות"מים?“

פרופ' רובינשטיין קם מ" מקומו הו"ר ובטען, והכריז: „אקבל כל החלטה של הרוב, אך בתנאי שישארו עקרונות מסוימים“.

לכמה דקות השתררה מה"מה. עד ששלה פרופ' ידין ל"כמה הו"ר ד"ר, כי קרא את מה שהוסכם עם הליכוד, הוא „עקץ" את המתנגדים: „חשבתי שהמתנגדים יודעים על מה דיברו כל הערב, אם לא - אקרא עכשיו, אולי עוד יש תכנוש...“ וכלפי אלה הציע קו"ט: „אם את רוצה לעשות סאבוטאז' - לא ניתך“.

ההצעות שזוכמו
פרופ' ידין הבחיר, כי המדיניות, שממליצה על הצטרפות, החליטה שד"ש תיכנס לממשלה, בגלל הנסיבות ה"מדיניות, ללא מ"ם מחדש ועל סמך ההצעות שזוכמו ב"עבר עם הליכוד. כאן קרא את ההצעה הללו מתוך פיר"סום של הליכוד כעמדתו כעת המסקת השיחות עם ד"ש (פר"ט"ל ההצעות פוהסמו אתמול ב"מעריב").
כ"כרטי"ב תשובתו למתווכחים לפני ההצבעה, אמר ח"כ פרופ' ידין: „אני גאה בכך, שאני מתחבט כבר המישה חודשים, הבעיה היא לבחור בין שתי דרכים שאינן טר"בות. אך אני תולכים לאחת התקופות הגורליות ביותר, יום יום מתקבלות החלטות בעניינים גורליים, שבחלקן אם לא יהיו נכונות, לא גור"כלל לשבת כאן לדיונים כאלה.“

המעמד: ד"ש נהפכה לגרורה

„עתה מוטל על המערך לייצג את כל אלה השוללים את דרך הליכוד“ * פרס: „ד"ש שבקה חיים“ * שריד: „זוחלים או חסרי חוליות?“ * מזכ"ל מפ"ם: „נהייה אופוזיציה לוחמת“

מאת משה מייזוס
הצטרפות ד"ש לממשלה עוררה גורמת רוח ופקרות קשה במפלגת העבודה וב"מערך".
צוות התנועות של מפלגת העבודה קבע אמש, כי ד"ש הפכה את מועד אמש תיקי הממשלה ל"מצב חירום", כדי להפוך בכך על הצטרפותה ללא תנאי אל ממשלת הליכוד.

מזכ"ל מפ"ם ח"כ מאיר תלמי הגיב, כי ד"ש משלימה את מלאכתה. בעזרתה עלה בגין לשלטון ועתה באה ד"ש לחוק את הממשלה הזאת על פי המצע המבוטס על הש"קסות הליכוד ותוך קיפול עמ"דומתם בעניינים המדיניים ה"עומדים ערב הכרעות, המע"רד חייב עתה להחזיק את מאבקו כאופוזיציה לוחמת ו"אחרית טול ממשלת בגין ומדיניותה.
ח"כ יוסי שריד טען, כי הואילוג יתקשה בוודאי מאד למיין את ד"ש ולוהותו: „מש"פתת הוזהלים או אולי משפ"חת חסרי החוליות, כך או אחרת, ידיו נהגו לפי כלל של - טוב סיכוי לראשות ממשלה ביד מאשר ז' עקרו"נות על צנח מתייבש“.

„ועדת ארליך" מתכנסת לליבוז בעיות עם ד"ש

אם יהיו חילוקי דעות יועבר הנושא להכרעת בגין

מאת אברהם תירוש
ועדה קואליציונית בראשותו של שריהאוצר שמתה ארליך, תכנס הבוקר בתל-אביב, כדי לדון ולסכם בשאלות שנוגעות בעבר פתוחות בין הליכוד לבין ד"ש.
אם יתגלו חילוקי-דעות בנושא כלשהו, הוא יועבר, לפי הצעת ד"ש, להכרעת ראש הממשלה מר מנחם בגין, על הפעלת הוועדה ומתן סמכות ההכרעה למר בגין הוחלט אתמול בבגישת בין ראשי ד"ש לבין נציגי הקואליציה, שנערכה בלשכת ראש הממשלה בירושלים, השתתפו בה מטעם הקואליציה: ראש הממשלה מנחם בגין, השרים ארליך והרובין, אריה דולצין וח"כ משה נוסם, (ליכוד), ח"כ ד"ר יהודה ברנשטיין ופסאל קו"נתן (מפד"ל), וח"כ הרב שלמה לורנץ (אגו"י); מטעם ד"ש: חברי-הכנסת פרופ' יגאל ידין, מאיר עמית ושמואל תמיר.

פרופ' ידין הודיע, כי הצטרפות ד"ש לממשלה היא על בסיס מה שזוכמו במ"ם עם הליכוד בעבר. הוא קרא את הצעות הליכוד ואלה נרשמו בפרוטוקול, כן העלה כמה בעיות שעוד צריכות בירור, וצייץ שאינן תנאי להצטרפות, ואז הוחלט על הקמת הוועדה בראשות שריהאוצר.

בוועדה יהיו גם השר אליעזר שוסטק וחברי הכנסת שמואל תמיר, משה נוסם, ד"ר יהודה בן מאיר והרב שלמה לורנץ. בין הבעיות שהוועדה תדון בהן: משך פעולתה של הוועדה הקואליציונית לעיבוד פרטי שיטת הבחירות; מיבנה ועדות השרים וראשותן; חלוקה מחדש של ראשות ועדות הכנסת, עקב הצטרפות ד"ש לקואליציה; תביעת ד"ש שהאחריות לרשות השידור תהיה בידי סגן ראש-הממשלה ועוד.

הפגישה של הקואליציה וד"ש אתמול ארכה כשעה ובמהלכה הושקו כוסיות לציון כניסת ד"ש לממשלה (על השקת כוסיות זו, לפני ההכרעה הסופית בד"ש, הושמעה אמש ביקורת במועצת התנועה, ופרופ' ידין הגיב: „הקו"נאק היה ר"ע...“).

אחרי שהורמו כוסיות, „לחיים" לקואליציה המורחבת בגין: הצטרפות ד"ש תעורר הדים חיוביים בארץ ובחו"ל

לפי הצעת ידין נבחרה, „ועדת חמישה“, שתדון היום בסיכום הסכם ההצטרפות * נציגי המפד"ל ואגו"י ברכו על ההצטרפות * בגין הבטיח למשלחת אגו"י: כל מה שהוסכם בינינו יבוצע

מאת יחושע ביצור | שלמה לורנץ, הצביע גם הוא על החשי-

אחרי שהורמו כוסיות, לחיים לקואליציה המורחבת

בגין: הצטרפות ד"ש תעורר הדים חיוביים בארץ ובחו"ל

לפי הצעת ידן נבחרה, ועדת חמישה, שתדון היום בסיכום הסכם הצטרפות * נציגי המפד"ל ואגו"י ברכו על ההצטרפות * בגין הבטיח למשלחת אגו"י: כל מה שהוסכם בינינו יבוצע

מאת יהושע ביצור

הבוטרת הורמו אתמול בלשכת ראשי הממשלה להיו קואליציה ה מורחבת, עם הצטרפותה של ד"ש. היה זה בתום פגישה קצרה, שנמשכה מחצית השעה והשתתפו בה ראשי כל הסינות המרכיבות את הקואליציה. ראש הממשלה, מר מנחם בגין, ביקש מן הנכבדים להאריך עוד זמן מה בדבריהם, כדי שימשיך להביא את המסקנה לברכת "נהלים".

שלמה לורנץ, הצביע גם הוא על החשד בות הרחבתו של בסיס הממשלה בזמנים קשים אלה. הדבר מחייב המציאות נוכח ריבוי הבעיות המדיניות והכלכליות ה לחצות.

היתה זו פגישה פורמלית, שבה עמדו לסכם - על דעת כל הסינות המשתתפות - את הצטרפות ד"ש אליה. לבסוף נקבע כי הנוכח ביום תכנס בלישכת שר האוצר בח"א ועדת ארלוזר, כדי לנסח סופית את ההסכם. (ראה הידיעה הנפרדת)

בפגישה אתמול השתתפו בלישכת ראש הממשלה מלבד מר בגין גם השרים שמי תה ארלוזר ויגאל הורביץ וכן נוצר ה סוכנות מר אריה דולצין מטעם הליכוד, החיכים יגאל ידן, שמואל חמיר ומאיר עמית מטעם ד"ש; ח"כ יהודה בן-מאיר כשם המפד"ל וח"כ הרב שלמה לורנץ כשם אגו"י.

גם חת"כ יגאל ידן דיבר קצרות, ואמר כי ד"ש אינה מבקשת דבר חדש, ומקבלת את הסיכום שהוצע בשעתו כי שיחות בין סיעות הקואליציה לבין ד"ש. הוא הסביר, כי נוסף לשבעת העקרונות הידועים של ד"ש, הרי חשוב להם עוד יותר העקרונות של אחריות לעם ישראל ולמדינת ישראל - משום כך החליטה תנועתו לא להגיש עתה דרישות נוספות. הוא אף הציע, כי היום ישובו נציגי כל סיעות הקואליציה וינסחו בכתב מה שמוכס בשעתו במילים עם ד"ש. לפי הצעה זו נבחרה, ועדת החמישה".

ידן סיעת המפד"ל בכנסת, ח"כ ד"ר יהודה בן-מאיר, אמר כי מפלגתו שאפה תמיד לכינון ממשלת אחדות לאומית, כי זהו ערך בעל חשיבות עליונה, ועל כן היא שואבת עתה סיפוק מן העובדה שמתקדמים בדרך זו, עם הצטרפות ד"ש לממשלה.

ראשי אגו"י ביקשו מראש הממשלה לגשת לביצוע סעופים הדתיים של ההסכם הקואליציוני. לדבריהם, אין להם תלונות בנושא גיוס הבנות, כיוון שכבר נותנים למעשה כפי שמוכס, אך ביקשו להכין גם את השינוי המתאים בתקנות הגיוס מבחינה פורמאלית. נמסר להם כי בימים הקרובים תדון הממשלה בהצעת חוק להגבלתן של פעולות המיסוד, ו אילו שר הבריאות שוקד כבר על חיקוק חוק הפתולוגיה בנושא ניתוחי המתים וחוק החפלות.

ראשי אגו"י ביקשו מראש הממשלה לגשת לביצוע סעופים הדתיים של ההסכם הקואליציוני. לדבריהם, אין להם תלונות בנושא גיוס הבנות, כיוון שכבר נותנים למעשה כפי שמוכס, אך ביקשו להכין גם את השינוי המתאים בתקנות הגיוס מבחינה פורמאלית. נמסר להם כי בימים הקרובים תדון הממשלה בהצעת חוק להגבלתן של פעולות המיסוד, ו אילו שר הבריאות שוקד כבר על חיקוק חוק הפתולוגיה בנושא ניתוחי המתים וחוק החפלות.

ראשי אגו"י יצאו שבעי רצון מפגישה, תם.

ההסכם שהתקבל על ידי שני הסיונים: להיכנס לממשלה ושאריו ככה חוד" שים ואשימו אותנו בחוסר השפעה בה, או לא להיכנס ולהכות אחר כך על חטא, מדוע לא היינו כפנים בזמן גורלי. אני התלחתי ליטול את הסיכון הראשון, עם כל הלבט והביקורת הכרוכה בכך. זו היום האחרונה".

סיעה נוספת פרצה, כאשר מיכאל ארדון, מהסתנגדים ל הצטרפות הידוע שיגלה את האמת ועזן כי מחלתו של ראש הממשלה שינתה את ה מצב. נשמעו מחאות קול" נות, ח"כ וידאן עש"י קרא: אסור לך לומר זאת ו" אר" דון ניסה להמשיך: "אני אי" נגו משופשים בפוליטיקה. יש תכנית..." - אך הופסק.

בלב כבד ובהיסוסים

את הדיון פתח יו"ר מזכ"י רות ד"ש ח"כ פרוש יגאל ידן, שאמר: "בלב כבד ולא בלי היסוסים רבים במשך כמה שבועות, אני רוצה להמליץ להצטרף לממשלה. דוא חס" ביר: "מאז הבחירות היה בי רור שאם יוצאים להצליח, אחד הסימנים לכך - לתוריד את שלטון המערך. נכון, שקיימנו שהתוצאות יהיו אחרות, שי נוכל להשפיע יותר ושיתקב" לו עקרונותינו, אך היה צורך לדעת שיהיו אחרי הבחירות מצבם שיהיו ריאלים מ" לייט ופשרות. אמרתי כבר כי עבר לחברים שגורדינו של הבוחר הוא, שנעשה הכל כדי להיות שותפים בממשלה".

ידן אמר, כי מה שהוא מציע עתה, אינו בגלל קיום ד"ש, אלא בגלל קיום המדי" גה, אחד העקרונות שלנו הוא גם שטובת המדינה היא מעל לטובת המפלגה" - הזכיר.

יחדות ארצה

להלן הסביר, כי כבר כש" פורסמה ההודעה האמריקנית" סובייטית, הבעו דעתו שמת" חיל מצב הירוס ושעה של עי" מות, ואם הליכוד יפנה על בסיס כזה, יש מקום לבדוק

בכלימת ההידרדרות המדינית אשר הממשלה גורמת לה. לאותם אנשים שהאמינו ב" תום לב, כי ד"ש תוכל לשי" גות את הנוף הפוליטי בישי" ראל וליצור אווירה של אמ"י גות ושל נאמנות לעקרונות מתחזרת כיום טעוהם. עם הצטרפות ד"ש לממשלה מ" טל על המערך לייצג את כל אלה אשר שוללים את הדרך המדינית של הליכוד, המע" נד יציע לציבור את האלטר" רטיווה למדיניות זו.

פרס: ד"ש שבמה חיים יו"ר מפלגת העבודה שמי עוז פרס אמר, כי ד"ש ב" תקווה, כרוח רעננה, וכתנועת עקרונות, שבקה חיים לכל חי. ד"ש תוסף קולות שית" מכו בממשלה, אך היא לא תהיה מסוגלת לשנות את מדיניותה של הממשלה. היא מקבלת משרדים ואיבדה את עקרונותיה, דבר לא השתנה

גישושים יופוך - עבודה

גודע, כי בימים האחרונים הוא גישושים ומצעים בלתי רשמיים בין חברים מן הלי" כוד ומפלגת העבודה, כדי לבי" דוק את הסיכויים להקמת מ" שלת ליכוד לאומי. הו" אלה מגעים שבאו ביוזמת חברים בודדים בליכוד, שאינם מת" נות על ענף מתייבש".

גישושים יופוך - עבודה

גודע, כי בימים האחרונים הוא גישושים ומצעים בלתי רשמיים בין חברים מן הלי" כוד ומפלגת העבודה, כדי לבי" דוק את הסיכויים להקמת מ" שלת ליכוד לאומי. הו" אלה מגעים שבאו ביוזמת חברים בודדים בליכוד, שאינם מת" נות על ענף מתייבש".

גישושים יופוך - עבודה

גודע, כי בימים האחרונים הוא גישושים ומצעים בלתי רשמיים בין חברים מן הלי" כוד ומפלגת העבודה, כדי לבי" דוק את הסיכויים להקמת מ" שלת ליכוד לאומי. הו" אלה מגעים שבאו ביוזמת חברים בודדים בליכוד, שאינם מת" נות על ענף מתייבש".

"להצטרף" - החליטה מועצת ד"ש

(סוף סטנדר 2)

יכולים להתאחד בישראל עתה כשיש קונצנזוס.

ההמשלה במקומה

ההמשלה

מנוח ד"ש סופר, כי אמר לשר החוץ האמריקני מר סיי רוס ואנס, וליועץ הנשיא, פרופ' בנימין בוז'נינסקי, כי אילו היו אמרים לו לפני כמה חודשים, כשהחל המריס עם הליכוד, שממשלה בגין תכנס לניר-העבריה, ושי המערך ד"ש יתקפו את בגין ויאיימוהו בנמשות - הווי זה אוסר: הלוטות באספסוף. והוא הוסיף: "אילו מה ש" נעשה עכשיו, היה נאמר לנו אז - היו פני הדברים אחרים. צריך להודות, יש ה" טשה בעמדת הממשלה. (כלפי בגין:) זהו מבחנו של מנהיג.

להלן מנה את הדברים מ"ר עם הליכוד וסיכום: אנו עומדים לפני המבחן הצריר ביותר מאז 1948, וכדי לעמוד בו צריך לחזק את הממשלה.

הניכוד הנאמים

היכ פרופ' אמנון רוביני שטיין אמר: אנו נבוסים ל" ממשלה בניכוד לשבעה הח"י אים שקבענו ובניכוד להבטי" זה שנתנו לבחורים. אם גיכ" נס - היהפך ד"ש למפלגה ככל המפלגות, שום נסיבות לא השתנו. יש לנו הסכם קר אוליביני שאין לו את רגע עוד לא היתה צינית כזאת. מה פירוש שעה חירום? לא היה אותו מצב לפני שבועיים? שלוש?

עוד טען, כי גם אם נוצר מצב חירום, מן הראוי להצי טרף לממשלה בלי תיקים, כפי שנתה נח"ל ב"1967. הוא אמר, כי "להיות בממשלה בלי אח" ריות משותפת בעניינים של חיים ומוות - זהו הכתם הגדול ביותר בשבילי. זה לא מסורי לדבר נגד הממשלה ו" לשכת בה, כשהטעם הדבר ל" בגין ב"1970 הוא ראה בכך עלבון. כיצד נוכל לומר שי איננו אחראים לגרשים שוי נים. כשהיה לנו סמלאיסקוס לראש הממשלה? אנו מסיים במחודרה מחודשת, כפי"ס מ" ארבעה?"

עוד אמר, כי הוא חושב על העתיד הסוליטי של ישראל, ואם ד"ש תצטרף לממשלה, יש עתוד שחור לפוליטיקה, איש לא יאמין במפלגה חד" של ד"ש חדשה לא תוכל לקום.

דברי המתייחסים

דוברים אחרים אמרו:

היכ מאיר עמית: אנו ר"י עם לשנות דברים והשאלה היא כיצד - בתחום הע"י שיה או בחוץ. אני סבור ש"י

מנוח ד"ש, פרופ' יואל ירון - כפי שצולם במועצת תנועתו, אמש בתל-אביב.

(צילום: שעה סגל, 24 פלוס)

בחוץ תהיה פעילות עקרה ושאפשר להשפיע יותר על המשלח עקרונותיו כפנים. את הגשמת העקרונות הבחנו ל" בחר. אני איני מעלה את דגל שעה החירום, אך דבר אחד לא היינו מראש - שמדיניות החוץ של הליכוד תהיה כה נמושה, יש אולטימ"ד גמורת כנושאי פנים וחברה. האם לתת לממשלה לשבור את ה" ראש, להתנפץ, או לתת כהף? אני בעד לתת כהף. זה נובע לנ"י.

ירוש אלמפר: רק ד"ש ירש ממאמין בעקרונות. טעתי יודעת שיש מצב חירום, והאש הממשלה, הליכוד והמערך, אינם יודעים? הם אינם מותירים, אם נשמור על עקי רזונטינו - זו תהיה שעתנו היפה.

היכ מירימי אלנכנול: ה"ב" טחנו שינוי בתחום הרוחות, אם לא ניכנס לממשלה, לא נוכל לבצע זאת.

היכ שפי ירשחיימר: אני נאה שגרמני להתלפת השלי טון, אך בדרך איבדנו את התנועה השבת"י שידון עקשן, שמאמין בעקרונות. טעתי

הוא נשחק ברגעי שנה של לח" עם ותוסף את ד"ש לתנועת סמו כל האחרות. אני מתנגד לבזבז את ד"ש, כדי לפזור ליכוד.

היכ שמואל תפיר: אני מדבר למען הכנוסה לממשלה לה ללא התלהבות. איני איר מר שאני בטוח ואיני מוסל נוסקו השוללים, אך אני סבור שעתה יש לד"ש סיכוי טוב לשנות דברים בממשלה ולת" רום תרומה של ממש לעיצוב המדיניות הרבה יותר מאשר באופוזיציה. אל תחשבו ש" כולם בממשלה הליכוד מהי כיום לנו בורעות פתוחות. זה הייב את התמרון של ההנהי" גה, והייב לבלוע דברים ש" לא נוחים, להתספק כדי לחז" דקף.

היכ מירימי ירשחיימר: "לפנינו עומד אדם עגוב, ש" נשבר לו הרבה מכל דרכו ב" היום הסוליטיים. רציתי שי אורחי ישראל לא יתבוששו ב" פוליטיקה, אם לא נדבק ב" עקרונות, לא נמה כלל ב" בחינות הבאות. ירדנו לדר" גה המפאייניקית הגרועה ב" יותר בשימוש בחירום ובביט" הן כדי לשנות עמדות."

אלוף (ביל) צבי זמיר: "מוכרות כזאת תוליד את ה" תנועה שאולה. אני מציע שי המוכרות תבקש אמון המ" עצה הממשלה, שפיצצה את המציב הביטחון - רואה את פניו החודים אחרת מאשר אנהו."

היכ אסף יגור: יש לנו מכנה משותף עם הליכוד ב" נושא" חברה וכלכלה. עתיד התנועה ייראה אחרת, אם נהיה בין הנושאים.

מר עקיבא מאיר תיש הע" עת איאמון במזכירות. העצי" זה לא העמדה להצבעה.

פרופ' ירון תהריס כלפי: אני אחראי על המזכירות. אל תת" בייש, אמור שאין ל" אמון ב" אם יצביעו איאמון כל" ס" - אכפל."

DMC's agonizing decision

THE DEMOCRATIC Movement for Change, whose secretariat and Knesset faction yesterday voted to reopen coalition negotiations, is a new party organized not so much around any new ideology as on the promise of significantly better performance in the daily job of governance. Good men, not good ideas, are its stock-in-trade.

It is thus understandable why members of such a party should feel bitter at being relegated to the opposition. The vast majority of the DMC have never objected in principle to serving in an administration under Mr. Begin. If their party wound up alongside Labour in the Knesset, it was because they failed to win the number of seats in the last elections that would have made them indispensable to any government coalition.

In addition, Mr. Begin's insistence on treating Professor Yadin as the chief of a 15-man faction rather than as the head of a party with far-reaching claims to reforming the politics and society of Israel also dampened DMC spirits.

While the dissatisfaction of sitting in the opposition has already been driven home to most of the DMC's Knesset Members and leadership cadres, the same cannot be said of the wholly expected frustration of sitting as junior partners in a presidential cabinet dominated by Mr. Begin.

Professor Yadin has been widely accused of political ineptitude and inexperience in conducting the previous negotiations with Mr. Begin. But in his sensitivity to the kind of relationships that could develop between Mr. Begin and the Likud on the one hand and a DMC faction under his leadership on the other, he has shown greater prescience than his colleagues.

The next few days will constitute a major test of the viability and unity of the DMC and of Professor Yadin's leadership over his party.

On the surface, not much has happened that could have induced Professor Yadin to reconsider his earlier rejection of Mr. Begin's overtures — with perhaps one profound exception. This has to do with the Prime Minister's state of health and the possibility that he may be unable to complete his full term of office.

The mere thought of a situation in which any of the currently mooted heirs-apparent would be the candidates to succeed Mr. Begin might be enough to stampede the DMC into joining the government at almost any price.

An obvious sign that this is a major consideration can be seen in the fact that the main bait now being dangled before the DMC's eyes is the offer of an expanded Deputy-Premiership — a post that, from the very start, was to have carried a commitment that its holder, Professor Yadin, would be the Acting Prime Minister in Mr. Begin's absence.

All this, however, is for the time being in the realm of conjecture. A wrong guess by the DMC may well lead to the beginning of its eclipse, as the party's special *raison d'être* vanishes either in opposition or by being ground down in a cabinet where it does not share in — or is permanently outvoted on — most of the major policy issues.

לפי סיכום שהושג עוד בסיבוב הקודם של המו"מ עם ד"ש

ידין יהיה ממלא מקום של בגין אם רה"מ יעדר מהארץ או מעבודה

מאבק חריף צפוי הערב בישיבה של מועצת ד"ש, שתכריע בשאלת ההצטרפות לממשלה * המתנגדים והמחייבים מנהלים מסע שיכנוע טלפוני * ידחה הצגת השרים החדשים. אם לא ייבחרו מועמדי ד"ש ביום א'

בוטלה מועמדות של עו"ד גולדנברג לשר המשפטים

עם פרופ' יגאל ידין, מלכתחילה, בעת שהוצע לו התפטר, אמר ראש-הממשלה לדי"ר גולדנברג, שאם הצטרף ד"ש לקואליציה, יבוטל מינויו, השתתף בנייתם התנהלה ב"הכנה וראש הממשלה הודיע לדי"ר גולדנברג על נכונות לי' הצטרף לממשלה.

מאת אברהם תירוש
במקורו כממלא-מקום ראש הממשלה יחליף ידין את מר בגין במקרים שראש הממשלה יעדר מן הארץ או מעבודתו - על כך סוכם בין ראש הממשלה לבין פרופ' ידין, באחד הסיבובים הקודמים של המו"מ בין ה-

בגין טילפן לארליך ואמר: החלטת ד"ש מעשה פטריוטי

„עכשיו נוכל להופיע כממשלה יציבה“ * „נעבוד מתוך הרמוניה לטובת העם“

מאת סופר „העירי“
ראש-הממשלה, מר מנחם בגין שיבחה אתמול במילים חמות את החלטת מוסדות ד"ש וסייעתה כי נכמת להצטרף לממשלה, בשיחה טלפונית עם שר-האוצר, מר שמואל אילון, אחרי הפגישה עם מר ידין ד"ש, פרופ' יגאל ידין, אמר ראש הממשלה בהתרגשות: „זהו מעשה פטריוטי. מזה לאזכרה עש' שיי נוסף לפני העולם כממשלה יציבה, ונוכל לעמוד, אני נעבוד מתוך הרמוניה לטובת העם הישראלי.“
גם בפגישתו עם פרופ' ידין, אתמול אחרי-הצהרים, הבע מר בגין הערכה ושמחה רבה על החלטת ד"ש, והגדיר אותה כ„אחת הידועות המשמחות של העת האחרונה“. הפגישה שנמשכה כ-35 דקות, הוגדרה כ„חברית ולבבית“, ונראה שאותה כה כנייה רבה, ה' קרצ שוחה בין השניים מאז השיחה

האחרונה ביניהם. לפני כמה שבועות. לאחר שפרופ' ידין הסביר למר בגין את מניע החלטת מוסדות ד"ש וסייעתה בכנסת, סוכם, כי הישיבה של מרכז תנועת החרות, שעמדה להערך הערב (כדי לבחור בשר נוסף מטעם התנועה) לא תיערך, ואם תחליט מועצת ד"ש הערב בחיוב - יקבעו מר בגין ופרופ' ידין את לוח-הזמנים ל"המשך הפגישות בעניין צירוף ד"ש לממשלה.

ידין יהיה ממלא מקום בגין

(הנה מעמוד 1)

ד"ש הערב, כדי להכריע סוף פית בשאלת ההצטרפות לממ"ש, מתארגנות קבוצות ה"תומכים בהצטרפות והמתנגדיהם. שני הצדדים ינהלו היום, בטעם שיכנוע טלפוני" שבמסגרתו יתקשרו אל רוב חברי המועצה בניסיון להשיג פיצ על הצבעתם.

(ראה עמוד 17)

המתנגדים להצטרפות לממ"ש, ביעוקב חברי "שינוי" ל"שעבר, התכנסו אמש בביתו של חבר מוכרות ד"ש, יורם אל-סטר, במגשיש היו 35 איש, ורובם חברי המועצה. ביניהם היו חברי הכנסת אמנון רובינשטיין ומרדכי וירשובסקי, חברי ה"תומכים להצטרפות אלסטר ודני ביביר, גרעון ברילב, יאיר רוטלי, עיבוב מאיר, פרופ' דני פרידמן, טובה סערון, אהרן אכיתר, (שני האחרונים אינם מקבוצת "שינוי"), גדי צון אביטל, מיכה ויתקוב וא' אחרים.

הם שמעו דיווח מפי שני חברי הכנסת ושני חברי המ"ש, פירוק, ודנו בדרכים שיש לנקוט כדי להאבק בהחלטה ל"הצטרף לממשלה. בפגישה לא התקבלו החלטות. מ. אלסטר הסביר את מטרות: "אנו ר"צים להבהיר למכסימום חברי ריב את חומרת המצב ואת ה"התנגדות המחולטת לעקרונות שיש בהצטרפות לממשלה, ר"לדאוג שקולות המחאה יישמרו על במוצה בצורה רמה ביר"תרה" הוא הוסיף, כי לא ד"ר כפגישה על אפשרות פ"י וישה מדי"ש.

בפני ד"ש ע"י

על הצטרפות לממשלה, היערך ישיבה נוספת של המועצה, כ"גראה ביום א', כדי לבחור את השרים שיכנוו מטעם ישראל כ"ז, הסביר, כי א"אפ"ר שר לבחור את השרים בישר"בת הערב, כיוון שעדיין לא הוחלט על דרך בחירתם, ו"עומדות על הפרק שלוש הצ"עות בענין זה שחודשה צריכה להכריע ביניהן.

אם ד"ש תחליט בחיוב, אך לא תספיק לבחור את שריה ביום א', יהיה ראש הממשלה מוכן לדחות את הצגת השרים החדשים בכנסת ביום-יומים. מחר בבוקר תיערך בירוש"ש שלוש פגישות בין הנציגות ש"בחרה ד"ש — חברי הכנסת יד"ן, עמית התמיר — לבין נציגי הקואליציה: ראש ה"ממשלה, מנחם בגין, השרים שמחה ארלוך ויגאל וורביץ, אריה דולצין, השר המר או יו"ר סיעת המפד"ל בכנסת, ח"כ ד"ר יהודה בן מאיר, ו"יו"ר סיעת אגודת ישראל, ח"כ הרב שלמה לוריא.

לקראת ישיבה זאת, נערכה אומול לפנות ערב, בביתו של פרופ' ידן התיצות של נצי"גות ד"ש בפגישה עם הקו"אליציה, פרופ' ידן דיווח בה"על פגישתו עם ראש הממשלה ודנו על טעמי ההסכם עם ה"ליכוד בנושאים שעוררו מח"לוקת בעבר.

התצעות של הקואליציה ל"ד"ש שעל בסיסן תצטרף עתה לממשלה אם יוחלט כך ה"ערב ה:

* בעניינים המדוניים ה"נגעים ביהודה ושומרון, תי"נתן לד"ש חופש התבטאות ו"זכות ההימנעות בהצבעה בכ"נסת.

* התלותות של הממשלה לענייני התחלואת ידוני כי יעברו בוועדה הו"צ והבטחון של הכנסת, אם חבר ד"ש ית"כפ דיון הזה.

משרדים הפועלים בשטח ה"רווחה החברתית.

* המשדרים הנטפים שיי"נתגו לד"ש הם: משרד הע"בדה והרווחה, משרד המש"פטים ומשרד התחבורה והתק"שורת.

* על דעת שר הבריאות ה"חוסס, שמשרד הבריאות יצ"רף למשרד הרווחה אחרי קב"לת חוק ביטוח בריאות ממ"כתי, ולכל המאוחר בעוד"שנה.

* החוסס על דעת כל ס"ע"עות הקואליציה, כי תשובת"שיטת המחירות, והכנסת הע"שירית תיבחר על פי השיטה החדשה, האוניברסיטאית ש"יהיה תקום ועדה של איב"ע"תחברים, אחד מכל סיעה (ה"קואליציה תהיה מוסנה גם ל"ועדה של המישה, שבה יהיו"שני נציגים לליכוד, כדי ש"יהיו חד" עם נציגי ד"ש רוב"בועדה). שתדון בפניו ש"י"נוי שיטת הבחירות, ותחליט"כתוך שנה (או חשעה חד"עיים) על מספר האיורים, בין שישה ל"16.

* לד"ש יינתן חופש הע"בעה בעניני דת, לרבות ה"סטאטוס קוו בעניינים אלה, בעבר היתה הבעה הע"יקרה בנושא שינוי שיטה ה"בחירות, דרישתה של ד"ש"התבטול ההתחייבות שיש ל"ליכוד, במסגרת ההסכם הק"אליציוני עם המפלגות החד"תיות שלא לפעול בניגוד לד"עתן בנושא זה. גראה ש"תה חספתק ד"ש בהחלטתה"של סיעת המפד"ל בכנסת ה"מצדדת בהפעלת הוועדה לנ"ר"ש" שינוי שיטת הבחירות, ו"אינה מזכירה את ענין הומו"של המפלגות הדתיות, ד"ש"דרשה גם שסמכויות סגן ראש"הממשלה יוגדרו בכתב, ויתכן"שייעשה כן.

על אף שבחצות לד"ש ש"פירסם בעבר הליכוד, נאמר"שכל סיעות הקואליציה ה"כ"יזכו שתשובה שיטת הבח"רות, הבהיר אמש יו"ר סיעת"אגודת ישראל ח"כ הרב שלמה"לוריא, כי מפלגתו תתנגדת"לשינוי השיטה, ולא תסכים

לכל צעד שעלול לפגוע בקיו"מה. עם זאת, אמר, כי "יש"באגודת ישראל נכונות ללמוד"את הנושאי.

מקור בכיר בד"ש אמר אמש"כי ההחלטה של מוכרות ה"תנועה וסיעתה בכנסת, כפי"שנוסחה אומול, פירושה הוא"שטובת המדינה חייבת להיות"מעל לכל שיקול אחר, ומשום"כך תצטרף ד"ש להסכים לד"ברים שלא הסכימה בעבר.

מעמודי ד"ש

המועמדים של ד"ש להג"טרף לממשלה הם: פרופ' יגאל יד"ן, ח"כ שמואל תמיר (המועזד לתפקיד שר המשפ"טיים), ח"כ מאיר עמית, ח"כ מאיר זורע וד"ר ישראל כ"ץ, אם ייבחר ד"ר כ"ץ, ברור ש"יתכן כשר הרווחה, אם לא"ייבחר, נראה שח"כ מאיר עמית יכהן בתפקיד זה וח"כ מאיר זורע בתפקיד שר ה"תחבורה.

בינתיים, העלו כמה חברי"כנסת מהחטיבה הליברלית ב"ליכוד את חרעיון, שהי"כ משה נאסיס יכהן בכל זאת, כשר"בלי תיק, שיוטל עליו לקיים"את הקשר בין הממשלה ובין"הכנסת.

פרס: בד"ש שולם עיקרון של שלטון

כ" שמיחה מוסר:

יו"ר מפלגת העבודה, מר שמעון פרס, הגיב אמש ל"האפשרות של הצטרפות ד"ש אל הממשלה. הוא אמר, כי"צעד כזה יגרום אכזבה גדו"לה לליכוד אשר האמין כי"ד"ש היא גוף המקפיד על"עקרונותיו ואשר מסתבר לו"עתה, כי בד"ש שולט עיקרון"השלטון.

מר פרס ציין כי הצטרפותה"של ד"ש לממשלה תהיה מאד"את החיים הפוליטיים בישר"א.

20-10-77

החלטה גורלית

ההחלטה שעשויה להתקבל הקרב ב-
 מעצתה של התנועה הדמוקרטית לשוני,
 היא החלטה גורלית לא רק למדינה ול-
 ממשלת-בגין, אלא גם ל"יש עמנו".
 כל הנימוקים, "בעד" ו"נגד", אשר הושר
 מעו בוויכוחים הפנימיים של מפלגה זו
 בארבעת החדשים האחרונים, לא פג תוקם
 פס והגיונם גם היום; אלא שבינתיים
 הוחמר מאד מצבה של המדינה, הן בזירה
 הבינלאומית והן בפנים, והדבר רק יוסיף
 דלק לפולמוס הלוהט. מי שסבר אז כי
 מטעמים ממלכתיים-פאטריוטיים חובה
 על ד"ש לתת יד לליכוד ולשותפו במאמץ
 לשחזר את המדינה מן החנק הכסול, יאמר
 זאת היום בהדגשה יתרה ובשכנוע פנימי
 צמוק יותר, ומי שסבר שמאותם טעמים
 עצמם מצווה היא לתת לממשלתו של
 בגין להיכשל בשתי הוירות גם יחד, אף
 הוא יוכל להגיד זאת הערב בהטעמה רבה
 ובתוספת הוכחות.

אנו מאמינים ומקווים כי בפולמוס זה
 יגברו הראשונים, כלומר, אלה אשר
 מטעמים פטריוטיים-ממלכתיים יצביעו ב-
 עד הצטרפותה של ד"ש לממשלה וחיוזוק
 כוחה, יוקרתה וסמכותה כלפי פנים וכלפי
 חוץ. על ידי הוספת ארבעה מטובי אנשיה
 ועל ידי הרחבתו המשמעותית של ה-
 בסיס הפירלמנטרי של הקואליציה הקיימת.
 יתא בכך מיליו משאלתם, לא רק של
 רבים מאד בעם שנחגז קולם לד"ש בבחי-
 רות האחרונות אלא של המוני יהודים
 בעולם כולו שנבצר מהם להבין כיצד
 בשעה חמורה וקשה כזו למדינת ישראל,
 אין אנו מצליחים ללכד את השורות ול-
 העדיף את המאחד על המפריד, על מנת
 להתייצב בכוח רב יותר מול המזימות
 הנרקמות נגד מדינת ישראל. יש להניח
 כי בביקורו הקצר בארצות-הברית יכול
 היה יגאל ידין לעמוד על הלכירות אלה
 ביהדות האמריקנית, שנתבעת על ידינו
 להתאחד ולהחלמד מאחרי ממשלת-ישראל
 במאבקיה.

מתנגדי התצטרפות לממשלה חרדים
 ודאי לשלומה ולטובתה של המדינה לא
 פחות מן המחייבים, אך ההדגשה היתרה
 שהם שמים במסע-השכנוע שלהם בדברקות
 ב"שבעת התנאים" (שלפחות חלק מ-
 הם אינם עיקרי-אמונה אידיאולוגיים, כי
 אם עניינים טכניים-ארציים מאד) תופסת
 היום הרבה פחות, נוכח הקשיים הצפויים
 לנו מבית ומבחוץ. גם הנימוק שמושמע
 תכופות על ידי המתנגדים, שההצטרפות
 תגרום בסופו של דבר להורדת קרנה ו-
 אמינותה של ד"ש בציבור ואבדן אחיזתה
 בו לקראת כל מבחן אלקטוראלי נוסף,
 גם נימוק זה מפורסק למדי שהרי מולו
 אפשר לחזיב הנחה הפוכה באותה מידה
 של הגידן ושכנוע. אדרבה, קרובה יותר
 לאמת ההשערה שד"ש כמפלגה לא היתה
 מצליחה להחזיק מעמד זמן רב באופו-
 יוציה כמפלגה מאוחדת וכוה-מישיכתה
 האלקטוראלי עלול היה לרדת פלאים אחר
 תקופת ארוכה של אי-עשייה.

אנו מקווים, איפוא, שמועצת ד"ש תח-
 ליט הקרב ברוב גדול ומשכנע, להצטרף
 לממשלה וכמד תעמוד כמבור גם במבחן
 ממלכתי ממריע וגם במבחן דמוקראטי,
 כאשר המועט שבה יקבל את ההחלטה
 פלויאלית מלאה.

שבעת התנאים וחתונת החירום

ושום דבר לא יעמוד בה — כבוד, קשת, חדישטעני.
 ההפסד יהיה — בסופו של דבר — של ד"ש. אולי אינה תנועה בעלת דרך אלטרנטיבית גם היום, אבל הצטרפותה לממשלה — תוך ויתור נמור על התנאים שהגדרתה היא עצמה כ"מינימום" — הוא גם קוצה חציבורי. את יחידיה אולי נראה גם במחירות הבאות. את החלל הריק ש"י תותיר אחריה בחצו השני של המגרש, לא תמלא עוד היא.
 כבר ראינו חתונות כאלה, אבל לא של כלה צעירה ויפה כזאת, בלי שבעה תנאים מצויינים כאלה. תכל.

בחודש מארס, וכפי שנאמר באוזנו כי משך שבועות אחדים, שופר מאוד מאז? אם כך הדבר, מדוע לא הצטיפו ראשי ד"ש באותה פת אל הממשלה והיא, למי רות כל הביקורת, מן הטעם הלאומי שהם מעלים פתאום עכשיו? הלא תקו המדינה ההוא, בכללו, לא היה רחוק יותר מזה של הממשלה הזאת? מדוע עשו או את ת"ו והפך, היו תגורם העיקרי לנפילת הממ"ר שלה ולמתפן בחיים המדיניים בישראל? ואם התחמרה קשורה — במידה זו או אחרת — גם בנחלקים מדיניים מוטעים, בלתי שקולים, שרק קצת מניוקם — וב" אורח זמני — הצליח שר החוץ לתקן, איך תשרת ד"ש את המדינה על ידי ש"י תסתלק מן הדרך המדינית שהיא מאמינה בה, ותחזק דרך מדינית, שכבר הספיקה לתגוע למבוי סתום ולהחמיר מצאות קשה מעיקרה?

בן ההצבעה במחירות ד"ש, קשה אפילו לראות תקווה קלושה למתפן מחודש במוצעה. לפי כל הסימנים, הגיעה התנועה הזאת לקצה דרכה הקצרה. אם אמנם כך יקרה, יהיה ההפסד של כולנו, אין סוגיה לומר, שראשי ד"ש — רובם או קצתם — לא יתחלבו בממשל בישראל. להפך, אולי באמת תהיה זו חתונה בין שלטון הבחשט כמשלה לבין שרים המחפשים שלטון. הצד הזה אינו מצויין.

ההפסד יהיה של הדימוקראטיה היש"ר ראלית. אשליית ה"שינוי" שלא בא תהלהף עכשיו באשליית ה"קונצנזוס" שאיננו משתקפתה, החונו כליכד, בין שמי" שלה לאופוזיציה ייהפך לאינו עיטה מי טוטשת, שהכל יהיו מיוצגים בה קשת,

פילו אוירת החירום הפתאומית לא תשקתר את מנהיגי ד"ש, שרק את" מול נולדה והיום הוא נאספת אל ממשלת הליכוד, מן החובה להסביר את הסת" קותה משבעת תנאי המינימום שהכריזה עליהם שהם בחינה, יתרגו ואל יעבורי. כדי לדייק: אין לי שאלות אל אותם אישים בדי"ש, שדרכו של מר בגין במדי- גות-החץ הוא דרכם. אמנם הוסבר לנו, כי כל אותה טיטה קבוצתית של מאיר זרע ושמואל טוליאנו, שמואל תמיר ומאיר עמית, היא רק אל יעד מספר חמישה באותם, "שבעה תנאי מינימום ל" השתתפותנו בממשלה" (והוא: "שינוי שיטת הבחירות — וקיום בחירות חדשות לפי שיטה זו תוך שנתיים"), אבל כבר או זכרתי שיש הבדל בין גוש אמונים לבין תנאי מספר שבעה של ד"ש (נכו" גות לפשרות טריטוריאליות, המפורש במצע ממכונת, לשמירת האופי היהודי דימוקראטי של מדינת ישראל"). מכל מקום, אל המאמינים בדינה ובארץ י"י ראל השלימה אין לי שאלות.

גם לפרופ' אמנון רובינשטיין וחבריו אין לי שאלות. הוא מתעקש לרבוך בי- תנאי המינימום (אנכור עוד: 2. קבלתה של תכנית כלכלית ממשית, לבלימת הי- אינפלאציה, כדי להורידה לשיעור מרובו של 15 אחוזים; קיצוץ משמעותי בתק- ציב המדינה; 3. התחייבות הממשלה לע- מידה נורצת בתסמיני השכר כמתבסם וכלי טונם; 4. תכנית פעולה דחופה לטיפול בשכבות המצוקה ובאזורי המצוקה; 6. חקיקה מיידית של חוק מפלגות"). הוא סבור, שבין התחלת הקודמת של ד"ש לבין אתמול לא נשתנה דבר.

אלו אין לי שאלות. ייתכן אפילו, שי- מכל אותה אשלייה אופטית, ד"ש, לא ייותר בזכרונו — ככתם אור — בעוד שנים אחדות — אלא סירובו של השני ברשימת ד"ש להצטרף לממשלה, שאת דרכה הוא שולל. מי יודע כמה מן הי- אחרים יהיו כבר או מפא"י הישנה וי- חירות הישנה? גם אם חש היום רוביני- טיין צער על מה שקרה לתנועה, שהוא היה מראשוני מקימתה, אולי עלבון איטי, להתבייש לא יצטרך.

ד שאלות מופנות אל מי שתחליטו להצטרף לממשלה, שאת תנאיה דתי- תה, שאת מדיניותה הם שוללים, שהביאה אותם לכך שטנוינגם, פרופ' ידן, אגוס היה אתמול לבוא (במקלו ובתרמילו") אל ראש הממשלה ולהכריז: רוצה אני, רוצה אני.

למה? למה אתם מצטרפים? נשכח את כל העקרונות, האם תנאי מספר שבעה לבדו, המדבר על פשרות טריטוריאליות, למען השלום ושמירת הי- אופי וזיהודי דימוקראטי של מדינת יש"ר ראל" הוא סתם פרט קטן, שאפשר להמיר בדרך המדינית של ארץ ישראל השלימה, אפילו בתפיסת, הפשרה הפונקציונאלית" של דיון? האם הדרך הזו פתחה לנו אישנו פתח חדש?

מה בכלל השתנה מאז הוחלט, אך לפני שבועות אחדים, ובהמלצתו החד- משמעית של פרופ' ידן, שאין בסיס לי- הצטרפות לממשלה? הן רק תכול-שליטום טען דיון, כי, מי שגורם כי ד"ש לא תוכל לפעול לשינוי אם לא תיטול חלק בממשלה, לא הבין מה הם הכוחות המנוצים להקמת ד"ש. מה נשתנה?

מצבנו המדיני הקשה — ועל כך חלק לפני חדשים אחדים, רק ראש הממשלה, בטובו מוטינגטוק — מועלה עכשיו כי נימק הכבד שהביא למתפן, מתבקשות גם מאן שתי שאלות פשו- טות: האם מצב זה הוא לגמרי בלתי- קשור במדיניות זו או אחרת של מדינת ישראל? האם מה שעבר בימינו לבין האדמיניסטרציה של קארטר התרחש כבר

מזכירות וסיעת ד"ש החליטו בעד הצטרפות לממשלה - ההכרעה הערב במועצה

מאיר זורע: זהו יום קציר רובינשטיין: זהו יום שחור

□ 15 היו בעד החלטה, וירשובסקי התנגד, שניים נמנעו ושניים החרימו ההצבעה
□ יגאל ידון: „אני חש שזהו היום רצון העם בארץ ומחוצה לה“

יגאל ידון
„אני עושה חובתי“

העלה נימוקים בבדים מדוע אין להצטרף לממשלה. אל סטר טען, כי ידון עצמו הרי זה בתחילת ישיבת האמול, כי מבחינת נימוקים אלה אין שיי חיד הוא שהליכוד עומד לאי ייש את החוקים, והבהילות שלנו נובעת רק מכך - אמר.

המתנגדים נזהרו לא לה טיה האשמות אישיות, אך מי דבריהם לאחר הישיבה השי תמעה ביקורת חריפה נגד ח"כ שמואל תמיר, שעמד ב מרכז המגעים עם הליכוד ב שבוועים האחרונים, שבהם ני עדר פרוץ ידון מהארץ, וש לכותבו, או לחובתו, וזקפים את החלטה אתמול. ח"כ רובינשטיין, שהתבסס ב ישיבה אמול כי, זהו סוף דרכה של ד"ש עצמאית, הודיע שלא יהיה מועמד לתפ קיד שר בממשלה. עם זאת הודיע המתנגדים, כי יקבלו את הכרעה הרוב במועצה.

□ שלושה סעיפים

הם טענו, כי למוכרות ול סיעה אין סמכות להחליט א פילו על קיום פגישות מחד שות עם הליכוד הציצו ש ייחלט רק על כינוס המועצה. מחייבי ההצטרפות טענו ל עומתם, כי מדובר רק על פגי שה, שתכליתה לערוך בדיקה לקראת החלטת המועצה. לבסוף קיבלו המוכרות ו הסיעה החלטה בת שלושה ס עיפים:
(א) לבקש מנשיאות המו עצה לכנס אותה הערב לדיון בהצטרפות לממשלה.
(ב) הרוב במוכרות וב סיעה מביע דעתו בעד ההצ טרפות, לאור הנסיבות המדי גיות הפנימיות והמצב שבו נתונה המדינה.
(ג) חברי הכנסת יגאל ידון, שמואל תמיר ומאיר עמיה נבחרו, כדי לטפל בנושא ולי דווח למועצה.
המתנגדים ביקשו להפריד את ההצבעה, כדי שיוכלו ל תמוך בכינוס המועצה ולהת נגד לבחירת הממשלה שצרי כה להיפגש עם אנשי הליכוד. משלא נעשה הדבר - התנג דו, נמנעו או החרימו את ה הצבעה.

גם מצב בריאותו של ראש הממשלה כשיקול להצטרפות לממשלה. נאמר, כי במצב זה יהיו לפרופ ידון, כממלא מקומו של ראש הממשלה, מעמד ואפשרות פעולה מיר חדים. בישיבה עצמה גיטה אחד הדוברים לתומך נימוק זה, אולם פרוץ ידון היטה אותו וטען כי אין זה אנושי להעלות נימוק כזה במסגרת השיקולים בעד ההצטרפות ל ממשלה.

□ יד וכתף

מבין מצדדי ההצטרפות אמר בדיון ח"כ שמואל תמיר: „אין אלה נתונים אידיאליים להצטרפות, ואני מכבד את השוללות, אך צריך לפעול בנתונים מציאותיים. אנחנו נוכל לתרום יותר בתוך ה ממשלה מאשר מחוצה לה.“

ח"כ מאיר זורע, שמאו ה בחירות הוא תומך גלובל של הצטרפות ד"ש לקואליציה, הכריז בישיבת המוכרות ר הסיעה: „בשבילי היום הוא יום קציר“.

יריר מועצת ד"ש, ד"ר יש ראל כץ, אמר: „דעותי רחו קות מאלה של הליכוד יותר מאשר דעותיהם של רוב ה גוכחים כאן, אולם לדעתי יש לנו הרבה מה לתרום בעניני פנים“.

לעומת ח"כ זורע, שתגג אתמול, יום קציר, הכריז ח"כ אמנון רובינשטיין ב ישיבה, כי זהו יום שחור ל ד"ש. הוא אמר: „ד"ש נכ נסת לממשלה בתנאים, שנד חו על ידה עד לפני זמן קצר. הנימוק שצריך להיכנס בגלל שעת תרום - קשה להבין, וכי לפני שבועיים, כאשר פורסמה ההודעה ה סובייסית אמריקנית ונוצר ה שפל ביחסים עם ארה"ב - לא היתה זו שעת תרום ו ה ציבור לא יאמין לנו. אנו נכנסים לממשלה ככלב מוכה, המתנגדים להצטרפות, אג שי „שינוי“ לשעבר, יצאו מ הישיבה בפנים נפולות, כש זעמם ניכר. יורם אלסטר א מר: „הבסיס שעליו קמה ד"ש איננו, דן ביברו אמר: „זהו החלטה צינית, שמד ברע על מצב מדיני שאיננו כלל“.

פרק, כגון: שליחת אש"ף כ שותף למשא ומתן, שליחת מדינה פלשתינית ושליחת חו רה לקוי 1967.

המחייבים ציינו, כי נושי אים מדיניים אחרים, כמו צנ יין הוותיקים הסטריטוריאליים ביהודה ושומרון, הם נושאים שיבואו להכרעה רק במרד רחוק יותר. הם דיברו גם על הצורך לחוק את הממש לה ועל היכולת לתרום לי מטרה זו, דווקא כאשר ד"ש תהיה בתוך הממשלה.

תומכי ההצטרפות גם השו חמשו בנימוק, שהליכוד גי לה גמישות מסוימת בשבו רות האחרונים והוכיח שהוא מוכן לוותר על נוסחות שו גות כשהוא עומד מול מציי אות המחייבת זאת.

במהלך ההתייעצויות, ש קיימו מחייבי ההצטרפות לפי ני הישיבה אתמול, הועלה ח"כ מאיר עמית אמר: „אני נני חושב, שיהיה קל ושאנו מביאים את הישועה, אבל חובתנו האזרחית והממלכתית לתת יד לממשלה, הליכוד מגלה גמישות יותר מאשר חשבתי בנושאי חרץ ובטחון, ואילו בנושאי פנים יש אונת יד, המחייבת אותנו לתת כ תף“.

ח"כ מאיר זורע, שמאו ה בחירות הוא תומך גלובל של הצטרפות ד"ש לקואליציה, הכריז בישיבת המוכרות ר הסיעה: „בשבילי היום הוא יום קציר“.

יריר מועצת ד"ש, ד"ר יש ראל כץ, אמר: „דעותי רחו קות מאלה של הליכוד יותר מאשר דעותיהם של רוב ה גוכחים כאן, אולם לדעתי יש לנו הרבה מה לתרום בעניני פנים“.

שידור בזכות ההצטרפות: „שיקולי יוקרה אסור שיכריזו בעניינים כאלה. גם אם ידון בי היצים, אני מוכן לשאת זאת, משום שמצדני נקי, אני עושה את חובתי ואני חש שזהו רצון העם ב ארץ ומחוצ לה“.

כשפתח את הדיון גילה ח"כ ידון, כי כבר בעת צאתו לחו"ל, לפני שבועיים, הרהר, שיתכן שכוח הנסיבות יח ייב את הצטרפות התנועה לממשלה. הוא מצא סימוכין לכך גם בהיותו בחו"ל.

הנימוק העיקרי בפי המחיי בים היה כי הנסיבות השו תגו עקב המצב המדיני ה המור שבו נתונה ישראל, הם מנו את הלחצים הבינלאו מיים, את העימות הקשה עם ארה"ב, ומצד שני את ה סכסמה בין הליכוד וד"ש ב כמה נושאים העומדים על ה

ח"כ מאיר עמית אמר: „אני נני חושב, שיהיה קל ושאנו מביאים את הישועה, אבל חובתנו האזרחית והממלכתית לתת יד לממשלה, הליכוד מגלה גמישות יותר מאשר חשבתי בנושאי חרץ ובטחון, ואילו בנושאי פנים יש אונת יד, המחייבת אותנו לתת כ תף“.

יריר מועצת ד"ש, ד"ר יש ראל כץ, אמר: „דעותי רחו קות מאלה של הליכוד יותר מאשר דעותיהם של רוב ה גוכחים כאן, אולם לדעתי יש לנו הרבה מה לתרום בעניני פנים“.

ציה הוא מועצת ד"ש, ש תכנס הערב בשעה 6 בתל אביב.

במועצה צפוי דיון מתוח ר מאבק חריף, מפני שהמתנג דים להצטרפות, בעיקר אנשי „שינוי“ לשעבר, הודיעו, כי יגיטו את כל הכחות האפי שיים, כדי להפיל את ה הצעה בעד ההצטרפות כישי בת המועצה. אמר נערכה כבר בדירה פרטית בתל אביב התכנסות של המתנגדים ל הצטרפות.

אולם ההערכה הרווחת ב ד"ש היא, כי לאחר שמתגו התנועה, פרוץ יגאל ידון, שינה את דעתו והוא מצדד בהצטרפות לממשלה - וכך יאמר מן הסתם בישיבת ה מועצה - יוצר רוב בעד ההצטרפות. פרוץ ידון עצמו אמר אתמול בישיבת מזכירות ד"ש וסיעתה בכנסת, לאחר

ח"כ מאיר עמית אמר: „אני נני חושב, שיהיה קל ושאנו מביאים את הישועה, אבל חובתנו האזרחית והממלכתית לתת יד לממשלה, הליכוד מגלה גמישות יותר מאשר חשבתי בנושאי חרץ ובטחון, ואילו בנושאי פנים יש אונת יד, המחייבת אותנו לתת כ תף“.

יריר מועצת ד"ש, ד"ר יש ראל כץ, אמר: „דעותי רחו קות מאלה של הליכוד יותר מאשר דעותיהם של רוב ה גוכחים כאן, אולם לדעתי יש לנו הרבה מה לתרום בעניני פנים“.

מאת אברהם תירוש

לאחר ארבע פעמים, ש בוק נפלו החלטות במוס דות ד"ש או בקרב ראשי התנועה, להספיק או לא להדיש את המגעים עם ה ליכוד בקשר להצטרפות ל ממשלה, החרימו אתמול המוכרות והסיעה בכנסת - בעד הצטרפות, „לאור הנסיבות המדיניות והפני מיות והמצב שבו נתונה המדינה“.

החלטה זו, שנתקבלה ב רוב של 15 נגד 1 (ח"כ מר דכי וירשובסקי), שני נמני עם (ח"כ אמנון רובינשטיין וח"כ וידאן עטשי) ושניים שלא השתתפו בהצבעה (יורם אלסטר ודן ביברו) - עדין אינה מחייבת את התנועה, משום שהמוסד שיכול להח לט על הצטרפות לקואלי

20.1.77

DMC leaders vote to join the coalition

By JOSHUA BRILLIANT
Post Political Reporter

The leaders of the Democratic Movement for Change yesterday overwhelmingly voted to join the government coalition, accepting the terms the Likud offered last month. This recommendation will come before the party's 135-member council this evening. A majority for joining Prime Minister Menahem Begin's government is expected.

The decision will give Begin a comfortable majority of 78 members in the 120-member Knesset, instead of his present narrow coalition of 63.

DMC leader Yigael Yadin is expected to be deputy prime minister and acting premier whenever Begin is absent. The DMC will also shortly nominate the ministers of justice, social betterment, and transport and communications.

Yesterday's decision, taken by the DMC's secretariat and Knesset faction, is mainly attributed to Yadin's change of heart. Many DMC members had long ago advocated joining the coalition but did not want to force Yadin. One very senior leader who played a major role in facilitating yesterday's decision intimated he would not have voted for joining the government if Yadin had persisted in his opposition. But at the end of the four-hour debate at DMC headquarters in Jerusalem, 15 members voted for joining the coalition; MKs Mordechai Wirshubski and Amnon Rubinstein voted against; MK Zeldan Atshe abstained; and Yoram Alster and Dan Bivero boycotted the vote. Alster argued that the secretariat and the Knesset faction were not authorized to decide to renew coalition negotiations.

No negotiations are in fact expected. Yadin told yesterday's forum there is no room for negotiations now. But the DMC leaders who will confer with the coalition leaders this morning will seek "magnanimity" from their new partners, a senior DMC source told *The Jerusalem Post*. "We're not presenting any new demands," the source said.

The DMC's leadership is ready to accept the following offer:

The DMC will retain freedom of expression and freedom to abstain in the Knesset on political matters relating to Judea and Samaria. (The DMC is ready for territorial concessions there, unlike the Likud.)

- The Knesset Foreign Affairs and Defence Committee will have the final say on settlement, if a DMC cabinet member demands a debate there.

- In addition to being deputy and

acting prime minister, Prof. Yadin will coordinate the ministries dealing with social betterment and will control budgetary allocations.

- The Social Betterment Ministry will include the present Ministries of Labour and Social Welfare and the National Insurance Institute. The Health Ministry will be incorporated after the National Health Insurance bill is enacted, or — if that bill does not pass — no later than in a year from now.

- A committee of the four coalition partners (Likud, DMC, National Religious Party and Agudat Yisrael) will take up electoral reform and will decide on the number of regions into which the country will be divided. The DMC will have freedom of vote on the proposed bill.

- The DMC will have freedom of vote on all religious matters, including those pertaining to the status quo on religious affairs.

Yadin conveyed yesterday's decision to Begin. During the 35-minute meeting at Begin's home in the afternoon, Yadin also reported extensively on his 12-day visit to the U.S. (The DMC leader returned on Tuesday.) Begin, a DMC source reported, was "more than kind" to Yadin and created the impression they were on a new footing, although Yadin had accused him of failing to stand by his word.

Begin (who heads the Herut party in the Likud), Finance Minister Simha Ehrlich (who heads the Liberal Party), and Industry, Commerce and Tourism Minister Yigal Hurvitz (of La'am) will confer with Yadin and MKs Shmuel Tamir and Meir Amit this morning. NRP and Agudat Yisrael representatives were also invited to the meeting scheduled for 11 o'clock.

The parties are expected to hold "a very technical debate" surveying the Likud offers and setting a timetable for the necessary steps, a DMC source said.

Meanwhile, Begin cancelled Herut's Central Committee meeting set for this evening which was to have nominated one of its men for the social betterment portfolio.

The DMC announcement issued after yesterday's Secretariat and Knesset faction meeting said the majority voted to join the government "in view of the political and internal conditions and the situation the country is facing."

DMC leaders said the main consideration was the emerging confrontation with the U.S. Yadin told his party that the impression he gleaned from his meeting with Secretary of State Cyrus Vance and with Israeli diplomats in Washington was that Israel is approaching the

(Continued on page 2, col. 2)

DMC JOINING THE COALITION

(Continued from page one)

sharpest confrontation ever with the U.S.

Three months ago he had not imagined the confrontation was so near, he added.

A government with a broader base is needed under such conditions, Tamir told *The Jerusalem Post*. Participation in the daily decision-making process is more significant than criticizing from the outside, he said.

Wirshubski argued that this government deserves to be toppled, not joined. He blamed the government for the fact that the confrontation was approaching so quickly.

But Amit and MK Shmuel Toledano countered that the Begin government had proved more flexible than anticipated, and that the government could not be blamed for the deteriorating situation.

The majority also rejected the opposition's claims that the party was ignoring its principals. Members of the former Shinui movement stressed this point, but others countered that an opposition party can do very little to achieve its goals.

Ram Ron, DMC's executive secretary, warned that remaining in the opposition would turn the DMC into an insignificant little party.

Some leaders argued that the majority of the public wants to see the DMC in the government.

One speaker yesterday reported that Begin's heart condition was also "in the air," although it was not used as an argument for joining the coalition during the formal debate. The source, who asked not to be identified, said it had been mentioned before the meeting.

He said the fact that Yadin will be acting prime minister during Begin's absences will enhance the DMC's position in the expected struggle for the succession.

Eli Eyal, who heads the party's information division, claimed this question was being used to ruin DMC-Likud relations and ensure that the DMC remains in the opposition. "Those who want to torpedo relations with the Likud, especially with Mr. Begin, mention his health as a factor in our considerations.

This consideration does not exist," he stated. But he conceded Begin's health had been mentioned. (Sources said Wirshubski had asked members not to consider this question.)

The Sinui members, meanwhile, have launched extensive lobbying to prevent approval in the council, which meets at Beit Sokolow in Tel Aviv at six o'clock this evening. "We'll make every effort to win every possible vote against the proposed resolution," Yoram Alster told *The Post*. But he believed a majority would endorse the decision.

Rubinstein declared he would not accept a cabinet portfolio in this government. He described the decision as "a black moment" for the party and "the end of its independence." The DMC may as well think of joining the Likud bloc, he said bitterly.

Wirshubski sounded a similar note, declaring that the decision was a sellout of all the DMC principals. "It's a betrayal of our voters to join the cabinet while giving up all the conditions we presented," Alster claimed.

Labour Party chairman Shimon Peres declared last night that DMC's readiness to join the coalition proved that the "principle of rule" had won out over the "rule of principle" in that party. Interviewed on Israel TV last night, Peres added that the move would not push the Labour Party to reconsider its own refusal to join the government.

TO JOIN OR NOT TO JOIN

LIKE THE "GIRL who jest cain't say no" in the American song, or the girl in the *Tarnegolim's* ditty of the early 'sixties whose "no" could be interpreted three ways — as, "no," "maybe," and "no, but ask me again and it may come up yes" — the Democratic Movement for Change is seeking to determine whether its three-time "no" to joining the Begin Government still holds.

The DMC leaders are fully aware that they have become a laughing stock, as a result of their apparent inability to finally decide whether to join or not. But the situation was unavoidable, considering the nearly unbridgeable gap between the DMC leaders' pretensions, and the mere 15 seats they actually possess.

The truth of the matter is that both sides — the Likud and the vast majority of the DMC — have wanted, and continue to want to be joined in coalition. The DMC's earlier "no" — despite the underlying potential "yes" — has primarily been due to the inability of the negotiators, Messrs. Begin and Yadin, to hammer out an agreement on the value to be attached to the DMC's adherence, and on the role to be assigned to its ministers.

Prof. Yadin believes that he is as qualified as Mr. Begin, if not more so, to be prime minister. And the DMC as a whole believes its potential contribution to a government is at least equal, if not greater, than that of the other partner.

These are legitimate, if debatable, claims. The fact that Yadin and Co. failed to become what they hoped — the indispensable partner to either a Likud or a Labour coalition — made the entire question an academic one.

Prime Minister Begin, on the other hand, has interpreted the election results as a personal vote of confidence in him. His four months in office have provided sufficient indications of his concept of a "presidential premiership," and of the relations which are to prevail between himself as premier and his cabinet of lesser luminaries.

Mr. Begin, as a practised politician, knows that he needs the DMC's 15 votes; as Premier Begin, he is absolutely opposed to accepting the DMC on terms better than those the Alignment in the past accorded its NRP partners.

THIS IS THE CAUSE of the two party leaders' inability so far to agree on a Likud-DMC partnership. The details are of secondary importance.

The problem could easily be solved by one of the two sides changing its attitude on the basics: Mr. Begin's acquiescing in granting Prof. Yadin and the DMC a position far beyond its power in the Knesset; or the DMC's agreeing to climb down from its high horse and settle for playing

It has long been apparent, says YOSEF GOELL, that both the Likud and the Democratic Movement for Change would dearly like to join in

coalition, and the question is whether they can, at this last moment, remove the obstacles which prevented them doing so until now.

DMC leaders watch the election returns five months ago. They are, from left to right, Meir Amit, Shmuel Tamir, Yoram Alster, Stef Werthelmer, Akiva Noff and Yigael Yadin seated.

(Guthmann)

the role of a secular NRP to the Likud's Alignment-like dominance.

It is highly unlikely that either side will openly retreat from its basic positions. But the innate desire, nay need, of the DMC to suckle, and of the skin-of-the-teeth Likud-NRP coalition majority to give suck, cannot be denied.

There have been significant changes and developments in at least three areas, which would seem to warrant a last-minute reconsideration on the part of both sides, before Mr. Begin fleshes out his administration with the final three or four ministers next week.

SOME HYPOTHESES have become realities. The Likud always knew that it would be difficult to rule with its 58-vote plurality, plus the iffy Agudat Yisrael four. The difficulties have now become more tangible, as the Knesset begins its winter session.

The Liberals within the Likud were certainly aware of the dominant position Mr. Begin would wield in the first Likud Cabinet. The experience of the first four months of

this Government has turned these vague fears of being treated as inconsequential political stage-props into a palpable reality.

The DMC leaders who voted against joining the Government knew that relegation to the Opposition would entail a degree of frustration. The depths of this frustration and the threat entailed to the continued viability and unity of the party are only now being realized.

Furthermore, the Begin-Dayan team has implemented a foreign policy that would hardly have been different were Prof. Yadin prime minister or foreign minister, and this despite Mr. Begin's adamant refusal to bend on his ideological formulations in this field during their earlier negotiations. Prof. Yadin has intimated as much in a recent address in the U.S.

Thus, with the exception of a few DMC "doves" from the party's former Shinui wing, there is little reason why theoretical divisions on foreign policy questions should prevent the DMC from joining in. The self-assigned task of the DMC's "moderating" what could have been

expected to be Mr. Begin's and Herut's hawkish policy, is in effect being performed by President Carter.

A much more serious problem is the style in which foreign policy is being formulated and conducted. Four months have sufficed to establish the absolute monopoly of Messrs. Begin and Dayan over this field, with their brooking no interference from the rest of the Cabinet. Regardless of one's views on the content of this policy, there is much to be said for its coherence, compared with the near anarchy of the last Alignment government.

How Prof. Yadin and the other DMC leaders — with strong views on foreign policy, and great pretensions to their right to be involved in its formulation — would fit into this cozy little arrangement is highly problematic. In past negotiations Mr. Begin offered Prof. Yadin a central role, as deputy prime minister, in the foreign policy field. What this promise would mean, in the light of the actual performance of the past four months, is certainly debatable.

THE MOST IMPORTANT development in the past month, however, is the renewed speculation about Mr. Begin's health, and the probability of his finishing his term of office. This is obviously a very delicate issue on which there are few hard facts, even if one discounts the inanities of the

medical pronouncements concerning Mr. Begin's "excellent state of health" issued at the outset of his second hospitalization for pericarditis.

There are no facts but there is intensive speculation; and the art of politics nearly always revolved more around informed guesswork than around facts. One of the possibilities all working politicians in Israel have had to take into account — more so in October than at the beginning of September — is that of Mr. Begin's health compelling him to leave office much before the end of the present Knesset's four year term of office.

Although it will understandably not figure openly in the DMC's deliberations, this is the major new consideration with which its leaders are faced. Should they take the chance and enter the Cabinet on terms far less favourable than their demands of two months ago, in order to be on the inside if and when the major political change triggered by a possible Begin resignation occurs?

The DMC's major stock in trade is the top quality of its leading figures. The very idea that Prof. Yadin, at the head of the dispirited DMC faction, should become premier, is the height of insolence, at first sight.

But when one considers the alternatives, that Messrs. Ehrlich, Weisman or Sharon will be the ones to lay claim to the premiership in the event of Mr. Begin's resignation, a Yadin candidacy is not so unreasonable. This is, of course, conditional on all these potential candidates, including Yadin, being on the inside at the time the question arises.

TWO CONDITIONS would seem to be necessary for such thinking to carry the day with the DMC leadership:

First, a face-saving formula on the electoral reform issue. There have been some hints that the NRP may be prepared to release the Likud from its stranglehold veto right on all electoral reform proposals granted in the coalition agreement. This, if true, would certainly do it for the DMC.

Secondly, the Liberals, the main element in the Likud intensely interested in having the DMC join the government, will have to be much more forthcoming than in the past in their informal commitments to the DMC, on the possibility of a DMC-Liberal cabinet partnership against the total dominance of Mr. Begin, and against Herut's pretensions to senior coalition status.

These two conditions, and especially the latter, would be difficult to negotiate at the best of times. The impression is that, if they are worked out at all in the present situation, they will have to be worked out very soon.

Mr. Begin still seems to be the Likud leader most opposed to making meaningful concessions to the DMC. He is unlikely to postpone his commitment to complete the manning of his cabinet by next week just to put Yigael Yadin in a position to compete for the succession.

Yadin says door now closed on coalition talks

11.9.97

The issue of the Democratic Movement for Change joining the government "has been closed" since the DMC sees no positive response to its demands in the latest bout of negotiations, DMC leader Prof. Yigael Yadin said on Friday.

Speaking on Army Radio, Yadin said that matters of principle had closed the issue, even though a final decision will be taken after Succot, when the government must man the portfolios left open for the DMC.

The unsuccessful prolonged negotiations with the Likud had only harmed the DMC, Yadin said, ex-

plaining the dilemmas that confronted the movement when offered coalition partnership. Members of the DMC had made a revolution on Elections Day, Yadin said. The membership had wanted to translate their victory at the polls into action within the cabinet. The DMC's desire to bring about change was so strong, according to Yadin, that it was prepared to do so at an injurious price. But matters of principle had proved stronger, since "the two compromises presented by the Likud" were not, because of principle, sufficient grounds for negotiation."

9.9.77

לאחר „אנרכיה של מגעים” והפגישה עם בגין שלשום:

ידין איים בהסקת מסקנות וד"ש עומדת מול סכנת פילוג

מצדדי הדיון החוזר במועצת ד"ש „שוקלים מחדש” לנוכח עמדתו הנחרצת של ידין * „קבוצה בד"ש בודקת אפשרות הצטרפות לליכוד” * אם לא תצטרף ד"ש יש מחשבה בקואליציה להקדים הבחירות לאביב 1979

מאת אברהם תירוש

הבריתות הפנימיות ב' הנועה הדמוקרטית לשינוי - מזורות. הן מבטאות היטב את מצבה של התנועה ה' מורכבת מהתלכדות של קבוצות ואישים ממוצא פוליטי שונה ובעלי עמדות חלוקות בתחומים רבים.

רק לפני כחודש ימים, היתה ברית של שותפות דעות בין חברי הכנסת פרוש, אמנון רובינשטיין ומאיר עמית, שהתנגדו לכניסת ד"ש לממשלה, וייבם הגדול ביותר היה ח"כ מאיר זורע, שהאשים אותם ב„סירפור” המזימ הקואליציוני עם הליכוד, ואילו הם הפריחו רמזים בקשר ליציבות הנפשית. גם מנהיג ד"ש, פרוש יגאל ידין, נחשב אז כמי שנוטה להצטרפות לממשלה והח"כ רובינשטיין ו- עמית הצטיירו כאופוזיציה לידין, עד כדי חשש לפילוג בתנועה.

השבוע, בעת המגעים האחרונים - שהגיעו לשיאם בפגישת ראש הממשלה מנחם בגין, עם מנהיגי ד"ש יגאל ידין ובישיבת מועצת ד"ש ביום ד' - התהפכו היצירות: חברי הכנסת מאיר עמית ומאיר זורע, היריבים החריפים מלפני חודש, מוצאים עצמם במחנה אחד של התומכים בהצטרפות ד"ש לממשלה, ואילו ה„אופוזיציונר” ה" קויצוני” לידין, ח"כ פרוש אמנון רובינשטיין, מוצא עצמו במחנה אחד עם מנהיג המפלגה, כששניהם מתנגדים בחריפות לכל דיון נוסף בד"ש בקשר להצטרפות לקואליציה.

העמות בד"ש וצמרתה עתה, לאחר פגישת בגין-ידין וישיבת המועצה, חריף וקשה בהרבה מכל העימותים הקודמים, ויתכן שהי תנועה הצעירה עומדת על סף המשבר החמור בתולדותיה, ולא מסיבה אחת: פרוש ידין איים בהסקת מסקנות אישיות אם יהודש החיזון במועצת ד"ש בשאלת ההצטרפות לממשלה. הוא אמר לי אתמול: „דיון כזה יכול להתנהל בשני כיוונים: או במגמה לשנות את עקרונות ד"ש, כדי להתאימם להצטרפות לקואליציה, או במגמה לקבל את ההצעות האחרונות של מר בגין ולהכנס לממשלה ללא תנאים. כל אחת משתי האפשרויות תהיה בגדר צעד מרחיק לכת, ואני אצטרך להסיק את המסקנות.”

„שיקול נוסף”

עמדה תקיפה זו של מנהיג התנועה, תביאה חלק מתומכיה בדיון מחדש בהצטרפות לממשלה לשיקול נוסף. במשך השבוע, וגם בעת ישיבת המועצה, הם אספו חתימות של חברי המועצה כדי למפות דיון כזה, אולם לאחר שידון אחר, אף בשיחות אחר, כי יסיק את המסקנות, החליטו לשיקול במשך יום-יומיים אם להפעיל את החתימות ולדרוש את כינוס המי-עצה.

ידין סיעת ד"ש בהסתדרות, ישראל גרנית, אמר אתמול, כי ההתלבטות נובעת מחשש שייגרס עימות חריף וקרע בד"ש, אולם לפי הערכתו קרוב לודאי, שבסופו של דבר ידרשו התומכים בהצטרפות דיון מחדש במועצה. לדעתו, הרוב במועצה תומך עתה בהצטרפות לממשלה, אך עמדת ידין מחייבת שיקול נוסף. השאלה היא, אם כל התומכים בדיון מחדש, אכן יעמדו על דעתם מול האיום של פרוש ידין, ח"כ מאיר עמית, שחתם על הודעה לכנס את המועצה, ושאמר כמה פעמים השבוע, כי הוא בעד הצטרפות לממשלה, אמר לי אתמול: „דיון אמנם העמיד את הדברים בצורה קיצונית מדי לטעמי, אבל אין לי כל ענין ללכת נגד ידין. חתמתי על הודעה לכנס את המועצה לדיון מחדש לא בהתלהבות, ובעיקר כמחאה על סחימת הפיות בישיבת המועצה ביום ד', כאשר לא נתנו להתייחס לדיווח של ידין על ההצעות החדשות של בגין, אבל לכנס את המועצה בניגוד מוחלט לדעתו של ידין - לכך אינני נוטה.”

לפיכך מצדד עמית בהקפאת הנושא בשלב זה, וכך עמד לייצג גם לחברי התומכים בהצטרפות לממשלה. הוא אף סבור, כי הליכוד עדיין לא אמר את „המלה האחרונה” בהצעותיו לד"ש, ואם ישנו כמה נקודות בהצעות הללו - שתתנה כל התמונה.

מגעים נמרצים

ד"ש נקלעה בסוף השבוע למצב שנקלעה לאחר שב-10 הימים האחרונים התנהלו מגעים בלתי-רשמיים אך נמרצים למדי - חלקם בשיחות מקריות ובלתי מחייבות אגב פגישה במזנון הכנסת - בין מספר רב של אנשים בליכוד, בד"ש ובמפד"ל, במגמה לגבש הצעות חדשות, בעיקר בנושא שינוי שיטת הבחירות, שיביאו להצטרפות ד"ש לקואליציה. מגעים כאלה התנהלו בעצם מאז, התפוצץ סיבוב השיחות הקודם בין הליכוד לבין ד"ש, לפני כחודש.

בשיחות הללו נטלו חלק, בשלב בים שונים, השרים ארליך (עד ימים ספורים לפני יציאתו להו"ל), פת ומודעי, סגן השר פלומין וגובר הסוכנות אריה דולצין מהליכוד; חברי הכנסת של ד"ש - מאיר עמית, מאיר זורע, ד"ר בנימין הלוי, אסף יגורי ומרדכי אלגרבלי (כולם תומכי הצטרפות תנועתם לממשלה), וכן רכז מזכירות ד"ש, רם רוזן, ישראל גרנית ואחרים, השרים בורג, המר ואבו-הצירה וחברי הכנסת בני-מאיר וגלס מה-מפד"ל ועוד.

היו גם שיחות בדרגים יותר נמוכים ועסקנים רבים ניסו להוכיח שהם „בענינים” על-ידי שיומו שיחות כאלה בפגישות מקריות והפכו אותן אחר-כך, בהדלפות מכוונות, ל„מגעים”. ראש אגף ההסברה של ד"ש, אלי אייל, מגדיר: „היתה אנארכיה של

מגעים. אך מצד ד"ש לא היתה סמכות לאיש לנהל מגעים כאלה”. פרוש ידין עצמו לא ניהל מגעים כאלה, מאז נכשל נסיונו של שר האוצר, שמחה ארליך, לפני יציאתו לארה"ב, להתחזר את ד"ש למר"ם הקואליציוני. אולם חלק מחברי ד"ש שניהלו מגעים, דיווחו לפרוש ידין על צעדיהם, והוא הגיב בדברים שאמר, למשל, לח"כ מאיר זורע: „אינני אוסר עליך לנהל מגעים, אך אינך יכול לדבר בשמי”. מנהיג ד"ש אף לינג' על חלק מהשיחות הללו שהיו לדעתו, בלתי רציניות ותבזבזו כי אם יש לליכוד הצעות חדשות, הן צריכות לבוא מצד ראש הממשלה. פרוש ידין אף התבטא, כי חלק מחברי ד"ש אינם מרגישים שאנשים בליכוד משתמשים בהם לאינטרסים שלהם, כדי להפעיל אותם למהלכים בתוך ד"ש, שתואמים את מגמות הליכוד (בכך רמז, כנראה, על כוונות להביא לפילוג בד"ש ולהצטרפות חלק מחבריה לקואליציה).

„סירונים מול הליכוד”

אחד ממקורביו ידין, ששכנע בוודאי את דעתו, אמר: „חברים שלנו ניהלו את המגעים עם כוונות טובות ועם רצון להיות בענינים, אבל הם כולם סירונים מול אנשי הליכוד, והללו שיחזרו וישנו בהם. הם הציעו להם הצעות שאינן חדשות, ואלה התלחבו מבלי שידעו את כל הפרטים ומכלי שמשתמשים בשיטתם אלה היתה סדרה, עד כדי יכולת להתמודד עם אנשי הליכוד. סיברו את אוזניהם בדברי שוא, מישהו מהליבראליים, למשל, שניאל מדוע צריכה הוועדה לענין שינוי שיטת הבחירות לפעול במשך שתיים, למרות שברור שהיא יכולה לסיים עבודתה בתוך כמה ימים, הסיכוי: „בתוך שתיים נזרוק את המפד"ל מהממשלה”.

מכל מקום, בתום כל המגעים ולקראת כינוס מועצת ד"ש ביום ד', התגבשה ההצעה החדשה שראש הממשלה הטיע באוזני ידין ב"פגישתם ביום ד' בבוקר. כל המהלכים זורון, משום שבלכוד וב"מפד"ל סבור, שלאחר שפרוש ידין ישמע את ההצעות החדשות, יעזב דיון במועצת ד"ש ויש סיכוי שד ייווצר רוב למען הצטרפות מיידית לממשלה. ראש הממשלה התבטא בשיחה עם שר הפנים ד"ר יוסף בורג, ביום ג' השבוע, כי הוא מבקש לתת לעם ישראל מתנה לראש השנה - הצטרפות ד"ש לקואליציה.

ההצעות החדשות שמסר מר בגין לפרוש ידין כבר פורסמו בהרחבת, ועיקרן:

- תוקם ועדה קואליציונית בת ארבעה חברים, אחד מכל מפלגה, שתלבן במשך כשנה-שנתיים את פרטי ההצעות לשינוי שיטת הבחירות ותקבע את חלוקת אוזרי הבחירה במסגרת של 6 עד 16 אוזרים;
- תיק הבריאות יועבר למש"ר הכוחה לאחר שהשר אליעזר

שוטטק ישרים את הליכי אישור חוק ביטוח בריאות ממלכתי בכ"ס. סת. להערכת ראש הממשלה, יהיה זה בתום מושב החורף של הכנסת, ולא יאוחר מעוד שנה.

ההבהרות ש„קילקרן”

אולם נראה שראש הממשלה „קילקרן”, שלא במתכוון, במה ש"הוסיף כהבהרות להצעות הללו, שנפסרו לידינו על דעת המפד"ל, הוא הבהיר לפרוש ידין, כי הליכוד מוסיף להיות קשור בהסכם קואליציוני, המחייב אותו לא לפ"עול נגד דעת המפד"ל בנושא שינוי שיטת הבחירות, וכי עמדת ה"ליכוד, כולל המפלגה הליבראלית, לא השתנתה והוא מצדד בחלוקת הארץ ל-10 אוזרי בחירה.

כאן היו חילופי דברים בין ראש הממשלה לבין פרוש ידין, מנהיג ד"ש טען, שהווי שינוי בעמדת ה"ליכוד, שתמך בעבר בחלוקת ה"ארץ ל-16 אוזרים (עמדת ד"ש), הוא הזכיר, כי מר בגין עצמו הצ"יע בכנסת הקודמת בעד חלוקת כזו. ראש הממשלה השיב: „אז הצבעתם...” ידין הוסיף וטען לעיר מתו, כי גם בשלב הקודם של ה"מיזם קואליציוני, צידד הליכוד ב-16 אוזרי בחירה.

עמדת הליכוד בענין שינוי שיטת הבחירות, אכן היתה בעבר הלא-רחוק קרובה יותר לעמדת ד"ש כאשר עמדת המפד"ל (ש"כתחילה התנגדה בכלל לשינוי ה"שיטה), אולם יתכן שבאחרונה חל שינוי בענין זה. ראש הממשלה עצמו אמר בשיחתו עם יגאל ידין, כי יש עתה בליכוד אנשים שחוזרו בהם והם מתנגדים לשינוי שיטת הבחירות. גם שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, אמר בדברים דומים בישיבת המפד"ל בכנסת, ביום ד'.

אך ברור שהעמדה שהציג ראש הממשלה בנושא זה באוזני פרוש ידין, מוכתבת בעיקר מעמדת ה"מפד"ל ומתחייבות הליכוד, שלא לפעול נגד דעתה. בד"ש ובליכוד היו מוכנים לקבוע, שהוועדה המ"צעת תבחן את חלוקת הארץ ל-10 עד 16 אוזרי בחירה, ורק לפי דרישת המפד"ל, שעמדתה המקורי רית היא בעד שישה אוזרי בחירה, שונתה התנגדה ל-6 עד 16 אוזרי בחירה. ברור שמגמת המפד"ל היא שהוועדה תגיע למצא של פשרה: 10 עד 11 אוזרים. חברים מרכזיים במפד"ל אף היו מוכנים להגיע לפשרה כזאת ללא ועדה, אם ד"ש תסכים לכך.

אולם המענין הוא, שראש הממ"שלה, שפעל למעשה במגמה לא לפעול במפד"ל, הרחיק-לכת יותר ממנה בשיחתו עם פרוש ידין. ע"כ בדה שהחלטת סיעת המפד"ל ב"כנסת בנושא זה, שהתקבלה ביום ד' אחר-הצהרים, היתה מתונה י"ת והפגינה יתר-רצון להליכה ל"קראת ד"ש, מאשר הפגין ראש הממשלה, לפי הרגשותו של פרוש ידין.

סיעת המפד"ל החליטה על הק"ב

מת ועדה קואליציונית, שתעבד תוך שנה את פרטי הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות ותחליט על מספר האזורים, תוך שמירה על העקרון של מתן מלוא המשקל הייצוגי לכל הקולות. המפד"ל לא הזכירה כלל בהחלטתה את ההנחיה לגבי מספר האזורים ש"הוועדה רשאית להחליט עליהם (6 עד 16), ואף סילקה מהחלטתה את זכות הוועדה על החלטות הווע"דה, שהיה מדובר עליה בסיבוב השיחות הקודם עם ד"ש, לפני כ"חודש ושגרמה ל„פיצוץ” השיחות אז הוצע, שהוועדה תצטרך לקבל את החלטותיה פה-אחד, על דעת כל מרכיביה).

פרוש ידין טען, כי אין כל חדש בהצעות הליכוד והמפד"ל, ויש אפילו נטייה מסויימת (כגון עמדת הליכוד שיש לחלק את הארץ ל-10 אוזרים). עוד במהלך פגישתו עם ראש הממשלה, השיב ידין על ההצעות בשלילה, עם זאת הבטיח לדווח עליהן בישיבת מועצת ד"ש, כפי שאמץ עשה, אך סירב להבטיח לראש הממשלה - שביקש ממנו זאת - שיערך דיון בהצעות אלה.

ידין נגרר בעל כרחו

פרוש ידין סבור, כי כניסה מחדשת למיזם במצב הנוכחי, רק תבזבז את ד"ש, תכרסם בה ותפגע עוד יותר בתדמיתה. הוא קובל על חברים בד"ש שיוצרים רושם שהתנועה רוצה להיכנס לממשלה בכל מחיר, אפילו במחיר שינוי עקרונותיה. למעשה לא רצה כלל פרוש ידין ללכת לפגישה עם ראש הממשלה, ועשה כן לבסוף, רק מחמת כבודו של מר בגין, הוא חש, כנראה, כי פגישה זו עלולה לגרום את תנועתו לעימות חריף, אולי עד אפילו קרע. למעשה ניתן לומר, שידון נגרר בעל כורחו ל"מערכה נוספת של מגעים עם ה"ליכוד.

בשעת כתיבת שורות אלה קשה עדיין להעריך כיצד יתפתח העימות הנוכחי בד"ש ואם יביא ב"סופו של דבר לפילוג בממשלה, בליכוד קיימת הרכה, כי בסופו של דבר יפרשו חלק מחברי ד"ש, ובראשם כמה מחברי הכנסת שלה, ויצטרפו לקואליציה. לדברי אחד משרי הליכוד, מתארגנת כבר קבוצה כזו בתוך ד"ש והיא אף ערכה בדיקה יסודית לגבי התוצ"אות של צעד כזה.

אחד מראשי ד"ש, ממקורביו פרוש ידין, הגיב על כך: „אינני חושב שבשלב זה יעברו חברים מר"ש לליכוד, אבל אם ממשלה בגין תעבור עוד חצי שנה ללא משבר - זה בהחלט יתכן”. לעומת זאת יש גורמים בכירים בליכוד ובמפד"ל שמעריכים, שאם ד"ש לא תצטרף לממשלה, לא תור"כל זו להתחזק מעמד זמן רב. ב"צמרת הליכוד אף החלו לגלגל את הרעיון, שבמקרה שד"ש לא תצ"טרף לממשלה, יוקדמו הבחירות הבאות לאביב 1979.

22.8

Dulzin gets some Labour support to head Agency

22.8

By MARK SEGAL
Post Political Correspondent

TEL AVIV. — The prospects of Jewish Agency Treasurer Arye Dulzin — who is a Likud-Liberal MK — becoming the next chairman of the Agency have improved with possible Labour Party support for him to succeed outgoing incumbent Yosef Almogi.

MK Yitzhak Navon is still hesitant about standing as Labour's candidate, and a number of leading Labour politicians are speaking openly of reaching an agreement with Dulzin.

Dulzin's World Union of General Zionists will enjoy the backing of Herut-Hatzohar and World Mizrahi for the chairmanship. A problem for them is the stand of the World Confederation of General Zionists, whose leader, Mrs. Charlotte Jacobson, vigorously campaigned against Dulzin last time. However, it is pointed out by the World Union that the World Confederation's pro-Almogi argument that the agency chairman must come from the party in power now, scores their own candidate's case.

Labour's delegation to the Zionist congress in February will be smaller, reflecting its electoral decline. Its places will be taken by the Democratic Movement for

Change, led by Yigael Yadin, who met Dulzin and his fellow Liberal Party leader, Finance Minister Simha Ehrlich, over the weekend. Dulzin said the World Union will offer the DMC a place on the Agency executive.

The DMC will have 28 congress delegates, seven short for factional representation on the executive. However, the World Union will make up the differences out of its surplus, it was promised. Yadin did not commit himself, saying only that he would convey the offer to his movement.

The Liberals are anxious to coax the DMC into entering the coalition in order to gain like-minded allies in policy-making, and also to balance their Herut partners.

Ehrlich and Dulzin apparently tried to sound out Yadin on his party's intentions during their weekend meeting, it was learned.

The Liberals are worried by reports of talks between Herut and La'am over a possible alignment, which would make it the dominant faction in the Likud, and thus wipe out the supposed parity between the Liberals and Herut which stemmed from their Gahal partnership days. There have been complaints from the very start among Liberals at the number of Cabinet posts handed out to La'am (Industry, Commerce and Tourism; and Health, plus a deputy minister). The Liberals claim that La'am's numbers do not warrant such Cabinet representation.

Members of the Cabinet at Beit Hanassi yesterday. From left: Ariel Sharon, Agriculture; Eliezer Shostak, Health; Gideon Patt, Construction and Housing; Ezer Weizman, Defence; Simha Ehrlich, Finance; Menahem Begin, Prime Minister; President Katzir; Moshe Dayan, Foreign Affairs; Yosef Burg, Interior; Yigal Horowitz, Commerce and Industry; Yitzhak Moda'i, Energy and Infrastructure; David Levi, Absorption; Aharon Abu-Hatzeira, Religious Affairs, and Zevulun Hammer, Education and Culture. (Rahamim Yisraeli)

ISRAEL HAS HAD a change of government. This is a normal phenomenon in a democratic society and one long overdue — as many, even in the Labour party, will agree.

Yet this perfectly natural occurrence was greeted in most countries of the world, and by most communications media, with a stunned reaction which bordered on shock. One could almost visualize some British newspapermen reporting that the next thing that Mr. Begin's Government might do would be to blow up London's Dorchester Hotel... In Germany, some journalists speculated that the State of Israel would now break-off diplomatic relations with the Federal Republic and, who knows, might even pay back the German reparations which Mr. Begin had opposed 25 years ago.

Most bizarre, not to say revolting, was the campaign of vituperation which tried to smear Mr. Begin as a "terrorist." This, at a time when Mr. Kenyatta and Archbishop Makarios were being feted as leaders in good standing of member nations of the Commonwealth.

Be that as it may, the new Likud Government still has a real public-relations problem on its hands. We must take international public opinion very seriously, and ought to realize how important it is for the continued existence of a strong and viable State of Israel.

The late David Ben-Gurion is sometimes quoted as having said that "what is important is not what the world thinks but what the Jews do." What he really meant was, that "what the world thinks" — i.e., world public opinion — will to a large extent be determined by what we ourselves do for better or for worse. Judged by this criterion, Israel's record in recent years has contributed little to its standing in world opinion.

The Labour Party, which deserves main credit for the founding of the State, for the forming of its defensive strength, and for the creation of a new and better society, has in the last 15 years grown flabby and arrogant, divided internally, indecisive in its foreign policies, unclear in its economic and social orientation, and, perhaps worst of all, somewhat indiscriminate in its concept of what is right and what is wrong in a democratic society and in a state of law.

FOR SOME REASON, the media keep calling the Likud, which replaced the tired Labour party, the "right

The Likud's image problem

The Likud is by no means as right-wing as the media portray it, says ZALMAN SHOVAL MK, nor is the Likud's foreign policy

anything but a boost for peace prospects. But for the moment the Likud does suffer from a public-relations problem.

wing" or worse. Some journalists cannot even utter the word "Likud" without automatically adding the prefix "rightist" to it.

I must confess that I have long ago given up trying to understand the meaning, in this day and age, of the terms "right" and "left." Take, for instance, Mr. Ecevit, who has just won the Turkish elections. When he was prime minister a few years ago his internal policies were usually described as leaning to the left. But what about his military operation in Cyprus? Was that "leftist" or "rightist?" One wonders. Or take the late President Kennedy: granting that he was "left-of-centre" in his domestic policies, how is one to classify his action in the Bay of Pigs?

If one must resort to the left-right dichotomy, then the Likud is perhaps best described as a centre bloc, parts of which are left of centre and others right of centre. In internal affairs the Likud leans to a social-liberal stance, and its socio-economic policies will doubtless be characterized by an attitude of liberalism and social responsibility. Thus the change of government may be viewed less as an upheaval than as a restoration of basic values and ideals.

I realize, of course, that the Likud's liberal stand on various issues may be affected by the religious dogmatism of some of its coalition partners. I trust, however, the gentlemen from the NRP and the Aguda will realize that a "live and let live" approach rather than intolerable fanaticism is the best assurance that the majority of the Israeli people will not turn against religion.

Another reason for some of the apprehension about the new Government lies in the realm of its foreign policy. "Hard-lining," "extremist," and "expansionist" are only a few of the terms used about it. Some of this fear is genuine, but some is not.

Many good people, especially in

the U.S., have deluded themselves into thinking that peace is just around the corner, and that if only these stiff-necked Israelis evacuate the "territories," the whole Middle Eastern problem — including the threat of another oil-boycott — will somehow go away... To these people's horror, there now comes this "terrorist" Begin and says that the "territories" are not "conquered" but "liberated," that Israel will under no circumstances make concessions which might endanger its security, and so on and so forth.

Some other people, however, are beginning to realize that the chances for real peace may have somewhat improved now that Israel has a credible government which, while standing firmly by its rights, will also be able to "deliver the goods" within the framework of a final and binding peace agreement.

IN THIS CONTEXT it should be noted that the Likud Government has stated unequivocally that it attaches supreme importance to the aim of achieving real and lasting peace between Israel and the Arabs. Such a peace will enable Israelis to live without fear of continuous attack, and give millions of unfortunate and under-privileged people in the Arab countries a chance to improve their standard of living.

The Government has proposed to enter into peace negotiations with Arab countries without prior conditions. In other words — everything is negotiable. The government has declared its readiness to participate

in the Geneva conference once it is convened on the basis of Resolutions 242 and 338 of the Security Council. And it has stated that there will be no "annexation" of any territories as long as peace negotiations with the Arabs are going on — and this, needless to say, includes the Geneva talks.

However, peace in this area has very little to do with the territorial question. The government of national unity, in which Mr. Begin was a member, offered right after the Six Day War to return all the territories for peace. The Arabs' reply was total rejection of the offer. The past governments under Mrs. Meir and Mr. Rabin suggested far-reaching concessions on the part of Israel — yet the answer was still rejection of these peace initiatives.

Has the second interim agreement with Egypt, in which Israel gave up most of what Egypt hoped to gain in a final settlement, brought us any nearer to peace? No, it has not. On the contrary, it has strengthened those circles in Egypt, and in the Arab world as a whole, which say: if we play our cards right, if we cause sufficient political and economic pressure to be put on Israel, we will get everything back, without offering the Israelis the one commodity they really want: the right to live in peace.

The Likud Government does not propose to play this game: it is willing to discuss everything, but it will not let itself be squeezed into a position of giving up the safeguards for Israel's very existence.

WE DO NOT ignore the problem of the Arab refugees — which, though artificially perpetuated, needs to be solved.

It is my belief that Israel, and the world community, should do their utmost to help those refugees who have not yet been integrated into countries of their residence. But the refugees should see their national and cultural aspirations fulfilled within the context of Jordan. After all, Jordan is part of the original Palestine, and in it Palestinian Arabs already constitute a majority.

However, there is neither need nor possibility — economically, demographically or otherwise — to create a second Palestinian state, west of the Jordan river. Such a state would not solve any problem at all — nor is it really intended by its advocates to be anything but a bridgehead for the unceasing harassment of the State of Israel.

If anyone still thinks that the dangerous Middle East situation is a result of Israel's so-called intransigence — a term that was copiously used against the Rabin government, I should advise him to examine carefully President Assad's recent statement to a group of Danish journalists. The Syrian chief-of-state said quite frankly that even if Israel were to give up all the territories, Syria would still not recognize it; that even if a Palestinian State were established on the West Bank and in the Gaza Strip, Arab refugees should still be allowed to return to their homes inside Israel — and this, of course, means nothing but the destruction of the Jewish State.

Finally, Mr. Carter's and Mr. Begin's views are not really as opposed as they may seem at first glance: both speak the same language when they talk about the meaning of peace. One may therefore expect Begin and Dayan to do their very best to try to make Mr. Carter see Israel's point of view as to the way to achieve it.

Mr. Shoval is a member of the La'am faction of the Likud.

24.8

'Too much publicity' on dropouts 24.8

Jerusalem Post Reporter

Too much publicity is "being given to the subject of boys and girls who drop out of school and just hang around and refuse to work," the director-general of the Labour Ministry, Arye Gurel, claimed yesterday.

Nevertheless, Gurel — meeting with the ministry's youth branch — admitted that about five per cent of the nation's young people between 14 and 18, approximately 12,000 boys and girls, roam the streets neither studying nor working.

Many labour and school officials believe the number is considerably higher. Education Minister Zevulun Hammer said last week there were 17,000 unemployed teenagers out of school.

According to Gurel, many of the youths described as idle dropouts are actually students at the one-day-a-week educational scheme of the Labour Ministry's apprenticeship bureau.

"These boys and girls are a special problem group," Gurel said. "After having failed in their studies, the only success they see is in their contact with the apprenticeship bureau, which is part of our vocational training department."

According to Gurel, the apprenticeship bureau, if given a higher budget, could help many more dropouts "and prepare them for joining the civilian labour force as full-fledged wage earners and productive citizens contributing to the development of Israel's economy."

22.8

Jerusalem's school population tapers off

Jerusalem Post Reporter

The rapid growth of Jerusalem's school population since the city's reunification will taper off somewhat in the school year opening next month.

There will be 1,000 more pupils in the coming year, bringing the total to 81,270. Last year the growth was 2,000.

At a press conference yesterday, municipal officials said the pace of school building in recent years has caught up with the increase in students. Mayor Teddy Kollek said all temporary buildings used as classrooms will be phased out in the next two or three years. Six new schools, eight new wings and 20 new kindergartens will open this year.

Kollek said integration between privileged and under-privileged pupils will continue to be expand-

ed in the schools and in extra-curricular activity. Even though physical integration did not translate into social integration, he said, it did lead to greater scholastic achievement among the under-privileged youth. In addition, he said, absence of integration would not be tolerated by parents in under-privileged neighbourhoods.

Deputy Mayor Yosef Gadish said a five-year plan for East Jerusalem's educational system is now being drawn up. There will be 14,800 Arab pupils in state schools in East Jerusalem in the coming year, 300 more than last year. In addition, some 8,000-10,000 East Jerusalem youngsters study in church or private schools.

Kollek said that stress would be placed on landscaping around schools in the coming year. The

municipality would carry out the plantings, but the schools — including pupils and parents — would be responsible for maintenance. In addition, first graders would be taken on walks around their neighbourhoods by teachers and sanitation officials, who would attempt to inculcate in them an awareness of the environment and the importance of keeping the neighbourhood clean.

Meanwhile, the parents association in the religious Noam School announced yesterday that the 750 children in the school would not attend classes until suitable space is found for the 12 classes of boys which are separate from the girls' classes. The association accused the Education Ministry of trying to oblige Noam to integrate with the Spitzer School.

C
J
E
S
w
m
w
m
Sw

24.8

74.8
**NRP ruling
stops last
DMC chance**

Post Political Correspondent

TEL AVIV. — The National Religious Party has finally shut the door leading into the cabinet for the Democratic Movement for Change.

The NRP did this by ruling out any agreement to dividing the country into 18 constituencies under electoral reform. This was the minimum acceptable to the DMC in their coalition talks.

Thus the Likud negotiating forum that meets today in the Knesset is expected to hear a gloomy report from Finance Minister Simha Ehrlich on efforts to coax the DMC into the government.

The rapidly diminishing prospects of a DMC presence in the government have already galvanised internal Herut discussions on the manning of the portfolios left vacant for the DMC. Prof. Moshe Arens is being mentioned for the Social Betterment Ministry and the name of Ze'ev Goldenberg, a Tel Aviv attorney, is being repeatedly aired in connection with the Justice Ministry.

ישיבת המזכירות של התנועה הדמוקרטית לשינוי אתמול בירושלים. מימין לשמאל נראים שמואל טולידנו, מאיר זורע, מאיר עמית (עומד), מאיר רהישליט (עומד), גרופ' ינאל ידון, בנימין הלוי, סטף ורטהיימר ועקיבא נוף. (נולם: חמדה הרמן, 24 פלוס)

הרוב בצמרת ד"ש צידד בחידוש המו"מ עם ליכוד

דרשו לקבל מהליכוד הבהרות נוספות * המתנגדים טוענים: אין תזונה בעמדת הליכוד: הוא מעוניין בהצטרפות ד"ש לקואליציה בעיקר בגלל נטיעת בגין לארצות-הברית

ההצעה תחליט בנושא זה התנהלות, אם תירש לכך, גם אם בעבר לא היה הדבר מקובל. בקשר לדרך הצבעתם של אנשי ד"ש בענייני חוץ, שר לפי הצעת הליכוד תודון בי מו"מ, חסכיר אמש שר הארץ, כי לא מדובר כמתן חוץ פשוט הצבעת לטיעה בנושאי חוץ, אלא שאם חברים בודי דים בסיעת ד"ש יבקשו להירי מנע — תינתן להם רשות להי כר, אם יהיה רוב לקואליציה.

סתיבת לעקרונות האחריות

בדיון בד"ש הובעה התב נגדות לחופש הצבעת בענייני חוץ. חברי הכנסת אמנון רזי כינשטיין ומרדכי וירשובסקי טענו כי הסכמה לכך, סותרת את עיקרון האחריות המפורטת של הממשלה, שהוא ער קרון בסופו של ד"ש, ויש בכך משום הרס שלטון תקין. בקשר לאיזון תוקי הממשלה, התנהגות כביכול, למיזם, לפי הודעת בנין לידון, ברור שהכוונה היא בעיקר למתן שר רביעי לד"ש — כשדיון סכנתו כסגן ראש הממשלה ל" לא תיק — ולכל היתר ציי רוב חוקי הבריאות לחוקי ה" וזוהת. חוגים בליכוד הגדילו את הודעה שהוגשה פתוח (שוף פקטי 15, שורים 6, 7, 8)

* ענייני התנהלות — אם ידרוש שר אחר דיון בי נושא זה בוועדת החוץ וה" בטחון של הכנסת, יועמד ה" נושא להקמת הוועדה הנ"ל. פרופ' ידון הטעים שלא היה מו"מ בנין לבין סר בנין וזהו זה רק ברור מוקדם, האם השתנו התנאים.

פירוש לא נכון

ההליכה העיקרית של ה" ליכוד לקראת ד"ש, היא בי ספקי התנהלות. הליכוד הסכים למעשה להצעת ח"כ שמואל המיר, כי אם יהיה שר צרפתי על התנהלות זו או אחרת יכרע הדבר בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בוועדה יש רוב לליכוד ולי ספירלי.

אך מתברר כי בליכוד יש הטוענים כי ד"ש כפרישת לא נכון את ההצעה בעניין זה. לפיכך דובר על העברת הצעות לסדר היום בנושא זה התנהלות לוועדה, אך לא דובר על מתן זכות הכרעה לוועדה בנושא זה. הם מעוניינים כי בוועדת החוץ וה" בטחון אין מסבילים החלטות, דברים ברוח זו אמר אמש ל" סופר, מעריכי שר האוצר סר שמתה ארליך, לעומתו אמר ידיר הכנסת יצחק שמיר, כי אכן דובר

וחק אחרי קבלתו יחולק אם לחדש את הכו"מ. שאלת שינוי שיטת הבח"י וזה קיבלה השובות יותר לגבי ד"ש, לאחר החזית ההסכם הקואליציוני עם המפד"ל ו" אגודת ישראל, הדרישה ל" שינוי השיטה היא אחד מן שבעת העקרונות שקבעה ד"ש לקראת המו"מ הקואליציוני. אך בהסכם הקואליציוני נקי כפ שהשיטה הממשלה תיקבע על דעת כל השותפים הקואליציוניים ויש ספר גדול בין הופריות של ד"ש והמפד"ל לגבי השיטה הממשלה. המפ"ל דיל דורשת לחלק את הארץ ל-6-7 אזורי בחירה כלכד וד"ש (וכן הליברלים שבלי" כוד) ל-15 לפחות.

הבהרות בנין

מנהיג ד"ש דיווח בשיבת המזכירות והסיעה אתמול על ההצעות וההבהרות שפסר לו ראש הממשלה כשהיה בת 40 דקות ביניהם, ובשיחה טל" פונית קצרה:

* איש תיק הממשלה פתח למיזם.

* בענייני חוץ, יהיו חברי סיעת ד"ש חופשיים להתבטא מסומכי לפי השקפותיהם, הן בציבור והן בכנסת. תעמדת לידון במיזם, דרך הצבעתם בנושא זה.

מאת אברהם תירוש מזכירות ד"ש וסיקתה פי כנסת, ימשימו היום בדיון, אם להירש את המו"מ הקו"מ ארציוני עם הליכוד. אתמול תהל הדיון, ובמשך כשעתיים השתתפו בו 13 מי מן 23 חברי המזכירות וה" סיעה. שבעה מהם הביעו ב" צורה זו או אחרת תמיכה עקרונית בחידוש המו"מ, אם כי דרשו לקבל מהליכוד הבהרות נוספות. חסימת התנ"ל דו לחידוש המו"מ של סגן ההצעות וההבהרות של הליכוד ושל ראש הממשלה, ו" ח"כ שמואל המיר תאר בע" קר את הבעיות שבהחלטה אך עדיין לא נקט עמדה. פרופ' ינאל ידון דיווח על שיחותיו עם ראש הממשלה מר מנחם בנין ועל ההצעות והדעות של הליכוד, אך גם הוא לא הביע את דעתו. א"ל לם הוא הצביע גם על האסי שרות לבקש הבהרות נוספות בנקודות שונות והתחליט רק אחרי קבלתן.

* שינוי שיטת הבחירות

הדרישה בד"ש לקבל הבהרות נוספות היא בעיקר בי קשר לנושא שינוי שיטת הבחירות. יתכן איסוף, שהי מזכירות והסיעה יקבלו הח" לפה לדורש הבהרות נוספות,

P.T.O. →

הכנסת - עדיין בלתי מתקשה להשלים את

הרוב בצמרת ד"ש צידד

(סוף עמוד 3)

למ"מ כענין דקלרטיבי בלי בד לאפשר לד"ש לחזור ל"מ"מ.

החכם ד"ש - ליכוד

בקשר לשינוי שיטת ה"כורות - מציע הליכוד ל"ד"ש דיון במסגרת ועדה מש"ד תחת ע"ס המשרד ואנח"ד ישראל. ד"ש לא תירש להי"חום על ההסכם הקואליציוני הקיים ונראה כל ירחים כ"ן הליכוד ובינה כסמך אתר כ"ן עין חוספת לחסכם הקואליצ"י ויג"י שבו ידענ"ק לת הוש"ט הצבעה כענינים דתיים. כ"ן ד"ש יש שאינם רואים בכך פתרון. לטענתם, סידור כזה, עדיין אינו כשהר"ר, לדעת משפטיים, את ד"ש כאהריות פורמאליה (גם כוסרות) ל"ן פעילות הממשלה בנושאים ה"דתיים.

בדיון בעצרת ד"ש וס"ר עתה בכנסת ועתה דעת הכל, כ"ן, מבחירה היא בין שתי אפשר"ות קשות. ה"ו שהעירו כ"ן, ההצעה שועדת החוץ והבט"ח תון חברי"ע בעניין ההתחל"ר יות, הועלתה על יד"י אחר"מ"י וצ"ע ד"ש כמ"מ הקואליצ"י ויני לא על דעת מוסדות ה"תנועה.

להמתין לשיבוש ש"ן בנ"ר

ה"כ שמואל המיר אמר, כ"ן החכרעה צריכה להיות מה"ר, ר"ת, בין לחיוב ובין לשלילה, כ"ן השאר, מפני שהצ"בור

צו קבלת נכסים

ר"ר נדב"ר

רצה לדעת - לאן פנו ד"ש מעדות. הוא הצ"ע, עם זאת, לדרוש הכהרות בעניין שינוי שיטת הכהרות ועל כך חזרו דוברים נוספים. ה"כ מאיר עמית טען, כ"ן אין צורך להודרו ועדיף להמ"חן עד שגבו של ראש ה"כ ממסלה ארה"ב. עוד אמר, כ"ן לא ברור לו מה פירוש שנושא האיש, פתח למ"מ"י. האם זה פתוח מנוסת פ"ר שת דיון, שאחרי שתצטר"ש הכל פתוח, הוכרר שנעצם הענין כגור"י - שאל עמית. כ"ן דן בימרו ביקש הכה"ר רות גם בעניין סיבנה הממ"י לה וחק המפלגות, ודיבר על ההסכם בנושאים הדתיים ה"מקשה על הצטרפות ד"ש ל"ממשלה.

דורש "ניירות עבודה"

חברי הכנסת מאיר זורע שמואל טלדנו ומרדכי אל"ן גרבל, וכן ברצו נהיר, רמון הראל, רם דון זמאיר דה"י שלים צידו עקרונות בח"י דוש המ"מ עם הליכוד. ה"כ זורע אמר, כ"ן לדעתו הול"ך עתה הליכוד לקראת ד"ש ו"רצה בצירופה לממשלה, ל"ק

ראת נסיעת ראש הממשלה לארה"ב. ה"כ אלגובלי דרש, כ"ן רות עבודה" שיקבעו דברים ברורים בעיקר בנושא החברי ה"ן ושיבחרו מה ייעשה ב"ן אזורי המוקפת. ברצו נהיר אמר שיש לתת תשובה ח"י" בית ולגשת מיד למ"מ. כ"ן רמון הראל הביע את דעתו, שיש להבחין בין ע"ק רונת לבין מציאות שד"ש לא ציפתה לה, אך צריכה להכיר בקיומה. לדעתו, צריך לומר גלויות שגם אם לא הכל שלה בקנה אחד עם עקרונות ד"ש - חובתה ל"כ למ"מ. ה"כ פרו"מ אמנון רובינ"י שטיין הציג את עניין אמ"י נות ד"ש והביע התנגדות ל"חידוש המ"מ. ה"כ וירשוב"י ק"י אמר שאינו רואה תנו"ה של הליכוד לקראת ד"ש ב"ן נושא השפחים וההתנהלויות, ויש צורך כמדיניות ברורה והתיישבותיות. הוא פברו כ"ן הליכוד רצה כד"ש בעיקר בגלל נסיעת ראש הממשלה לארה"ב, אינ"י רואה כמה שהוצע שינוי הנסיעות" - אמר.

ריב בין חשיבות הליכוד

מחלוקת לגבי חשיבות הליכוד והתחייבות מולדת ח"כ וישראל הליכודים יוכלו על... המערכת... של הנצי"ח חרות... כ"ן אמר... להצטרף... כמפלגת הליכוד... כ"ן אמר...

22.8

**Ya'acobi seeks DMC
aid on vote reform**

TEL AVIV. — Labour's Gad Ya'acobi yesterday met Democratic Movement for Change head Yigael Yadin here in a bid to take a joint parliamentary initiative for electoral reform.

Ya'acobi's private-member's bill, tabled in the Knesset, seeks to divide the country into 16 constituencies each returning five MKs, with the remaining 40 members chosen by the existing proportional list system. Ya'acobi said he would be ready to withdraw his bill if the DMC goes ahead with its own legislative proposals.

WISH
VES

זכר אלה יעקב וישו

28.6.77

מתנגדי ההצטרפות בד"ש התכנסו הלילה בתל-אביב

קבעו: אין לחדש המר"מ * הליכוד לא הגיש נתונים חדשים

<p>כי הם רוצים שדיש תשתתף בממשלה, אך היה ברור כי הבעיה החמורה היא ענין שיי נהי שיסת הבחירות. בדיש הובעה גם אכזבה ממינוי של סגן שר הבטחון (היכ מרדכי ציפורי).</p> <p>בשיחות שהיו בין הליי כוד ודיש לפני הכנסת ה" ממשלה, דרשו אנשי דיש, בין השאר, למנות את הייב באיז קמית לתפקיד זה.</p>	<p>אחד מראשי דיש שהשתתף בפגישה אמר לסופר, מצויב" כי בכל מה שהציע הליכוד, כפי שהוצג אחרול על ידי פרוש' ידון ביטובת מזכירות דיש ודיפתה בכנסת, אין משום הליכה לקראת דיש ואין בכך נתונים חדשים.</p> <p>במנון הכנסת היו אחרול שיחות לא רשמיות בין חבי רים בליכוד, דיש והמפד"ל, אנשי המפד"ל אמרו בשיחות</p>	<p>להודיע ברכים, כי אינה מת' כוונת להצטרף לממשלה. (ראה כתבה בעמוד 8).</p> <p>בין המשתתפים בפגישה היו חברי הכנסת אמנון רובינש' טיין, מרדכי ורשובסקי, דוד גולומב, האלוף (מיל.) צבי די מיר, תאיל (מיל.) ישכה שדי מ, יורם אלסטר, גדעון כרי לב, עמי אגנת, חנו מלצר ו' אחרים.</p>	<p>כאת אברהם תירוש טעילים כד"מ, כיום חב" רי כנסת וחברו מזכירות ה" תיקנה, המתנגדים להידוש ד"מים עם הליכוד בקשר להצטרפות לממשלה, התכנן כי הלילה בוירה בתל-אביב בפגישה היתה חסימות ד' שים, כי מתנאים הנוכחיים, ר' על סמך הצעות הליכוד, אין לחדש את המר"מ ועל דיש</p>
--	---	---	---

Close DMC vote expected in favour of joining the government

By JOSHUA BRILLIANT
Jerusalem Post Political Reporter

Some leaders of the Democratic Movement for Change yesterday predicted that their party will eventually join the government coalition. But they indicated, following a meeting of the movement's Secretariat and Knesset faction, that the decision will be by a close vote.

The Secretariat and the Knesset faction this morning will continue debating resumption of coalition talks with the Likud.

Thirteen of the 25 members of yesterday's forum took the floor, and of those most appeared to favour

joining the coalition, but insisted several issues still had to be "clarified."

The movement's leader, Prof. Yigael Yadin, did not take a stand when he reported on his talks with Prime Minister Menahem Begin.

Yadin quoted Begin as having said the staffing of ministerial positions is open to negotiation. This means that the Likud is ready to discuss the DMC demand that Yadin be deputy Prime Minister with no responsibility for a portfolio. He would thus be acting prime minister during Begin's absence and be free to deal with foreign and security questions.

The DMC also wanted a "supreme authority for social services" to include Social Betterment, Health and Education, and a party official suggested Yadin could be responsible for coordinating these ministries.

Yadin told his party's leaders that Begin suggested the DMC could "freely express its views on foreign affairs in public and in the Knesset." Begin added, according to Yadin, that the sides would still have to negotiate "the way they (the DMC) would vote on this issue."

Several DMC leaders were ready to accept such an arrangement but MKs Amnon Rubinstein and Mordechai Virshovski, as well as Yoram Alster reportedly argued such a vote is not compatible with the principle of collective responsibility.

A DMC communique reported that the Prime Minister suggested that settlement questions will be "decided" by the Knesset Foreign Affairs and Security Committee if one of the ministers demands it.

This appeared to be a significant concession to the DMC, which feared the cabinet would authorize settlement throughout Judea and Samaria, outvoting its opposition.

DMC leaders said they also wanted clarifications on religious affairs and changing the electoral system.

Waving the military option

THE SOUND of war drums is coming from the Arab capitals again, as part of a well orchestrated effort to frighten the Western nations, and particularly the U.S., into forcing an Arab-style settlement on Israel.

A renewal of hostilities, and with it a fresh oil embargo — so the none too subtle message goes — are virtually unavoidable unless President Carter makes Mr. Begin, at their scheduled White House meeting next month, "see the light."

This would involve accepting Israel withdrawal from all territories taken in 1967, allowing the establishment of a Palestinian state in (for a start) the West Bank and the Gaza Strip, and letting Palestinian refugees who might still remain homeless return to what is (for now) Israel.

That these are the unbending Arab terms for a settlement was made official again, if any confirmation was necessary, by President Hafez Assad, in a talk to visiting Egyptian newsmen in Damascus this week. In return for Israel's surrender, Hafez reiterated, the Arabs will consent to end the 29-year-long state of war, and they will call this peace.

If past experience is any guide, it would be most unwise to dismiss the Arab war threats, as was once customary, as sedatives designed largely for the domestic market. They should be taken most seriously, as should the copious evidence of Arab war preparations.

It may be true, as some military experts contend, that the "confrontation states," even when backed by their more distant allies, are not yet capable of mounting a major assault on Israel today. But Arab leaders may consider themselves ready for such an adventure tomorrow — and even if they are not, they may still figure that the political dividends accruing to an armed operation, however unsuccessful, might be worth the try.

Their reasoning is plainly based on the fact that most Western nations have already endorsed, in the main, the Arab conception of a peace settlement — and, most important, that the U.S. is tending in that direction.

It is not exactly news that there is a difference of opinion between Jerusalem and Washington on the extent of modification that might be required in the old armistice lines — which the Arabs now term borders — in order to make Israel secure. The advent of the Begin government has only made the split rather more pronounced.

Nor is it unknown that the two countries do not exactly see eye-to-eye on the matter of what Mr. Carter somewhat ambiguously refers to as a "Palestinian homeland."

But at least there has been an almost complete agreement between Israel and the U.S. that the state of war could only be effectively ended by establishing a genuine peace. No one, in fact, was more insistent on this point, for a while, than Mr. Carter. However, as the number of official Arab visitors to Washington increased, the President appeared to be moving away from this position.

The assurances offered by Vice-President Mondale last week were welcome, but they did not quite erase the impression. This impression was, indeed, reinforced by the statement issued last night by the State Department. It is from such an erosion of the American commitment that Arab leaders may draw support for their belief that it pays to wave the military option in public — and perhaps even to give it a try in the field.

Yadin to meet Begin, Ehrlich for coalition talks tomorrow

By JOSHUA BRILLIANT
Jerusalem Post Political Reporter

Prime Minister Menahem Begin and Finance Minister Simha Ehrlich meet tomorrow with the DMC leader, Professor Yigael Yadin. They are to discuss the DMC demand that the Likud moderate its foreign and defence policies, and agree to change the electoral system.

(A source close to the DMC leadership told *The Jerusalem Post* last night that Yadin had decided to join the government "on Begin's terms," within the next 24 hours.)

The dovish Democratic Movement for Change is seeking a softening of the Likud stand on Judea and Samaria, and an undertaking to discuss far-reaching changes in the electoral system before deciding whether to resume the coalition negotiations.

According to a well-informed source, Yadin asked for a meeting with Likud leaders because Ehrlich is the man to talk to about matters other than foreign affairs and security. Begin's presence was requested so that the Prime Minister will not be in a position later to claim that he was not a party to the "clarifications" given.

The electoral system is one of the main issues to be discussed. The DMC demand for a sweeping reform is opposed by the National Religious

Party, afraid it will be wiped out if the country is divided into many regions, thus splitting the religious vote.

The coalition agreement provides that the bill on the electoral system be worked out "to the satisfaction of all the partners in the coalition."

One Likud minister told DMC leaders this means the NRP has a veto right. A Liberal minister denied this, however.

The DMC also wants to discuss the governmental structure, including the deputy prime minister's functions (meaning Yadin if his party joins the coalition.) The DMC is also expected to inquire about the possibility that the Health Ministry will be incorporated in the Ministry of Social Betterment reserved for them.

The third issue is the Likud's proposal that the DMC may freely express its views on foreign affairs in public and in the Knesset. Begin had told Yadin they would discuss the possibility of a free vote on this issue in the Knesset, and one DMC Knesset Member said the question referred to voting on motions of non-confidence in the government.

MKs Amnon Rubinstein and Binyamin Halevi, for example, argued that the DMC cannot join the Cabinet if it is not responsible for foreign and defence matters. Some argued that Begin will not change his policies. Others believed that the

DMC will have a greater influence on developments as part of the government coalition than in the opposition.

A DMC source said that some Liberal leaders indicated they may vote with the DMC on a number of foreign affairs and religious issues. One leader noted there is no clear hawkish majority in the Knesset Foreign Affairs and Defence Committee, which may have the final say on settlement in Judea and Samaria should the DMC join the coalition.

MKs Mordechai Virshovski, Meir Amit and David Golomb suggested the DMC postpone joining the Cabinet until Begin's return from Washington, arguing that the Prime Minister will be more moderate after meeting President Jimmy Carter.

An opposite view was that Begin would be more ready for concessions before going to the U.S., because he would like to approach Carter with a broader parliamentary backing than the present 63 in the 120-member chamber.

The decision whether to renew negotiations may be influenced also by grass roots pressure to join the coalition.

However, even members who advocate joining the Cabinet say that the Likud must make some concession so that the DMC will not appear to be joining the Cabinet merely for the sake of winning portfolios.

Job Description: General-chairman of the United Jewish Appeal.

Qualifications: An American Jew with leadership experience who can relate to the Jewish community; has organizational ability; makes a good impression on audiences and is not shy about asking for money; willingness to learn about Israeli politics and become involved in Jewish Agency affairs; substantial personal contributions to UJA desirable.

Term of service and hours: for one year, with possibility of one-year renewal; hours long and irregular; job requires frequent absences from family and business; no salary.

Benefits: travel to Israel about six times a year and around the U.S.; applause and honours; opportunity to rub shoulders with Israel's prime minister and other leaders.

Advancement: becomes president of UJA upon retirement, as well as member of Jewish Agency's Executive.

FRANK R. LAUTENBERG wasn't presented with any written job summary when he accepted the post of UJA general-chairman over two years ago. A respected but not-very-well-known businessman and a UJA national chairman from New Jersey, the then-50-year-old president of Automatic Data Processing Inc. was tapped for the job when Albert Adelman resigned suddenly for "personal and business reasons." Although Lautenberg became chairman in the breach, he emerged as one of the best-regarded men to hold the job, who brought dignity and a new direction to the organization while becoming increasingly "more Jewish" and more involved with Israel as he went along.

"I feel a sense of relief now," he says. "One can't take the responsibilities lightly. Now I can get back to my business, which has expanded beyond the U.S. to several countries overseas in the past few years. But I leave with a sense of sadness. Not because I'll see less of the VIPs. The excitement at meeting them wore off after a short time, except when they were people with a particular talent. If not, I preferred to get to know the less-known, more friendly and communicative Israelis."

The best part of the job was seeing

"ISRAEL is our product. It is what the UJA is selling," says the fund-raising organization's new 53-year-old general-chairman, Leonard Strelitz.

The commercial jargon jars on the ears of many Israelis. But Strelitz, himself a successful entrepreneur with large business holdings both in the U.S. and Israel, quickly explains what he means. "As a businessman, I never buy anything without going to look at it first. Contributors to the UJA should also visit Israel and see where their money is going."

The UJA has committed itself to raising \$700m. in the 1978 campaign, its biggest goal in history. The new year, he says, "will be a time of testing." He plans to reorganize the UJA machinery in order to reach a higher percentage of Jews across the country. He also intends to drive a harder bargain with the various Jewish communities, which help apportion the funds to local Jewish needs, other organizations like Hias and the JDC, and the people of Israel (about two-thirds of the money actually goes to Israel, minus, of course, the UJA's overheads).

Strelitz is aware that UJA professionals who appear to live lux-

Change of guard at the UJA

The younger generation of American Jews are not impressed by the fund-raising tactics that the United Jewish Appeal used on their parents and grandparents. JUDY SIEGEL interviewed two UJA leaders with different styles, president FRANK LAUTENBERG and general-chairman LEONARD STRELITZ, during this week's Jewish Agency Assembly about the UJA's directions for the future.

Frank Lautenberg

Leonard Strelitz

how UJA money changed the lives of Israelis — helped absorb new immigrants, provided young people with an education and eased the social gap, Lautenberg says.

American Jews contributed \$1.5 billion to the UJA when Lautenberg was general-chairman. "I tried to introduce more openness and exchange of ideas between Israelis and American contributors," Lautenberg recalls. "Missions to Israel are the most important kind of programmes. The donors should be briefed by officials and other ex-

perients, but they should also get out into the country and see Israelis at home. My idea of the perfect experience is for them to spend a night at a military base in the desert and have casual talks with the young soldiers."

The rise of a new generation of educated and perhaps less sentimental Jews requires a definite change in strategy by fund-raisers, he continues. "It is a rare young businessman these days who doesn't have a B.A."

The banquets, plaques, tear-

comes to Israel, I'd prefer the one who comes to settle. There is enough money around among Jews who remain in America."

Strelitz would like to see college students come here in large numbers on partly subsidized trips. "It may not pay off immediately in large contributions," he says, "but it would be a long-term investment."

The UJA staff, especially its legal advisers, are aware of rumours that the U.S. Administration might use the organization's tax-deductible status to pressure Israel and American Jewry into making concessions to the Arabs. "We are guarding this status," he says, "but there is no real danger at this time that such rumours will become reality."

The UJA leader would like to see regular consultation and briefings between the American Jewish fund-raisers and the new Begin government. Strelitz suggested this during meetings with the prime minister recently. "The roundtables wouldn't be a source of pressure on the Israel government to do what we say. We support the government wholeheartedly, and want to see any Israel administration succeed. But they would help us get acquainted

with each other and the problems."

Born in Virginia to parents who were themselves second-generation Americans, Strelitz grew up with a Reform Jewish background, and took Hebrew lessons on preparation for his Bar Mitzva.

Strelitz made his fortune in the furniture business, which started as a small family firm. It grew, and he expanded into real estate, hotels, apartments and development. Friends encouraged him to invest in Israel and he did — "becoming very successful," he says proudly. "Any clever businessman can make money here if he goes about it right, and chooses good management." Israel's legendary bureaucracy has not been a hindrance to him.

The chairmanship will require his flying from home in Norfolk, Virginia, to New York headquarters of the UJA very often. "I expect to spend half of my time in New York," he says.

Why would anyone want to get involved in such a time-consuming commitment?

"I was attracted to the challenge and the sense of accomplishment. I've proved that I can make money.

U.S. Jews are not "sick and tired" of giving to Israel, but many of them are asking for better results. "There is no room for carelessness and waste in the Jewish Agency..."

A growing number of contributors are not content with merely digging into their pockets and marking down the tax deduction. They want to know how and why the money is spent. The Jewish Agency cannot be judged on a profit-and-loss basis like a commercial enterprise, says Lautenberg.

The Jewish Agency must make fund-raisers from the Diaspora real partners. If Lautenberg concedes, the Agency assemblies are more talk than action, perhaps the American Jewish community should organize preparatory assemblies in the U.S. where representatives will learn the material.

Young Jews who are not wealthy but can offer a great deal to Israel should be encouraged to spend a month here — with their families — in study centres set up to educate them about the country's problems, Lautenberg suggests.

The fund-raising half of the Jewish Agency's board of directors will "keep a careful eye on future appointments of senior personnel in the Agency. Their qualifications must be the overriding factor. I hope," Lautenberg emphasizes, "that we will have an opportunity to review qualified candidates for the position of Agency Executive chairman so that when he is selected, it will be a person who can provide inspirational leadership and relate to the Diaspora, as well as manage the complex affairs of the institution."

As the new UJA president, Lautenberg takes on a position whose responsibilities are not well defined. "It is what you make it," he notes. "I hope to have a major role in planning, in setting future directions and taking the larger perspective, as well as help the new general-chairman understand his new assignment as deeply as he can."

The DMC and the government — two views

Joining in might be right, if...

YOSEF GOELL advises the DMC to make its entry into the government conditional on the Likud's acceptance of some of those domestic policy demands which formed the core of the original programme of the new party.

emphasizing the need for solutions to long-term domestic problems, even in the context of a seemingly insoluble foreign policy situation. This was coupled with a two-stage strategy. In the first months of the DMC's existence, Prof. Yadin spoke of aiming for 10-15 seats in the Knesset, which would be used as leverage for bringing about electoral reform. This in turn was to make possible a second stage push for higher political stakes.

Midway in the campaign, pre-election polls which spoke of a possible 25-30 seats went to the DMC's head. But the fact is that the DMC won just 15 seats and in a configuration which made it possible for the Likud to form a government without it.

IF THERE IS any validity to the continued existence of the DMC as a fresh political party, it lies specifically in a return to this two-stage strategy. A 15-man faction cannot expect to dictate to a government which has a narrow majority without it. It can realistically try to win concessions on one or two points which it considers central to its political existence.

In the present case, considering the DMC's electorate, it would seem reasonable for the DMC to make its entry into the coalition conditional on a Likud commitment to its concept of electoral reform, and on a reversal of some of the more egregious concessions on religious issues made to Agudat Yisrael.

It is not at all obvious that Mr. Begin would agree to such conditions. If he does not, then it should be a clear sign to the DMC that the Prime Minister will indeed persist in treating them in the government as the most junior of partners. That perception was what led Prof. Yadin, only a fortnight ago, to recommend calling off the negotiations with the Likud.

AS THE Democratic Movement for Change enters a crucial week of discussions on whether or not to join the Begin government, it would do well to keep in mind the example of the National Religious Party.

The NRP, as its younger activists would be the first to admit, was always bedevilled by the glaring gap between its claim that it represented the high principles of Orthodoxy and its record of selling out to the senior Mapai, or Labour, partner in coalition talks.

Coalition negotiations between Labour and the NRP always began on a high ideological note and over a period of weeks ended in low-grade haggling over Cabinet seats, deputy ministries, special budgetary subventions, kashrut inspectors to Argentina and positions on remote religious councils.

And the NRP's cheapened image resulted in its winning only about half the votes of the religious population. It also alienated a growing number of potential younger religious voters, and sowed the seeds of the revolt of the younger elements in the party that might yet lead to its rejuvenation.

What prevented the NRP from dwindling to a minuscule faction, however, was the fact that in addition to being a political party it was, in the standard Israeli pattern, an important conglomeration of economic, local and bureaucratic interests.

To return to the DMC, there are many cogent arguments that can be made for and against its joining the Begin government. What the party leadership should be intensely aware of, however, is the danger to the continued existence of the DMC which attaches to its joining on the cheap.

THE DMC differs from the NRP in two important respects. Its rank and file is, by and large at the same time much more idealistic and

sophisticated than the NRP's, and it cannot rely on the support of an interest group to keep it alive if the idealism of its members and potential voters is undermined.

The point is that the registered membership of 35,000, an impressive achievement for the incredibly short period in which the DMC was organized, can vanish in a twinkling.

Why belabour the point? Because of the unmistakable impression, conveyed by reports of Mr. Begin's latest concessions to Prof. Yadin, that what is being attempted is a repetition of the Labour Party's traditional negotiating tactics vis-à-vis the NRP.

According to these reports, the Prime Minister is offering the DMC a fourth seat in the Cabinet; assuring Prof. Yadin that he will be Acting Prime Minister during Mr. Begin's trips abroad; and giving the DMC the right to speak out, and possibly even to vote, against the government in which it will participate, on condition that this does not affect the government's majority.

There is a certain impression of *deja vu* about these carrots, whose equivalents were so often used by Labour to provide the final tug for the NRP (and the Independent Liberals). If the DMC decides to bite, it will be labelling itself an accidentally glorified ILP, and its sup-

porters would be fully justified in asking why they did not vote for the ILP in the first place.

The six weeks that have passed since the election would seem to indicate that there is little validity to the argument that the DMC should enter the government for the purpose of saving Mr. Begin from himself. The interplay of personalities in Mr. Begin's Cabinet is such that it is quite clear that the Prime Minister will dominate it completely on foreign policy matters.

In fact, the saving grace of the Begin Cabinet, even for the opponents of Mr. Begin's views, is that Israel finally has a government that is clear about its foreign policy aims.

The only imaginable way for the DMC to make a dent in this impressively monolithic policy would be to obtain a credible promise from the Liberals in the Cabinet that if it comes to the crunch they will make common cause with the DMC, and possibly one or two other Ministers, in order to be a moderating influence on the Prime Minister. There is at present absolutely no indication that such a commitment is in any way attainable.

THIS IS NOT to argue that the DMC should not join the government on any condition, only that it would be

courting political debilitation if it joined under any unwarranted illusion.

In the earlier round of coalition talks, the DMC negotiators appear to have adopted a dead-end strategy, by choosing to stake everything on the chance of reaching an agreement on the foreign policy issues. On some points — such as opposition to West Bank concessions in the absence of peace, or to the creation of an independent Palestine — the DMC and the Likud are in agreement (as is the majority of the Alignment). On other immediate issues, such as settlement in the West Bank outside the Allon Plan areas, the two parties are at loggerheads.

But the settlement issue should not necessarily be the one to keep the DMC out of the government. Mr. Begin's and Gush Emunim's plans for the immediate addition of Kadums in the West Bank will most probably be stopped by Mr. Carter. In the unlikely event that the American President does not cast a clear-cut veto on such symbolic actions, which in themselves will have little effect on Israel's real political and military situation, why should the DMC get all hot and bothered?

Perhaps the best unsolicited advice that can be given to the DMC is that it go back to square one.

The new party started off by

THE CLAIM is often made that rank and file opinion within the Democratic Movement for Change is overwhelmingly in favour of joining the government. This, of course, is a mere assertion, impressionistic at best, tendentious at worst. Interestingly, those who argue this way have not (as far as can be ascertained from the press) called for a referendum to discover what the majority of members actually think on this issue.

What would seem to be well established is that the great majority of the votes won by the DMC in the recent Knesset elections came from the centre and centre-left. It has been estimated that only two or three seats, at most, came from potential Likud voters, and that the rest were produced by the defection of voters from the Labour Alignment, the Independent Liberal Party and the Civil Rights Movement.

Is it possible that such a constituency is really eager to strengthen — almost unconditionally — a government headed by Menahem Begin and Ezer Weizman? The fact is that the DMC performed well in the Elstadrut elections after breaking off coalition talks.

The fate of the ILP, now almost wiped off the political map, shows what can befall a centre party which becomes identified with an unpopular coalition in which it exercises no real influence. The creditable performance of party members in secondary ministerial posts provides no safeguard against disaster.

Tourism became a major industry under Moshe Kol, but his party received no credit for it with the voters. The ILP was punished for its association with the Labour government — and for its failure to join the DMC and the CRM in a strong centre bloc. For a new centre party with left-centre support to enter a right

Joining in would be wrong

JONATHAN FRANKEL argues that by entering the Begin government the DMC would be selling its foreign policy com-

mitments for a minor role in a coalition which totally rejects the DMC philosophy.

wing-clerical coalition might well constitute an act of political suicide.

ANOTHER frequent argument states that a party committed to "change" will lose credibility if it does not join the government. Only with ministerial power in its grasp, it is said, can the party push through the reforms which it advocates.

But this, again, is a thesis which cuts both ways. Unless, for example, the party can force through its electoral reform more or less unchanged it will suffer a grievous loss of credibility. Given the known stand of the two religious parties, both coalition and preferred partners, the DMC's concept of electoral reform would seem to have little chance of becoming law in any but the most emasculated form.

Yet, it is also argued, the DMC could work within the coalition so as to moderate government positions, and together with the Liberals in the Likud it might even force through a modified foreign policy. Perhaps the Liberals and the DMC could even join up to form a powerful centre bloc, thus isolating Herut on the right?

This is certainly a possibility, but not, on the face of it, a very likely possibility. The Liberals have shown themselves in the past to be completely unwilling to break with Herut even on issues of crucial national in-

terest. In August 1970 — acting against their own judgment — they followed Menahem Begin out of the National Unity Government when the Likud leader refused to accept the U.S. cease-fire initiative with its mention of Security Council Resolution 242. In the recent Dayan affair the same tale of self-abnegation repeated itself.

Why should the Liberals risk their historic alliance now when it has finally proved its electoral effectiveness? And, again, why should we assume that the DMC will be the one to exert all the influence?

It is a known fact that there is a minority within the DMC leadership which is very close to the Likud on crucial foreign policy issues. Will these members necessarily remain loyal to DMC principles once they are in the government? Would they be ready to follow Yigael Yadin into the wilderness in the event of a crisis over the Geneva talks and territorial compromise?

DESPITE all the complex manoeuvring, there is only one real issue facing the DMC.

In its platform and in the election campaign the movement took a clear stand on foreign policy. It came out for a "democratic and Jewish" state; for a strategy based on the River Jordan as a security frontier; and against a third, a

Palestinian, state on the West Bank.

These formulae meant that the DMC accepted the logic (though not necessarily the details) of the Allon Plan. In the great debate which has divided Zionist thinking since 1967 (or even since 1937), the DMC openly sided with the Chaim Weizmann-David Ben-Gurion school of thought, against that of Jabotinsky and Begin. Their doctrines set the two schools wide apart.

One school believes that Israel should not willingly weigh itself down permanently with the burden of an additional Arab minority of close to one million. The other insists that what counts is the restoration of historical territory regardless of ethnic or any other utilitarian considerations.

One side views the continued pacification of a huge and hostile population as a cancer eating away at the body politic, gradually but relentlessly. The other sees in the "redemption" of these areas a life-giving force, a source of moral strength.

Here an attempt is made to separate the legitimate requirements of security and self-defence from territorial expansion for its own sake. There this demarcation line is deliberately blurred, and security borders are identified automatically with political frontiers.

Here there is room for diplomatic manoeuvre, for weighing and measuring choices, for firmness and moderation, for a dialogue with friend and foe. There, hands are tied, options closed.

THE ELECTORAL strategy of the DMC was devised so as to make possible entry into a coalition with the Alignment on a platform of domestic reform. It also left the door open to a coalition with the Likud on the assumption that the DMC would hold the parliamentary balance and thus could ensure a moderate line in foreign policy.

The election results closed both of these options. If the DMC now enters the government it will be joining a coalition led by Begin-Weizman-Dayan and fully committed to a Greater Israel policy. Such a government may eventually negotiate a territorial compromise on the West Bank, but this would be its last choice when all has failed, and American-Soviet pressure has become overwhelming.

In the meantime we are likely to witness a confrontation with Washington, a cut-down (if not a cut-off) of aid, and as a result a period of profound crisis. Alternatively there will be an attempt (perhaps successful) to trade off large areas in the Golan and Sinai in order to gain another year or two of quiet without reference to the West Bank.

And, throughout, the DMC will be bound by the coalition partnership to silence, and it may even be induced by the logic of the situation to defend policies diametrically opposed to its platform. The case for what is often called "sane Zionism" would have to be made by the truncated and discredited Alignment alone.

The opportunity to educate the public in the realities of our situation and in the nature of Zionism at its best would be lost.

THE DMC is now at a cross-roads. It can remain true to its principles, create an honest and bold opposition, support the government when it is right and attack it when it is wrong, thus setting an example of civic responsibility. An opposition of fifty-six can keep the government under constant pressure, forcing it to calculate its actions with care and to justify them in open debate.

In this role the DMC can consolidate itself and grow as the undisputed centre party, more democratic than Labour, saner than the Likud.

Or else the DMC can exchange its ideological commitment for a minor role in a government which totally rejects its philosophy. It would be a

Arab media push war, new input of arms

Post Mideast Affairs Editor

The Egyptian state-run radio yesterday said that the Arabs confronting Israel may soon face an outbreak of "either limited or total" armed action in the region. A commentator made the remark while speaking of the widening gap between the Arabs and Israel since Premier Menahem Begin's rise to power.

The radio commentary was broadcast shortly after President Anwar Sadat met with Egyptian newspaper, radio and TV editors. The news media in Egypt, and in other Arab countries, have been playing up the military option in an apparent attempt to influence the talks that President Carter is scheduled to conduct with Begin next month.

In Beirut, the daily "a-Safir" yesterday claimed that Sadat had recently paid a secret visit to Damascus for strategy coordination. The paper gave no details. It noted that the Syrian capital, which Jordan's King Hussein visited last week, has been a centre of intensive Arab consultations in the past few days.

"A-Safir" also claimed that a Soviet military delegation had visited Damascus secretly, adding that Syria has just received a new batch of modern Soviet missiles.

Russian weaponry was indeed reported to be flowing anew into Syria, as well as into Egypt where Foreign Minister Ismail Fahmy yesterday conferred with the Soviet ambassador. Fahmy also conferred with the Chinese ambassador whose government was said to have just dispatched the third publicized "gift" of military spare parts from Peking.

Inter, Foreign Affairs, Absorption and Industry, Commerce, and Tourism. The Mayor of Jerusalem is permanently invited to committee meetings.
Settlement Committee - (in cooperation with the World Zionist Organization) - Chairman: the Agriculture Minister. Members: the Ministers of Finance, Defence, Housing and Construction, Foreign Affairs, Industry, Commerce, and Tourism, and Education and Culture.
Wages Committee - Chairman: The Finance Minister. Members: the Ministers of Health, Education and Culture, and Industry, Commerce, and Tourism. The Civil Service Commissioner is permanently invited to committee

שכר לימוד בבי"ס תיכון יעלה בשיעור ניכר

משרד החינוך השתתף בתש"ו לום הנוסף המסתכם ב-2,500 לירות בממוצע לכל תלמיד. עוד נודע, כי בצמרת משרד החינוך התגבשה - לפני חודשי לופי השלטון - גטיה להעלות את שכר הלימוד בשנה הבאה ביותר מ-1000 לירות, אך נודעה תוצאות הבהירות לכנסת החליט שר החינוך לשעבר, אהרון ירליין, שלא להחליט, ולהשאיר את ההחלטה לשר הבא.

בימים האחרונים התקיימו מגעים בין נציגי השלטון הרמקומי (שלוחצים להעלות את

המרכזי (שמתנגד להעלאת שכר הלימוד), נציגי האוצר (שעדיין אינם יודעים אם יש באפשרותם לספוג את ההתייקרות) ושר החינוך והתרבות, זבולון המר (הלומד את הנושא).

להחלטה להעלות את שכר הלימוד בבתי הספר התיכונים (אם אכן תיפול החלטה כזו) לא יהיה קשר לשכר הלימוד באוניברסיטות. בנושא זה יושבת על המדוכה, ועדת הבין, שאמורה למסור את מסקנותיה עד סוף הקיץ.

הה, וכ-35 אחוז מהתלמידים פטורים להלוטין מתשלום שכר הלימוד בבית הספר התיכון. בתחילת השנה התחייב משרד החינוך לא להעלות במרוץ את שכר הלימודים את שכר הלימוד בתיכון, והוא עמד ב' התחייבותו זו. התברר כי עלות הלימודים העל יסודיים התיכונים קרה במשך השנה ב-50 אחוז (בעיקר עקב תוספות שכר ל' מורים והתייקרות הציוד) ו-

מאת עמוס לבב
העלאת ניכרת בשכר הלימוד בבתי הספר התיכונים צפויה בשנה הבאה. ה' נושא נמצא קתה על שול' הגו של שר החינוך והתרבות, זבולון המר, נודע כי ההכרעה תיפול בימים הקרובים.

כיום, שכר הלימוד המירבי בחינוך העליון הינו 4,833 ל"י בשנה, אך יש דרגות הנ-

העלאת ניכרת בשכר הלימוד בבתי הספר התיכונים צפויה בשנה הבאה. ה' נושא נמצא קתה על שול' הגו של שר החינוך והתרבות, זבולון המר, נודע כי ההכרעה תיפול בימים הקרובים.

כיום, שכר הלימוד המירבי בחינוך העליון הינו 4,833 ל"י בשנה, אך יש דרגות הנ-

36.6.77

Israel's hospital system defended — and explained

In spite of the flaws and faults of the country's medical system, it is easier for the ordinary Israeli to have access to good hospital services and medical care than it is for many Americans, says DR. ELI DAVIS.

THERE ARE a number of truths in Dr. Baruch Rosenberg's article titled "Sickness In Our Hospitals," (*The Jerusalem Post*, June 17). But the overall picture it gives of existing conditions in the major Israeli medical centres is false.

I will take his criticisms in the order he makes them. Dr. Rosenberg writes that he was called from the Emergency Room to escort a patient to the Cardiac Care Unit by a doctor who said, "I have never seen anyone stop breathing. I would not know what to do." Now, I prefer a student or a doctor who says he doesn't know to one who pretends that he does. An admission of ignorance is an essential stage in the learning process.

It is the policy in Israel to integrate Jewish immigrant doctors from all over the world into the local system. We did not establish the medical schools that educated them, but we do our best to give those who need it the appropriate retraining which is watched and supervised by the medical staff at the particular hospitals and by the Israel Medical Association. In the course of time most immigrants like most medical students, make good doctors. We regret that the Jewish doctors in the leading U.S. medical schools do not come to us in larger numbers.

In the medical centres I know, no badly trained doctors are left in charge of entire wards or of critically ill patients. It does not matter if a doctor cannot interpret an electrocardiogram or an X-ray, as long as there is someone at hand who can help him. No doctor knows everything in medicine, but he usually knows where to get the necessary help.

How does Dr. Rosenberg know which doctors are never found in the library? Some of the trainees he writes about get a salary or a stipend that is utterly inadequate, and have to find additional sources of income. No chief would give a satisfactory report on any physician who spends the minimum time possible at work. I can imagine various reasons for an intern leaving in the middle of morning rounds. Perhaps his baby or his wife is sick. But no intern who behaves like this without very good reason would be promoted or given responsibility.

However, if visitors think the worst of the Israeli doctor, he has only himself to blame for his image because he is too prone to use the strike weapon.

There are enough competent graduates from Israeli and other approved medical schools pressing to be accepted at the major medical centres to ensure good staff at the intern levels too. I doubt if there is a single hospital — let alone a major centre — in Israel that does not have well trained junior staff. Nevertheless, it is also true that in many places there are immigrant doctors who are being assessed and taught.

AS FOR the shortage of supplies, when Dr. Rosenberg writes of the unavailability of important drugs, he mentions the fact that he could not find nitroglycerin in paste form. I for one am not concerned that this is not yet available in Israel. Our Government is already too generous in spending limited foreign currency on some drugs whose efficacy is uncertain and whose cost is high. The American Food and Drug Administration is far stricter than we are in Israel, and as a result, although medicines of uncertain value have been kept out of the U.S., many important drugs — such as Co-trimoxazole (Septrin, Resprin) — were available to Israelis long before they were available to Americans.

However, I am sorry that the reagent needed to test for blood in a patient's stools was unavailable. Were alternate methods used? What about microscopic examination?

I am glad that in Dr. Rosenberg's medical centre, angiographies are not done too often, and that the chief radiologist frequently refuses to do one. I doubt if the main reason is the lack of film. American interns are accustomed to ordering tests in a wholesale, routine fashion, thus pushing up the cost of medical care and sometimes exposing the patient to unnecessary danger. I am afraid that this approach is not unknown here.

I am sorry that routine requests for X-rays take too long, but if the interns requested fewer X-rays and used greater judgment in ordering them, the X-ray department would

be less overwhelmed and more likely to respond sooner. In some medical centres, routine chest X-rays are required before admission, a procedure that saves time, pressure and trouble.

But I do agree that in U.S. hospitals the procedures for getting tests done quickly and smoothly are much more efficient than they are here. In this respect, we lag far behind the U.S. and other Western countries. Also, the time wasted between patients in the operating theatre is far shorter in the U.S. than it is here.

AS REGARDS consultations, most self-respecting consultants — anywhere — would give more attention to a doctor who approaches them personally about a patient's problems, than to someone who is content to send in a routine form. It should not take precious hours to track down a consultant, but sometimes this is unavoidable because of hospital pressures.

Dr. Rosenberg's criticism of the clerical and technical staff, on the other hand, is based on strong ground. We simply do not work as well in these fields as they do in the U.S., or Britain, or South Africa. There are reasons for this, but the facts are still sad.

It is true that we are a young country. Though we can make a Kfir, we can't keep the toilets at Ben-Gurion Airport clean. And we sometimes do not keep our wards clean, although we have enough staff. Only the other day I spoke to a cleaner about a dirty corner in one of the corridors. She is a good soul and generous and in any emergency will do anything to help the patients and the doctors. But where routine work is concerned, she won't exert herself. She said to me in all seriousness, "I have to save my strength for when I get home." Her salary is her right to behave like this.

Our technicians and clerks have intelligence and skill, but they also have tenure and a host of personal problems. They have to take a second job in order to make ends meet; they have lost sons or brothers in the wars, whole families were decimated in the Holocaust. They have an individualistic approach to life and work and it is difficult to move them. So problems do arise.

I HAVE MET a large number of doctors and medical students from abroad who want to return to Israel and would be only too happy to take jobs here if they could get them. Indeed, quite a number have returned and integrated successfully and done good work. Dr. Rosenberg seems to have met only the frustrated, the losers in the long battle. He certainly has a biased view of hospitals here.

I have had the privilege of conducting a personal study of American Teaching Hospitals. I looked for the best wherever I went. I wrote a glowing account of many things that we should emulate and incorporate here. I also saw some negative things. Hospitals are complex, have so many different departments, that in some section, somewhere, there must be snags and problems. The ones I found I did not criticize publicly.

In areas where U.S. medicine is excellent, it is the best in the world; but even the U.S. finds it difficult to maintain its standards. The British National Health Service is going bankrupt — Britain simply cannot afford it. One of the reasons for the very high cost of medical care, in many countries, is the slavish imitation of the American system, whereby numerous tests are demanded as a matter of routine.

Israeli doctors need to show the compassion and concern that characterize Jewish doctors abroad. Nurses and hospital staff must realize that they are there to serve the patients, not themselves. I am glad to say that the doctors of my medical centre upset the medical association with their lukewarm adherence to the recent strike.

We should learn from the Rosenbergs and from the hospitals which taught them. Yet, in spite of all the flaws and faults of the local system, it is easier for an ordinary Israeli to have access to good hospital services and medical care than it is for many Americans.

The author is Associate Professor of Medicine at the Hebrew University in Jerusalem. He was Director of the Hadassah Medical Organization, 1947-1951, and Head of Medical Out-patient Department C, 1951-1976.

Between Begin and Yadin

AS MR. BEGIN'S government enters its second week, the most important item on its domestic agenda is the Prime Minister's attempt to smooth the way for a belated inclusion of the Democratic Movement for Change in his coalition.

It is no secret that the earlier coalition talks between the Likud and the DMC spluttered to a halt as a result of a short-circuit between Mr. Begin and the politically inexperienced DMC negotiators. In the past seemingly insuperable deadlocks in coalition negotiations between the Labour Party, the NRP and other prospective partners were nearly always overcome by dragging out the negotiation process by many weeks in order to explore all possibilities of compromise.

As the talks between Mr. Begin and Prof. Yadin continue this week, it would seem at first glance that the DMC is in a weaker position than it was when it broke off the talks two weeks ago. The new party has been disappointed in the outcome of the Histadrut elections, and the frustrating prospect of sitting in the opposition is being driven home to many of its members.

This impression, however, would seem to be balanced by the Likud's heightened awareness of their need for the DMC in the government. Obviously, broadening the parliamentary base would make the government appear more durable both at home and abroad.

The problem of the DMC's inclusion in the coalition has been complicated by the need of both sides to save face. This could most likely be worked out by a suitable change in Mr. Begin's formulas on foreign policy issues, perhaps following his meeting with President Carter. On the other hand Mr. Begin would no doubt prefer to go to Washington with the DMC already in.

Mr. Begin's statements and emphasis on the issues of the Geneva talks and the territories have in the past week or so become sufficiently supple to renew the possibility of the formulation of a more flexible stand acceptable to the DMC. Yet there would still be the problem of satisfying the DMC on its role in the day-to-day making of foreign policy.

At one stage DMC wanted Mr. Begin to revoke his appointment of Mr. Dayan as foreign minister. Certainly this is not in the cards. Perhaps Mr. Begin will renew his offer to Prof. Yadin to be deputy prime minister and part of the Cabinet foreign policy team. There is also the possibility that a DMC leader would be appointed ambassador to Washington.

But the main overture to the DMC will most likely have to be made in the domestic field, and on the issue of electoral reform which Prof. Yadin originally emblazoned on his party's leading standard.

The DMC, which is vitally concerned with proving to its electorate that their votes were not wasted, might well enter the coalition on the basis of a commitment from Mr. Begin, similar to the one he gave Agudat Yisrael in connection with the question of Halachic conversion, that he will do all in his power to guarantee a Knesset majority for electoral reform as proposed by the DMC.

The DMC, the Liberals and Labour minus its four Mapam MKs have close to a majority for such a proposal. Mr. Begin's agreeing to join such an initiative, despite the expected opposition of the NRP, could be just enough to do the trick.

THE FIRST principle of a civilized society is that power is legitimate only when it is under contract. The election to the Ninth Knesset creates an authentic contractual relationship between the new government and the Israeli electorate. The first task is for all of us to recognize its legitimacy for as long as the contract lasts. World Jewry has no viable course except to follow suit.

But while the change of office is immaculate in constitutional terms, it is so drastic in every other sense that there is bound to be an initial shock reaction. This is not confined to Israel alone. Diaspora Jews had grown accustomed to certain faces and voices that expressed the common Jewish destiny. The intimacy became weaker in 1974, when the new incumbents in the major cabinet posts did not give their Jewish vocation the central place that it occupied in the time and thought of their predecessors.

This judgment can be authenticated in purely arithmetical terms; still more in the deeper sense of resonance and repercussion. No serious effort was made to convene World Jewry in its full variety either as a demonstration of power, or for sustained institutional consultation.

Since Israel cannot levy compulsory taxes on the Jewish Diaspora or exercise any coercive influence, its only power lies in the ability to galvanize Jewish energies by a coherent expression of common hopes. Without a special power of communication, the electricity simply does not flow.

But the relative alienation of the past three years was confined to methods and personalities alone. It did not touch the vital themes. We knew what we could rightly claim —

World Jewry's predicament

Jews abroad have no right to control Israel's operative decisions, says ABBA EBAN MK. But that does not mean they have no right to air their views as to what the 'Jewishness' of the State demands or implies.

and what we could realistically achieve. In general, Zionism has never abandoned the partition logic which it first adopted in 1938, and which it confirmed in the fullest contractual sense from 1948 onward. We have affirmed our own historic rights without denying the realities created by 13 centuries of solid Arab entrenchment.

The conclusion was plain: everything in Eretz Yisrael — territory, sovereignty, economic resources — had to be shared, not monopolized. There could be argument about the scope and nature of the sharing; not about the principle itself. Our declaration of independence says: "We hereby proclaim the establishment of the Jewish State, to be called— Israel." It was the last word that set Jewish heads in motion, but the essence of the declaration lies in the words "Jewish State."

AS THE YEARS go by it will be increasingly difficult for Israelis to come to terms with their Jewish vocation. When we say that a society is "Jewish" we make a statement not only about its demographic balance, but also about its moral quality and its relationship to the

Jewish legacy. The first question relates to its human texture. Can a state be Jewish if it is not saturated with Jewish memories, if its decisions are not dependent on its Jewish consensus, if the determinant balance is potentially in the hands of a large Arab voting bloc? Is a state Jewish if its inherent democracy is permanently impaired by different categories of citizenship?

Mr. Begin thinks that we should be rigorous about calling the territories Judea and Samaria. I am quite at ease with this; but does the excellent nomenclature make the inhabitants of Hebron "Judeans," or the inhabitants of Nablus "Samaritans?" They look and sound pretty Arab to me. The central question for Israelis is whether we acknowledge or ignore the intense Arabism that characterizes a large part of the land between the river and the sea.

All this was established doctrine for Jews across the world until a few weeks ago. The question is whether they now wish to make themselves inconsistent by suddenly ceasing to defend the principle of territorial compromise that they were so assiduously praising so recently. Diaspora Jews have not held an election in which they decided to change their consensus.

It is even questionable whether there is a Knesset majority in Israel for abandoning the readiness to share sovereignty and territory west of the Jordan in a peace agreement. The four members of Agudat Israel have never been fanatical on this point. And it was Mr. Dayan who helped draft the Cabinet's decision in July 1970, in favour of "Negotiations with Egypt or Jordan (italics mine— A.E.) ... on the basis of withdrawal from territories occupied in the hostilities of 1967 to secure and recognized boundaries to be agreed upon in negotiation."

The Likud platform totally rules out any sharing of sovereignty between the Jordan and the Mediterranean; but it is by no means clear that the Jewish consensus must automatically make this tangential switch. Jews outside Israel have no right to control our operative decisions; but do we have the right to control their view of what the "Jewishness" of our State demands or implies? Does Israeli sovereignty carry over from the domain of political decision into the realm of ideological freedom? In the world of ideas, would it not be our common interest to see the Jews of the Diaspora as partners rather than satellites?

THE PREDICAMENT is even more acute in the matter of religion. History can be regretted, but it cannot usefully be argued with. Whether Jewish Orthodoxy likes it or not, the dominant theme in Jewish religious history today is pluralism, not uniformity. The tradition of schism and diversity goes deeper in our history than our rabbinical establishment would like to admit. Judaism has never tolerated the pontifical idea, and a "Council of Sages" is too close to the notion of a College of Cardinals for me to absorb it without discomfort; especially when its enactments go beyond Halachic interpretation and deal with such secularities as whether or not to accept portfolios or deputy ministries. All honour and affection to the venerability and learning of the sages, but their participation in coalition-making should send a tremor into many Jewish hearts.

The trend towards pluralism in Jewish religious expression does not belong to the Diaspora alone. The rise of Conservative and Reform Judaism abroad is accompanied by a ferment amongst Israeli youth seeking to retain the truths of prophetic Judaism without an essentially East

European interpretation of its forms and symbols. If the coalition agreement means that certification of conversion by Conservative rabbis is not to be recognized, even when it accords with Halacha, then this is a political decision, born out of a power struggle, and it has no spiritual authority at all. In fact, when I saw the televised reports of the negotiations between the Likud and the religious parties, I confess that the word "spiritual" was not the adjective that came spontaneously to my mind. In any case, the coalition contract on religious issues was made without the participation of Diaspora Jewry, which is therefore not committed to its endorsement. Religious pluralism is a part of the Jewish reality, and it has come to stay. Nothing could be more disastrous to Israel's spiritual future than to polarize the options between the established Orthodoxy and total secularism.

THE QUESTION of Israel's Jewish character and composition and the problem of religious pluralism within the context of Jewish faith are legitimate matters for world Jewish preoccupation. It is unfortunate that the first intervention of a Jewish

leader from abroad was focused instead on the question whether Mr. Dayan's inclusion in the Likud Cabinet is a matter for satisfaction, and whether the Democratic Movement for Change should join the coalition or not.

With full respect, these are essentially Israeli matters, and they are held in sharp controversy in our midst. The first of these events has no precedent in the history of the Cabinet system from the aesthetic or hygienic standpoint. Even those of us who are at ease with the end achieved are entitled to be worried by the means employed. It is not unusual for a citizen to sit in one restaurant and to feel a sudden impulse to move to another, but he usually has the grace to refrain, from taking the chair and table with him as he goes.

Whether the DMC should enter an association with policies and conditions against which it has vigorously fought is, similarly, a question for domestic decision. The issues on which Diaspora Jews should join their thinking to ours are those that belong to our Jewish universality.

Beyond this, Jews everywhere are entitled to their disappointment with the level and quality of our political struggle. It is hard to conceive a more squalid or vindictive anthology than the collection of newspaper advertisements that degraded the Hebrew press during what should have been a mature democratic dialogue. Surely the "Jewishness" of a society has something to do with the level and quality of its public discourse. Rarely did the dialogue rise above grossness and triviality. Every Israeli election will be an hour of torment to the Jewish world, whereas it should be a source of pride.

Former Absorption Minister Shlomo Rosen drinks a toast as his successor, David Levi, looks on at change-over ceremonies in Jerusalem yesterday. (K. Weiss)

Levi insists on state handling aliya

By JUDY SIEGEL
Jerusalem Post Reporter

Absorption Minister David Levi asserted yesterday that aliya and immigrant absorption must be the state's responsibility. His position thus places him in direct confrontation with his Likud colleague, Jewish Agency treasurer Arye Dulzin, who has insisted that an aliya and absorption authority must be controlled by the Agency.

The 40-year-old new minister, who lost in his bid to become Histadrut secretary-general on Tuesday, appeared at ministry headquarters in Jerusalem to take up his duties from Shlomo Rosen.

"There will be a thorough discussion of the topic in the cabinet," Levi said, when pressed by reporters about the future of the ministry. Levi denied a claim by Dulzin in yesterday's "Davar" that Prime Minister

Menahem Begin had told Levi his appointment would be temporary, until Dulzin is elected Zionist Executive chairman in February.

Dulzin has long supported the implementation of the Horev Report, which recommended that both the Absorption Ministry and Agency's aliya department be abolished and replaced by a "supreme authority" under the aegis of the Jewish Agency.

Levi said that he had not yet discussed the matter with Dulzin and did not know his position.

The deep-voiced minister, a father of 10 who came on aliya from Morocco 20 years ago, said that absorption

is a challenge of national importance, just as is helping immigrants who arrived in the early years of the State and remain disadvantaged.

Levi asked director-general Menahem Sherman, who was among the founders of the ministry, to continue in his opposition.

Outgoing Minister Rosen, 72, claimed that the office had proved its worth and deserved to continue. "We removed the slightest trace of politicization and *protektzia* in dealing with immigrants," he said. Over 320,000 had come since the ministry was established eight years ago. They were largely from the West and college-trained, and the ministry was therefore forced to change the approach used for earlier olim who came from distressed countries, Rosen noted.

23.6.77

Begin envoy seeks to assure Reform on 'Who's a Jew'

By **MALKA RABINOWITZ**
Jerusalem Post Correspondent

NEW YORK. — America's Reform Jews have been assured by an emissary of the prime minister that Menahem Begin's undertaking on the "Who's a Jew" issue was made to Agudat Yisrael on a "personal" basis and "does not bind the Likud party."

Addressing a conference of Reform rabbis at Grossinger's upstate resort on Tuesday, Shmuel Katz said Begin had pledged only "to do his best" to have legislation passed to amend the Law of Return as demanded by Aguda. (They want conversions to Judaism recognized only if they were performed "by Halacha.")

"That does not necessarily mean it will be passed," said Katz. He continued: "I'm speaking pragmatically. I don't believe there is a majority to support such legislation."

Katz said he personally supported "religious plurality" in Israel and would use any influence he had in that direction.

It would be "proper, not improper," for interested American Jews to write to Israeli Knesset members and seek to persuade them to oppose the "Who's a Jew" legislation, said Katz.

Defensively, Katz said: "We had

to come to this agreement (with Aguda) because we simply had to have a government quickly."

Whatever Katz's assurances, Reform Jewry has apparently decided to act independently in making its influence felt on the Israeli scene. Ending its longstanding aloofness from Zionist politics, the movement has taken steps to seek full membership in the World Zionist Organization.

Endorsement for the move was expected last night at the convention of the Central Conference of American Rabbis (CCAR), although the extent of the opposition by those in favour of the more classical Reform Dispura commitment was being watched.

A name for the movement has already been chosen; it is "Arza," an acronym for Association of Reform Zionists of America, a name carrying the additional Hebrew meaning "to the land."

If "Arza" achieves a hoped-for membership of 100,000 — representing about one-fifth of Reform's claimed adult constituency — it could theoretically claim at least an equal voice with such organizations as Mizrachi and the Zionist Organization of America in the policy-making forums and budget-allocation decisions of the WZO.

Likud gov't will stand by its economic plans

By JOSHUA BRILLIANT
Post Political Reporter

TEL AVIV. — The Likud will not allow an Alignment-controlled Histadrut to deter it from carrying out its economic reforms, but it may tread more carefully now. It appeared yesterday from interviews with Likud officials.

A key Likud Knesset member said the results of the election might force the government to implement its economic plans more slowly and spend more time laying the groundwork and convincing the public of the need for the reforms. But, he added, "I do not think we'll have to change our concepts significantly." The Likud reforms include the cancellation of subsidies, an increase in Value Added Tax and compulsory arbitration in labour disputes.

There was speculation that the election results would prompt the Likud and the Democratic Movement for Change to try again to get the DMC into the coalition. This would add to the coalition's strength in fighting an Alignment-controlled Histadrut. The DMC stand on economic policy is close to the Likud's.

Finance Minister Simha Ehrlich indicated he believed the government would win in any confrontation that developed with the Histadrut. "The law is above everything," he said, hinting that the government still had the strength to pass its legislation despite Alignment opposition.

Prime Minister Menahem Begin told a television interviewer last night he hoped a confrontation would not develop between the government and the Histadrut. Rather, he said, he hoped for fruitful cooperation leading to the signing of a tripartite covenant among both groups and the private employers.

Noting that Histadrut Secretary-General Yeruham Meshel himself had said he had no intention of creating a confrontation, Begin said his finance minister would consult with all forces in the economy. But he noted that the decisions would rest with the government.

The prime minister acknowledged the Alignment's success in retaining its majority, but he also said the Likud's 7.8 per cent increase was an impressive achievement. "Every third Histadrut member supports the Likud," Begin said.

Alignment leaders, meanwhile, denied they would use the labour

federation as a tool against the government.

But the Alignment was expected to stand firm on its demands. The labour federation's spokesman, Shmuel Soler, said yesterday the Histadrut would present the government with a proposed social contract similar to the one presented to the previous government. But since Ehrlich calls for controlled unemployment, "we will stress we're for full employment," he said.

However, a Mapam member of the Histadrut central committee said yesterday that Mapam was opposed to signing any social contract with "a government we oppose." The Mapam member, Naftali Ben-Moshe, said he was only prepared to sign short-term agreements on specific issues.

Mapam's opinions carry special weight in the Histadrut since Labour needs the Mapam votes to retain its absolute majority. Mapam has often called the tune in the Histadrut in the past, and expects to do so in the future as well. And Labour leaders may be receptive to Mapam's demands because they believe they won Tuesday's elections on "ideological issues."

Ben-Moshe said he "definitely" envisaged countryside strikes if the government tried to cancel subsidies, increase VAT to 20 or 25 per cent, or impose compulsory arbitration.

A Likud source said a wave of strikes would push the DMC closer to the new government. Noting the similarities in the DMC and Likud views on social and economic issues, he said, "The DMC will join us faster than they think. It's going to act like a boomerang because we'll have quite a massive majority in the Knesset. We'll be able to do things they won't particularly like."

DMC leader Yigael Yadin agreed yesterday that the Likud may try to approach his movement anew to extend its Knesset coalition base. "It makes sense to me," he said.

It was not yet clear how the Histadrut elections would affect Likud and Alignment internal affairs.

Ehrlich yesterday described as "nonsense" claims by David Levi, the Likud candidate for Histadrut secretary-general, that his statements on controlled unemployment had sent voters to the Alignment's ranks.

The finance minister said he had expected Meshel to win the elections and anyone who thought the Likud could win power in the Histadrut "showed naivete."

22.6.77

THE FUTURE OF FREEDOM OF EXPRESSION—TWO VIEWS

The free artist as the enemy

Those who believe in cultural freedom should hold on until what he terms the present wave of obscurantism will have passed over the country, says MENDEL KOHANSKY.

IN A RECENT interview in "Ha'aretz," Geulah Cohen MK who is evidently slated to play an important part in shaping the new administration's cultural policy, came out with a statement meant to allay the fears that the Begin regime would clamp down on plays and movies and books and television programmes which do not toe the line. "We will not practise censorship," she said. "I am against banning anything. To me banning is the most horrible thing in the world."

However, while she abhors censorship, no one need expect her to advocate the subsidizing of plays which are in her opinion subversive, defeatist, attacking the sacred values of our society. Citing as an example "The Queen of the Bathroom," a satirical review by Hanoch Levin which scandalized the country seven years ago, she said, in the same interview, that anyone who wants this kind of theatre can have it, but not with government subsidies.

"The Queen of the Bathroom" was shown by the Cameri Theatre of Tel Aviv, a theatre jointly subsidized by the Ministry of Education and Culture and the Municipality of Tel Aviv. Take away those subsidies and the theatre collapses, because in our Israeli reality only the cheapest kind of commercial theatre can exist on the box office take; all others have to be subsidized.

Thus, if Miss Cohen has her way, and it appears that she will, things will radically change. From now

should the Cameri, or any other of the subsidized theatres which form our theatrical establishment, want to present a show which, in the eyes of those holding the public purse strings, will not serve national aims, the subsidy will be withheld, and the theatre will have to close. No need for censorship — an ugly word in Geulah Cohen's vocabulary.

I AM THINKING of the Hebrew plays, the good ones and almost good ones, I have seen in the past ten years or so, the plays by Hanoch Levin, Nissim Aloni, Yehoshua Sobol, Yaacov Shabtai. They all contained, in huge or moderate doses, elements that Miss Cohen would consider objectionable.

Would she approve of Yaacov Shabtai's "A Crown in the Head" in which the hallowed hero of tradition, King David, is shown as a foolish old man chasing away his ministers so that he could hop into bed to warm his old bones against the luscious body of Avishag? And what would she say to Yehoshua Sobol's "Joker" in which a group of reservists holed up in a bunker during the Yom Kippur

War while away their time obscenely cursing the war?

There were protests, in the past, against such plays. The Haifa Theatre, which shows more original plays than the other repertory theatres, has been frequently the object of attacks by religious and Likud members of the City Council. But the company stood its ground and went on showing plays which they chose according to their own lights. Now, however, we are faced with a new reality as spelled out by Geulah Cohen, and her Knesset colleague, the novelist and sometime playwright, Moshe Shamir.

Immediately after the elections the new MK came out in "Ma'ariv" where, speaking with great authority, he predicted an end to "destructive permissiveness," to "desertion and treason against the nation and the state," to a leftist dominated culture based on "the filth of sewers" which has until now prevailed here.

As an example of the latter he mentioned the play "Equus" with its scene of double nudity. He also darkly hinted that the critics who

promote this sort of culture are directed by some hidden hand.

HOW DREARILY familiar it all sounds! It has been said so many times, over so many centuries, in so many tongues, most recently in German and in Russian. It is the language of obscurantism and totalitarianism which always champions "sound" moral and national values as the springboard for attacks on "decadent art," or on "bourgeois formalism." It is the eternal enmity against the free artist, be he Aristophanes who exposed the stupidity and venality of Athens' leaders during the Peloponnesian War, or those young people who were responsible for the suspended — or shall I now say defunct — television programme "Nikui Rosh" ("Cleaning the Head") where they poked fun, with admirable impartiality, at the absurd compositeness of the Leader of the Opposition and the cold-fish personality of the Prime Minister.

In the eyes of Geulah Cohen "they gave offence to the most basic values of our life, and deliberately promote anti-religious and defeatist

opinions." And Zevulun Hammer, now Minister of Education and Culture, spoke in an interview in the same issue of "Ha'aretz" about the radical changes he was going to introduce in television programming, totally ignoring the fact that — at least under the law — TV is controlled by an Independent Broadcasting Authority.

In this imperfect world of ours public life has always contained its dose of cant, of hypocrisy, of venality and stupidity. This country has not been free of it — the recent election campaign has shown it in all its nakedness — and the only safety valve we have, the only means to prevent us from blowing up in anger and frustration or from becoming docile creatures who believe in everything political leaders tell us, is what the artist has to offer. It is his blessed traditional role in society, be he the author of a trifling television satire, or George Bernard Shaw. Silence him, and you make much of reality insufferable.

As a Likud representative on the Broadcasting Authority's board of directors said after the elections in a phrase which has since become famous, the people in television "will now have to get used to a new style." This means that those of us who believe that people cannot live without cultural freedom better be prepared to dig in, to resist, to hold on, until the present wave of obscurantism washes over.

The author is the Post's regular theatre critic.

DURING THE election campaign and in the immediate aftermath of the elections, all the parties made foolish statements about themselves and each other. Among these were Menahem Begin's and Yehuda Ben-Meir's campaign statements blaming the florescence of the narcotics culture here on Labour, because it had taken Jewish content and values out of education. Another was the sinister-sounding post-election statement by a Likud member of the Broadcasting Authority's board of directors, Dr. Eli Tavin, that the media people "will now have to get used to a new style."

Statements of this sort evoke unpleasant associations of both the red and the black varieties, and some people have seized on them to raise a spectre of an Israel run by skullcapped storm-troopers. Others have been speaking in less demonological terms about what may befall us under a religious-nationalist regime, but even they continue to wail about the impending politicization of our educational and cultural life and the curtailment of our freedom of expression. Demonologists and moderates alike have created an atmosphere in which any attempt to make changes in our educational system and communications media will be regarded as an act of clerical fascism.

Let's see. An acquaintance who defines himself as an atheist has children in various stages of schooling at general state schools. He is perplexed: An older child had no idea when the Second Temple was destroyed or what that event meant in our people's history. "What do they teach them in the schools?" he wants me to tell him.

A younger child of his attends kindergarten. Almost invariably, parents' meetings, parties, etc., are

The responsibility to think

Freedom of expression is indispensable, but freedom carries the responsibility to think first, argues MOSHE KOHN.

held late Friday afternoon. Though an atheist, he observes certain traditional Sabbath Eve and other ceremonies in his home — "as a mark of identification," he says, "with the generations of my ancestors and all the generations of Jews who observed these things religiously and so kept the spark of Jewishness alive and enabled me to have the privilege of living in the sovereign Jewish State."

And the late-Friday events at his child's kindergarten interfere with his family's Sabbath Eve observance. What is more, "We're about the only family in that kindergarten that lights candles and says the Kiddush on Friday evening."

Is he really, without realizing it, a crypto-clerical-fascist?

A YOUNG PRODUCT of Hashomer Hatza'ir kibbutz education, who still defines himself as a secularist though he no longer subscribes to Hashomer Hatza'ir's socio-political views, remarked indignantly: "When we studied Biblical values, we were always told: 'Very nice, but not really original: Moses, if such a person existed, copied it all from Hammurabi' — and things like that."

Another crypto-clerical-fascist? There are few things in the Bible which even the classical "Orthodox" commentators claim were "originally" Jewish. What makes the Jewish way of life and worldview — as outlined in the classical

sources — uniquely Jewish is not that we "invented" it all, but that we blended it all into the special system it is, giving its components meanings they never had in Hammurabi's or any other system.

Is the crucial point about Jewish values whether or not we invented them all? Is it clerical fascism to wish to give all our children an appreciation of the Jewish sources and the Jewish way of life as we have evolved them over the ages, and to teach them to read these sources? Precisely that is being done in a growing number of secularist circles, including Hashomer Hatza'ir kibbutzim. Are these crypto-clerical-fascists?

Of course, just as our "secularist" children should be taught that the world includes a uniquely Jewish component, so our "Orthodox" children should be taught that the Jewish component is not the only one.

AS TO THE alleged threat to freedom of expression — one need not be a clerical fascist to believe that the content and quality of our television and radio programmes could stand a great deal of improvement.

Not only the people of Gush Emunim, the Likud or even of the Labour establishment found that television's "Nikui Rosh" programme was frequently in questionable taste — not witty, and rather one-sided in its choice of subjects for satirical attack.

Not only "clerical fascists" are offended by Yaron London's fatuous smile and supercilious manner as he strips his "Behind the Headlines" subjects, dead or alive. Even libertarians and universalists may wonder whether all that remained for our state-owned monopolistic television to reveal to us about our people's past was Amos Elon's discovery, drawn out of him by London, that Theodor Herzl was a syphilitic.

One need not be a clerical fascist to be offended by how Judaism, the Jewish people and Zionism are on the whole not considered by the media as an integral part of our scene, and by the fact that

programmes dealing with them are for the most part consigned to regular ghetto slots of their own with solemn titles. Just as one need not be a Yiddishkeit-hater to find most of these programmes tasteless, colourless, vapid, word-bound kitsch.

One need not be a Judean Hill-billy to wonder why the bulk of our television fare consists of British class dramas, silly American gun-chase skits, and Continental honky-tonk revues. Yitzhak Livni, Director-General of the Broadcasting Authority, himself complained about what he called the Americanization and Anglicization of our television when he recently asked the Knesset Education and Culture Committee either to give the television a larger budget or to permit it to raise its own funds by selling advertising time.

Only if it has this extra money, Livni said, will Israel TV be able to ward off the danger inherent in the fact that "the common denominator of more than 1.5 million Israelis every evening is the British and American lifestyle rather than Israel's lifestyle, her problems, her past, and her present."

ON THE OTHER hand, one may ask Livni and his colleagues in what way the money they are investing in such "original" Israeli programmes as "Behind the Headlines" (now to be broadcast three times a week instead of one), "Multivision" (a new "original" to be produced by David Avidan, a pioneer of Israeli blue-cinema and space-poetry), and "Heritage" (the weekly Tuesday night half-hour of "religious" pap and prattle) is helping to fend off that danger.

Or take a genuine original to be shown next season. I refer to the scheduled dramatization of S. Yizhar's novella, "Hirbet Hiz'eh." This is one of a number of War of Liberation short stories and novels by Yizhar in which he proved to be a pioneer — certainly in contemporary Israeli literature — in the creation of anti-hero protagonists. These are mostly Jewish young men who torture themselves over the usual

things that war compels them and their fellows to do and over other things that some of them willfully and unnecessarily perpetrate.

Thus, if the creation and perpetuation of the Arab refugee problem was the doing of the Arabs themselves, as a number of Arab leaders have testified, there were instances of premeditated and usually totally unwarranted cruelty perpetrated by Jewish soldiers. One such incident is treated in "Hirbet Hiz'eh." However, the nature of the moral agonizing of the protagonists of so many of Yizhar's stories — especially of "Hirbet Hiz'eh" — makes these instances appear as typical Jewish behaviour in the War of Liberation.

If there is any one person who may be said to be the spiritual father of the generations of self-doubters that have grown up here since 1948, and especially since 1967, that person is S. Yizhar.

SELF-DOUBT is a marvellous thing; one of the things that the Midrash says God created before He began creating the material world. Without it, probably, no authentic social or artistic creation can take place, certainly no moral life or social progress.

But this is only the case when doubting starts from premises, and strives for objectives, beyond mere doubting itself. Among many of our young people, however, doubt has become an end in itself. Taking their lead from Yizhar's anti-heroes and those of such of his epigones as Amos Oz, Avraham B. Yehoshua and Dahn Ben-Amotz. Many of these self-doubters question the morality of everything we have done in this land in the last hundred years and the justification of our very presence here; some of them even doubt the moral and pragmatic validity of Jewish existence altogether.

This suicidal despair rose to new heights after the Yom Kippur War, and has continued to rise since the May 17 elections. And now, at the height of this despair — at a time when an increasing number of governments and individuals, including many Jews, accepting the Arab definition of Judaism and Zionism and the Arab revision of the history of this land, because it is a revision written in oil, which requires no documentation — Israel Television schedules "Hirbet Hiz'eh."

Freedom of expression — by all means! But that freedom carries with it a responsibility to think first.

"הצד הפסיכולוגי" של פיצוץ המור"מ

מאת יוסף חריף

אם נכונה הערכתו של ח"כ מאיר עמית, מראשי ד"ש, כי בניית "מצאית נוס" חמות" בניסוח קווי-היסוד של הממשלה החדשה לא היתה עני קר במור"מ עם הליכוד ומצד שני הוא דובר כמעט בבוז על ענין "כס" אונת ותיקים" כי אז אין להבין מדוע בעצם נכשל המשאומתן בין שתי המפלגות לשיתוף של ד"ש בקואליציה.

נשמעו ועוד יישמעו סיבות שונות לכשלון השיחות הללו ובכל אחת מהן תהיה מן הסתם, יותר משמינית של אמת, אף כי כל צד יבטלה כעפר אריק ד"ש תשען, כי הלכה לקראת הליכוד בכך שהגמישה את נוסחאותיה עד קצה גבול היכולת בענין ה"פשרה" ובענין ההתחייבות בשטחים והליכוד ישען כנגד תוצעתו של ד"ש, כי מלכתחילה הגוימה בדרישותיה הייבבת היתה להבין, כי אין היא יכולה להכתיב קווי יסוד למרכיב הממשלה, אבל פללת הכל לא בטי עונים אלה טמון, כנראה, טוד הכשלון של נסיון ההידברות בין ד"ש לליכוד. נדמה כי בלא למעט במשקלם של הדברלי-ההשקפות האמיתיים, ההסבר לכשלון הוא פסיכולוגי בעיקרו: רגישותו המיוחדת של כל צד כלפי וולתו לא היתה מקום לעבודה משותפת. לעתים הגיעה הרגישות, לרוב מצד ד"ש, עד כדי קיצוניות בלתי סבירה. לא רוצים בנז"ל — חורו ועטנו כל ראשי ד"ש, שעה שדווחו למועצה תנ"ר עתם על מהלך המשאומתן, הליכוד לא נזכרו כלל לתפנו בממשלה, כי נוח לו באומריהן מן הסוג של המפד"ל ו-אנודת-ישראל, לא אשר אהנו, ראשי ד"ש, מגלים עצמאות — פיתח תיאוריה אחד הכוללים שבין ראשי ד"ש להסברת כשלון השיחות, אבל כשאתה מבקש לדעת מה ההוכחה שכלל לא רצו בד"ש — אתה נדהם לשמוע הסברים שלא ייאמרו למשמעם: צריך היית לראות באזהר, חוסר ענין" דובר בגין עם ד"ש בשלב המכריע...

הצצה בשעון כאקט של זלוול...

חוסר ענין" ?
— כן, כשכא לדבר אתו על התיקים, שיש בדעתו להציע לד"ש, השיב בגין: סגן-ראש הממשלה... עוד תיקים, שאינני זוכר כרגע... ואחר-כך, בהמשך השיחות, הפתח בגין על השעון...

רצה לומר, בגין גילה, כביכול, קוצר רוח וכל המשאומתן היה לטורח עליו, עד כי רצה שהשעון כבר תיגמר איך שהוא ושלת את מבטו המיתלים במהוגי השעון.

אפשר עוד להבין, שמאיר עמית פירש את שאלתו של בגין על תוכן המודעות של ד"ש במערכת-הבחירות להסתדרות הנה נרגו במידה מעטה או רבה, ועמית אהו רגיל שידברו אליו ככה" אבל פרש הצצה בשעון כזלוול וחוסר-ענין בנחמנותה של ד"ש בקואליציה — זה כבר מוגזם במקצת, אלא אם כן אתה מקבל שהסגור לכשלון הוא בתחום פסיכולוגי, ואז טוב דבר אינו מוגזם.

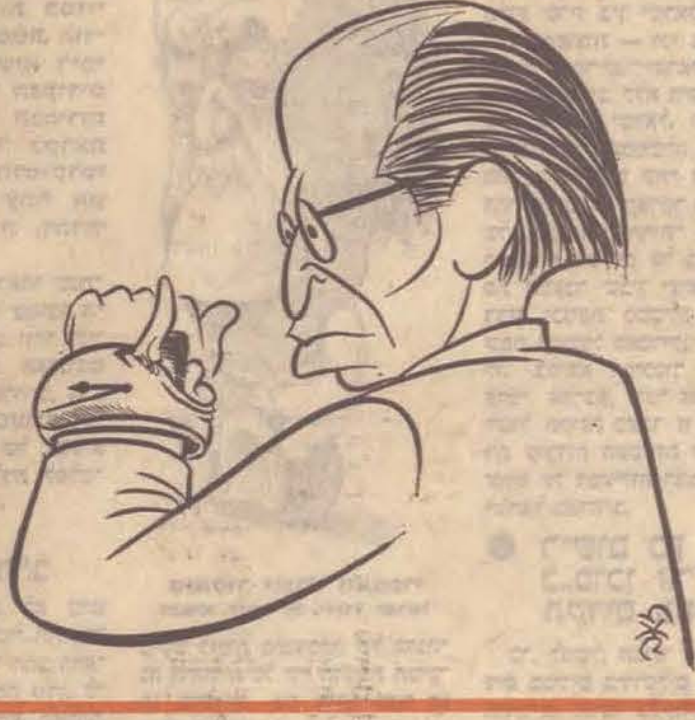
הן יכול אדם להציק בשעונו בתנועה בלתי רצונית, יכול אדם להעפף מבט בשעון משום שהוא צריך בשעות קבועות ליטול תרופה, או משום שצפנה לו גנישה נוספת, אבל לפרש הצצה כזו ככונה, אין זאת אלא עדות לחוסר אמון, שממילא עשוי להבהיר כמה מן הסתמיות בכל המשאומתן המשוני, שהתנהל בין ד"ש לליכוד ונכתיים עם שנסתיים.

"אדבוקטורה וולה"

החדשנות היתה גם מן הצד השני — היגן, מצד הליכוד כלפי ד"ש: כשהגישו הנרשאים ונותנים מצד ד"ש את המסמך שלהם בדבר נוסח קווי-היסוד, שבו נכ"ל ללא ההצעה על עקרון, הפשרה הסרי טוריאלית, ביקש, כנודר, מר בגין להפיק סיק את הישיבה, על מנת שיהא בידו סיפק לעיני במסמך ד"ש ביסודיות. תגובתו הן לאחר עיון ראשון — כך מספרים לנו — היתה, כי זן, אדבוקטורה זר"ל: כוננת הדברים יכולה להיות פשוט זו: כל הנוסחאות הללו בענין הפשרה הטוריאלית וההתחייבות בשטחים אינן אלא התחייבות משפטית, כדרך שמספיקים גים מסויימים כותבים דבר אחר, כשבוני בתם האמיתית אינה חופפת בהכרח את הכתוב. מכל מקום, הלאו החקיקה של מר בגין לנטוש על ד"ש עם שהת, לגופו, הרי יש לטער, כי החשדות בבבלי-המחבר ה, אנונימי" השפיעה, כנראה, על צורת התגובה.

פרופ' יגאל ידן טוען, כי מלכתחילה נעלמה האשיות/ בעקבות התלטות של מר בגין למנות את ח"כ משה ידן לשרי החוק, בלא שגאמר לד"ש דבר על כך (פרופ' ידן אינו מסתיר, כי קיומה לקבל את חוק החוק לד"ש, על מנת, למתן את המדיניות, שיהיו שותפים לה בגין,

- * רגישות יתרה מצד ד"ש והליכוד כאחד היו בעוכרי השיחות
- * עדותו של אתרטון בוועדת החוק של הסנט על החלטה 242 ועמדתו של בגין
- * ידן קבל שמור בגין, עור, אריק ודיין — אין לו צ'אנס"

עור וייצמן, אריק שרון ואחרים). אין שהרא התגברנו על פרשת דיין" — הוא מוסיף —, אחריו שאמרו לנו, כי הכל פתוח והנה נתברר, כי הכל נסגר — בעוד שהמור"מ מתנהל אתו, עם ד"ש, על עקרונות, חולקו באותה עת כמעט כל התיקים... ד"ש תבעה לעצמה, השפעה, כמו שהם קראו לכך. כלומר, אילו נתנו להם את תיק החוק ואת תיק החינוך ואת תיק המסחר והתעשייה — זה היה מספק אוד תם, כי בצעם התחייבו לנהל מדיניות מאוזנת בתחום המדיניות; לשפר את החברה הישראלית, וזאת ניתן לעשות באמצעות החינוך ולסייע בריפויים של תחלואי המשק והכלכלה — זאת זאת אפשר לעשות דרך המסחר והתעשייה, מתוך, הבנה" לשמירת תיק האוצר בידו הסיעה הראשית — הליכוד.

על תיקים ועל יחס

על צד האמת, אין להבין מדוע יש פתיחות ערך בתפקיד סגן-ראש הממשלה, שהועד לפרופ' ידן, שבאישיותו יכול בלא ספק להטביע חותם על הקבינט, אפילו מול, אקטיוויסטים" מן הסוג שהוא מנה אותם בשמותיהם, ומדוע תיק הרווחת, שאמור היה לכלול סעד ובריאות ועבודה, ואולי עוד משהו, כפי שאמרו בליכוד, אינו נחשב לתיק מרכזי, שיש בו כדי לשפר את איכות החברה?

נכון שבתחילה אמר ראש הממשלה המיועד, כי הוא משאיר לד"ש כמה מן ה"תיקים הפנויים", יוסף על סגנות ראש הממשלה, ורק אחרי, "הצעים" נעתר לפי רט את התיקים האמורים לד"ש, אבל אפילו כך הדבר, אין מקום להיפגע ואין להסיק בשל כך כי, "אין רוצים בנז"ל. זה בסך-הכל מור"מ פוליטי ולא איזו מסוי בה, שבה משתדלים לכבד את הקרואים אליה באותן מנות.

יכול היה פרופ' אמנון רובינשטיין לני סוד ולהוכיח להכרי מועצת ד"ש — מתוך נמנה לשלול את ההליכה עם הליכוד לממשלה — כי הליכוד לא נהג בתנועתו ככנות וביחס הראוי, אבל דיבורים כשלו על אירצון להיות, זנב לזנבות" גם הם אינם תורמים לחיזוק האמונות והיחס, שגם הליכוד ומנהיגו מר בגין ציפו מ"ד"ש. יכול הוא לשלול את הצעתו של מר בגין למנות את משה ידן לשרי-החוק, אבל מאמר מן הסוג שכתב פרופ' רובינשטיין בנושא זה אינו משאיר את, חוסר היחס" לטוחה הפוטנציאלי לליכוד בלבד. ייתכן, שגם ד"ש הייבבת לפשפש כמה שעשתה ובמה שאמרה כלפי מרכיב הממשלה נכון, שבמקביל למור"מ עם ד"ש נוהל מור"מ גם עם אגודת-ישראל, אבל לא היה זה מור"מ תשאי, שהועלם מעיני ד"ש. אילו ד"ש היתה נכונה והיתה מסוגלת מבחינתה להתגבר על כמה מן המעצור רים שלה, מי יודע אם בכלל היה הליכוד מגיע להבנת עם אנודת-ישראל.

כאשר בגין עזב את את ממשלת הליכוד הלאומי

ראש הממשלה הסייע עזב את ממשלת הליכוד הלאומי בשנת 1970 משום שהתנגד לנוסח שהוכתב על-ידי וושינגטון טון (יוזמה רוביקס") כבסיס למשאומתן על הסדר שלום ונאמר בו כי ישראל מסכימה לנסוגה משטחי 1967 בהתאם להחלטה מס' 242. עתה נאמר, כי הליכוד מקבל את החלטות מועצת-הבטחון 242 ו-338 ועל קסיסן הוא מוכן ללכת לזינוח. ועוד חזר וחדגיש מר בגין, כי הכל פתוח למשאומתן, אפילו תל-אביב-יפו" שי צריך להתנהל ללא תנאים מוקדמים בד"ש ביום נוסחה.

פרופ' ידן חזר כל הזמן על הטיעון, שמול העמדות המקובלות של בגין, עור, אריק ודיין, אין לי שום צ'אנס בפנינו" אם טענה זו נכונה הרי גם אם ישתמשו במילה, "פשרה", כפי שהציעה ד"ש, לא היה משתנה המצב למעשה. הלא ד"ש הכריזה שביודעים תבעה את המינימום של, "פשרה" — בלא שיאמר שמדובר בפשרה טריטוריאלית — מפני שבכך היא מותירה לצד השני לפרש את הדבר כרוח. וכך מה הועילו חכמים בתקנה זו? אם מול, בגין, עור, אריק ודיין" אין לו לידן, צ'אנס" בפנים — האם המלה, "פשרה" תתן לו, צ'אנס" כלשהו שע"ה שמשאירים את הפירוש הפ"י ואין מג" דורים, שהכוונה גם ליהודה ושומרון, כהבנת ד"ש? הוא חזר בשאלת ההתחייבות ליות ביהודה ושומרון, ממה נפשך, או שמסכימים מראש כמה הכתוב מדבר, או משאירים זאת להכרעת הרוב. ברצו, שדין מסכים, שמלה מסויימת כמו, "פשרה" היא ענין לפירושים — הן מ-ראש הוא, מסגיר" עצמו בידי הרוב, על מה, איפוא, היה כל הוויכוח?

הוויכוח על נקודת המוצא

אילו הסכימו ידן וחבריו להשאיר את קווי-היסוד ללא פירוט יתר, אלא על ה"בסיס של נכונות ללכת למור"מ ללא תנאים מוקדמים ושהכל פתוח למור"מ — לא היתה בכך התחשבות מצדם ל-שום עקרון. התעקשותו של הליכוד — שככלות הכל הוא שקיבל את המנדט מידו העם להרכיב ממשלה — יכולה ל-היות גם מובנת בין שמסכימים לה או לא. נקודת-המוצא של בגין היא, שאת המשאומתן על שלום, צריך להתחיל מהמוצא שנוצר לא אחר מלחמת ששת הימים, ושהערבים יגישו ל-שלחן המשאומתן כשאין הם זכאים לקבל מידו ישראל דבר, מה שקרה הוא, שגם על-פי יגאל ידן — שבגישתו מ-צד למעשה בתכנית-אלון — מתחיל המור"מ, כשישראל מותרת כאילו מראש על שטחים נרחבים מיהודה ושומרון. הישובים של דמוגרפיה ו, אופי יהודי" של מדינת ישראל — יכולים להיות חיי שובים ישראלים אם לוותר וכמה לוותר, אבל הצד הערבי חייב לדעת, שאם הוא רוצה בויתורים — חייב הוא לכוון ולום. לעקרון זה מסכים גם פרופ' ידן. הוויכוח האמיתי הוא סביב נקודת-המוצא. גם בליכוד יהיו כ"אלה שבבוא העת יתוכחו אולי עם בגין על, חקיקה וויתורים", אבל לכך עוד לא הגענו. מה שדרוש, גורס הליכוד, הוא, שגם ממשל קרטז יידע, שאין הוא יכול להקים לנו מדינה פלשתינית ולק"י ברע עד היכן חיסוג ישראל (לקיף זה כמובן) וכי וכי — עוד בטעם החלל המשאומתן בין ישראל למדינת השובה רב. נקודת-המוצא השובה איפוא גם בשביל קרטז וברגע שהעם בישראל העניק רוב לליכוד, שהלך ל-בוחר במצב ברור, מותר ובעצם חייב בגין לנסות ולגווש את המדיניות על פי דרכו של הרוב בממשלה. אילו נכנסה ד"ש לממשלה לא היו מתקפחים עקרו" נותיה כל עיקר. אבל כניסתה היתה עק"מרת — גם לממשל קרטז — כי מה שנעשה על-ידי הממשל האמריקני עד כה לא יכול להיות מקובל אפילו על ד"ש, שמסכימה לפשרות כתוצאה מ-משאומתן על שלום.

הוויכוח על השלום הוא גם עם ארה"ב. עדיין לא שמענו, כי קרטז בדברו על שלום מתכוון באמת למה שהוגדר על-ידו עצמו. יש נסיון אמריקני מודע ל-הציג את מנהיגי ערב כמי שנכונים, כבר יכול, לשלום. אף על-פי שבתום השיחות שלהם עם נשיא ארה"ב אין זכר לנכונות כזו, להוציא את חוסיין, שאמר כי הוא מוכן לשלום מלא, אם גם בלי יחסים דיפלומטיים לפי שעה, אם ישראל תי"סוג מכל השטחים, תסכים להקמת מולדת לפלשתינים ותותר על ריבונות בירוסלים המורחית גם אם תישאר ירו"שלים מאחדת. מענין, כי אתרטון בי הופעתו בוועדת-החוק של הסנט ציין באוני חברי הועדה, ש,אף אחד ממנהיגי ערב לא דחה בשיחותיו עם הנשיא את התפיסה הישראלית של נזר-מליציה של שלום מדינתה של מידת מהימנותה של עדות זו אפשר לעמוד מהכרזתו האח" עזו תנו אפשר לעמוד מהכרזתו האח" רונה של נשיא סוריה, תאפו אל אסד, שאמר השבוע כי אין הוא חייב להכיר בישראל אפילו חיסוג מכל השטחים. הנה, גורטליוציה" בהתגשמותה. ולכך יש להוסיף את ההפרות המצ" ריות בסיני, שבמדינתו רחוקות להיות בפינה, טכנית" גרידא. בנסיבות אלה, יכולה גם ד"ש להסכים שעיקר הוויכוח אינו עם בגין ויש מקום להיכנס לממשלה ולהתחיל בעובי עשייה והאחריות, לפחות עד לאותו זמן, שיוצאה לתנועה חדשה זו שיישיבה ב"ממשלה מתגשט עם העקרונות האמ"י חיים שלה. אבל הרף כל הטיעונים והטענות קשה להשתכנע, כי המור"מ בין ד"ש לליכוד היה עניני הרגישות ה"מוגזמות, לעתים משני הצדדים, מילאו גם הן תפקיד לא מבוטל בקביעת התו-צאות של המשאומתן.

השרים המיועדים בממשלת מנחם בגין

ביום ב' עומד מר מנחם בגין, המיועד לראשות הממשלה, להציג לפני נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, את הממשלה החדשה. רשימת השרים המיועדים כוללת כמה אישים מוכרים, ולעומתם יש אחדים שהם כמעט אלמונים. יש חברי כנסת ותיקים, ויש צעירים יחסית. לצדם של "שועלי קרבות" בנרות ישראל - יש גם "דוקים" העולים אל הבמה ככל הידוע, בעת כתיבת השורות הללו תמנה הממשלה החדשה את השרים הבאים:

מאת
גיל קיסרי

המיועד לשר האוצר ח"כ שמחה ארליך (חטיבת הליברלים)

בפרסום רשמי של הכנסת נאמר, כי שמחה ארליך, המיועד לכהונת שר האוצר, הוא בעל השכלה תיכונית-כלכלית, אולם במרוצת השנים רכש נסיון רב בתחום הכלכלי, הן כבעל מפעל מודרני לעדשות אופטיות והן כחבר בוועדת הכספים של הכנסת השביעית והשמינית. שמחה ארליך בן ה-62 עשה דרך ארוכה בתחום הפעילות הפוליטית והמפלגתית - תחילה כמסגרת מפלגת העצמאות, העיונים הכלי ליימ, אחריהן כמפלגת הליברלים (בי שותפות עם המפלגת הפרוגרסיבית), בי מסגרת גחיל (כשותפות פרלמנטרית עם מפלגת "הרוע"), ולבסוף בשותפות הי "לימדי". הוא היה חבר מועצת עירונית תל אביב וסגן ראש העירייה. בקרב חבריו נחשב ארליך כ"אישי" אפורתי אך בעלת השפעה גדולה בעיקר באמצעות פעילותו מאחורי הקלעים. הוא אדם מתון, זהיר בלשונו, איש מחשבה וניתוח קרי. בשעות מכרזות ובעיתות של סכר התבלט ארליך כאדם שידע המיד לתורך, לקרב קצוות ולמצוא מוצא מסבך. כמנהיג המפלגה הליברלית התגלה שמחה ארליך כאיש חזק, שהעזיח לנהל את המפלגה כלא הכניסה בחובות כספיים - תמורת היה לרשותו ערוץ בקופה. הוא עלה ב-1938.

המיועד לשר הפנים ח"כ ד"ר יוסף בורג המפד"ל

ד"ר יוסף בורג הוא מן הוותיקים בכנסת ובממשלה. הוא נבחר לכנסת הראשונה ושימש סגן יו"ר שלה, ומ-1951 החל לכהן כשר בריאות - 1951-1952; דואר - 1952-1954; סעד - 1954-1959; ופנים - מטערתו של משה חיים שפירא. לקראת פרישתו מן הממשלה אמר יוסף בורג ליצחק רבין: "עשה רעה נתנו לך, אדוני ראש הממשלה". כשר הפנים תמך ד"ר בורג במסגך קניגי אשר חיבר הממונה על מתוו הצעת נחיה אחד משני השרים הוותיקים אשר הכי חיינו מהמלצת הממשלה למנות כנגיד בנק ישראל את אשר ידליו, לתפקיד זה - אמר - דרוש איש כלכלה ובנקאות, ופתוח - עסקן מפלגתי". ד"ר יוסף בורג (68) ד"ר בעבר מספר פעמים על רצונו לפרוש מן החיים הפוליטיים כדי לכהן, למשל כנשיא אוניברסיטת בריאון, אך לזכרו, נשאר ב"פעילות ציבורית כזו, שלא להפקיר את המסדיל לשלטונו של ד"ר יצחק רפאלי". יצחק רפאל סולק, שהשליטה עברה לידי הצעירים, אך ד"ר בורג נשאר. הוא עצמו התלוצץ פעם באומרו: "מה התבלל בין

המיועד לשר החוץ ח"כ משה דיין סיעה עצמאית

רביאלוף (מילי) משה דיין נמנה עם אישיהוציבור הוותיקים והידועים - אך גם השנויים במחלוקת ביותר. רבים מת-ייחסים אליו בהגשות מעורבים - אך יש שגוברת בהם התערה וההערצה ואצל אחי רים גזברים הבוטל והשנאה. משה דיין בן ה-62, שהשיגו בתחום הבטחוני היו שלובים בפעילותו הפוליטית, ידע בחייו המש מלחמות: בראשונה לחם ב-1941 כלוחם מן השורה מטעם ה"הגנה" בסוריה, נגד השלטון הצרפתי שיתף פעולה עם הגרמנים; בקרב זה נפצע ואיבד את עינו השמאלית. לאחר שנות אמר לו רופאו: "שני דברים ודאיים: איבדת עין - ותישאר בחיים. מה שלא ברור זה הראש שלך. הרבה חתיכות וכוכות ומלכת נכנסו לשם". במלחמתו הבאה היה מטפד גנוד קרבי - היה זו מלחמת העצמאות. במלחמה הבאה כבר היה רמטכ"ל (במבצע קדש ב-1956), ובשתי המלחמות שלאחר מכן שימש כשרביטחון. לגבי כל המלחמות הללו היה מידת הצלחתו האישית של דיין שנויה במחלוקת. אף שנבחר עוד לכנסת הראשונה, החלה דרכו המדינית של משה דיין כשנבחר לכנסת הרביעית ב-1959 ותמנה לשר החקלאות. בחפקיד זה התפרסם כמי ש"המריץ טיפוחו של זרענבניות מיוחד הי קרי, מאנימויקר". בשנת 1964 התפטר מהממשלה, וכש"היקמה רפ" - הצטרף לזרד בן-גוריון ויל ונבחר לכנסת מטעם סיעה זו. כעבור שנה סויר בחזית וייטנאם, ופירסם סדרת מאמרים בארץ (ב"מעריב") ובחוץ-לארץ, כנסת.

לתפקיד שר הביטחון הגיש דיין בתקופת ההמתנה ערב מלחמת ששת-הימים, לנכח חוסר הכיטחון שגילתה או צמרת המדינה. הוא נחנה מפופולריות רבה בעקבות מלי המה זו - והאחרת כלפיו לא פתחה עד למלחמת יום הכיפורים, שחלק ממחולות יוחסו לו על-ידי חלק ניכר מן הציבור - אך לא על-ידי "ועדת אנרוט" שנחמנתה לחקור בה. עם התפטרותה של ממשלת מלדה מאיר ב-1974 הועמד דיין בצל, אך מדי פעם הוסף להפליג. הוא המשיך, כעבר לי עורר מדי-פעם ויכתום ציבוריים לגבי התנהגותו האישית, ולגבי דרכו הפוליטית. הוא שימש עורכי של היומן, היום הזה בתקופת קיומו הקצרצרת (ספטמבר עד נובמבר 1976). דיין, שבעיני דעת הקהל העולמית זכה ליוקרה עצומה והפך כמעט לסמלה של ישראל, נולד בנחלל. מקצועו הרשמי הוא חקלאי; הוא בעל השכלה משפטית אקדמית. הוא פורסם כמה ספרים; יומן סיני, "משה חדשה - יחסים אחריים" ספר אוטוביוגרפי בשם, "אבני דרך" וכן ספר, יומן וייטנאם.

המיועד לשר החינוך ח"כ זבולון המר המפד"ל

זבולון המר, המיועד לשר החינוך, הוא מורה ובוגר אוניברסיטת בריאון במקי ציונת חינוך יהדות. בכנסת השביעית שימש סגן שר החינוך והתרבות ובשמינית היה חבר בוועדת החינוך והתרבות, בנוסף להברות בוועדת החוץ והביטחון. את נסיונו הקצר יחסית כחבר-בממשלה רכש בתחום הסעד. בנובמבר 1975 נתמנה שר'הסעד בממשלת רבין, אולם החזיק בתיק זה כשנה בלבד ובדצמבר 1976 נאלץ לפרוש מן הממשלה בעקבות היטני עותו כהצבעה על הצעת אייזנמן נגד הממשלה בפרשת "א.א.15". המר בן ה-41 הוא בעל כושר עבודה גדול ונטה, להיות כולל העניינים, גודל לקטן, אם כי הוא תיחה באמון רב לעוזריו. המר, לדעת חבריו במפד"ל, הוא מנהיג גחילמטעה של המפלגה. הוא קרוי בפייה "בילדווי" ונחשב כבעל כריזמה, ומתאפיין בכושריחלטה. הוא עניו ופשוט בחילכו, חיי, לבושו עממי, והוא מתרחק מהיי באוהו. הוא גויס סובלנות כלפי יריבים

המיועד לשר הבטחון ח"כ עוז וייצמן הליכוד (חטיבת "חרות")

עוז וייצמן, המיועד לכהונת שר הביטחון, הוא בעל עבר ביטחוני עשיר. הוא שימש תקופה קצרה כשרהתחבורה ב"ממשלת הליכוד הלאומי בראשות גבי גולד דה מאיר (בשנת 1970), אך לא היה חברי כנסת. אלוף (מילי) עוז וייצמן בן ה-53 היה טייס קרבי בתיל-האוויר בתקופת מלחמת-העצמאות (לאחר שהיה טייס קרבי ארבע שנים בחיל-האוויר הבריטי). ב"ד בינואר 1949 הפיל מטוס, "ספיטפייר" בריטי ב"קרבות-אוויר מעל לסני, שבהם תופלו אנשיהצוות בריטניים והותק מטוסו

ב"ת", ומתוך חשש כי לחץ אמריקני יפעל על וייצמן, הועמד לראשות הוועדה המיוחדת לחקור את מעורבותו של וייצמן בפרשת "א.א.15".

המיועד לשר המשחר והתעשייה ח"כ יגאל הורביץ הליכוד (חטיבת "לעם")

הבחירה בכנסת ויגאל הורביץ מגלם את עקרון שילוב היוזמה הפרטית במשק הי מסלחתי. לפני שנבחר לכנסת השביעית, לאחריה לשמינית, מטעם, הרשימה המדי לכתיבת "שנותה מרפזי" גיחל מפעלים תעשייתיים ותרבות מסחריות. יגאל הורביץ בלט בתצלוחתו לשקם מפעלים כושלים ורוכ התברות שבניחולו צברו רווחים ניכרים. אל תחום התעשייה הגיע מן החקלאות, שם בה עשה היל (יש לו משק משגשג בכפר-חורבון). אחד המפעלים שבראשם עמד חיתה הבית החקיקות הפרטית, "יריב", שרכי שה קרקעות מדי ערבים מעבר ל, קו ה" ירוק". משנתקבלה, כעבור זמן, החלטה בממשלה, האוסרת על גורמים פרטיים לרכיש אדמות בשטחים המנוחזקים, הכי לשלושה ילדים.

המיועד לשר המלחמה

הנויעוד לשר הקליטה

ח"כ דוד לוי

הליכוד (חסיבת „חרות“)

הביוגרפיה של דוד לוי היא מן הקצרות ביותר מבין חברי הכנסת — אך אולי גם יוצאת הדופן ביותר. כשנבחר לכנסת השביעית (ב-1958) היה צעיר חברי הכנסת (31) בעל השכלה היסודית-הלקיית בלבד; הוא לא שירת במחיל (כשל עזר רון חלקי בעניו ומשום שהיה בן למשפחת סניקה); וגם בכנסת בלש במקצועו הי „מקורי“ פועל בגין, הוא התבלט גם במשפחה הענפה (כיום יש לו 10 ילדים), דוד לוי בן תיש הוא הושב בית שאן מיזם עליונותו לאחר מלחמת 1957 כשהוא בן 19. בעיירת מגוריו אמריום עליו: „דוד לוי הוא בית שאן הצעירה, בתורו לה דרבו בכנסת היה מצוי מבית שאן לירושלים לשיבותי הכנסת באוטובוס, העד היום הוא מנהל אורחתיים צעיר.“

עוד שנתנו לכנסת לא היו לרד לוי יומרות פוליטיות וציבוריות. הוא היה „פועל שחור“ ולא חל בשום עבודה; היצול, ויעור, קפדניותו ועבודתו הקי לאות אחרות, ואחיל החל לעסוק בעבודות בניו וספנות, בעבודה זו מצאתי את

צעירי, אומר לוי, גיליתי בי טובות, ויש עד שבע שנים עמדתו על הפיזיולוגי, ואו — בטקרה לתלוטן — התגלגל דוד לוי לעסקנות הציבורית; נתגלה צורך לארגן את פועלי הבניין בבית שאן, כדי שימצאו להם פריסה בסביבת מגוריהם, דוד לוי עשה זאת, מאות פועלים התארגנו סביבו, ובתחנתו השיגו את טובותם.

בכנסת השביעית והשמינית היה חבר בוועדות העבודה, הכנסת והשירותים הי ציבוריים.

הנויעוד לשר הבריאות

ח"כ אליעזר שוסטק

הליכוד (חסיבת „לעם“)

אליעזר שוסטק בן ה-65 הוא התיק במדינת ישראל — אך רק בתחילת 1975 עמד לשיח „ברשות צעירי כנהוג, המרכז העצמאי“.

קריכתו הנשונה של שוסטק לבנין לא נשמה גם בעת הליקוי הרשתי ביניהם ובעת שפרש שוסטק מתנועת חרות, הוא לא חדל להביע את הערכתו למנהיג הליכוד, ואמר בטענתו (כאשר הואשם בגין באחריות לאכזבות שנגרמו לליכוד בבחירות הקודמות): „אילמלא עמד בגין כראש הליכוד — היינו מפסיקים מעבר יום רביעי, אני סבור שאלה שלא הצביעו בעד הליכוד לא נרתעו דווקא מבגין, שוסטק הוא ח"כ כבר מן הכנסת הי שניה, והיה חבר בוועדות העבודה, הי כלכלה, השירותים הציבוריים והסכמים, אחד מחומי התעניינותו העיקריים הוא תחום העבודה; כמסך שנים שימש מזכיר כללי של ההתדרות העובדים הארצי מיה, אפילו בעת שמתח ביקורת מעל ביטת הכנסת על משרד העבודה, הוא לא נמנע מלהלך שבחים כאשר היה משרד העבודה ראוי להם. כשעשה זאת בכנסת הרביעית נשמעה קריאת בנינים מן האולם: „אחא מתכונן להיות שר העבודה? שוסטק השיב: „כן, אני מתכונן גם לזה, זה כלל לא בלתי אפשרי, אנני יודע אם אני אחיה, אבל ספלגתי

— מתכוננת...“

גם כרגעים קשים שומר ח"כ שוסטק על חוש הומור, לאחר הבחירות הכלי ליות לכנסת השביעית, כאשר נחשבת האכזבה למפלגתו מהתוצאות, הוא הדי ביק על תלון טכניו שלט, כל הכבוד לצה"ל, היה לו גיטוס, פטריו לקרי, כפי שסיפר: „ברגע היאוש שלי לאחר הבחירות חורה בהי החיילת מן הבסיס באמרה לי: „אל תדאג, אבא, תכל יהיה בסדר, אצלנו בבסיס כולנו הצבענו בשי בילדי, התברר, כי היא באמת צדקה — והחיילים הם שהכניסו אותי לכנסת, לכן כל הכבוד לצה"ל.“

ח"כ שוסטק נולד במילין ועלה ארצה ב-1935, הוא אב לארבעה ילדים ורשם השכלתו באוניברסיטה ובישיבות.

הנויעוד לשר הבינוי והשיכון

ח"כ יצחק מודעי

הליכוד (חסיבת הליברלים)

לאחר שנבחר על ידי מרכז מפלגתו באחד הקרנים לממשלה החדשה, אמר חבר הכנסת יצחק מודעי: „אני אקבל ברצון כל תיק שיוקצה לי לאחר דיונים פנימיים בליכוד, כל תיק מלכתי-חברתי אסראטיווי נראה לי“.

השכלתו: הנחות כמטפן וכלכלן בי אינז'ינריקאטת ירושלים ולונדון סייע ליצחק מודעי בן ה-70 להתבלט כמליאה ובוועדות הכלכלה וביקורת המדינה שי בולו היה חבר בכנסת השמינית.

לפני כשנתיים הכן מודעי בהתלטה שנתקבלה בוועדה המפלגה הליברלית ואשר עזרת הממשלה רבת; החלטה זו שהיתה „נציתי“ במובנה, קראה לשלוח את הלווקתית-מחדש של ארץ ישראל הי כערפילית, גם בעבר גילה מודעי אופי „מרדני“ במפלגתו; בהיותו יו"ר צעירי הליברלים, למשל, הוא קרא ללא הרף להתאחד עם „תנועת החרות“.

למיכך ראה בהקמת הליכוד ציון דרך חשוב, וכשא תמיכה לרעיונותיו ולקרי דומו המפלגתי בידיו האריזי אלוף (מיל), אריק שרון — אשר יחד עמו שירת באותו גדוד במלחמת העצמאות, תופתתה מה מודעי מספרן של אנשים, כשירותו הצבאי הניע מודעי לדרגה

מגן אלוף, הוא כיהן כמגן נספח צה"ל בלונדון (1952) וכיו"ר המשלחת הישי האלית בוועדות שבתת הנשק הישראלי לית'סורית והישראלית-לבנונית.

לפני כשנתיים נקט מודעי צעד בלתי מקובל כאשר פנה אל יו"ר הכנסת, ח"כ ישראל ישעיהו, בדרישה שינובה משכרו כח"כ וכן סכל החטבות שהוא מקבל החלק ההישי בעד ישיבות של המליאה והועדות שמהן הוא נעדר, מודעי הסי ביר, כי הוא עושה זאת כדי „להיות שלם עם עצמו ועם ציבור שולחני“.

מודעי יצג את הכנסת בישיבות של „מועצת אירופה“, שבה השתתף במש" קרן מטעם ישראל.

מודעי הוא צבר, ואב לשלושה ילדים.

הנויעוד לשר החקלאות

ח"כ אריאל שרון

הליכוד (חסיבת „חרות“)

אלוף (מיל), אריאל שרון הולך בי עקבות רביאלוף (מיל), משה דיין, כמספרדי-לשעבר בשנת „צוגח“ גם אריק, בקצה דרכו עטרתית-התלה ב- מצביא אל משרד החקלאות.

אריק, שתפר לאגדה בזכות עברו הי צבאי ונערץ על הלוחמים נחשב ב-28 שנות שירותו הביטחוני לאחד המפקדים המפוראים, אין מלחמה שלא נחשבת בהי, הוא אומר, ואכן דרד'הקרבות שלו החלה במלחמת העצמאות, אשר במהלכה נפצע קשה בקרב לטרון בעודו חווה בי נמישת דוחמים פצועים (כך קנה לו אחד משיכיו המקודשים — לעולם לא לנטיש חבר פצוע כשהי-הקרבה).

במרוצת שנותיו בעה"ל מילא הפקידו פיקוד רבים, הוא הקים את היחידה „101“ שיצאה דוסי לחימה חרשים, כמפקד הי צנתנים וחיגן וביצע פעולות תגמול רבות. ב-1962 קרש"י צנה עם לחמוי במיתלה, הוא סקר על אגודה במלחמת ששת הימים, ובמלחמת ההתשה בתחנה אלוף פיקוד הי דרום, לאחר הפסקת האש הצליח להסל כמעט תלוטטין את הפעילות החבלנית בר

ציעת עזה, תרומה מכרעת הרים במלחמת יומי-הכיפורים כשהעביר את הלחימה אל מערב התעלה. כמה חודשים קודם לכן, באמצע 1973, פרש מצה"ל כטייקת דלת ועבר לזירה הפוליטית, הוא היה תחום החרות החיה בהקמת „הליכוד“, בדצמבר 1974 התפטר מהכנסת כדי לקבל מינוי חירום ככיר בצה"ל, מיוני 1975 עד אפריל 1976 היה יוצג ראש הממשלה לענייני ביטחון.

אריאל שרון בן ה-49 נולד בכפר מליה, הוא סיים את הפקולטה למשפטים באוני' הירושית תל-אביב.

1947 הפיל מטוס „ספיטפייר“ ברוס בי קרבות-אוויר מעל לסיג, שבהם הוסלו המישה מטוסים בריטיים, בשנים 1958-1966 היה מפקד חיל-האוויר והניה יסודות להפיכתו לאגרוף-המתח של צה"ל, בין 1966 ודצמבר 1969 שימש כראש אג"ם, בדצמבר 1969 פרש עור ויצמן מצה"ל השפרף תוך ימים ספורים לגחיל וקיבל לידיו את תיק החבורה בממשלת הליכוד הלאומי, לאחר זמן נתמנה כיו"ר הנחלת תבעת החרות, אולם פרש מתוכנה זו בי הנוילה 1973 ובתדרגה הסניק כליל את פעילותו הפוליטית משום שלא מצא „כר“ חם מהייה ליד מנחם בגין, אך הוא חזר לנתנהג באפריל 1976, והיה יו"ר מטה הבהירות של הליכוד.

הוא למך במסדר הביניים עם המצרים, כשענה, כי „דרוש לנו ספק זמן לבדק מנו אלוף, הוא כיהן כמגן נספח צה"ל בלונדון (1952) וכיו"ר המשלחת הישי האלית בוועדות שבתת הנשק הישראלי לית'סורית והישראלית-לבנונית.

לפני כשנתיים נקט מודעי צעד בלתי מקובל כאשר פנה אל יו"ר הכנסת, ח"כ ישראל ישעיהו, בדרישה שינובה משכרו כח"כ וכן סכל החטבות שהוא מקבל החלק ההישי בעד ישיבות של המליאה והועדות שמהן הוא נעדר, מודעי הסי ביר, כי הוא עושה זאת כדי „להיות שלם עם עצמו ועם ציבור שולחני“.

מודעי יצג את הכנסת בישיבות של „מועצת אירופה“, שבה השתתף במש" קרן מטעם ישראל.

מודעי הוא צבר, ואב לשלושה ילדים.

הוא התרשם גם על כמה פעולות של חברות נספ ישראליות, על ייבוי נסיעות לחוץ-לארץ של אישי-ציבור, שרים וחברי כנסת — ואף דרש לפרסם ברבים את שמותיהם של אלה שססו תחום במטוסי „אלי-ע“; הוא עסק בתחום התחבורה הציבורית והציע אף עצמו לעמוד בראש ועד-ציבורי שיקים קרן מיוחדת למיסון סידורי-בטיחות בתחנות התמסה של צה"ל, אך ב-1972 הקרבי של גדעון פת אירשו

הוא התרשם גם על כמה פעולות של חברות נספ ישראליות, על ייבוי נסיעות לחוץ-לארץ של אישי-ציבור, שרים וחברי כנסת — ואף דרש לפרסם ברבים את שמותיהם של אלה שססו תחום במטוסי „אלי-ע“; הוא עסק בתחום התחבורה הציבורית והציע אף עצמו לעמוד בראש ועד-ציבורי שיקים קרן מיוחדת למיסון סידורי-בטיחות בתחנות התמסה של צה"ל, אך ב-1972 הקרבי של גדעון פת אירשו

בית, ומתוך חשש כי לחץ אמריקני יפעל על ישראל בעניין החרה ושומרון ורוש"ר לים, בן הכרזת, כי יש לחולל שינויים מרחיקי-לכת במצבו של צה"ל, בראיון עיתונאי (באפריל 1975) אמר: „יש לקי כוץ יעדים לאומיים ומטרות מלחמה — מה אנו רוצים להשיג? — — — אינני רוצה שאנו נפתח במלחמה — אבל אם תיגור עלינו מלחמה, יהיה עלינו להשוב לא רק על השמדת האויב, אלא גם על הורישנים הפוליטיים“.

עור ויצמן הוא יליד תארק, בעל השכ"ר לה תוכניתו שצטווין בלשון חדה, הוא אב לבת ובן שנפצע קשה במלחמת הי התשה, הוא אחיו של דוד היום ויצמן, נשיאה הראשון של המדינה וניסר-לשעבר של משה דיין.

הנויעוד לשר האנרגיה והתשתית

ח"כ גדעון פת

הליכוד (חסיבת הליברלים)

אני מקוזה לקבל בממשלה החדשה תיק כלכלי-אסראטיווי — המסחר והי העשרה, או תיק התחבורה והתקשורת, או תיק בינוי ושיכון.

כד אמר חבר הכנסת גדעון פת, לאחר שנבחר על ידי מרכז מפלגתו לתפקיד של שר בממשלה החדשה של מנחם בגין, הוא הוסיף, כי כבר עתה נראה לו שיש תרבה לפעול בתחום ההשקעות בישראל ולשפר תרבה בטיפול בתחום סחר פנים.

גדעון פת הוא אשר הניע לליכודי להזמין את פרופי מילסון פרידמן, החן פרי, נובל לכלכלה, כיוצג לממשלה החדשה, הוא גם כשמש אישי-הקשר עם החוכרות האישית בין השנים החלה כי אשר פרידמן ביקר ב-1970 אצל מי שותה או שר המסחר והתעשייה, יוסף ספיר דיל, גדעון פת שימש או כיו"ר ימינו של ספיר, ואף אמור ויה להתי מנהג כסננו.

כחבר בוועדות הכלכלה, הפנים והכספים לא חדל גדעון פת להגינו פעילות, בהפגרי הו ללא הספק ביקורת ושאלות כלפי חברי הממשלה.

הוא התרשם גם על כמה פעולות של חברות נספ ישראליות, על ייבוי נסיעות לחוץ-לארץ של אישי-ציבור, שרים וחברי כנסת — ואף דרש לפרסם ברבים את שמותיהם של אלה שססו תחום במטוסי „אלי-ע“; הוא עסק בתחום התחבורה הציבורית והציע אף עצמו לעמוד בראש ועד-ציבורי שיקים קרן מיוחדת למיסון סידורי-בטיחות בתחנות התמסה של צה"ל, אך ב-1972 הקרבי של גדעון פת אירשו

פה ועם כמה הקרים, שבשקבותיהם נאלץ כמה פעמים להביע התנגדות על דברים שהטיח שלא בצדק ככמה מעמיתיו או באנשי-ציבור.

ח"כ גדעון פת זכה להערכה על החרות הקריבתי שלו גם ספיר ייבוי פוליטיים ולעיתים אף מפי אלה שמתח עליהם ביקורת, לפני כארבע שנים, למשל, הדי לונג גדעון פת, כי ליד אדמות חירות, הסוכות לתל-אביב, סוככים מתוכים הי טוענים כי יש להם הרשאה לעסוק בי מכירת האדמות הללו — והוא ביקש מי המינהל תשובה על כך, כיוון שחלפו חודי שים רבים עד שקיבל תשובה מן המינהל (כי אדמות חירות הוקפאו ואין כל מלךם לחזור בהן) — התלונן ח"כ פת כפומבי על הביוקורטיה הגורמת לכך שאפילו חברי-כנסת מקבל תשובה ממשרד ממשלתי רק לאחר שבעת חודשים, כעבור ארבעה ימים קיבל מכתב אישי מאלוף (מיל) טאיר וורע, ששימש אז כראש המינהל, שבו נאמר: „שמחתו לשמוע כי מצאת לגבון להוכיר ליעה את צורת הטיפול שהיתה במשרדי, יישר כותך על לחיכתך בביוקורטיה, זה יסייע לי להבראת נהלי הכינתלי...“

גדעון פת בן ה-44 נולד בירושלים והוא אב לשלושה בנים, הוא בעל השכלת אקדמית וכלכלן במקצועו.

אבא אבן, מנהיג הפועלים הנודע
מעמודי התווך של מפלגת העבודה - המערך.

סוציאליסט. יונה צחורה.

שנים רבות היה „חושב מבקר בארץ“ כתגדרת פרקליטיו.

הכתובת בארץ: וילה בהרצל'יה פיתוח

כתובת בחו"ל: לונדון, מלון הפאר דורצ'סטר

ניו יורק, ולדורף אסטוריה.

עסקים: מצויינים, במטבע חוץ

כספים: 315,000 דולר שהם כ-3% מליון לירות. הדולרים

הופקדו ב„סיטי בנק“ של ניו יורק. ההיתר להחזקת

מטבע זר מחוץ למדינה לא נמצא עד היום. ממתנינים...

אשל: מכוסה היטב ע"י המדינה, טיסות תכופות לחו"ל

ובמחלקה הראשונה.

קשרים עם העובדים בישראל? מה הכעיה?

אבא אבן הוא מנהיג פועלים ידוע.

עובדים, פועלים, שכירים,

חברי הסתדרות:

כך נראה „מנהיג פועלים“

של מפלגת העבודה - המערך.

באמת, מה לו ולכם.

**להחליף
את
השלטון
בהסתדרות**

מהל

יש רק נח אחד בישראל ובכוחו להחליף את השלטון בהסתדרות

**תכנון
הכביכול**

בארץ

16.6.77

וייצמן ינהיג במשרד הבטחון "סדר חדש" - בסגנון ובמינויים

משימה חשובה הממתינה לשר הבטחון המיועד תהיה מינוי רמטכ"ל חדש. בתום תקופת כהונתו של רבי-אלוף מרדכי גור * המועמדים הם האלופים יקותיאל אדם, הרצל שפיר ויצחק חופי

ערך וייצמן * המהפך

פאת 'יעקב ארלו' עוזרו הצבאי של 'מעריב'

בלשכות שונות של המטה הכללי בצה"ל כבר מוכיחים מניסיון נוסטלגית את שלטו של שריהבטחון היוזא, שמעון פרס. בקטעי ישיבות, וברפורים הנאמרים בוחיי הות יתורה, באח לריו מיטוי המקרנות המקדימה את מואו של עור וייצמן למשרד הבטחון.

לאה הממתינים לחילופים במשרד הבטחון אין ספק, כי של שמעון פרס. לדעתו יפגור תקופת כהונתו של וייצמן כי משרד הבטחון, בעקבות חי

לופי השלטון, את המהפך הייצוני ביותר מכל משרדי הממשלה. מערכת היחסים ש" בין המשרד האזרחי, האחראי לקביעת המדיניות הבטחונית של המדינה, לבין המטה הי כללי של צה"ל, האחראי לי ביצוע מדיניות זו, תשתנה בהשוואה לעבר: לא רק כי סגנון, בנימה וברוח המיקה דים לדמות הסגנונית שמציג שריהבטחון המיועד, אלא גם בהדגשים, בנושאים המרכזיים, בתחומי המעורבות הי אורחית במערכת הצבאית.

אחד הנושאים המרכזיים ששריהבטחון החמישי של ישראל (אחריו דוד בן-גוריון, לוי אשכול, משה דיין ו" שמעון פרס) יתמודד עמו יהיה - מהונת הרמטכ"ל. תחלתו של רבי-אלוף מרדכי גור, העומד להשלים כי אפריל 1978 את השנה הי רביעית לכהונתו, תהיה כי משימותיו של וייצמן, זו משימה כבדה. עור וייצמן רואה, אליגונן במינוי כזה מסתח לאופי הצבא בעתיד, לדמותו בשנים הקרובות.

עוד לפני הודשים לאירבים מתח עור וייצמן ביקורת על ממשלת המערך, שהאריכה את כהונתו של הרמטכ"ל רב" אלוף מרדכי גור בשנה נוס" פת, לדבריו, היתה הממשלה חייבת להמתין עד אחרי הי בחירות, שתוצאותיהן עשויות לחבוא לחילופי הממשלה. ד" רים אלה אמר אז וייצמן לא כ, תרגיל בחירות, שכן הוא חור עליהם גם אחרי שנת" מנה לשריהבטחון המיועד, הדבר מקהיש את החשיבות יבחו משריבטחון הוא ימנה את ארוק שרון לתפקיד הי רמטכ"ל. אך לפני הבחירות ראה אפשרות זאת כבלתי ריאלית ואחר-כך, כשהתכונן לקראת תפקוד שריהבטחון רי החל לחוש בנטל האחריות, אמר כי לא יהיה ניתן למנות את שרון לרמטכ"ל בעתיד, בגלל חשש לפוליטיזציה בי צבא.

אחרי ביטול מועמדותו של שרון, נותרו שלושה מועמדים לתפקיד הרמטכ"ל הבא של צה"ל, והם: ראש אגף הי מטה אלוף יקותיאל אדם, אלוף פיקוד הדרום אלוף ריי צל שפיר ותאלוף בטילואים יצחק הסי, שהתפטר מכהוני תו בראש אגף המטה עם מינוי של מרדכי גור לרמטכ"ל, באפריל 1974.

תפקודו של המועמד יכנס לתפקיד וישקע כולו בעשייה הי גדולה של המערכת הבטחונית, הוא יוכל להמיר בי סגולותיו של הרמטכ"ל רבי אלוף גור, בעת כזאת ייווכח בכורש המנוהגות, ביכולת הי החלטה של מטה וביכולתו לשלוט על הגייסות. לצד כיי שוריו של גור, אומרים גור מים אלה, צריך להוסיף אפי שרות למתחיות בטחונית רי

הרמטכ"ל, וכן נשמעת מהם גימה של ביקורת על רבי אלוף גור. אחד הקריטריונים המרכזיים לבחירת הרמטכ"ל, מי נקודת ראותו של וייצמן, יהיה כושרו של האיש לפקד על הצבא במלחמה כללית. מלחמה כזו דורשת שליטה על קצינה בנייסות גדולים ומסוי צלים, מחייבת כושר עמודה בלחץ של אירועים ופעילות תחת עומס בלתי-רגיל. לפני שנים גרם וייצמן, כי אם הוא יבחו משריבטחון הוא ימנה את ארוק שרון לתפקיד הי רמטכ"ל, אך לפני הבחירות ראה אפשרות זאת כבלתי ריאלית ואחר-כך, כשהתכונן לקראת תפקוד שריהבטחון רי החל לחוש בנטל האחריות, אמר כי לא יהיה ניתן למנות את שרון לרמטכ"ל בעתיד, בגלל חשש לפוליטיזציה בי צבא.

חשש להתלקחות מעשי איבה, גורמים שיעכבו חילופי-גברי, עור וייצמן נפרד מן הי מערכת הבטחונית לפני שבע שנים וחצי אחרי שנבצר ממנו לכהן כרמטכ"ל, הוא חוזר עתה לקצה הפירמידה של המערכת הזאת, לתפקיד הבכיר ביותר שבה, לעובדה זו יש חשיבות, אין כאן איש זר, שאיננו מוכר ומכיר. חלק של הפיקוד הבכיר שירת תחת פיקודו בצה"ל, וייצמן מוכר היטב בחילות השונים, ובמיוחד בחיל-האוויר, מעל-י תיו והולשותיו גליות לפני רבים. אין הוא בחוקת נעלם, מצפים מעור וייצמן שיתרום לחתום העשייה והתנופה, לי העלאת המוראל, כאיש שצמח במערכת מודע וייצמן לכל חולשותיה. בעת שהרמטכ"ל יכנס ללשכתו הוא ישוחח עם שר המצוי היטב בנעשה,

וזכה או לשבחים רבים מפי וייצמן, ישנם גורמים בצה"ל, ש" אינם מבטלים את האפשרות כי כהונת הרמטכ"ל רבי-אלוף גור תוארך בשנה נוספת. הם אומרים, כי למרות הביקורת שמתח וייצמן על הרמטכ"ל בעבר, על אף ההרגשה הלא טובה שהותיר סירובו של גור להעניק מינוי במילואים לי עור וייצמן, הרי בעת ששרי הבטחון המיועד יכנס לתפקיד וישקע כולו בעשייה הי גדולה של המערכת הבטחונית, הוא יוכל להמיר בי סגולותיו של הרמטכ"ל רבי אלוף גור, בעת כזאת ייווכח בכורש המנוהגות, ביכולת הי החלטה של מטה וביכולתו לשלוט על הגייסות. לצד כיי שוריו של גור, אומרים גור מים אלה, צריך להוסיף אפי שרות למתחיות בטחונית רי

חשש להתלקחות מעשי איבה, גורמים שיעכבו חילופי-גברי, עור וייצמן נפרד מן הי מערכת הבטחונית לפני שבע שנים וחצי אחרי שנבצר ממנו לכהן כרמטכ"ל, הוא חוזר עתה לקצה הפירמידה של המערכת הזאת, לתפקיד הבכיר ביותר שבה, לעובדה זו יש חשיבות, אין כאן איש זר, שאיננו מוכר ומכיר. חלק של הפיקוד הבכיר שירת תחת פיקודו בצה"ל, וייצמן מוכר היטב בחילות השונים, ובמיוחד בחיל-האוויר, מעל-י תיו והולשותיו גליות לפני רבים. אין הוא בחוקת נעלם, מצפים מעור וייצמן שיתרום לחתום העשייה והתנופה, לי העלאת המוראל, כאיש שצמח במערכת מודע וייצמן לכל חולשותיה. בעת שהרמטכ"ל יכנס ללשכתו הוא ישוחח עם שר המצוי היטב בנעשה,

מודע לדרך שבה מתקבלות החלטות ויודע מה שמתלוות אליהן בתדרי-חורים. מינויים מדרגת אלוף-ימיש" זה ומעלה מובאים לאישור שריהבטחון, אך השר מתערב בדרך-כלל רק במינויים של אלופים. כבר היום אפשר לו" מר, כי וייצמן יתערב גם בי מינויים של קצינים בדרגות סות"בכירות, כמו אלופי-מישנה ותתי-אלופים. הוא יבקש למנות קצינים לא רק בעלי ידע מקצועי וכושר פיקוד, עור וייצמן יבקש לי הרהיב חשתית של קאדר מנ" היגותי המתבסס, בצד תכונות אלה, על ערכים עמוקים. האיש עור וייצמן, שדבמו זה בערכים ואי-התכחשותו לאמונתו עלתה לו בעבר כי כהונת הרמטכ"ל, יבקש לי חשתית בצה"ל אידיאות בעת כהונתו כשריהבטחון.

אלוף יצחק חופי שבחים מ, עוזרו

אלוף הרצל שפיר חילופי תפקידים

אלוף יקותיאל אדם מאנ"ם לדיום

בגין וד"ש: בין פוליטיקה למדינאות

מעריב מארח

מפני שחשש מסכנה של שינוי וחסי כ"ח חזק בממשלתו. זהו, אגב, גיבוי ש"י משמיעים המניגודים של הצטרפות ד"ש, בכל מחיר" לממשלה: שעצם נכסותו של ד"ש בממשלה היוצר ספק כזה גוסס, אליו יימשכו אלה שאינם שלמים תמיד עם זו ההנהגה המדינית של בגין.

אין שום הסבר מתקבל על הדעת ליחס של מר בגין כלפי ד"ש שהשתחפחה בממשלה היתה נותנת לקולה (של ה"ממשלה) בארץ ובעולם תוקף ציבורי ודד רחוק — מאשר הערכה שידן וחבריה, אם יהיו בעמדות השפעה, יצליחו כמה שהציבור מצפה מהם: ראשית, למנוע מן הקונצנזוס הממשלתי בענייני חוץ ור בטחון לסגור אופציות לד"ש ושיח עם ארה"ב; ושנית, למנוע מתח בין המחנה הדתי למחנה החילוני שעלול ללוש במידים של מלחמת תרבות. עד כמה ש"פרדוקסלי הדבר, הסכנה למפלגות — כמובן הצד של המושג — אורבת ודוקא בעלות הליכוד לשלטון. וכבר ידועים שמפלת המערך שררה תביע בתנועת העבודה להחייאת זו בחיבור.

האין מר בגין חש שבמכירת סעיף גיוס הבנות לאגו"י הוא הפך את צה"ל לגורא של סיקוח קואליציוני בין פגרי ידה לפגועה עם בונה צה"ל יגאל ידן (וזאת מחוץ לאלמנט האנטר-סוציאלי ש"י יש בהסדר זה — בלי תמורה של שרות לאגו"י — שכן מן הבנות של עירות הפיתוח והשכונות, שתשתמשנה בזכות זו לפטור משרות צבאי, יימנע המיפגש שספק צה"ל בין בנות משכבות שונות).

גיהא, איפוא שתנועת זמן, מעריב" (14.6.77) על החלטת ד"ש נגד הצטרפות לקואליציה בתנאים הנכונים אינה מקפידה על דיוק וממילא על הגינות ה"טיעון.

● "מעריב" טוען, כי בהחלטת הע"מ פה מצמד ויוקרה עליוני השפעה מצד עת על מדיניות החוץ של ישראל.

ההיפך הוא הנכון: מר בגין חסס את כל העמדות שיאפשרו לה לנסות ר" להשפיע על עיצוב המדיניות ועל ביצועה עה המוטף, הסכנה היתה ודוקא במתן לגיטימציה למדיניות שאין לד"ש חותם מינימלי ומוגבל עליה, ולכן אינה יכולה להיות אחראית לה.

● "מעריב" טוען, כי בהחלטת הע"מ מיצה ד"ש את ההזדמנות לשינוי שיטת הבחירות.

לא דוקא: יש רוב פרלמנטרי (המערך ד"ש, הליברלים, "לעם", ר"צ) בעד שינוי גוי השיטה שאינו יכול להתחמש להתחייבותיו ואם ירצה להתחמש יכול הוא לעשות זאת כשד"ש בפנים או בחוץ.

● "מעריב" טוען שבהחלטתה ויתרה ד"ש על הסוכו, "לפעול פעולה יעילה וממשית למען הבראת חיי המפלגות, ל"מען מימשל יותר יעיל, ולמען צימצום הפערים החברתיים".

האמנם? מר בגין כראש ממשלה מיו" עד כבר פעל נגד מנמה זאת עוד לפני שכוונ ממשלה: את חיי המפלגות לא הכרזא בהציעו למשה דיין לערוק מן המערך ימים ספורים אחרי הבחירות. מימשל יעיל אינו זה המפור משרות של סגני שרים (שלכל אחד לשכה ר" מוכרות ונהג ומכונות וכו').

● "מעריב" טוען, כי בהחלטתה שינוי תה ד"ש את סדר עדיפותיה מענייני פנים לענייני חוץ.

האמנם לא מיותר לחזור על האמת הפשוטה בדבר השילוב בין ענייני פנים לחוץ, אם יתרחש העימות עם ארה"ב כשל מדיניות החוץ הדוגמית — לא יהיה סיפק בדי המדינה להתפנות בכלל לטפל בענייני חברה ורווחה, שלא להר סיף כי מקור המשאבים יתייבש.

● "מעריב" טוען: "הגפגע הראשי היה העמ".

אם אכן יש מי שמוכן ליטול אפטרופ"ס סוף על טובת העם — לפחות לצורך הוויכוח — הרי שהאמירה צודקת. ה"שאלה היא מי הביא למצב דברים זה — ד"ש שהועמדה בנו אחר זו בפני עובדות מוגברות ובפני גישה בלתי מת"פשרת על ידי מר בגין? או מר בגין, שמיים שנתן לו הבורח מגדס כמפלגה ראשונה — לא כרוב — להרכיב ממש"לה נהג בשיטה: רק כך".

(הכותב הוא חבר מזכירות התנועה הדמוקרטית לשינוי)

רק אתמול היה הליכוד באופוזיציה והמערך בפוזיציה וכבר שינו טעם וסגנון. הליכוד תוזה חזון אפוקליפטי לד"ש באופוזיציה והמערך מברך את ד"ש על התחלטה האמצעה ובת העתיד. אך אמר אייבור ג'נינגס בספרו, הפרלמנט: "הממשלה רואה באופוזיציה מעצור לעגלה המתקדמת במעלה ההר, ואילו האופוזיציה רואה עצמה מעצור לעגלה המידודות במורד".

האמת היא שד"ש לא התליטה להיות באופוזיציה אלא לא להיות בקואליציה. כלומר, התנועה הדמוקרטית לשינוי לא בתרה מרצונה הטוב בחיי אופוזיציה אלא מר מנחם בגין כפה זאת עליה. ואכן, האבתנה ברורה וחדה: הליכוד, לשחות רובו, רצה בכנות בר"ש כשוחפה מכובדת בממשלה: מר בגין רצה בר"ש כשוחפה ווסרה, מנושלת מעקרונותיה, מאמונתה, מכוחה במלים אחרות: מר בגין לא ראה בר"ש את השותף הבכיר לסג"י המפד"ל ואגודת ישראל, (מר שמחה ארליך, למשל, דאג להדגיש בישיבה הראשונה של המו"מ כי סדר העדיפות של הליכוד הוא: ד"ש ולאחר מכן המפד"ל. מר בגין שינה את הסדר ואף הוסיף את אגו"י בקדימויות שלו).

סרובו המוחלט של מר בגין להתפשר עם ניסוחים, רכים" (כמו עם המלה פשרה או עם אימוץ החלטת 242 ו-338 אף חוץ הסתייגות מן הפירוש הקווי מפתח שנתנה ארה"ב להחלטת מועצת הבטחון) הוא לא ענין שבפוליטיקה אלא ענין שבאישיות. מר בגין הוא טיפוס סונדנטליסטי המפנים את הרתוריקה שלו אינו מבחין בין מציאות לאמונה והוא מיישם את המורשה שלו. רק איש כזה יכול היה להקדיש בימים אלה את מחצית שיחתו הראשונה עם סגוריה החדש של ארה"ב בישראל סמואל לואיס לסקירת אישיותו ההיסטורית של זאב ז'בוטינסקי, רק איש כזה יכול לצאת ממסכן נשיא המדינה, שם הוטל עליו להרכיב ממשלה לעבר הכולל המערבי כדי לנשק את אבניו. אם בחוץ-לארץ ראו במעשהו תופעה פאנאגית ממש, הרי בישראל ראו במעשהו זה את לסמנים משיחיים ב"תפיסתו. אין פלא, איפוא, שהוא טאמון כי יוכל לשכנע את הנשיא קרטז בצידקת עקרונותיו המדיניים בעזרת התנ"ך. אי אפשר שלא להתפעם מכוחה של האמונה המיסטית באישיותו של מר בגין, אך חכמה המעוררת כבוד כשהיא גוזלת אישיות, מעוררת דאגה כשהיא דו"מיננטית באישיותו של מדינאי ישראלי העומד להתדפק ב-1977 על שערי העמים.

הנירוו על קווי הוסוד בין ד"ש למר בגין לא היה פלטול על ניסוחים אלא ויכוח על התווית הכבדת פעולה לממשלה שאמורה לשכנע את הנוער התולך לצה"ל (וחם וחלילה, למלחמה) כי היא אינה מועדה אותו מראש לחיות על חרבו. והרי עובדה פוליטית — שאין בה צדק אך יש לחיות עימה — שבשל לקעו השקפותיו חובת החוכמה בענין זה היא על מר בגין (אף כי אין לספק בכנות רצונו בשלום).

שכן, את כל צרותיו של העימות הצפוי עם ארה"ב יטילו עליו — אף כי ברור שעמדות זה היה קורה גם אם את ה"ממשלה החדשה היה מרכיב המערך. אף ממשלה ישראלית אינה יכולה להענות להתחייבויות שנתן קרטז למנהיגי ערב — אם בשוכני ואם בשיותות עם. מווייטה על גבולות השלום יש לנו היום ויכוח עם ארה"ב על מותם השלום. מר בגין יורש את עובונה המדיני של הממשלה הגרועה ביותר שידעה המדינה: דפנסיבה במצבירות, בהשקפת עולם, במעשה, שתיקחה של הממשלה היוצאת על הפרת הסדר הביניים על ידי מצרים בהיקף מהמים, מאשיינת את השיטה המדינית שאומצה על-ידיה. לכן משימתו הראשונה של מר בגין הוא לשקם את אמינותה של המדינה, שתחיה גורם שמתחשבים בו. השאלה כבר איננה איד לשכנע את הידיים והאויבים, אלא איד להעריך בקנה-מידה לאומי למשמעות ולתוצאות שיהיו לעימות עם ארה"ב.

האם מר בגין אינו יודע שכאשר ד"ש בפנים, וכלולה כמה שהוא מכנה a very workable majority, תוכל מר"שלתו לקדם ימים קשים ביתר ביטחה עצמית ונחישות הדרך?

אין זאת אלא שדוקא כאשר מצליח מר בגין להגיע למימוש הלום בן שלושים שנה להנהיג את המדינה, גובר הפולרי טיקאי שבו על המדינאי שבו.

רכים הם הטוענים כי המיועד לראשות הממשלה נהג בר"ש כנהג ולוול מכוון

אריה דיסנצ'יק

16.6.77

הכדור הוא בידי ד"ש

אם וכאשר יתחדש המו"מ בין הליכוד וד"ש בדבר הצטרפות התנועה הדימוקראטית לשינוי לממשלה — אפילו אם הניסוחים ישראל גלילי, האיש היודע למצוא בכל מצב נוסח האומר הכל ואינו אומר כלום ויכול להתקבל על דעת שני הצדדים החלוקים בדעותיהם — אפי"ן לו ישראל גלילי לא יוכל להיות לעורר. כי המו"מ בין הליכוד וד"ש מתנהל לא על פשרה — מלה שאינה מופיעה במילון של הליכוד — בין עמדות שני הגושים המפלגתיים בענייני תוך ובטחון, אלא על ניסוח המצע הבטחוניי ובטחון, כואת, שישאיר מרחב רב לשני הצדדים לפרש את נוסחתי-הקסב כל אחד לפי הבנתו: נוסחה שהיא טובה כל עוד מדובר בקיום ייחודי של הליכוד וד"ש בקואליציה אחת ובממשלה אחת. אך העשויה להביא לידי פיצוץ הקיום יחידו בשעת משבר או בשעת מו"מ עם גורם שלישי חיצוני, שאיננו קשור בנוסח, אלא יתבע פירוש מחייב לגבי מהות הנוסח ותכנון.

המבטול הבסיסי להידברות בענייני תוך ובטחון הוא לא רק העובדה שהעמדה של הליכוד עומדת בסתירה ממש לעמדת ד"ש, אלא מה שחשוב יותר היא העובדה,

כי לגבי מנתם בגין, המיועד לראש הממשלה, העמדה בענייני מדיניות תוך ובטחון, בענייני הגבולות וההתנהלויות היא לא רק תוכנית מדינית ובטחונית על כל ההיבטים האסטרטגיים וה"טאקטיים, אלא אמונה עמוקה, ממש דתית, שאין מקום לפשרות לגביה.

דרכו הראשונה של המיועד לראשות הממשלה עם קבלת המנדט מידי הנשיא להרכיב ממשלה — היתה לכותל המערבי ולרב קוק. לא היה זה סתם מתווה ריק, אלא ביטוי לאמונה עמוקה, כמעט דתית. על עקרונות שבאמונה אין מקום להתפשר. אפשר להתפשר על ניסוח, אך לא על תוכן ומהות כי מול אמונתו של מ. בגין, שכל הטיבות הליכוד שותפות לה — גם יגלל אישיותו הדומיננטית של מנחם בגין — ההתמודדות בין אמונה עמוקה ר"ב בין שבעת העקרונות, של ד"ש צריכים לוותר, דווקא בעלי העקרונות אם הם סבורים, שרק בהשתתפות בממשלה יוכלו להשפיע על דרך השלטון החדש ועל ביצוע תוכניות ד"ש.

איושו של משרה החוץ על ידי משה דיין אף הוא סימן ברור לאן פני ממשלת הליכוד מועדות. לכן המאבק על הניסוח הוא מלחמת סרק, כי הניסוח

לא בא כדי לפייס את ד"ש, אלא כדי לאפשר לד"ש השתתפות בממשלה. תוצאות הבחירות — ונכונותה של ה"אגודה" לתמוך בקואליציה הממשלתית — מאפשרים לליכוד לקיים ממשלה ה"נשענת על רוב — אם כי יחסית קטן — בכנסת ולצורך הקמת הממשלה אין השתתפות ד"ש הכרחית. מר בגין רוצה בתשתית יותר רחבה לממשלה ובהשתתפות ד"ש, אך המחיר שהוא מוכן או נאלץ לשלם תמורתה הוא, בתנאים שנוצרו, מחיר מוגבל; הוא צמוד למצב הפנימי לחלוקת הכוח מאפשרת למר בגין לא להרבות במחיר המוצע.

ההכרעה האמיתית אינה תלויה ב"תוצאות המו"מ בין הליכוד וד"ש, אם יתחדש אלא בהחלטה שצריכה להתקבל בד"ש פנימה, האם ד"ש תפרש את המנדט, שקיבלה מבוחריה כי על ד"ש להצטרף לקואליציה הממשלתית ככל התנאים מטעמים ממלכתיים או ש"תוך נאמנות ל-7 עקרונותיה — עליה להעדיף את מקומה באופוזיציה?

המאבק על ניסוחים ועל חיפוש גשרים בין מה שאי אפשר לגשר עליו הוא נסיון התחמקות מהכרעה. ההכרעה היתה ונשארה בידי ד"ש.

המפד"ל רוצה 3 שרים

שרי הליברלים יהיו שמחה ארליך, יצחק מודעי וגדעון פת; שרי "לעם" יהיו יגאל הורביץ ואליעזר שוסטק; אריק שרון יהיה שר החקלאות

אמר לח"כ בגין, כי לדעתו, התפקיד הטוב ביותר לשרון הוא שר החקלאות. ארליך אף אמר דברים ברוח זו ל- שרון עצמו, לפני ימים אחדים, ולדבריו, לא שלל שרון את הרעיון.

ח"כ בגין הבטיח לארליך, כי יכריז את העניין עם שרון ואתמול בבוקר שוחח איתו וקיבל את הסכמתו לכהן כשר החקלאות.

מרכיב המפלגה הליברלית בחר אתמול בהצבעה השאית את שלושת מועמדי המפלגה לממשלה: ח"כ שמחה ארליך, שקיבל 159 קולות מתוך 176 מצביעים; ח"כ גדעון פת, (144), וח"כ יצחק מודעי (130). ח"כ משה נסים, שלא נבחר, קיבל 95 קולות.

מאת אמרבה תירוש

המפד"ל דורשת להיות מיוצגת בממשלה על-ידי שלושה שרים ולא על-ידי שניים, כפי שהוצע לה. ראש המפד"ל, חברי-הכנסת ד"ר יוסף בורג וחבולון המר, עומדים להעלות דרישה זו בפגישתם הבוקר עם ראשי הליכוד חברי-הכנסת מנחם בגין ושמחה ארליך.

זבולון המר; שר החקלאות - אריאל שרון; שר הפנימי - יצחק מודעי; שר האגרונום וההשתיית - גדעון פת (תחתון החלפת תיקים בין שני האגרונום); שר המדינות - אליעזר שוסטק; שר הקליטה - דוד לוי (עד הקונגרס הציוני שיערך בחודש פברואר ושארית ייוטמו מסקנות ועדת חורב ויבוסל משרד הקליטה).

המפד"ל מוצעת, כי לפי הפתח של שר לכל 5 חברי-כנסת יש לה עודף של שני חברי כנסת ולפיכך, נוכח הפתח של 8 חברים, כנסת, מקבלת שני שרים ואילו לר"ש, שלה 15 חברי כנסת, הוצע מלבד התיקים לשלושת השרים גם התפקיד הכבד של ממלא מקום ראש הממשלה - יש הצדקה לתביעה.

במפד"ל אמרים עוד, שאין בממשלת הליכוד ייצוג עדיף ראוי וכיוון שהמועמד השלישי של המפד"ל לממשלה יהיה ככל הנראה, ח"כ אהרון אביר, הציג, יוסף בורג, דרישה להחזרת הממשלה מבחינה זו.

מחלוקת בקשר לחלוקת התפקידים בממשלה

אך בוגדתיים נבחרו, שגם במפד"ל יש מחלוקת מסוימת בקשר לחלוקת התפקידים בממשלה. הוגים שונים במפלגה, ובראשם, כנסת נחלים של אריק שרון, התיישבו והיוו (שהת) כנסת לפני ימים אחדים בתל-אביב, ובעיני שח"כ הרב חיים ברוקמן, היתה השר ה"שלישי של המפד"ל, הוצע הפועל של המפד"ל יבחר ביום א' מועמדי לממשלה ונראה, כי בחירתם של חברי הכנסת בורג והמר מובטחת ואילו על המקום השלישי תהיה התחרות דויד בין חברי הכנסת אביר ושמחה ארליך. ח"כ אהרון אביר, שסיקויו של הראשון ערופים, מלבד תיקי הפנים והח"כ נור, יהיה ביד המפד"ל גם תיק החוץ, אפילו אם יהיו לה שני שרים בלבד. אולם מנהיג המפלגה, ח"כ בורג, מבקש להשאיר בידיו את תיק החוץ בכל מקרה, ור מציע שאם יהיה שר שלישי לממשלה, הוא יהיה שר בלי תיק, תושבו הרב דרוקמן אכן מציעים כי יכהן כשר בלי תיק, אך ח"כ אהרון אביר הציג הצעה, אם יבחר ל-ממשלה, את תיק החוץ.

יצחק מודעי הוא בן 51, יליד תל-אביב ותושב הרצליה. מהנדס לתעשיות כימיות ובוגר הטכניון וכן בוגר האוניברסיטה העברית למשפטים בוגר אוני-ברסיטת לונדון בכלכלה. שירת כמג"ד במלחמת השחרור, היה י"ר הממשלה הישראלית בי ועדות שבתות הנשק ישראל, סוריה, וישראל-לבנון, שימש כגן נספת צבאי בלונדון, מועל צבאי של עזה בשנת 1967, נכנס לכנסת השמינית בסיעת הליכוד. לפני כן היה ראש סיעת גח"ל במועצת צירית הרצליה, מנכ"ל חברת רבילון ועומד בראש ארגונים ומוסדות כלכליים וכן משמש נשיא לש-כת המסחר והתעשייה ישראל-אמריקה.

גדעון פת

גדעון פת הוא בן 44, יליד ירושלים ותושב סכנין, בוגר אוניברסיטת ניו-יורק, שימש סוחר וראש לשכתו של השר יוסף ספיר ז"ל בממשלת הר-פרש הראשית שנת 1970, נבחר כשר כחבר כנסת במקומו של פתן י"ר הכנסת אריה ב"ר אליעזר ז"ל שנבחר אף, לפני פגישתו של זלמן סג"ל, שריים ושלוש שנים היה פת עוזרו של זלמן סג"ל, זאיב, שהיה באותן שנים כגן שר המסחר והתעשייה, כאשר השר היה פרץ ברנשטיין ז"ל.

שמחה ארליך

על מינויו של אריאל שרון כשר החקלאות טוכס אתמול בשיחה טלפונית בוגו לבין המיועד לראשות הממשלה, ח"כ מנחם בגין. שרון יהיה כנראה, גם חבר במועצת ה-שרים לפנינו כשהוא יי"ר ועדת השרים לענייני המדיניות וישיבות, שאחראית על ההתי-נתלוות.

קדם להצבעה זכות אם יש לבחור את השרים לפני שב"ר אילו תיקים יימסרו ל-מפלגה, וד"ר פת הציע ל"חז את החזרת, אולם הצע"ת נדחתה. ח"כ שמחה ארליך מסר בתחילת השיחה, כי ב"ר מועצת שמלבד תיק האוצר יינתנו למפלגה הליברלית תיקי הבנייה והאגרונום והתש"ת הוא הוסף, כי בעודי משפטים, הבריאות, התחבורה והמסחר והתעשייה, אולם ה"דבר תלוי בשותפים הקואלי-ציוניים ובשאלת אם ד"ש תצטרף לממשלה.

ח"כ ארליך הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לאחר הבחירה השמיני ח"כ ר"י הכנסת ארליך, פת ומודעי, כי בהתרגשות רבה ובעיניים דומעות, דברי תודה וח"כ משה נסים בורך את צמחתי שנבחרו. בתנוי המפלגה הלי-בראלית צוין, כי ח"כ נסים לא נבחר, למרות שנחמד כי נראה על ידי צמרת המפלגה, בהנהלת, "לעם" היתה את מל התמודדות מותרה מאוד בעת בחירה המועמדים לתפקיד השרים. מנחם המפלגה, ח"כ יגאל הורביץ, נבחר ב"הצבעה נפרדת, נלויה, פה אחד לתפקיד השר הראשון של המפלגה. בהצבעה שנית, השאית על המקום השני ב"ממשלה, קיבל ח"כ אליעזר שוסטק 24 קולות מתוך 42 ו-ח"כ זלמן שובל - 16, שניים נמנעו.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

ח"כ בגין הודיע, כי המדיניות הליכודית החליטה להקים בנות בתנועה הציונית ואריה דולצין יהיה המועמד להאשנת התנועה הציונית ות-סוכנת היהודית. מר דולצין עצמו סיפר על הגילגולים ה"שונים של התפקידים שהוצעו לו (שר החוץ, שר לענייני העם היהודי וסגן ראש ה"ממשלה) ועל המחלוקות מ"מועמדות לתפקיד כלשהו ב"ממשלה.

לילות לבנים וימים סוערים בחייו של מנחם בגין

מאת אהרון דולב

הני מטיל את תפיסתו החדשה על חברה ממשלה על חבר הכנסת מנחם בגין — אמר נשיא המדינה, ראש הממשלה המיועד לחץ את ידי הנשיא, וכשהוא קדיחה אלגנטית כלפי חגורת קצרים, נשל ידה ונשקה ב"אבירות".

על בגין, הג'נטלמן המושלם הרב בכללי התנהגות הנגורים מעקרונות "ההדר הבית" — מהלכות אגדות ואקדמוסות אינטלקטואליות לסיפה, החובש צדו ספסל בבגת זה שנים רבות, מוכן להישבע: מעולם, אף לא בימים של שרב לוהט, לא ראוי חיו נכנס לאולם המליאה כשאנו לבוש סיטי-סופ — חליפה הגיגית למצאה, עגינה כרוכה סביב צווארון מעומלן.

בתום ישיבת הנשיא, בטרם פגיה הכית כבר נחרקו; רק בגין עוד משוטט במנוון — נפרד בל"ח צידי מכל טלגר, מדביק נשיא קות"פרודה בקף ידו של המלצריות, יונה קלימוביץ (סמ"מניקית) לשעבר, הניבת השומר הצעירי כל-שונה, מוכירתו הטכנית, מדגישה את הליברליות של בגין במובאה אופ-ונית ספיו: "הנה נסכים, שלא ל"הסכים, ונשוחח באדיבות, בסובלנות ובכבוד הדדי".

בקיטוב גמור לדמות האבירות המצטיינת מדברי עורכי הקרובים יצאו, גיווויקי, טיים מגוון וכלי חקשורת אחרים בעולם הגדול, כי פרסום דיוקן שחור-משחור של אדם יצוגני, ספק מפלצתי-קנאלי, אין להסביר זאת, אומרת יונה, אלא ברצח אופי במגמה סכונתית. בתולדות המדיניות הגבוהים מת' פרשת העממות של בגין — כי טעות, מחים מקורביו — בספק קרנות, כך למשל, כשבאחד מימי הנצחון הטרם פנתה אליו רעייתו, עליה, והוכיחה לו כי טרם אכל ארוחת-בוקר — הסב בגין את שימו לב רעייתו אל שני שומרי-הראש, ואומר הגיגית, לאור זיקורי הטלויזיה: "עלית יקירתי, כלום דאגת גם לחם לארוחת-בוקר, הלא אחי הם...". הנה, טענים המתריסים — מדי נאי ספוכה, שטיבל, אישי-העולם הגדול, אמן הניסוח וההיחוד האנטי-ליטי — הראן זה אינו מצליח להתנער מאבק של קרנות, הרב בן.

אחד מאנשי, שהתקשר מאמריקה אחרי העניין, ביקש לייצר לו פנינה עם בגין, בגין נענה, באדיבות אופיינית, הגיעו: "יבוא ארזני בשבוע, בהמשך אחרי-הצהריים, כי ב"שש ביוקן מתחיל, ובמתי-תפתח...". הבית הפתוח, זה 29 שנים, מצוי בדירת שני יוונים, בקומת הקרקע של בניין זרן, בלב תל-אביב. מידת העניינות והתמקדות-במועט כאורח-החיים, אהבת המשפחה היתר דית והודעת הכבוד — כבוד-האדם בכלל וכבודו של היהודי בפרט — אלה שלושת שורשי יניקתו משחר ילדותו, בבית אבא.

השכלה אקדמית למרות המצוקה

מנחם בגין נולד בשנת תש"ח (16.8.1913) ב"בית גומא" שבירושלים. ב"בית גומא" היה מרכז תרבותי חשוב, וזאת בזכות מורהו, הרב ברוך-לויטא.

בגין גם בימים רחוקים מנצחונות לבגרות לא פגשה מומיה אדם אדיב, מנומס, סובלני וסופע אהבה לבגרות כמותו, יש אנשים המת' הממים ליד תורה, בגין מתחמם מ' העם, מן המגע הספונטאני עם ה' אנשים, כל האנשים, ללא הבדל השקפות ודעות, החיפוש אחר קיר' בה בלתי אמצעית לבני האדם היא לו צורך נפשי".

לא פעם, כעבר, גרם הדבר בעיות קשות לצוחריו האישיים, משום סיכון בטחונם. יונה הוששה שעתה, עם המעבר למעמד הממלכתי, "חמירו בעיות אלה, כאשר, כל המכירו מ' קרוב יודע, שלא ננקל יותר על אחד התענוגות העיקריים בחייו, ה' מגע תבלתי-אמצעי, מלב אל לב". כאחד מראשוני הציגונים בבריסק, העריך אביו ואביו בגין את בנימין זאב הרצל, ומאו חלק הרצל לעולמו הקפיד לערוך ארכיון שנתית ביום מותו, ולא פסח אף על שנת מל' המה, כיבושים, רדיפות ומצוקה ל' כלל ולפרט. לבנו הבכור קרא בשם הרצל.

אבי לחם להגנת הכבוד היהודי

אולם, דווקא בעתות מצוקה לק' הילה יצא שמעו של דבי-זאב בגין — על רחוו האמיצה, נחישותו ו' תקיפותו בכל הקשור להגנת כבודו של יהודים מפני השפלה ורדיפות, מבחם לא היה אלא ילד כבן השע, אחרי מלחמת העולם הראשונה, כש' ביקר בבריסק משהר פולין וגבורה הלאומי, יווף פילוסודסקי, ראשי הקיר הילה, וביניהם זאב-רב בגין, נקראו להתיעצב בפניו, ופילוסודסקי — ברמז מפליל נגד היהודים — תבע מהם, מלחמה בשוק השחור, וגילוי, "הס' פולטנטיים" מעלימי הסחורות ומצרכי המנון, לתדמית הנכוחים השיב לו מזכיר הקהילה, בגין: "אין זה מ' הפקידנו, אין אנו בלשים, אף מלי שינים איננו — ואין לקהילה ההי' דת משטרה שאליה, משטרה חשאית יש לשלטונות, יעסקו הם במלאכה זו".

פילוסודסקי רחה תחילה, מששכך זעמו, לא הסתיר התרשמותו מן ה' עמדת המוכנות של היהודי הנא, מפי מקורביו של מי שהיה אחי-יכ נציב בותיר, מפקד האצ"ל ומנהיג המרד נגד שלטון הברוסים בארץ-ישראל — ניתן ללמוד מה עמוקה היתה השפעת סיפתי-האב על נפשו של הילה.

בעקבות פילוסודסקי, הופיעו בעי' נות השפרים המוקדמות החיליים ה' פולנים בחוגות כריסק, והאגנטי-מיות הסאודיטית החלה פורחת: הרמה, גירושם, יריקתו יידי אבנים וגיזות וקנותם של יהודים היו למעשה יומ' יום, אחד, כשהיה מנחם בגין כבן עשר — הלך אביו בחברת הרב בחוגות השיר, והנה שני מבצעי פוגרוםים במדים נטפלו אליהם, ה' אחד, סמל בדירתו, שלף סכין והחיל לגזו את זקנו של הרב, זאב-רב בגין הניף מקלו והלם בורדעו של הפוגרו. עד היום נוצר מנחם בגין בלב גאות בן באביו:

אני רוצה לומר על אביו, ואולי זהו היבר החשוב ביותר: בכל ימי חיו לא ראיתי אדם אמץ מננו, אויל על פי גורל אנוש נודמן ל' למעט במשך כל שנות חיי לעבוד עם אני שים אנטי-ציוני, אבל לא אשכה אך אבי לחם להגנת הכבוד היהודי. אוח מעשה — בלתי-משוער ב' אותם ימים — של הנפת מקל על זרועו של סמל פולני גרר את פא' סרם של האב ושל הרב, הלא חובלו אל המצודה שמעבר לגדר בגין, וידי

צילום: שמואל רחמני

שורשי יניקתו בבית אבא, שהיה מזכיר הקהילה דל-האמצעים בבריסק ● העוני לא היה חשוב, אלא רק אהבת המשפחה היהודית והשמירה על כבוד האדם והכבוד היהודי ● אבא הרגע הנורא בחייו של מנחם בגין: "כשהוברר לנו, שכל יקירי נפשנו הושמדו ע"י הגרמנים" ● כתלמיד ביה"ס "מזרחי" והגמנסיה הפולנית בבריסק פרש מקן "השומר הצעיר" בנערותו — בגלל התפנית האידאולוגית — והצטרף לבית"ר האקטיוויסטית ● שלושה מקורות השפעה מדיניים מכריעים: הרצל, ז'בוטינסקי וגאריבלדי, הקוסם לו בגלל "ממלכתיותו": "גאריבלדי ויתר על עקרונותיו הרפובליקניים והסכים לשלטון מלוכני, למען איחוד איטליה" ● למד משפטים בשל מניע סוציאליסטי — להילחם בעוולות חברתיות ולהגן על עניים ונדכאים ● ב"1938, בווארשה, קרא בגין להתנגדות מזוינת בארץ-ישראל — נגד ז'בוטינסקי המתון, שקרא להתאפקות, והמשיל את דברי חניכו האהוב ל"חריקת דלת" ● הלך למחנה ריכוז סובייטי עם ספר התנ"ך תחת זרועו

אף הביא דרישות-שלום אישיות מן האסירים וסיפר איך שלף לעיני ה' מושל הבאצי ועזרת זהות ישנה, מ' יפו כיבוש ברוסק על ידו צבא הקיסר הגרמני בימי מלחמת העולם הראשונה, תבע את שחרור מאות האסירים היהודים, ועמד על זכותו כמזכיר קהילה לבקרם במכלאת ה' עצורים השבויים".

על שליחות מוסלאת ואחרונה זו שירותם של יהודי בריסק, על-פי השמדתם, שמע בגין מפ' יו"ט — שנה שאביו, אמו ואחיו שוב לא היו בין החיים. בריסק חזרה ונכבשה בי ידי הנאצים במרוץ מלחמת גרמניה רוסיה, יהודי העיר שותרו בת בסמ' באחא מ"אקציות" ההשמדה הגדולות.

זהו זה, הרגע הנורא בחייו, אביו פטם בגין בראיון למעריב לניו-יורק (15.4.75), הרגע שבו הוברר לנו, שכל יסורי-המשטרה והשחרור לו יוד' לגיה, היתה גם שנת של ציוני-דרד סטודנט למשפטים כמרדן יור'

מסוגלים אנו לחולל בארץ-ישראל, האורים וישיבים על אדמתם הם, ו' אילו אנו מת? כלום על אדמתנו אנו יושבים...?"

כשיא הפולמוס הלוהט הציע בגין הכנסת שינוי בסעיף ארבעה בנדר בית"ר בן שבעה הסעיפים, שאותו היבר ז'בוטינסקי לקראת הכינוס ה' עולמי השני שהתקיים בקרקוב ב' שנת 1935, סעיף ארבעה, שהוקדש ל"סדר הנשק", אמר — "אכין זרועי להגנת עמי, ולא אשא זרועי אלא להגנה, הצעת-בגין, שהתקבלה ל' בסוף על ידי צירי הוועידה, מתוך הסכמה אילמה מצד ז'בוטינסקי אמ' רת: "אכין זרועי להגנת עמי — ולכיבוש מולדתי".

כשהורו ז'בוטינסקי בסגן הכינוס העולמי על אימרת ישנה: "אין אנו חיים בעולם של שודדים, העולם הוא עולם של משפטי-צדק, יש עוד מצפון בעולם", התריס בגין כנגדו: "אחרי מינוח אין עוד לתת אימון במצפון העולם".

היטב חרה הדבר לז'בוטינסקי, הנה ניצב חניכו האהוד והמזהיר במעמד צירי הכינוס העולמי, ומטיח דברי כפירה במצפון-העולם: "ארוני", קרא ז'בוטינסקי לשוט תלמידו, "אם ארוני חול' להאמין במצפון העולם — ילך לטביע עצמו בנהר הוויסלה". כאן הורה ז'בוטינסקי ב' ידו לכיוון הנהר, והוסיף: "ברירתו האחרת היא ללכת אל הקוטג'ונים".

בין כך וכך יצאו בגין והאק' טיוויסטים מן הכינוס וידם על ה' עליונה, הכינוס העולמי הפך לני קולות-מפנה לקראת המרות המרי הצבאי נגד השלטון הבריטי בארץ-ישראל, שאח סרקי גבורתה העקי' בה'מדם העלת אחרי-כך מנחם בגין, מפקד הארגון הצבאי הלאומי, ב' ספרו, "המרד".

אצ"ג צעק: "יש ספורטים לארץ!"

אשר לז'בוטינסקי, לא סר בעיניו חינו של תלמידו יורשו, בתחילת 1939, כאשר בית"ר בסולין פנתה שבעים אלף איש, נקרא בגין על ידי ראש בית"ר זאב ז'בוטינסקי, לעמוד בראש התנועה, כנציב בית"ר בסולין.

כאולם ימי לחץ גובר, הורשי שור' אה משמשת ובה, כאשר בית"רים מתונים וקיצונים עוד התווכחו ב"י ניהום על ערכו של מצפון-העולם — טעל בגין בקדחתנות להקמת תא אצ"ל מתחרתים בקני בית"ר, ד"ר ישראל אלוד (שייב) התרסס או מן ה"שורקי-מרכוז" באופיו של בגין, "איש-הכבוד כדי להגות, לא הגומה מעושה, אלא משהו אורי' גני ביותר תגלות באופי".

לילות לבנים

בבית גומא, כשהתחיל גדול" — כתב בגין, שחור רוצה לחיות עוד-דיו, הוא נימק זאת בטענות, סגולא' ל"הם" — במקצוע זה יוכל לגנוז על העניים ועל הנדכאים.

לא תהיה אבטלה ולא נפטר עובדי מדינה, נרסן האינפלציה עד ל-15 אחוז ונשקול לבטל את הפיקוח על מטבע חוץ

ש עתים במחיצתו של ראש הממשלה ה' מיועד, מנחם בגין. חזמן: אתמול בברוקי, מציאות חדשה. שומרי ראש ושוטרים ניצבים בכניסה לעזרה הקטנה בתל-אביב, ור ממחישים באופן סמלי את התמורה שנתחוללה השבוע בעולם הפוליטי של ישראל. לא עוד מנחיג האופוזיציה, אלא מי שירכיב בקרוב את הממשלה ויעמוד בראשה.

כלי התקשורת צטים עליו ללא רחם, גובים את חלקם בסיפור ההצלחה. הטלפונים מטרטרים. מברקי הברכה מהארץ ומרחבי ה' עולם זורמים ללא-הרף. פרחים ישינים מפנים מקום לורים חדשים. מנחם בגין מכלכל את שמחת הנצחון בכבוד, באיפוק מירבו, ב' רוח טובה. חיוך צנוע של נחמ' רות, נספחה על שכמו של מבקר, חיבוק חם עם ידיד נרגש. אל המוכיר הנאמן יחיאל קדי' שאי, שידע במחיצתו של בגין שעות שמחות ורגעים עצובים: "לא, לא יחיאל, זה לא הבטל. אני גוסע לאלון-מורה לטכס הכנסת ספר תורה. מה? בודאי שזה יימשך שעות ארוכות, אלא מה? ספר' תורה בחופות-הדעת? יפה, יפה, שיחכו, שיבואו מהר... איזה טל' וזיהו? עוד טלוויזיה מחוץ לארץ? האיטלקית? טוב, טוב... לא, לא מחל בבוקר, סחר בבוקר אנהנו בכרית של בן ידיו, אתה יודע... לא, לא אותר... עור רוצה לראות אותי? כן, עור כן. מיד, ללא דחוי, תודיע לו..."

לשמעון פרס, בטלפון: "כן, שמעון, בחלט, מה? ביום שיש? בסדר... באחת... כן, אבוא ברצון ללשכתך... באמת? תזמין לשיגעון ארוחת-צהרים בלשכה? יופי, יופי... דגים? אני אהב מאוד דגים... מטאלאים? מצויין, מצויין, או שלום שמעון..."

לרעייתו עליזה: "שמעת יקרה? מחר את יכולה לא לבטל ארוחת צהרים, חיסכון, מה?"

שליח מיוחד יוצא לארה"ב

לשומר-ראש, שנכנס להודיע על עוד קבוצת עובדים ורים שהגיעה: "כנל, בוקר טוב בני... באו עוד? יפה, יפה... נתמנה גם כשבילם... ישנת בליחה? מה? אז בבקשה,

בהנהלת, הליכוד", מכל החטיבות יחד עם עור וייצגן, לקיים התייע' צות בלתי רשמית ושאלתי להסכ' מתם, כי אגיד באותו בוקר, שבי' ישיבת הנהלת, הליכוד" אני מת' כוון להציע, ש, הליכוד" יפנה אל כל המפלגות, מלבד רקי'ת, להקים ממשלה אחדות לאומית. בקרב החברים היו חילוקי דעות מסויימים אך הרוב המכריע של הוועידה ציע'ת המך בהצעתו.

ממשלת אחדות לאומית - ולא קואליציה ליכוד-מערך

לכן אמרתי כן באותו בוקר של יום רביעי... רגע... רגע... רק יממה אחת חלפה מאז... אתה אומר שזה היה... רק אתמול... זה נראה כמו לפני שנתיים... כן, אז כך אמרתי באותו בוקר, התנעה אושרה באותו יום בהנהלת, הליכוד", פה אחד. הסי' בות גלויות: השמחה על נצחון הליכוד" בבחירות לא הסתיר ממני בשום מידה את חומרת מצבה של המדינה, ממחינה היצוגית ואף בענייני פנים. ברור לנו בהחלט, כי התהליך של הבראה לאומית והטיפול בבעיות הקשות, שבפניהן נעמד, לא יהיו קלים. בכל מערכת הבחירות לא הבטחתי מעולם, כי בקלות נפתור את הבעיות, שנערמו בפנינו על-ידי המערכת הקודמת וגם על-ידי המציאות עצמה.

אני משוכנע, כי טובת האומה והמדינה דורשת ממשלת אחדות לאומית, שתיימד על-ידי רוב גדול ככל האפשר בכנסת ובקרב האומה. לא, אין זו הצעה טאקטית. זו הצעה כנה ורצינית מאוד. כמובן, אין זו קואליציה בין הליכוד והמערך. בשום פנים ואופן לא הייתי מקבל הצעה כזאת. זו יכולה וצריכה להיות שותפות של ממשלת ליכוד לאומי, שיתמכו בה קרוב ל-110 ח"כים. ממשלה כזאת דרושה לנו בימים אלה.

ואם המערך יסרב?

אין אונס, אנחנו מתכוונים בר' צינות, אך אם, המערך" יסרב - נגיד: "חבל, אך רצונו של המע' רי' כבודו". לכל הדעות יש לנו אפשרות להרכיב ממשלה, שתיישען על אמוןם ועל תמיכתם של רוב חברי הכנסת, גם בלעדי המערך" ואכן כך נעשה אם המערך יסרב. - ח"כ זבולון המר מציע שי' ממשלת ליכוד לאומי תקום ללא

הצעתנו למערך להשתתף בממשלה היא כנה ורצינית, ואם המערך יסרב אגיד: "חבל, אבל רצונו - כבודו" כבוד ישראל עלה בעיני נשיא ארה"ב בגלל חילומי השלטון בישראל במגישתי הקרובה עם מר קרט - נשותה הרבה על התני', ששינוי יודעים - ח"כ זבולון המר טעה: אי-אפשר להקים ממשלה בלי להביא לפני הכנסת, עם הצנתה, את קווי היסוד שלה - משרד המשטרה יבוטל; משרדי הסעד והעבודה - יאוחדו במסגרת משרד הרווחה; יקום משרד חדש להסברת חוץ, ויש לי כבר המועמד המתאים לאיש אותו - בממשלה צריכים לכהן גם שרים שלא נמנו עם אף אחת מחטיבות הליכוד, כמו פרוס' יובל נאמן ואריק שרון - נחתור להבנה עם ההסתדרות, אבל היא תצטרך להבין שריכוונת הכנסת חלה על כל תחומי החיים, גם על יחסי העבודה במשק - ולחם בכל התקיפות באלימות, ונחוקק חוק המחמיר בעושים על אונס - ובטל עיוותי הביורוקרטיה

הצעתנו למערך להשתתף בממשלה היא כנה ורצינית, ואם המערך יסרב אגיד: "חבל, אבל רצונו - כבודו" כבוד ישראל עלה בעיני נשיא ארה"ב בגלל חילומי השלטון בישראל במגישתי הקרובה עם מר קרט - נשותה הרבה על התני', ששינוי יודעים - ח"כ זבולון המר טעה: אי-אפשר להקים ממשלה בלי להביא לפני הכנסת, עם הצנתה, את קווי היסוד שלה - משרד המשטרה יבוטל; משרדי הסעד והעבודה - יאוחדו במסגרת משרד הרווחה; יקום משרד חדש להסברת חוץ, ויש לי כבר המועמד המתאים לאיש אותו - בממשלה צריכים לכהן גם שרים שלא נמנו עם אף אחת מחטיבות הליכוד, כמו פרוס' יובל נאמן ואריק שרון - נחתור להבנה עם ההסתדרות, אבל היא תצטרך להבין שריכוונת הכנסת חלה על כל תחומי החיים, גם על יחסי העבודה במשק - ולחם בכל התקיפות באלימות, ונחוקק חוק המחמיר בעושים על אונס - ובטל עיוותי הביורוקרטיה

במשק ובחברה. אני מקווה, כי החבנה תימצא, אבל אם תהיה מחלוקת תצטרך ההסתדרות להבין, כי הכנסת הריבונית תחיל את רי' כונתה על כל שטחי החיים במדינת ישראל.

נדאג לבנייה להשכרה

פגשים אחדות במקומות ה' בחירות חרות ואמרה, כי ממשלת הליכוד" תורה ממשלת מסיבת עם האזרחים. התוכנן, בבקשה, לפרס כמה ביטויים של השכה ולפי איזה פיר' עדיפות?

לא הייתי רוצה להתחייב על סדר-העדיפויות המדוייק, אבל אגיד לך כמה דברים, להמחשת החטבת. בעיותי המשטר הקודם נשחק ה' אורח במגרות הביורוקרטיה. נבטל את העיות החמור הזה. פישוט תהליכים משרדיים ורוחם של כ בוד לאורה יקלו עליו את חיי וימנעו ממנו רגז וחיסכול.

נטפל ביסודית ב-60 אלף משפחות-המצוקה, שחצין גר עדין באבסטרונים, כתנאים של תח' דיוה, אלפי דירות יולדים נאנקות ומשפחות מרובות ילדים נאנקות בתנאי דוחק קשים. זהו מצב בלתי נסבל שנבטלו. נדאג גם לבנייה להשכרה דירות, גם לעולים החד-שים וגם לזוקות צעירים, שאינם יכולים להקים משפחות בלא ל' השתעבד לכל ימי חייהם בתשלוי מים גבוהים לרכישת דירתם. בתנ' אי האינפלציה זו שיטה הרסנית. - מה תקשו בתחום של השלמת חוק וסדר?

ביסודיות ובמהירות ה' אפשרות. מטרידה אותי מאוד בעיות הסמים, ביוחד בגילויים הקשים בבתי-הספר. נקדיש לזה מחשבה רבה ומאמץ יסודי. האלימות וה' עולם התחתון הרימו ראש. פעם היינו עם סגולה, לא ידענו רצח, שיכרות אונס, נטפל בכל הגילויים ביסודיות - וביד קשה, אם תידרש. ביוחד מבעיותה אותי תופעת האונס החיתית, הברברית. נגן על בנותינו ואמהותינו. אני יוזם חקיקה שתח' מיר בעונשי האנסים, עד 25 שנות מאסר. החברה שלנו לא תסבול כשום פנים פגיעה ברברית זו בנוסה ובנפשה של אשה בישראל.

האמנם תנסה ממשלת הלי' מר' לחלחם באינפלציה על-ידי יצירת אבטלה במקומות? לא תהיה שום אבטלה תחת ממשלת הליכוד. לא תהיה אונסי

זכמוניים מכירים בגד'ל? קל וחומר! קל וחומר! כל ה' מפקדים יסיפו לשרת בתפקידיהם ואין להעלות כלל על הדעת, שבי' גלל השקפה כלשהי, יחול שינוי במעמדו של מפקד בצה"ל, לא ב' יחס לקידומו, לא ביחס לעיטוב הקידום. לא יהיה כדבר הזה!

הודעתו של הנשיא קארטר, כי חילומי השלטון בישראל, לא ירשישו על היחסים בין שתי ה' מדינות ולא יגרעו ממחויבותה של איה"ב לכמהונה של ישראל... הודעתו של הנשיא קארטר ושל השגריר האמריקני החדש בישראל, מר לואיס, יש בהן לשמח את לבנו. אגלה לך סוד: לפני שחליתי עמ' דתי לכתוב מאמר לעתון, שאתה ואני נמנים עם משתתפיו, תחת הכותרת: "מכתב גלוי לנשיא קא' רטר", אולם בגלל המחלה לא הספקתי להשלימו. באחד המשפטים הבצתי דעתי, שאם בבחירות ב' ישראל יתחלף השלטון על-ידי פתק הבחור, תרים עובדה זו את כבוד ישראל בעיני הנשיא האמריקני - שהרי הוא עצמו רגיל בכך ויוצע מנסיגו מהו סימן החיכר המובהק של משטר דמוקרטי: חילופי ה' שלטון, שמחתי לשמוע את דבריו של הנשיא ואני בטוח, כי אכן עלה כבוד ישראל בעיניו.

אף שמחתי לשמוע, כי ישגר לי הומנה לבקר אצלו לאחר הרכבת הממשלה. יהיה זה כבוד לתחליף עמו דעות, ידיעות והערכות - כשני בני-הורין.

מה, אתה מניה, התקיים פנישתה? לא לפני ראשית יולי, ויהיה לי מספיק זמן להכין את עצמי הכנה מדוקדקת ביותר.

כיצד להלחם באינפלציה

האמנם תנסה ממשלת הלי' מר' לחלחם באינפלציה על-ידי יצירת אבטלה במקומות? לא תהיה שום אבטלה תחת ממשלת הליכוד. לא תהיה אונסי

וצריך להיות אחד מחבריה. אתם מתכוונים לאיש את המשרות הפטריות בממשלה באנ' שים שלכם? להפסיק את שירותם של שגרירים בכירות שונות ולמנות תחתם אנשים, הנאמנים עליכם?

באנו לשרת ולא לרשת

כלל גדול נקוט ביינו והוא ה, סיוויל סרוויס", שרות הציבור, עובדי המדינה יכולים להיות שק' טים. לא יהו שום פישורים בשרות הציבורי. בעלי הסקפות מדיניות וכלכליות שונות מאלו של הלי' כוד", מקרב עובדי המדינה, יכולים להיות בטוחים, שלא יהיה בכך עבודה. אני קורא לתם להמשיך ולמלא את תפקידם. יהיו בודאי מספר תפקידים מרכזיים, שבהם יחולו שינויים. אבל המדובר הוא בתפקידים מעטים מאוד. אנחנו באנו לשרת ולא ל' רשת. והוא הדיון לגבי שגרירים, רק בשגרירויות מעטות יחולו שי' נוים.

מתכוון למנות כשרים מומחים במקצועותיהם, שלא היוו חברים באף אחת מחטיבות הליכוד", אבל אתה נתקל בהתנגדות מצד בעלי חוקה מקרב המפלגות ב' הליכוד"? אני מכחיש זאת בתוקף! הודשר הציבורי מחייב לתת את התפקידים הטמלכתיים החשובים לאנשים, שי' צריכים להיות מוכשרים ובעלי יכולת, אבל שעמלו וטרחו בשקד' נוח, גם סבלו, שנים ארוכות, ומש' הגיעה השעה - עלתם להנכיח את עצמם בתפקידים בכירים. לעו' מת זאת אני בטוח, שכל החברים בהנהלת, הליכוד" ובחטיבות, יסי' כינו, שאדם רב-ביטורים, שאינו נמנה על אחת מחטיבות, הליכוד" יכול להתחלל לכהן כחבר הממשלה. אתן לך דוגמה, להלכה בלבד, שי' הרי לא היה עדיין התייעצות ולא קיבלנו עדיין את הסכמת האיש עצמו - אבל בעיני פרוס' יובל נאמן מתאים בהחלט להיות חבר הממשלה.

ואריאל שרון? בהחלט! אריאל שרון וחברו ית' מכו בממשלת הליכוד ותוא יובל

משל, משרד המשטרה לא יתקיים עוד. הוא יעבור להיות אגף במשרד הפנים. נקים משרד לרווחה, שיכלול את משרדי הסעד והעבודה, יוקם משרד חדש - משרד להסברת חוץ, חדש, בבקשה, את המלה: חוץ. לא הסברת פנים. יהיה זה שרות להקים משרד כזה. זהו מוסד, הראוי רק למדינה טוטליטרית. במדינה דמוקרטית כשלנו אין צורך במשרד להסברת פנים. האזרחים מסבירים לעצמם מה רואות עיניהם, כיצד עליהם לנהוג ואין עליהם לשרטם את מעשי ממשלתם. אבל משרד להסברת חוץ - דרוש בהחלט עם ממשלות, אלא גם אל העמים. יש לי למשימה זו קורמד מוכשר ביותר, אבל לא אקרא בשמו עד שאתייעץ, גם עם החברים, גם עמו...

שרים - גם מחוץ לחטיבות הליכוד

היו האיש שאתה שולח עתה לארה"ב? בדיוק! זהו האיש! איש מצויין! - הנכונה השמועה, כי אתה

שליח מיוחד יוצא לארה"ב

לשומרי ראש, שנכנס לתודיע על עוד קבוצת עתונאים זרים שהגיעה: „בני, בוקר טוב בני... באו עוד? יפה... נתמנה גם בשבילם... ישנה בלילה? מה? אז בבקשה, לא, בלי סיפורים, בבקשה תיכנס לחדר השינה שלי ותשכב לגן... כן, תישן לך... ארוחת-בוקר אכלת? בלי תרופים? עליזה חבבי בת, תוכלי בבקשה להאכיל את השומר שלנו, הלא הוא כמו בננו... נו, לך, לך למטבח...”

„רי שמחה (בטלפון אל חברו לתנהגת הליכוד, שמחה ארליך, מהליברלים), תשמע רי שמחה, אם תסכים, אני רוצה לשגר מייד את (כאן בא שם איש, שנתבקשתי לא לפרסם בשלב זה) לארצות-הברית. כן, כן, מייד, עוד חיוס או מחר... הוא יישג עם סטאטוסים, חברי קונגרס, עתונאים ידועים ויפיע בתוכנית טלוויזיה מחוקף לחוף. כן... זה חשוב ורחוק... צריך להסביר... צריך לדבר אל העם האמריקני... מצוין, מייד אודיע לו שיצא לדרך... תודה רי שמחה.”

אלי: „גו, דב, שלוף את העט ופרוש את הגיירות ושאל ואענך. עכשיו קצת שקט... צריך לנצל...”

— מי בניו, שנים שיגר „הליי פוד” איתותים אל „המעריך” על נמונותו והצטרף לממשלת ליכוד לאומי. האיתותים לא נענו. אתה חרשת להפסיקם, כדי לשמור על עבוד „הליכוד”, והנה, פגע שיתחבר, כי „הליכוד” הביס את „המעריך” במחירות, הציעה הנהלתו, בעצרת, לשתף את „המעריך” בממשלת אחדות לאומית. מדיע? זהו בימור לאפירות פוליטית, או אולי צעד מאקטי, כהנחה, שהמעריך ידחה את ההצעה?

האמת היא, כי ההחלטה הזאת גמלה בלבי עוד לפני הבחירות, אך נמנעתי מלהביעה בטרם עת. כאשר הגעתי למצורת זאב בבוקר בבוקר, כן תחוב בבקשה כן, בבוקר-בבוקר, זהו ביטוי תנאי ידוע והתברר לי באורח סופי, כי „הליכוד” יהיה הסיעה הפרלמנטרית הראשונה בכנסת, ביקשתי את חברי

אין אונט, אהנו מתחזקת צינות, אך אם „המעריך” יסרב — נגיד: „הבל, אך רצונו של המעי” רדי כבודי”. לכל הדעות יש לנו אפשרות להרכיב ממשלה, שתישען על אמונם ועל תמיכתם של רוב חברי הכנסת, גם בלעדי „המעריך” ואכן כך נעשה אם המערך יסרב. — חייב זבולון המר מצוץ שי ממשלת ליכוד לאומי תקום ללא קוי יסוד ותדון ככל שאלה לנוסח. האם הדבר אפשרי?

ידידי היקר המר טעה...

לא לחלוטין לא. ידידי היקר המר טעה. חובה חוקית היא על כל ממשלה להביא לאישור הכנסת קוי יסוד מוסכמים — עם הצגתה לפני הכנסת ובקשת אמון הבית. כך מחייב סעיף 15 בחוק יסוד: ה ממשלה, לאמור: „משהורכבה ה ממשלה תחייב לפני הכנסת, תודיע על קוי היסוד של מדיניותה, על הרכבה ועל חלוקת התפקידים בין השרים ותבקש הבעת אמון.”

— מה אתה מוכן להציע לי-מעריך?
מה שמתחייב מן החוק... בדיוק! משא ומתן על קוי היסוד של ה ממשלה ועל חלוקת התפקידים בין השרים.

— מה תציע להם במישור ה אישי?
אפשר להניע להבנה גם במישור נמונותו והצטרף לממשלת ליכוד לאומי. האיתותים לא נענו. אתה חרשת להפסיקם, כדי לשמור על עבוד „הליכוד”, והנה, פגע שיתחבר, כי „הליכוד” הביס את „המעריך” במחירות, הציעה הנהלתו, בעצרת, לשתף את „המעריך” בממשלת אחדות לאומית. מדיע? זהו בימור לאפירות פוליטית, או אולי צעד מאקטי, כהנחה, שהמעריך ידחה את ההצעה?

האמת היא, כי ההחלטה הזאת גמלה בלבי עוד לפני הבחירות, אך נמנעתי מלהביעה בטרם עת. כאשר הגעתי למצורת זאב בבוקר בבוקר, כן תחוב בבקשה כן, בבוקר-בבוקר, זהו ביטוי תנאי ידוע והתברר לי באורח סופי, כי „הליכוד” יהיה הסיעה הפרלמנטרית הראשונה בכנסת, ביקשתי את חברי

שרים — גם מחוץ לחטיבות הליכוד

— זהו האיש שאתה שולה עתה לארצה?
בדיוק! זהו האיש! איש מצוין! — הנכונה השמועה, כי אתה

הרי לא היתה עדיין התייעצות ולא קיבלנו עדיין את הסכמת האיש עצמו — אבל בעיני פרופ' יובל נאמן מתאים בהחלט להיות חבר הממשלה.

— ואריאל שרון?
בהחלט! אריאל שרון וחברו ית מכו בממשלת הליכוד והוא יכול

למלא את תפקידם. יהיו בודאי מספר תפקידים מרכזיים, שבהם יחולו שינויים. אבל המדובר הוא בתפקידים מעטים מאוד. אנחנו באנו לשרת ולא לרשת. והוא הדין לגבי שגרירים. רק בשגרירויות מעטות יחולו שינויים.

למען
התענוג

תערוכת אירופאית
דל ניקוטין בעשון
EUROPA

כיצד להלחם באינפלציה

— האמנם תנסה ממשלת „הליי פוד” להילחם באינפלציה על-ידי יצירת אבטלה מבוקרת?
לא תהיה שום אבטלה תחת ממשלת הליכוד! לא תהיה! אנשי „המעריך” שוב נקטו לשון-עלילה על ידידי וחברי שמחה ארליך וטפלו עליו את אשמת האבטלה, כביכול, הבטלה מעבירה על הדעת. אני זוכר וכולנו לא שכחנו את המיתון ואת האבטלה תחת שלטון „המעריך”. זו היתה טרגדיה לאומית, ש פגעה בעיקר בעיירות הפיתוח. לא נחזור לימים האפלים ההם.

— איר, אם כן, תילחמו כי אינפלציה?

אפשר בהחלט לרסן את האינפלציה עד 15 אחוז לשנה. נעשה זאת על-ידי אמנה משולשת, בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. לתקופה של שנתיים לא תהיה שום העלאת מס, המחירים לא יעלו והעובדים יימנעו מכל תביעה להעלאת שכר. כך נצליח לרסן את האינפלציה, נחזור למטבע את יציבותו, נגדיל את התפוקה ואת הייצוא. כעבור השנתיים הראשונות נבחן מה ניתן לעשות כדי לה מסיף על שכרו הריאלי של העובד. נשאף בכל כותנו שהעובד יוכל להתפרנס על שכרו בבטחון ובכבוד.

— מה צריכה להיות מערכת היחסים בין הממשלה וההסתדרות? האם ההסתדרות היא שתקבע גם להבא את מדיניות השכר בישראל? מרות הכנסת חלה על הכל ולא יהיה כאן יוצא מן הכלל. אין אנו מקבלים את טענתם של הסוציאליסטים הקיצוניים, שלפיה אסור לה, לכנסת, לחוקק חוקים הנוגעים ליחסי העבודה. הכנסת היא הנציגות הריבונית של העם העצמאי והיא זכאית — ואף חייבת — לקבוע בחקיקה את הסידורים ל פתרון הבעיה של יחסי העבודה המעורערים, האוכלים בנו כל חלקה טובה. נשאף בהחלט להבנה בין הממשלה וההסתדרות ויסודה של הבנה זו תהיה האמנה המשולשת לבלימת האינפלציה, שמתוצאותיה טובל העובד יותר מכל גורם אחר

החייטית, הברברית, נגן על בנותינו ואמהותינו. אני יוזם חקיקה שתח מיר בעונשי האגסים, עד 25 שנות מאסר. התברר שלנו לא תסבול בשום פנים פגיעה ברברית זו בנוסחה ובכנישה של אשה בישראל.

— האם תסיר ממשלת „הליכוד” את הפיקוח על מטבע זה, או לפחות תעלה בצורה ניכרת את שיעור ההקצבה לנוספים לחוץ-לארץ, כדי שאורחים לא יהיו מבוזרי-מטבע וטפירי-חוק בעל-כורחם?
כן. בהחלט! נשקול בכל הרציינות והדחיות לבטל כליל את הפיקוח על מטבע זה. כלל ידוע לשימצתה הוא, כי במקום שיש פיקוח פורת השוק השחור, למדנו זאת בימי דב יוסף, כאשר פיקוח על המזון הפריח את השוק השחור במוצרי מזון. הפיקוח על המטבע הזר הוא גם אחד המכשולים להשקעות הזר וגם מבחינה זו הוא מזיק.

שני צלצולים בפעמון הדלת...

— נמים, ברשותך, בשאלה בעית אופי אישי: בעבר היו חברי פים זקוקים לשומרי ראש להגן על עצמם מפני מלחמתך בהם, לשחרור ארץ-ישראל משלטונם. אך מרגיש אדם כאשר בראשונה בחייו תפקידה מדינתו שומרי ראש להגן עליו? באי-נחמות... באי-נחמות טובה קת... את... באו שני צעירים הביבים ונחמדים ותודיעו, כי קיבלו פקודה לשמור עלי. נו, פקודה — פקודה. ביקשתי מהם להסתפק בשומר אחד, אמרו, שלצערם אינם יכולים למלא את בקשתך. לא היתה לי ברירה אלא לקבל את דין הבטחון...

נכון, בחמש שנות המתרת לא היו לי מעולם שומרי ראש... בדירה זו, שאנו נמצאים בה, הסתתרתי שנתיים תמימות מן הבריטים והי סימן היחיד, שהיה מוסכם בין חברי לבינו, היה שני צלצולים בפעמון הדלת...
— עכשיו נתחלפו שני הצלצולים בשני שומרים...
כן, חל שינוי. אילו אפשר היה בלי שומרי ראש הייתי יותר מאושר. אבל אומרים לי המחבלים... אני יודע... אני מבין.

The election results

19.5.77

Cities and towns

JERUSALEM AREA: Lik 55,051, Align 22,745, DMC 14,646, NRP 15,295, Aguda 13,032, Poalei Ag 2,960, DFP 657, Shlomz 708, ILP 1,057, Flatto 1,686, Shelli 3,045, CRM 1,580.

TEL AVIV: Lik 82,452, Align 51,991, DMC 29,855, NRP 14,990, Aguda 5,953, Poalei Ag 1,640, DFP 2,365, Shlomz 4,423, ILP 3,164, Flatto 4,500, Shelli 4,092, CRM 3,234.

HAIFA: Lik 37,505, Align 36,373, DMC 24,149, NRP 7,582, Aguda 2,013, Poalei Ag 2,092, DFP 2,329, Shlomz 3,423, ILP 1,692, Flatto 2,621, Shelli 2,168, CRM 1,976.

HAIFA CARMEL: Lik 24,991, Align 22,727, DMC 10,253, NRP 6,349, Aguda 1,634, Poalei Ag 1,217, DFP 912, Shlomz 2,048, ILP 1,196, Flatto 2,181, Shelli 878, CRM 878.

REHOVOT: Lik 8,913, Align 6,286, DMC 4,119, NRP 2,809, Aguda 1,032, Poalei Ag 476, DFP 114, Shlomz 496, ILP 230, Flatto 553, Shelli 486, CRM 337.

ARAD: Lik 1,178, Align 946, DMC 633, NRP 110, Aguda 38, Poalei Ag 6, DFP 9, Shlomz 157, ILP 62, Flatto 59, Shelli 70, CRM 70.

EILAT AND AREA: Lik 3,220, Align 1,704, DMC 313, NRP 315, Aguda 20, Poalei Ag 11, DFP 13, Shlomz 141, ILP 89, Flatto 113, Shelli 141, CRM 109.

RISHON LEZION: Lik 13,602, Align 9,262, DMC 4,514, NRP 2,313, Aguda 612, Poalei Ag 345, DFP 81, Shlomz 886, ILP 241, Flatto 935, Shelli 433, CRM 583.

BAT YAM: Lik 23,448, Align 15,377, DMC 6,339, NRP 3,756, Aguda 605, Poalei Ag 153, DFP 319, Shlomz 1,483, ILP 537, Flatto 1,802, Shelli 893, CRM 913.

DIMONA: Lik 4,489, Align 2,228, DMC 423, NRP 1,287, Aguda 373, Poalei Ag 24, DFP 20, Shlomz 230, ILP 77, Flatto 1,373, Shelli 61, CRM 65.

CARMIEL: Lik 1,202, Align 1,039, DMC 309, NRP 148, Aguda 27, Poalei Ag 14, DFP 8, Shlomz 53, ILP 34, Flatto 124, Shelli 34, CRM 45.

ACRE: Lik 5,780, Align 3,832, DMC 710, NRP 1,034, Aguda 430, Poalei Ag 258, DFP 2,433, Shlomz 278, ILP 73, Flatto 433, Shelli 88, CRM 81.

METULLA (%) : Lik 29,86, Align 41,62, DMC 10,85, NRP 4,07, Aguda 4,52, Shlomz 5,88, ILP .90, Shelli 4.

KIRYAT ARBA: Lik 186, Align 7, DMC 3, NRP 136, Aguda 5, Poalei Ag 17, Shlomz 16, ILP 2, Flatto 1.

NETIVOT: Lik 954, Align 208, DMC 11, NRP 914, Aguda 354, Poalei Ag 172, DFP 3, Shlomz 30, ILP 9, Flatto 37, Shelli 2, CRM 1.

BOSH PINA: Lik 134, Align 157, DMC 79, NRP 33, Aguda 4, Poalei Ag 1, DFP 1, Shlomz 14, ILP 2, Shelli 5, CRM 6.

KIRYAT TIVON: Lik 1,287, Align

189, DMC 1,434, NRP 348, Aguda 12, Poalei Ag 15, DFP 14, Shlomz 130, ILP 78, Flatto 86, Shelli 108, CRM 100.

ZICHRON YA'ACOV: Lik 898, Align 697, DMC 305, NRP 340, Aguda 108, Poalei Ag 10, DFP 4, Shlomz 33, ILP 8, Flatto 26, Shelli 16, CRM 7.

SAFED: Lik 2,438, Align 1,594, DMC 354, NRP 580, Aguda 338, Poalei Ag 126, DFP 11, Shlomz 81, ILP 25, Flatto 103, Shelli 30, CRM 39.

KIRYAT BIALIK: Lik 3,645, Align 3,197, DMC 2,446, NRP 760, Aguda 193, Poalei Ag 94, DFP 29, Shlomz 342, ILP 178, Flatto 351, Shelli 179, CRM 188.

PARDES HANNA: Lik 2,659, Align 1,666, DMC 730, NRP 1,291, Aguda 313, Poalei Ag 62, DFP 11, Shlomz 111, ILP 206, Flatto 140, Shelli 61, CRM 54.

OR AKIVA: Lik 1,207, Align 654, DMC 47, NRP 573, Aguda 150, Poalei Ag 6, DFP 3, Shlomz 36, ILP 152, Flatto 45, Shelli 4, CRM 11.

OR YEHUDA: Lik 3,603, Align 850, DMC 160, NRP 577, Aguda 90, Poalei Ag 173, DFP 99, Shlomz 124, ILP 46, Flatto 88, Shelli 62, CRM 32.

AZOUR: Lik 903, Align 956, DMC 216, NRP 240, Aguda 33, Poalei Ag 14, DFP 11, Shlomz 73, ILP 47, Flatto 55, Shelli 32, CRM 24.

KIRYAT YAM: Lik 4,567, Align 3,809, DMC 1,253, NRP 1,173, Aguda 193, Poalei Ag 172, DFP 47, Shlomz 358, ILP 131, Flatto 613, Shelli 141, CRM 158.

KIRYAT ONO: Lik 3,396, Align 2,996, DMC 1,786, NRP 812, Aguda 303, Poalei Ag 31, DFP 37, Shlomz 189, ILP 80, Flatto 197, Shelli 168, CRM 162.

BEIT SHEMESH: Lik 2,349, Align 880, DMC 176, NRP 378, Aguda 204, Poalei Ag 558, DFP 4, Shlomz 32, ILP 20, Flatto 126, Shelli 23, CRM 24.

GEDEBA: Lik 846, Align 529, DMC 108, NRP 513, Aguda 108, Poalei Ag 33, DFP 4, Shlomz 42, ILP 16, Flatto 28, Shelli 11, CRM 13.

BEER YA'ACOV: Lik 692, Align 351, DMC 70, NRP 152, Aguda 254, Poalei Ag 3, DFP 4, Shlomz 20, ILP 7, Flatto 31, Shelli 18, CRM 8.

HATZOR HAGLILIT: Lik 927, Align 479, DMC 36, NRP 528, Aguda 41, Poalei Ag 12, Shlomz 24, ILP 4, Flatto 34, Shelli 2, CRM 16.

MITZPE RAMON: Lik 160, Align 250, DMC 46, NRP 139, Aguda 4, Poalei Ag 2, Shlomz 2, ILP 4, Flatto 3, CRM 6.

BEERSHEBA: Lik 16,685, Align 9,786, DMC 4,084, NRP 4,380, Aguda 1,268, Poalei Ag 871, DFP 83, Shlomz 729, ILP 360, Flatto 1,409, Shelli 407, CRM 467.

KIRYAT MOTZKIN: Lik 3,177, Align 3,841, DMC 2,134, NRP 961, Aguda 118, Poalei Ag 131, DFP 21, Shlomz 332, ILP 193, Flatto 325, Shelli 172, CRM 89.

NETANYA AREA: Lik 20,806, Align 20,159, DMC 6,868, NRP 918, Aguda 1,637, Poalei Ag 584, DFP 7,312, Shlomz 1,190, ILP 999, Flatto 1,397, Shelli 1,696, CRM 737.

HOLON: Lik 23,310, Align 17,041, DMC 8,209, NRP 3,840, Aguda 553, Poalei Ag 157, DFP 197, Shlomz 1,363, ILP 635, Flatto 1,317, Shelli 1,011, CRM 938.

RAMLE: Lik 18,056, Align 10,801, DMC 2,546, NRP 4,241, Aguda 876, Poalei Ag 1,749, DFP 1,630, Shlomz 803, ILP 423, Flatto 1,087, Shelli 352, CRM 315.

NAHARIYA: Lik 4,543, Align 4,791, DMC 2,186, NRP 1,446, Aguda 86, Poalei Ag 229, DFP 57, Shlomz 415, ILP 187, Flatto 319, Shelli 146, CRM 285.

KIRYAT SHMONA: Lik 2,573, Align 1,438, DMC 352, NRP 710, Aguda 275, Poalei Ag 214, DFP 3, Shlomz 170, ILP 51, Flatto 213, Shelli 38, CRM 37.

YERUHAM: Lik 1,009, Align 651, DMC 45, NRP 362, Aguda 235, Poalei Ag 52, DFP 5, Shlomz 23, ILP 3, Flatto 44, Shelli 4, CRM 8.

MA'ALOT: Lik 564, Align 479, DMC 27, NRP 276, Aguda 47, Poalei Ag 323, Shlomz 18, ILP 21, Flatto 36, Shelli 7, CRM 4.

NAZARETH: Lik 98, Align 703, DMC 86, NRP 579, Aguda 7, Poalei Ag 12, DFP 8,803, Shlomz 30, ILP 76, Flatto 49, Shelli 110, CRM 20.

KFAR SHMARIYAHU: Lik 93, Align 91, DMC 164, NRP 6, Poalei Ag 1, Shlomz 6, ILP 20, Flatto 1, Shelli 16, CRM 43.

TIBERIAS: Lik 4,615, Align 2,548, DMC 455, NRP 1,611, Aguda 967, Poalei Ag 160, DFP 18, Shlomz 207, ILP 91, Flatto 273, Shelli 50, CRM 30.

NES ZIONNA: Lik 1,044, Align 517, DMC 251, NRP 171, Aguda 21, Poalei Ag 5, DFP 1, Shlomz 50, ILP 12, Flatto 42, Shelli 30, CRM 28.

OFAKIM: Lik 1,563, Align 1,615, DMC 110, NRP 1,154, Aguda 192, Poalei Ag 117, DFP 3, Shlomz 25, ILP 5, Flatto 65, Shelli 31, CRM 10.

TIRAT CARMEL: Lik 2,921, Align 1,753, DMC 347, NRP 578, Aguda 289, Poalei Ag 318, DFP 16, Shlomz 347, ILP 142, Flatto 263, Shelli 39, CRM 39.

BINYAMINA: Lik 610, Align 375, DMC 118, NRP 290, Aguda 24, Poalei Ag 5, Shlomz 18, ILP 6, Flatto 39, Shelli 3, CRM 6.

TIRA: Lik 7, Align 71, DMC 13, NRP 48, Aguda 1, DFP 2,507, Shlomz 1,

ILP 2, Flatto 1, Shelli 40, CRM 33, Ual 317.

HADERA: Lik 6,648, Align 5,591, DMC 1,530, NRP 2,700, Aguda 480, Poalei Ag 212, DFP 56, Shlomz 316, ILP 260, Flatto 176, Shelli 156, CRM 176.

HOD HASHARON (incomplete): Lik 2,533, Align 2,010, DMC 962, NRP 807, Aguda 140, Poalei Ag 32, DFP 23, Shlomz 166, ILP 66, Flatto 77, Shelli 69, CRM 102.

BNEI BRAK (incomplete): Lik 4,953, Align 2,094, DMC 862, NRP 3,283, Aguda 4,820, Poalei Ag 1,269, DFP 124, Shlomz 185, ILP 95, Flatto 218, Shelli 110, CRM 90.

HERZLIYA (incomplete): Lik 4,670, Align 4,470, DMC 2,400, NRP 1,584, Aguda 295, Poalei Ag 50, DFP 56, Shlomz 344, ILP 285, Flatto 349, Shelli 285, CRM 238.

LOD (incomplete): Lik 2,897, Align 1,589, DMC 324, NRP 469, Aguda 47, Poalei Ag 225, DFP 59, Shlomz 133, ILP 43, Flatto 169, Shelli 40, CRM 45.

RAMAT HASHARON (incomplete): Lik 1,694, Align 1,050, DMC 1,407, NRP 195, Aguda 153, Poalei Ag 24, Shlomz 83, ILP 36, Flatto 111, Shelli 104, CRM 89.

RA'ANANA (incomplete): Lik 2,760, Align 2,050, DMC 1,358, NRP 1,061, Aguda 108, Poalei Ag 180, DFP 45, Shlomz 141, ILP 73, Flatto 98, Shelli 92, CRM 135.

RAMAT GAN (incomplete): Lik 10,077, Align 6,436, DMC 5,271, NRP 2,703, Aguda 467, Poalei Ag 167, DFP 134, Shlomz 682, ILP 435, Flatto 433, Shelli 529, CRM 513.

PETAH TIKVA (incomplete): Lik 1,858, Align 1,100, DMC 495, NRP 592, Aguda 146, Poalei Ag 82, DFP 17, Shlomz 96, ILP 33, Flatto 95, Shelli 39, CRM 40.

AFULA (incomplete): Lik 2,556, Align 1,259, DMC 311, NRP 741, Aguda 296, Poalei Ag 30, DFP 5, Shlomz 79, ILP 31, Flatto 181, Shelli 28, CRM 29.

ASHKELON (incomplete): Lik 4,493, Align 2,872, DMC 796, NRP 1,787, Aguda 322, Poalei Ag 259, Shlomz 187, ILP 82, Flatto 323, CRM 117.

ASHDOD (incomplete): Lik 3,782, Align 1,874, DMC 564, NRP 1,168, Aguda 552, Shlomz 179, ILP 83, Flatto 866.

KIRYAT GAT (incomplete): Lik 1,148, Align 525, DMC 98, NRP 380, Aguda 45, Poalei Ag 106, Shlomz 15, ILP 16, Flatto 36.

SDEROT (incomplete): Lik 788, Align 412, DMC 24, NRP 422, Aguda 38, Poalei Ag 79, Shlomz 39, ILP 95, Flatto 86.

KIRYAT MALACHI (incomplete): Lik 194, Align 67, DMC 3, NRP 47, Aguda 12, Poalei Ag 21, Shlomz 4, Flatto 2, CRM 2.

Moshavim, kibbutzim and other villages

MARAB: Lik 7, Align 146, DMC 176, NRP 172, Aguda 3, Poalei Ag 7, DFP 1126, Shlomz 19, Flatto 3, Shelli 11, UAL 349, CRM 7.
KAFR KAMA: Lik 3, Align 317, DMC 56, NRP 70, Aguda 1, DFP 40, Shlomz 38, Flatto 3, Shelli 98, CRM 6.
DALIAT AL CARMEL: Lik 679, Align 691, DMC 238, NRP 2, Poalei Ag 1, DFP 280, Shlomz 36, ILP 113, Flatto 2, Shelli 19, UAL 406.
DEIR AL ASSAD: Lik 83, Align 98, DMC 167, NRP 55, Poalei Ag 6, DFP 592, Shlomz 3, Flatto 1, CRM 8, UAL 209.
ABU JU' AID: Lik 1, Align 4, Aguda 4, DFP 6, ILP 5, Flatto 6, CRM 2, UAL 770.
JEDIDA: Lik 15, Align 19, NRP 111, DFP 246, Shlomz 3, UAL 20.
SHFARAM: Lik 55, Align 183, DMC 136, NRP 90, Aguda 2, Poalei Ag 2, DFP 3368, Shlomz 10, ILP 71, Flatto 27, Shelli 1, UAL 258.
OUSIFIA: Lik 133, Align 397, DMC 630, NRP 38, Aguda 1, DFP 287, Shlomz 1, ILP 36, Flatto 3, Shelli 13, UAL 305.
ARARA: Lik 150, Align 56, DMC 89, NRP 90, Aguda 1, Poalei Ag 1, DFP 487, ILP 28, Flatto 24, Shelli 125, UAL 275.
ARA: Lik 7, Align 41, DMC 55, NRP 44, Poalei Ag 1, DFP 248, ILP 1, Flatto 44, Shelli 129, CRM 2, UAL 122.
YARKA: Lik 185, Align 195, DMC 257, NRP 45, Aguda 2, Poalei Ag 1, DFP 426, Shlomz 25, ILP 55, Flatto 34, Shelli 29, CRM 5, UAL 538.
ILABUN: Align 106, DMC 1, NRP 42, Aguda 2, DFP 505, Shlomz 3, ILP 10, Flatto 2, UAL 89, CRM 1.
AL-HUZEIL TRIBE: Lik 2, Align 54, DMC 2, Aguda 1, DFP 4, Flatto 1, UAL 49, CRM 1.
KAFR TAMBA: Lik 16, Align 54, DMC 70, NRP 90, Aguda 4, Poalei Ag 1, DFP 2632, Shlomz 2, ILP 202, Flatto 2, Shelli 2, CRM 62.
SAKHNIN: Lik 18, Align 204, DMC 150, NRP 16, Aguda 2, Poalei Ag 1, DFP 2,262, Shelli 3, UAL 157, Arab Reform Movement 117, CRM 30.
KAFR AR'ABA: Lik 2, Align 37, DMC 13, NRP 20, Aguda 2, Poalei Ag 3, DFP 1,601, Shlomz 5, Flatto 2, Arab Reform Movement 76, CRM 2.
AKHBARA: Lik 1, Align 5, DMC 1, DFP 1, ILP 1, UAL 6.
ABU B'LAL TRIBE: Lik 1, Align 2, NRP 4, Poalei Ag 2, DFP 1, Shlomz 1, ILP 2, Flatto 2, Shelli 2, UAL 124, CRM 10.
TAIBEH: Lik 7, Align 48, DMC 4, NRP 34, Aguda 4, Poalei Ag 4, DFP 1,727, Shlomz 1, ILP 21, Shelli 256, Coexistence With Justice 104, UAL 154, CRM 15.
GUSH HALAV: Lik 60, Align 214, DMC 28, NRP 49, DFP 167, Shlomz 7, ILP 70, Flatto 2, Shelli 14, CRM 1.
ABU S'NAN: Lik 41, Align 36, DMC 112, NRP 197, Aguda 1, Poalei Ag 3, DFP 910, Shlomz 1, ILP 2, UAL 443.
GESHER HAZIV (Ihud): Align 161, DMC 30, NRP 1, Aguda 1, Shlomz 1, ILP 6, Flatto 1, CRM 2.
GA'ATON (Artzi): Align 142, DMC 2, NRP 2, Shelli 11.
REVIVIM (Meuhad): Lik 3, Align 191, DMC 11, Flatto 1, Shelli 26, CRM 4.
NA'AN: Lik 16, Align 532, DMC 39, NRP 6, Aguda 1, DFP 2, ILP 5, Flatto 2, Shelli 12, CRM 10.
NITZANIM: Lik 5, Align 37, DMC 20, Shlomz 1, ILP 138, Shelli 2, CRM 2.
RAMAT DAVID: Lik 4, Align 137, DMC 38, Shlomz 1, Shelli 7, CRM 3.
MOLEDET: Lik 25, Align 154, DMC 102, NRP 3, Shlomz 4, ILP 1, Shelli 2, CRM 3.
SDE ELIYAHU: Lik 30, Align 8, DMC 4, NRP 174, Aguda 3, Shlomz 5, ILP 1, CRM 1.
KEREM SHALOM (Artzi): Lik 1, Align 9, DFP 9, Shelli 31.
KFAR BLUM (Ihud): Lik 5, Align 290, DMC 49, NRP 4, Flatto 1, Shelli 1, CRM 13.
MAGEN (Artzi): Align 85, DMC 2, Shelli 32, CRM 5.
NIRIM (Artzi): Lik 1, Align 133, DMC 3, ILP 2, Shelli 12.

HIBAT ZION: Lik 50, Align 38, DMC 19, NRP 75, Shlomz 4, ILP 3.
HELETZ: Lik 27, Align 156, NRP 43, Aguda 2, Poalei Ag 6, DFP 1, Shlomz 3, Flatto 1.
MISHMAR HANEDEV: Lik 5, Align 253, DMC 12, NRP 2, DFP 1, Shlomz 4, Shelli 14, CRM 1.
KABRI: Lik 5, Align 301, DMC 17, NRP 2, Aguda 1, Shlomz 1, Flatto 1, Shelli 14, CRM 5.
GIVAT BRENNER (Meuhad): Lik 12, Align 367, DMC 37, NRP 3, Shlomz 3, ILP 4, Flatto 3, Shelli 15, CRM 40.
NIR ZVI: Lik 48, Align 89, DMC 122, NRP 4, DFP 1, Shlomz 3, ILP 7, Flatto 6, Shelli 12, CRM 5.
MA'AGAN MICHAEL: Lik 5, Align 350, DMC 94, Flatto 1, Shelli 32, CRM 2.
URIM: Lik 5, Align 130, DMC 59, Shlomz 1, ILP 1, Shelli 19, CRM 7.
HAGOSHRIM (Meuhad): Lik 5, Align 219, DMC 11, NRP 1, ILP 1, Flatto 3, Shelli 5.
DAN (Artzi): (%) Lik 0.3, Align 91.78, DMC 1.75, Shelli 5.35, CRM 0.3.
GONEN (Ihud): (%) Lik 6.08, Align 31.93, DMC 34.78, Shelli 8.69, CRM 5.65.
DAFNA (Meuhad): (%) Lik 1.55, Align 87, DMC 5.19, Shelli 2.85, CRM 1.81.
YIFTAH (Ihud): (%) Lik 5.83, Align 55.69, DMC 21.16, NRP 2.18, Shelli 0.72, CRM 3.62.
SHAMIR (Artzi): (%) Lik 0.32, Align 88.59, DMC 1.30, NRP 0.32, Aguda 0.32, Shelli 7.81, CRM 1.30.
LEHAVOT HABASHAN (%): Lik 0.37, Align 83.39, DMC 0.75, ILP 0.75, Shelli 13.58, CRM 0.75.
YAMIT (%): Lik 26.1, Align 21.7, DMC 26.1, NRP 8.7.
MISGAV-AM (Meuhad): (%) Lik 4.39, Align 74.72, DMC 7.69, NRP 1.09, Shelli 8.79, CRM 1.09.
KFAR GILADI: Lik 0.54, Align 88.72, DMC 6.3, NRP 0.27, ILP 0.54, Flatto 0.27, Shelli 1.64, CRM 1.09.
MANARA (Meuhad): (%) Align 80.76, DMC 13.07, Shlomz 0.76, Flatto 0.76, Shelli 4.61.
SHLOMI: Lik 317, Align 269, DMC 52, NRP 292, Aguda 23, Poalei Ag 3, Shlomz 8, ILP 2, Flatto 12, Shelli 12, CRM 1.
JALJULIA: Lik 18, Align 176, DMC 33, NRP 82, Aguda 1, DFP 285, ILP 18, Flatto 8, Shelli 4, UAL 192.
MALKIA (Meuhad): (%) Lik 20.5, Align 84.26, DMC 7.53, Shelli 5.47.
KFAR HANASSI (Ihud): Lik 4, Align 190, DMC 28, NRP 1, ILP 2, Shelli 20, CRM 5.
PORAT: Lik 54, Align 3, DMC 3, NRP 259, Aguda 14, Poalei Ag 1, Shlomz 4, ILP 2, Flatto 12.
YAVNIEL: Lik 214, Align 186, DMC 102, NRP 120, DFP 1, Shlomz 11, ILP 5, Flatto 5, Shelli 1, CRM 3.
SARID: Lik 2, Align 360, DMC 17, Shlomz 1, ILP 1, Shelli 17, CRM 3.
SHEAR YASHUV (%): Lik 18.75, Align 8.33, DMC 4.16, NRP 5.20, Shlomz 4.16, ILP 56.25, CRM 2.08.
NAHSHOLIM: Lik 7, Align 102, DMC 20, NRP 1, Flatto 1, Shelli 1, CRM 1.
BEIT ZERA (Artzi): Lik 3, Align 390, DMC 8, DFP 1, Shelli 10, CRM 4.
EIN HAROD (Meuhad): Lik 15, Align 345, DMC 30, NRP 1, DFP 1, Shlomz 20, ILP 1, Flatto 1, Shelli 12, CRM 2.
YAD MORDECHAI: Lik 4, Align 346, DMC 4, NRP 1, Shlomz 2, Flatto 1, Shelli 16, CRM 3.
GAZIT (Artzi): Lik 1, Align 272, DMC 3, Shelli 13.
MISHMAR HA'EMEK: Lik 6, Align 412, DMC 20, NRP 1, Shlomz 1, ILP 1, Flatto 1, Shelli 16, CRM 4.
EIN HA'EMEK: Lik 3.7, Align 99, NRP 11, Shlomz 1, Flatto 1, Shelli 1.
HEFTZIBAH: Lik 4, Align 249, DMC 21, Shlomz 4, ILP 2, Shelli 7.
YESODOT: NRP 2, Aguda 12, Poalei Ag 162.
GAN SHMUEL (Artzi): Lik 5, Align 374, DMC 11, DFP 1, Shlomz 2, ILP 1, Flatto 1, Shelli 53.
RAMAT HAKOVESH: Lik 7, Align 287, DMC 20, NRP 4, Shlomz 2, ILP 1,

Flatto 2, Shelli 33.
GIVAT YEARIM: Lik 96, Align 82, NRP 62, Aguda 8, Poalei Ag 2.
HODAYA: Lik 82, Align 64, NRP 29, Shlomz 3, Flatto 1.
RAMOT NAFTALI (%): Lik 5.12, Align 76.92, DMC 11.11, Aguda 5.12, CRM 0.85.
GIVAT ADA: Lik 263, Align 273, DMC 57, NRP 73, Poalei Ag 3, Shlomz 5, ILP 5, Flatto 8, Shelli 1, CRM 4.
GA'ASH (Kibbutz Artzi): Lik 5, Align 232, DMC 5, NRP 2, DFP 1, Flatto 1, Shelli 51.
EMKA: Lik 67, Align 70, DMC 1, NRP 146, Aguda 17, ILP 1, Flatto 5, Shelli 1.
MARGALOT (%): Lik 38.55, Align 44.82, DMC 10.34, NRP 2.75, Shlomz 1.37.
REGBA: Lik 7, Align 103, DMC 104, DFP 1, Shlomz 3, ILP 2, Flatto 1, Shelli 5.
APEK (Meuhad): Lik 2, Align 250, DMC 9, ILP 1.
KFAR HAROEH: Lik 31, Align 6, DMC 6, NRP 254, Poalei Ag 13, Shlomz 5, Flatto 2.
BEIT SHEARIM: Lik 15, Align 116, DMC 70, Shlomz 9, ILP 1, Flatto 2, Shelli 2.
DEGANIA BET (Ihud): Lik 10, Align 248, DMC 63, Shlomz 2, Flatto 1, Shelli 1.
ROSH HANIKRA (90): Lik 8.1, Align 67.4, DMC 14.7, NRP 2.2, Aguda 0.5, Shelli 4.9.
GINTON: Lik 43, Align 78, DMC 21, NRP 1, Flatto 2, Shelli 1.
HAGOR: Lik 80, Align 57, DMC 16, NRP 4, Aguda 1, Shlomz 6, ILP 1, Flatto 1, Shelli 2.
KFAR KISCH: Lik 37, Align 66, DMC 6, NRP 2, Flatto 4.
NEVE YAM (Ihud): Lik 1, Align 88, DMC 7, NRP 1, Shelli 1.
MAGSHIMIM: Lik 67, Align 55, DMC 71, Aguda 5, Poalei Ag 1, Shlomz 18, ILP 9, Flatto 3, Shelli 5.
BEIT MEIR: Lik 45, Align 1, DMC 1, NRP 84, Aguda 14, Poalei Ag 10, Shlomz 1, Flatto 1.
RENATIYA: Lik 96, Align 67, DMC 6, NRP 28, Poalei Ag 6, Shlomz 8, ILP 1, Flatto 14.
YEHI'AM (Artzi): Lik 5, Align 228, DMC 6, Flatto 2, Shelli 21.
AYELET HASHA'HAR (Ihud): Lik 22, Align 303, DMC 72, NRP 3, Shlomz 4, ILP 2, Flatto 3, Shelli 4, CRM 7.
TIRAT ZVI: Lik 26, Align 2, DMC 7, NRP 233, Poalei Ag 2, Shelli 1, CRM 1.
AFIKIM: Lik 20, Align 637, DMC 117, NRP 8, Shlomz 1, ILP 3, Flatto 6,

Shelli 16, CRM 9.
SHA'AR HAGOLAN (%): Lik 0.8, Align 91.7 DMC 2.9, Flatto 0.3, Shelli 3.4 CRM 0.6.
MAOZ HAIM: Lik 4, Align 282, DMC 6, ILP 2, Shelli 8, CRM 1.
MESILLOT: Lik 1, Align 303, DMC 3, DFP 1, Shelli 15, CRM 2.
MIZRA (Artzi): Lik 4, Align 323, DMC 24, Shlomz 1, Shelli 17, CRM 3.
GVAT: Lik 12, Align 353, DMC 27, ILP 2, Flatto 2, Shelli 8, CRM 2.
NAHAL DIKLA (%): Lik 93.1, Shelli 3.4.
BEIT DAGAN: Lik 756, Align 272, DMC 13, NRP 170, Aguda 45, Poalei Ag 105, DFP 7, Shlomz 16, ILP 2, Flatto 22, Shelli 8, CRM 4.
GANEI YEHUDA: Lik 69, Align 69, DMC 150, NRP 9, Shlomz 7, ILP 9, Flatto 7, Shelli 5, CRM 6.
EIN VERED: Lik 44, Align 144, DMC 72, NRP 4, Aguda 1, Shlomz 15, ILP 6, Flatto 4, Shelli 3, CRM 8.
KFAR SYRGIN: Lik 86, Align 148, DMC 81, NRP 10, Aguda 3, DFP 1, Shlomz 5, ILP 2, Flatto 2, Shelli 3, CRM 3.
OMER: Lik 133, Align 126, DMC 307, NRP 11, DFP 1, Shlomz 47, ILP 7, Flatto 16, Shelli 19, CRM 20.
HA'ON (Ihud): (%) Lik 3.6, Align 69.5, DMC 20, Shlomz 3.6, Shelli 1.8.
EIN HANETZIV (%): Lik 8.9, Align 0.4, DMC 5.3, NRP 82.7, Poalei Ag 0.9, Shelli 0.9.
G'VULOT (Artzi): Align 38, DMC 1, ILP 2, Shelli 32.
TSE'ILIM (Ihud): Align 59, DMC 6, ILP 1, Shelli 27, CRM 8.
NEOT MORDECHAI (Ihud): Lik 11, Align 278, DMC 38, DFP 1, Shlomz 2, ILP 3, Shelli 34, CRM 5.
BE'ERI (Meuhad): Lik 7, Align 229, DMC 20, NRP 1, Shelli 18, CRM 1.
YARHIV: Lik 102, Align 67, DMC 1, NRP 23, Aguda 5, Poalei Ag 1, Shlomz 1, Flatto 2, CRM 1.
KFAR HABAD: Lik 77, Align 6, DMC 9, NRP 20, Aguda 32, Poalei Ag 682, Shlomz 1, Flatto 2.
NIR YITZHAK (Artzi): Lik 1, Align 131, DMC 1, Flatto 1, Shelli 41.
KISSUFIM (Meuhad): Align 139, DMC 6, NRP 2, DFP 2, ILP 1, Shelli 17, CRM 1.
KABRI (Meuhad): Lik 5, Align 301, DMC 17, NRP 2, Aguda 1, Shlomz 1, Flatto 1, Shelli 14, CRM 5.
ZOFIT: Lik 24, Align 130, DMC 65, NRP 8, Shlomz 1, ILP 3, Flatto 1, Shelli 6, CRM 7.
 (The results listed above, all unofficial, were supplied by ITIM, Israel's domestic national news service.)

18.5.77

THE JERUSALEM POST

THIRD EDITION
3.00 a.m.

Price: IL3.00
(Including VAT)

WEDNESDAY, MAY 18, 1977 • SIVAN 1, 5737 • JAMADI AWWAL 29, 1397 • VOL. XLVII, No. 14015

front

Likud in first place; Labour loses heavily

Candidates Shimon Peres, Menahem Begin (with Mrs. Begin) and Yigael Yadin were among yesterday's early voters.

(Millman (2), Sunphot)

Likud headquarters jubilant; Alignment plunged in gloom

Jerusalem Post Staff

When the first television projections were broadcast, there were spontaneous cries of joy at Likud headquarters.

MK Yigal Horowitz said that Labour's apparent tremendous defeat had been "richly deserved." On the wall behind Horowitz were pictures of Herzl, Ben-Gurion, and Jabotinsky. "The people have endorsed the covenant between the disciples of Ben-Gurion and Jabotinsky," said Horowitz, who in 1965 followed B-G when the latter quit Mapai and formed Rafi.

At Alignment headquarters just before midnight, a grim-faced Shimon Peres declined to comment on the results available up to then. Abba Eban said the results were too tentative and fragmentary to provide a basis for comment. And

the Labour Party's fall from power seemed to be confirmed with each succeeding result that came in.

Shmuel Tamir, who crossed from the Likud camp to join the DMC, said he was surprised at how well Likud did, but "will not feel uncomfortable" to sit with Likud in a governing coalition.

From the beginning, supreme confidence that the Likud would form the next government — for the first time in the history of the state — reigned in Mezudat Ze'ev in Tel Aviv.

Menahem Begin, MK, who recently recovered from a heart attack, was referred to on occasion as "prime minister." Yehzekel Flumin, MK, Likud's economic theoretician, even referred to Mezudat Ze'ev as "government house."

predicted by TV and borne out by early election returns. He said: "At this stage the results are not sympathetic to us."

Asked to give reasons for the Alignment's losses, Yadin said it appeared "the DMC took votes only from us" without affecting the rise of the Likud-religious block.

Other reasons given by Yadin for Labour's losses were internal squabbles in the Labour Party and weaker support from the U.S.

Envisioning his party in opposition, Yadin said the party should spend its time renewing its morals and values until such a time as it would come to power again.

Moshe Dayan told *The Post* that the Likud victory was "an expression of the public feeling against territorial concessions in Judea and Samaria." He was happy about that.

Aharon Yariv, one of a panel of TV commentators (representing the DMC), said the results expressed the people's desire "for change, for drastic change."

DMC emerges as a major force

The prospects of a major Likud victory in yesterday's general election, projected by TV last night, stunned the nation and the parties. Shortly after 11 p.m., Israel television pro-

jected that the Likud would have 44 Knesset seats and the Alignment would drop to 32, while the DMC would gain 16 seats and the NRP 11.

The TV projection, which was supported by election analyst Hanoach Smith, was based on more than 10,000 sample returns from special TV ballot boxes that were placed outside 25 polling stations throughout the country.

Early returns from regular polling stations appeared to verify the trend expressed in the TV projection, if not the precise distribution. In kibbutzim, for example, the Alignment vote was 10 per cent less than in the past elections and in the moshavim there was a drop of 11 per cent.

Analysts suggested that the Alignment's losses went mostly to DMC.

Dr. Dov Hevion of the Central Statistics Office pointed out that even with a small number of polling places reporting, the returns of these same stations in the 1973 elections showed a far higher return for the Alignment. However, he pointed out, if one combined the percentage of votes for the Alignment and the ILP in 1973, they were almost identical to the combined percentage voting for the DMC, the Alignment and the ILP in this election.

At 1 a.m. Alignment headquarters issued a forecast based on its own analysis of a sample of election returns. This projection showed that the Likud would win 40-41 Knesset seats; the Alignment 36-37; and DMC 17.

These figures, if borne out, would make it possible for the Alignment to form a coalition with the DMC and the NRP.

At 1 a.m. TV updated its prognosis to Likud-43, Labour-31, DMC-16, NRP-12, Rakah-4, Agudat Yisrael-3, United Arab List-3, Shlomzion-2, Shelli-2, Flatto-Sharon-2, Independent Liberals-1.

At 2:30, Smith announced his own projections, which he thought would stand up in the final tabulations:

This forecast gave the Likud 40-41 seats Alignment 31-32; DMC 15-16; NRP 11-12; Rakah 5; Agudat Yisrael 3; Poalei Aguda 2; United Arab List 2; Shelli 2; Flatto-Sharon 2; Shlomzion 2; Ind. Libs and CRM perhaps one each.

Peres: Suffered 'a heavy blow'

"There is no doubt we suffered a heavy blow," Shimon Peres said at 1:30 a.m. this morning.

Speaking on TV, Peres said the Labour Party would have to examine itself, in the light of the election results, but expressed confidence it would in the end be renewed.

"We didn't expect such a result," he said, adding that most of the Alignment losses went to the Democratic Movement for Change.

Peres said other reasons which led to Labour's losses were "international developments that made it difficult for us: a global inflation that affected us, a change of administration in the U.S., and the public was not exactly sure what we are up against in the United States."

Peres declined to lay responsibility for Labour's defeat at any person's feet. "It's a democratic fact and we've got to accept it gracefully, with courage and hope," he said.

Shortly after 2 p.m., Likud campaign chief Ezer Weizman said, "It looks like we might win and might lead the country for the next four years." Likud Leader Menahem Begin would not make any comment by 2:45 a.m.

Gloom hung over Alignment headquarters. Alignment leaders were not prepared at first to accept the TV projection as an accurate reflection of the state of affairs and declined to respond. However, it was clear that the trend of the election had been detected and, as the minutes wore on, Alignment leaders, while hopeful they would get more than 32 seats, began to reconcile themselves to the trend.

The blow-by-blow coverage which the radio devoted to the countrywide voting scene during the day left the impression that in no previous election had so

many citizens complained about being denied the vote. Some of these gripes were due to the fact that the Voting Register was closed nearly nine months ago, and the Knesset decided not to have it updated. Some of the complaints stemmed from the fact that citizens had either failed to notify the Interior Ministry's population registry of changes of address, or had filed incorrect details which the computer could not digest.

The computer apparently ran amok in two cases, in Kiryat Motzkin and Kiryat Malachi, depriving hundreds of citizens of their vote at one fell swoop. Immigrants who spent their first period in absorption centres and moved around since, were the main victims among the 30,000-40,000 Israelis who were frustrated yesterday, but other citizens could find no logical reason for their disqualification and offered loud and sometimes violent protest.

One of the lessons of the experience was that awareness among voters of the need to actively check their presence on the register well before the elections is low, and should be encouraged systematically.

At the Knesset, special measures were taken — even in the parking lot — to expedite the tally of the soldiers' vote. By law, votes of men and women on active duty who vote on base are not counted there, but shipped direct to the Central Elections Committee for processing.

The first truck rolled in at nine p.m.

The beehive atmosphere at election headquarters — fifth floor of the Knesset building — dissipated for about quarter of an hour at eight p.m. It was time for the tradition of *haramat kosit* (proposing of a toast) to persons for a job well done. The host this time was, of course, Justice Eliyahu Manny, chairman of the Central Elections Committee. He saluted his director-general, Menahem Tarlo, and his assistants.

Among the guests were State Comptroller Yitzhak Nebenzahl, High Court Justices Haim Landau

Shimon Peres declined to comment on the results available up to then. Abba Eban said the results were too tentative and fragmentary to provide a basis for comment. And Labour's campaign chief Haim Bar-Lev likewise preferred to wait before commenting on the "artificial" television prediction.

As the evening wore on, gloom settled over Alignment headquarters on Hayarkon Street as all the major leaders sat quietly around television sets watching commentators predict their downfall. Aldea told the press they did not want to be disturbed.

Early scattered results were discounted as not representative, and the Alignment supporters gleaned hope from the first of its 100 sample districts, which showed the Alignment leading the Likud by three per cent.

Prof. Yigael Yadin, leader of the Democratic Movement for Change, expressed his "great, great joy." In just a few months, he said, his party had succeeded in becoming one of the Big Three.

Yadin expressed surprise at the decline of the Labour Party, and shook his head a number of times as

was referred to on occasion as "prime minister." Yehezkel Flumin, MK, Likud's economic theoretician, even referred to Mezudat Ze'ev as "government house."

Ezer Weizman, who headed the Likud's campaign, interpreted the results as "a new page" for Israel. The Likud would now set out to "unite the people of Israel to face the problems ahead." The creation of the DMC played a major role in Labour's downfall, he said.

As results continued to pour in, indicating that the trend was continuing, the spectators at Likud headquarters here in Tel Aviv became drunk with joy. Attempts to clear the hall so that the results coming in could be properly tabulated were futile. The noise was impossible.

After the young ushers failed to evacuate the spectators, Ezer Weizman pleaded with "the future leaders of the country to set a personal example of responsibility. "One — two — three — four," he counted, "now get outside," but only a few responded to his plea.

Education Minister Aharon Yadin was the first Alignment leader to react publicly to his party's losses as

Moshe Dayan told *The Post* that the Likud victory was "an expression of the public feeling against territorial concessions in Judea and Samaria." He was happy about that, "although not operationally," he added cryptically.

He reckoned that the Likud could form a government even without the DMC, its partners being the NRP, Arik Sharon, and maybe Flatto-Sharon, "whatever he wants." Asked about the possibility of a Likud-Alignment coalition, he said "I don't know."

Ex-Prime Minister Golda Meir was up late following the election reports on television. A close associate told *The Post* that it was not Mrs. Meir's habit to comment before the final results were known, and suggested that the press "wait until tomorrow."

Yitzhak Rabin, formally Labour Prime Minister of the caretaker Government, flatly refused to make any comment on the predicted Likud victory last night. All his spokesman was ready to say was that Rabin would go to Labour Hq. in Hayarkon St. late last night, and that he would attend the Party's Central Committee's meeting scheduled for tomorrow. He was unable to say whether Rabin would show up at the next Cabinet meeting.

"War is at the gate" — was the prediction of Shulamit Aloni, head of the Citizens Rights Movement (which the television projection gave not a single Knesset seat). She saw in the good showing of the Likud, the NRP, and Flatto-Sharon a sign that the nation had become "less rational, more nationalistic, more mystical, less governed by common sense, and more influenced by money."

harbouring these doubts, and that more radical leaders such as Assad do in fact share them. But the Geneva meeting was the first time that the Syrian leader actually chose to express them to the Americans, and Israeli sources consider this significant.

Assad reportedly acknowledged that he and other Arab leaders keep up a public front, favouring a third state solution, which in fact differs from their private feelings. He questioned the viability of that solution, wondering whether it would really solve the Palestinian problem, and cautioned that a third state might become a springboard for Libya's Muammar Gaddafi to launch military adventures in the area.

Assad did not suggest to Carter, as far as is known, any alternative approach to resolve the Palestinian problem.

Aharon Yariv, one of a panel of TV commentators (representing the DMC), said the results expressed the people's desire "for change, for drastic change."

Elimelech Rimalt, TV commentator on behalf of the Likud, said that the people had "voted out the present regime." They wanted a clear and unhesitating foreign policy. Domestic issues also played an important part in the campaign. Israel's democracy had begun working in full, he added.

Yitzhak Ben-Aharon, TV commentator representing the Alignment, saw his party's defeat as an expression of the people's "violent anger" over things that had been happening in the last few months. The sharp kick they had given the Alignment was not the product of "cool, rational thought," and the people would have reason "to cry long and hard over the decision they made today," he said.

Dr. Yitzhak Meir, TV commentator for the NRP, said that the Alignment's propaganda line, predicting disaster if the Likud was victorious, had boomeranged. The people had taken offence at this attempt to inhibit their democratic right to put the opposition in power.

Ben-Aharon added that a rightist government would pose "a very great danger for the state" in its present international situation. If such a government did not relinquish its principles it would soon "be booted out."

Rimalt, who until recently was chairman of the Liberal Party within the Likud, pledged that a Likud-led government would go to Geneva. He rejected the argument that Israel's lurch to the right would sour our

(Continued on page 2, Col. 1)

3; Poalei Aguda 2; United Arab List 2; Shelli 2; Flatto-Sharon 2; Shlomo 2; Ind. Libs and CRM perhaps one each.

Speculation on coalition

Jerusalem Post Staff

Even before the official results of the election had emerged, party leaders last night engaged in coalition speculation.

Clearly, it appeared that President Katzir would ask Likud leader Menahem Begin first to try to form a government as the leader of the party with the most Knesset seats.

Former Liberal Party leader Elimelech Rimalt last night urged his own Likud bloc to opt for a coalition government that would include DMC in addition to the religious parties. His first preference was for a national unity government, but since this was unlikely, it was important, for reasons of what he termed "balance" that DMC join in a Likud Government.

At the same time, Rakah leader Meir Wilner said his party would do all in its power to prevent a Likud Government.

While stressing that results at 1 a.m. were not final, Alignment Education Minister Aharon Yadin emphasized that he, personally, is against Labour joining a national unity government with the Likud. He said that if the Likud could for a coalition with the National Religious Party, "Labour will become a fighting opposition."

Talk of coalition, however, was

which the radio devoted to the countrywide voting scene during the day left the impression that in no previous election had so

very much in the air at DMC headquarters, and telephone calls between the three main parties had already been made, sounding out the various coalition possibilities.

"We will not join any government that does not accept our terms," Prof. Yigael Yadin, DMC leader, told *The Jerusalem Post* here at 1.30 this morning.

"And it will be very difficult to form any government without us. We will fight for our principles, even at the cost of not being in the government."

He said, "Our foreign policy will be a serious stumbling block for the Likud if they wish to form a coalition with coalition with us."

DMC party feeling was that if new elections were to be held soon, the Likud could not expect to have yesterday's surprise result reaffirmed.

Dr. Yosef Burg, leader of the National Religious Party, told a television interviewer that he would prefer a national unity government to joining a coalition with the Likud (and the DMC).

Alignment leaders, including Shimon Peres, declined to speculate about an Alignment-led coalition, that would include the DMC and the NRP. From the electoral projections, this would be a mathematical possibility.

sauced his director-general, Menahem Tarlo, and his assistants.

Among the guests were State Comptroller Yitzhak Nebenzahl, High Court Justices Haim Landau and Haim Kohn, Knesset Speaker Yisrael Yeshayahu, Minister of Police and Interior Shlomo Hillel, State Attorney Gavriel Bach and Mayor Teddy Kollek of Jerusalem.

(Continued on page 2, col. 6)

U.S. officials shocked by Likud's lead

By WOLF BLITZER

Jerusalem Post Correspondent

WASHINGTON. — State Department officials informed of the Israel Television pre-midnight prediction giving the Likud a large lead on the Alignment expressed shock and incredulity. They were reluctant to predict developments if the TV projection proved correct.

Before any results were known U.S. officials expressed hope that a new coalition government would be established quickly so that the U.S.-sponsored Middle East peace process could continue "on schedule."

During the past few weeks, American officials have been attempting to determine how long it might take to form a new government. President Carter told a press conference last Thursday that he would be inviting the next Israeli Prime Minister to Washington shortly after the elections.

The Americans are hoping that a visit to Washington by the next Israeli leader — whoever he may be — will be followed by another swing through the Middle East by Secretary of State Cyrus Vance, probably late in the summer. It is hoped here in Washington that Vance will successfully lay the groundwork for a reconvened Geneva conference toward the end of the year.

Assad said doubtful of West Bank state idea

By DAVID LANDAU

POST Diplomatic Correspondent

Syria's President Hafez Assad told U.S. President Jimmy Carter last week that he was frankly uncomfortable with the idea of an independent West Bank Palestinian state and did not see it as necessarily the best solution to the Palestinian problem. According to well-placed sources here, Carter has reported on this revelation by the Syrian leader to congressional leaders in Washington.

Israeli diplomats have apparently also been given similar reports of the Carter-Assad meeting at Geneva by their American counterparts.

Carter had also heard similar doubts about a third state solution expressed to him by Jordan's King Hussein.

Israeli intelligence analysts have long contended that Hussein is by no means alone among Arab leaders in

Jerusalem voting habits as colourful as inhabitants

By ABRAHAM RABINOVICH

Jerusalem Post Reporter

The great rabbis of Geula came to do it in their Sabbath clothing flanked by clouds of Hassidim. The kibbutznikim at Ramat Rachel did it to the sound of a piano tinkling from the next room. The Arabs of Beit Safafa did it early and then relaxed in the shade of trees in the courtyard outside. New immigrants in Neve Ya'acov did it volubly in Russian.

No matter how they did it in Jerusalem yesterday, the spectre of the city's residents turning out in all their variety to choose the nation's leadership — each man aware that his vote was as good as anyone else's — was, to those moved by such things, very moving.

More than a quarter of the city's population — Arabs from East Jerusalem — were not eligible to vote since they have not chosen to take Israeli citizenship. But they were waiting for the results with almost as much interest

West Bank Palestinian state and did not see it as necessarily the best solution to the Palestinian problem. According to well-placed sources here, Carter has reported on this revelation by the Syrian leader to congressional leaders in Washington.

Israeli diplomats have apparently also been given similar reports of the Carter-Assad meeting at Geneva by their American counterparts.

Carter had also heard similar doubts about a third state solution expressed to him by Jordan's King Hussein.

Israeli intelligence analysts have long contended that Hussein is by no means alone among Arab leaders in

and Israeli sources consider this significant.

Assad reportedly acknowledged that he and other Arab leaders keep up a public front, favouring a third state solution, which in fact differs from their private feelings. He questioned the viability of that solution, wondering whether it would really solve the Palestinian problem, and cautioned that a third state might become a springboard for Libya's Muammar Gaddafi to launch military adventures in the area.

Assad did not suggest to Carter, as far as is known, any alternative approach to resolve the Palestinian problem.

Tunisia says it fears war with Libya

By DAVID LANDAU
POST Diplomatic Correspondent

Tunisia has told the U.S. and other Western countries that it fears attack by Libya because of a deadlocked dispute over oil drilling, Western diplomatic sources here revealed yesterday. Three weeks of talks between the foreign ministers of Tunisia and Libya broke down recently, and Tunisia's President Habib Bourguiba is afraid that Libya's Muammar Gaddafi may resort to war as Tunisia goes ahead with promising off-shore drilling in the Mediterranean.

The site of the drilling is in waters which Tunisia and Libya both claim as their own. (The two countries' coastlines are almost perpendicular to each other, and their claims to ocean-bed rights therefore run into each other.)

The legal rights and wrongs of the dispute are unclear, because the UN's Law of the Sea Conference, which has been trying for the past several years to draft a universally accepted code for the sea-bed, has yet to achieve its goal.

Tension between the two countries

has been building up for several months. Libya rejected Tunisia's proposal for international arbitration, and, with the talks between the two foreign ministers now having ended in a standoff, Tunisia says it fears a turn for the worse.

Tunisia has no armed forces to speak of, while Libya has stockpiled impressive quantities of the latest planes and tanks, of both French and Russian origin.

In the event of actual attack Tunisia might well turn to Morocco for aid. The two states, though not contiguous, have cooperated closely in the past, and Morocco is at odds with Libya for having aided the Polisario guerrillas in the Spanish Sahara against Morocco.

Morocco recently demonstrated its martial prowess by sending a small but effective expeditionary force to Zaire to help the local army beat back an invasion of Katangan rebels aided by Cubans.

Libya has an on-off feud with Egypt on its eastern border, and usually maintains substantial forces there. But diplomatic observers have noted a cooling-off of late in the intensity of the Libya-Egypt quarrel.

Jerusalem voting habits as colourful as inhabitants

By ABRAHAM RABINOVICH
Jerusalem Post Reporter

The great rabbis of Geula came to do it in their Sabbath clothing flanked by clouds of Hassidim. The kibbutznikim at Ramat Rachel did it to the sound of a piano tinkling from the next room. The Arabs of Beit Safafa did it early and then relaxed in the shade of trees in the courtyard outside. New immigrants in Neve Ya'acov did it volubly in Russian.

No matter how they did it in Jerusalem yesterday, the spectre of the city's residents turning out in all their variety to choose the nation's leadership — each man aware that his vote was as good as anyone else's — was, to those moved by such things, very moving.

More than a quarter of the city's population — Arabs from East Jerusalem — were not eligible to vote since they have not chosen to take Israeli citizenship. But they were waiting for the results with almost as much interest as those who did vote.

"We're watching and the whole world's watching," said an Arab merchant. "We think it would be better if Labour won. Begin just says no, no, no. With Labour, at least according to its platform, there's something to talk about."

Perhaps the best organized political machine in the city was that run by Rabbi Menahem Porush for Agudat Yisrael. Some 1,500 young men, most of them yeshiva students and all wearing crisp white shirts, were dispatched to sensitive neighbourhoods to canvass votes door to door, transport voters to polling places in a fleet of vehicles bearing the party's *gimmel* insignia, or simply stand outside polling places as a moral force.

In his headquarters off Strauss Street last night, ringed by a battery of telephones and aides and with hundreds of black-garbed workers rushing in and out, Rabbi Porush ran his operation with the crisp dispatch of a big-city American boss. He was up against the religious extremists of the Neturei Karta who last week raided his headquarters and whose posters calling for a boycott of the elections were posted all over Mea Shearim.

Likud, which in past Knesset elections has outdrawn the Alignment in Jerusalem, was particularly active in the Katamonim where much of its strength lies. A youth in French Hill who voted yesterday on his 18th birthday, indicated that Likud may also score this year with young voters. "I'm voting for the DMC but most of my friends are voting Likud," said Yigal. "They say it's time for a change."

Although a polling place had been set up in Yeshivat Hakotel in the Jewish Quarter of the Old City many residents of the quarter were assigned to a polling place in the Omariya School on the Via Dolorosa in the Moslem Quarter. Arabs with voting rights were also assigned to that polling place and another mixed one at the Rashadiya School opposite Herod's Gate. A late afternoon check at the latter polling place found that "only a few" Arabs had exercised their right to vote. It could not be determined yesterday how many East Jerusalem Arabs had chosen Israeli citizenship and were therefore eligible to vote.

However, there was a large turnout among Arabs from Beit Safafa in southern Jerusalem who had lived in the Israeli half of the divided village before the Six Day War. By mid-afternoon, more than half the approximately 50 eligible voters had cast their ballots. Some voters were being brought in by cars and taxis provided by the Alignment to the polling station.

The most relaxed polling place visited in the Jerusalem area was the Kibbutz Ramat Rachel enclave where almost all the 81 eligible voters had cast their ballots early. The polling place secretary, a sun-burnt kibbutz veteran normally in charge of the orchards, was reading a newspaper flanked by a policeman and a Haga guard drinking coffee.

"Those who haven't voted are either dead or abroad," said the kibbutznik looking up from the paper. "You can report that thanks to the vigilance of the Israel police and Haga there were no explosions or other incidents at Ramat Rachel."

Hundreds of Jerusalemites utilized the work-free day to picnic in Sacher Park and other parks. Others washed their cars or crowded downtown cafes.

Attorney-General Aharon Barak, whose decision in the Lea Rabin Washington bank account case last month led to Premier Yitzhak Rabin's withdrawal from the race, was seen at dusk waiting patiently outside a bakery on Palmach Street while his wife bought something inside.

Forty of Jerusalem's 249 polling places opened with delays of up to an hour because personnel did not show up on time.

Marsha Pomerantz adds:

At a polling site in Jerusalem's Baka quarter voters were packed like sardines against the door, waiting to be let in one at a time. In their midst a woman turned to her aged mother, stooped under a black kerchief: "But you don't know how to read," she said loudly, as if it had just occurred to her. "How can you vote?"

After much discussion with the others, it was decided that the daughter would vote first, smuggle out the "right" ballot slip, and then her mother would go in to vote. The old woman glanced around at the surrounding faces, beaming her satisfaction with the arrangement.

Outside the same building, a little boy asked a local tough if he had voted yet. Yes. And whom did he vote for? "For Betar, of course," was the answer, referring to the football team supported by Herut.

Judy Siegel adds:

About the only people in Jerusalem's Sacher Park yesterday who said they hadn't voted or did not intend to vote were the children playing ball on the grass.

"We've been waiting for this chance for three years," said Ezra, a kiosk operator from the Nahlaot quarter. "All year long the parties take us for granted; now they're scared about what we have to say."

"We have to get the dirty politicians out," asserted Haim, his neighbour on the grass, which was so littered by papers and remains of lunch that it looked as if manna had fallen in the morning.

Hundreds of Jerusalem families and their relatives from Ramle, Lod, Ashdod and Tel Aviv took advantage of the fine weather and the work holiday to picnic. Many discussed politics as they listened to taped music, drank whisky toasts to their favourite candidates, played cards for money and barbecued their steaks.

In the crowded Katamonim quarters, the no-vote rate was higher. An elderly woman walking with her grandchildren said she didn't like any party. "They all promise the moon when they appear on TV," she noted bitterly, "but

(Continued on page 2, col. 6)

ly after the elections.

The Americans are hoping that a visit to Washington by the next Israeli leader — whoever he may be — will be followed by another swing through the Middle East by Secretary of State Cyrus Vance, probably late in the summer. It is hoped here in Washington that Vance will successfully lay the groundwork for a reconvened Geneva conference toward the end of the year.

**SOUTH-AFRICAN
SAFARI
at
SHALOM STORES**

will open on
MAY 20

in all departments:
★ Exciting South African Goods
★ Large Variety of Foodstuff
★ Entertaining Troupe
And many many more
Don't Miss

THE OBJECTIONS OF THE MINISTER OF IMMIGRANT ABSORPTION
TO THE REPORT OF THE HOREV COMMISSION

(UNAUTHORIZED ABRIDGEMENT)

INTRODUCTION

The subject of Immigration and Absorption is of vital importance to our very existence and, in my opinion, must supercede all partisan, coalitional or personal considerations.

As a result of the severe criticism levelled at the Jewish Agency (which, at that time, had functioned as the sole authority for immigration and absorption), the Israel government established the Ministry of Immigrant Absorption in order that one governmental body provide all assistance and services to new settlers from their date of arrival in Israel, being responsible both to the new immigrant and to the State institutions (the Government, the Knesset and the State Comptroller).

However, immediately after the Ministry of Absorption was established, the Government of Israel, as a result of the great pressure exerted by the Executive of the Jewish Agency (which had not resolved itself to the Government's decision), retreated from its original decision. Thus, the Jewish Agency retained control over certain spheres of activity in the absorption process, mainly in the areas of financial aid, transitory centers and social services.

The Department of Immigration and Absorption of the Jewish Agency, exploited this concession by continually eroding the areas of responsibility entrusted to the Ministry of Absorption.

Because of its opposition to the establishment of a new ministry, the Department developed, contrary to the agreement, its own frameworks, parallel to those which were set up by the Government to deal with new immigrants.

The difficulties encountered by the Ministry of Immigrant Absorption in its relations with other Government Ministries, stemmed from the debate over resources allocation for the orderly absorption of new immigrants.

One of the basic problems in resource allocation, with which the Ministry of Immigrant Absorption attempted to wrestle, was the matter of immigrant housing. The housing program suffered from three basic deficiencies:

- 1) A shortage of housing solutions,
- 2) a variety of housing units whose size prevented them from meeting immigrant needs,
- 3) a variety of housing units whose location was unsuitable for proper

employment possibilities, given the professional make-up of the new immigrants.

Housing reached a critical low during 1972-73, when immigration from the Soviet Union increased and few housing solutions could be found for new immigrants. It should be pointed out that during this period the Government was also seeking a solution to the problems of improving the housing standards of large families as well as attempting to solve the housing problems of young married couples.

In addition, as a result of the Yom Kippur War the construction sector was paralyzed for many months, causing grave delay in apartment construction.

This serious situation led in 1973 to the very awkward solution of renting apartments from the Israeli public and leasing them to new immigrants. (This entailed approximately 9,000 apartments, housing about 30,000 new immigrants). Transferring the new immigrant from his temporary rental apartment to a permanent one created a problem mainly because of the shortage in sufficient housing, principally, in the central region. The transfer of the immigrant to a new residential area itself, caused an intollerable situation, in effect forcing the new immigrant to go through the absorption process twice. These difficulties provoked confrontations between the new immigrants and the case workers involved with them. An additional problem of cardinal importance in the matter of immigrant absorption lies in the absence of sufficient sources of employment suitable to the professional make-up of the new immigrants.

Without suitable employment opportunities and sound social make-up in the development areas, it is extremely difficult to direct new immigrants to these areas.

Academic and professional people account for up to 45% of the new immigrants, as compared with 18% of the old-timers in Israel.

The economy was not equipped organizationally or financially to absorb such a large number of academics through natural processes.

Under these circumstances, the Ministry of Immigrant Absorption was forced to create special tools for obtaining employment for these workers. This meant that professionals underwent vocational retraining while others were employed artificially through financial assistance.

The allocation of resources for absorption needs is, as is well known, the responsibility of the entire Government. When sufficient resources are not provided when they are needed, unwarranted red-tape and unnecessary clashes between the immigrant and the case-worker develop.

The proposed organizational change will not lead to an increase in the resources at the State's disposal, and will not even solve the problem of their allocation. It is a well-known fact that the Government of Israel determines the allocation of resources for various purposes. Any other possibility is unacceptable.

One of the organizational tasks initially confronting the Ministry of Immigrant Absorption was to determine clear-cut guide-lines for dealing with new immigrants and to eliminate the allocation of housing and jobs on the bases of party-affiliation, influence and "protectzia" - methods used in the past. Additionally, the Ministry was confronted with establishing a system of accepting workers on the basis of a public tender and personal qualification, and determining the coordination procedures between the various Government agencies.

In the matter of handling new immigrants the Ministry of Absorption proposed the method of all-inclusive services as a primary challenge. This method is based on the most advanced approaches in granting and controlling social and community services accepted today. Granting integrative service to the new immigrant has been greatly enhanced by setting up branch offices of the Ministry of Absorption in places of concentrated immigrant population throughout the country and in setting up All Inclusive Service Centers in some locations.

In proposing that immigrant services be divided between various Government agencies, the Commission ignores the importance of the centralization of services embracing all spheres of immigrant needs.

The major determining factor today in immigration to Israel still lies in the strong identification with the Jewish people and a firm Zionist affiliation. Studies have shown that the decrease in immigration to Israel is not a direct result of absorption difficulties,

... the difficulties regarding absorption in Israel constitute only one factor in the complex of causes which impede the decision of the Jews of the Diaspora to immigrate to Israel.

The Commission's Proposed Organizational Change

The organizational change which the Commission has proposed takes the responsibility for immigrant absorption out of the hands of the Israel Government and transfers it to the Jewish Agency.

Furthermore, according to the proposal, the Executive Committee is supposed to activate the deputy general directors from the Government Ministries.

I have no doubt that decisions of the Executive Committee will not be

binding of Government Ministries and thus will prevent an orderly execution of those activities necessary for immigrant absorption.

The proposal to establish a broad-based Immigration and Absorption Policy-Making Council, headed by the Prime Minister, will not insure government responsibility but rather appears to be an attempt to create a solely symbolic connection with the Government of Israel.

I must note with regret that the organizational change proposed by the Commission completely ignores the immigrant as an individual, as well as the problems inherent in an all-inclusive handling of the immigrant by case-workers.

The structure proposed by the Commission makes no contribution toward simplifying the absorption procedure. On the contrary, the proposed structure will lead to greater bureaucracy; is contrary to the concept of immigrant services centralized at one agency, renders decision and policy making more difficult, will lead to special divisions being set-up for immigrant absorption in every Government Ministry and will double and triple coordination problems between the emissary abroad and those dealing with absorption in Israel, thereby widening the credibility gap.

The report recommends setting up five different bodies to deal with coordinating and executing immigration and absorption, in addition to the various Government Ministries within which deputy directors general for Absorption Affairs will be appointed, each in his sphere dealing with absorption affairs within his office.

- 1) The Commission proposes establishing a Supreme Council for Immigration and Absorption which would set immigration and absorption policy and monitor its implementations. The Council is to be headed by the Prime Minister of Israel.

I do not see how a council of the composition and size proposed could set immigration and absorption policy, let alone monitor the implementation of such policy.

By placing the Prime Minister at the head of the Supreme Council for Immigration and Absorption, the Commission promises, as it were, that the matter of immigration and absorption would remain a government responsibility. Unfortunately, I must point out that placing the Prime Minister at the head of such a cumbersome and complex council . . . appears to create a solely symbolic connection with the Israel Government rather than to strive for a strong executive body with the capability of policy and decision making.

The existing bodies for determining immigration and absorption policy and monitoring its implementation - Joint Government-Jewish Agency Coordination Institution which is on a ministerial level and is headed by the Prime Minister, and the present Immigration and Absorption Authority, chaired by the Minister of Finance - are capable of acting effectively as operative institutions. The fact that these institutions have unfortunately not been convened as necessitated certainly does not warrant the proposed organizational change.

- 2) The Commission recommends establishing a Managing Committee headed by the chairman of the Executive of the Jewish Agency.

In fact, the proposed Managing Committee may be considered as an attempted substitute for the existing Immigration and Absorption Authority, headed by the Minister of Finance, on which representatives of the Jewish Agency Executive and the Ministers concerned serve, and which functions as a Ministerial Committee for Immigration and Absorption Affairs. The decisions of this Authority are binding on the Government Ministries as well as on the Departments of the Jewish Agency, whereas the decisions of the proposed Managing Committee - functioning within the framework of the Jewish Agency - will not have the power to be binding on the Israel Government and the various government ministries.

- 3) The Commission recommends yet the establishment of "one organizational framework... to be called hereafter The Authority for Immigration and Absorption. This necessitates: 1) abolishing the Department of Immigration and Absorption of the Jewish Agency; 2) abolishing the Ministry of Immigrant Absorption within the Israel Government. This recommendation and the one calling for the appointment of a special Deputy Director General in every government ministry "dealing with absorption affairs within the purview of his office" (ibid, page 16) signifies that the authority vested today in the Ministry of Immigrant Absorption is to be divided among other government ministries, bringing in its wake many more problems of coordination than already exist. The establishment of a new authority within the framework of the Jewish Agency to replace the Department of Immigration and Absorption is in fact the same old thing in a new guise. I must again stress the fact that the organizational structure proposed by the Commission does not ensure continuity in services for the immigrant in his absorption.

The proposed Authority, within the framework of the Jewish Agency, will be forced in any case to collect information on absorption possibilities from the various government ministries. This fact does not diminish the probability of a credibility gap arising. On the contrary, such a gap is likely to widen even more, due to the need for coordination among many more bodies.

A close study of the Authority's proposed function and structure clearly shows that its major function lies in planning and coordination, and that the Authority in fact is only a Staff unit. Yet, no answer has been given to the cardinal issue: The need for one agency whose function it is to guide the new immigrant, lead him, plead his case and represent him before the various ministries in Israel society.

The commission ignores the fact that the new immigrant is a person confronted with a new social system, a different way of thinking, another type of economy and special bureaucratic features.

Overcoming these difficulties is a protracted process, which can be shortened only by ongoing and all-inclusive services.

Surprisingly, the report, which understands the importance of orderly administration, recommends transferring the role of absorption to the Jewish Agency. This is a body, which the Commission itself (on p. 29 of the report) points out, chooses its emissaries on the basis of "party affiliation or party key" and not on the basis of objective criteria.

- 4) As a result of the Commission's recommendation that the various ministries be responsible for absorption within the specific purview of their offices, the report recommends that a Governmental Coordinating Committee for Absorption be set up to be headed by a minister. I should mention that this is the fourth link in a chain of complicated coordination procedures suggested in the report.
- 5) Likewise, the Commission recommends that "in every government ministry involved with immigrant absorption, a Deputy Director General be appointed to deal with Absorption Affairs within the purview of his office.

This additional recommendation constitutes a withdrawal to the situation which existed prior to the establishment of the Ministry of Immigrant Absorption, in which services were divided among various bodies. One of the main reasons the Ministry of Immigrant Absorption was established was to change just this situation.

The proposed Authority, within the framework of the Jewish Agency, will be forced in any case to collect information on absorption possibilities from the various government ministries. This fact does not diminish the probability of a credibility gap arising. On the contrary, such a gap is likely to widen even more, due to the need for coordination among many more bodies.

A close study of the Authority's proposed function and structure clearly shows that its major function lies in planning and coordination, and that the Authority in fact is only a Staff unit. Yet, no answer has been given to the cardinal issue: The need for one agency whose function it is to guide the new immigrant, lead him, plead his case and represent him before the various ministries in Israel society.

The commission ignores the fact that the new immigrant is a person confronted with a new social system, a different way of thinking, another type of economy and special bureaucratic features.

Overcoming these difficulties is a protracted process, which can be shortened only by ongoing and all-inclusive services.

Surprisingly, the report, which understands the importance of orderly administration, recommends transferring the role of absorption to the Jewish Agency. This is a body, which the Commission itself (on p. 29 of the report) points out, chooses its emissaries on the basis of "party affiliation or party key" and not on the basis of objective criteria.

- 4) As a result of the Commission's recommendation that the various ministries be responsible for absorption within the specific purview of their offices, the report recommends that a Governmental Coordinating Committee for Absorption be set up to be headed by a minister. I should mention that this is the fourth link in a chain of complicated coordination procedures suggested in the report.
- 5) Likewise, the Commission recommends that "in every government ministry involved with immigrant absorption, a Deputy Director General be appointed to deal with Absorption Affairs within the purview of his office.

This additional recommendation constitutes a withdrawal to the situation which existed prior to the establishment of the Ministry of Immigrant Absorption, in which services were divided among various bodies. One of the main reasons the Ministry of Immigrant Absorption was established was to change just this situation.

I have no doubt that given the structure proposed above, the new immigrant will be in an inferior position vis a vis old-timers, both because he is unaccustomed to administrative methods in Israel and because he does not know the language. Obviously, the proposed change does not ensure, to use the Commission's own words, "The new immigrant's absorption and integration into Israeli society and economy in the best and most efficient manner possible."

Adoption of the proposal will inevitably lead to establishing mechanisms for dealing with the subject of absorption in various ministries; it will double the apparatus instead of streamlining it, and it will cause the new immigrant to rush around from one ministry to another.

Immigrant service bureaus throughout the country will naturally be small in number, to the great detriment of the new immigrant. This, contrary to the presently existing situation, where the Ministry for Immigrant Absorption maintains branch offices in every absorption area plus offices for centralizing immigrant services in certain locations,

It is doubtful whether the Deputy Directors General of the various ministries will give top priority to the subject of absorption. When the Ministry of Immigrant Absorption was established, Deputy Directors General were appointed in the various ministries to coordinate the activities therein. This attempt failed. As a result of this aborted effort, the members of the Executive of the Ministry of Immigrant Absorption were forced to convert the ministry from a coordinating body to one which also implements programs in many areas. This step has proven itself in providing improved services to the new immigrant.

Regarding the various coordinating bodies proposed by the Commission, I can attest from my own experience that a multiplicity of coordinating bodies does not enhance efficiency and coordination in any way. The direct connections between myself and my colleagues, has proven to be the most efficient way leading to orderly work and a solution to current problems.

I wish to reemphasize that the organizational structure proposed by the Commission is illogically regressive, constitutes a grave stumbling block to successful absorption, and does injustice to the new immigrant as an individual.

Concrete Proposals for Improving Absorption

I note with satisfaction that part of the proposal raised by the Commission appear to me worthy of being adopted within the Ministry of Immigrant Absorption. The following are a few examples:

- a. I agree with the analysis formulated by the Commission regarding personnel management. Indeed, a different set of rules must be instituted for selecting workers and employing them in immigrant absorption,
- b. I favor, abolishing the budgetary and other restrictions in the granting of mortgages to new immigrants, including abolishing the price ceiling on apartments.
- c. The emphasis on increasing Hebrew language studies, raised by the Commission, is of utmost importance. This subject was given top priority by our office as well, and some of the recommendations of the Commission in this regard have already been put into practice.
- d. I favor continual encouragement of immigration within the framework of group settlement projects
- e. I agree totally with the assertion that encouragement of Jewish Youth to immigrate be continued and intensified through special programs.

Nevertheless, I must regretfully point out that the Commission "forgot" that within the Ministry of Immigrant Absorption operates the Students' and Pupils' Administration which services 7,000 students and Yeshiva pupils.

I must note that from the other proposals recommended by the Commission I infer that the members of the Commission, despite their protracted discussions, did not delve deeply enough into the basic problems of immigrant absorption.

Had the Commission studied the operation of the Ministry of Immigrant Absorption, it would not have erred as to the following facts:

- 1) The Commission's treatment of the Department of Information for Olim as part of the Jewish Agency when this department operates within and is managed by the Ministry of Immigrant Absorption.
- 2) Contrary to what is stated on page 51 of the Report, two divisions for social services do not exist. There is only one division, of the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency and it operates within the district and branch offices of the Ministry of Immigrant Absorption.

The Report of the Commission states that the number of people dealing with absorption rose from 913 workers (in both institutions) in 1969 to 1,983 workers in 1976, while the scope of immigration during this period was reduced from 40,000 to 20,000 immigrants only"

Totalling the increase in the number of workers in both institutions in an unfair and distorted presentation of the facts; the

number of positions for workers in the Ministry of Immigrant

Absorption rose from 370 in 1969 to 565 in 1976,

The number of workers in the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency rose from 543 in 1969 to 1,481 in 1976 - a rise

of approximately triple of the number of workers, and this after

many duties of absorption in Israel were transferred to the

Ministry of Immigrant Absorption.

Regarding the servicing of new immigrants, the Commission ignored, for instance, the fact that the Ministry of Immigrant Absorption instituted orderly administrative procedures and created a clear set of criteria for dealing with new immigrants which changes in accordance with immigration needs. The Commission also ignored the establishment of a body to deal with special cases necessitating in a departure from procedure - namely, a Public Appeals Commission.

- a. The proposal of the Commission regarding housing - renting public apartments only in development areas - completely ignores the professional characteristics of the new immigrant - largely academic, elderly immigrants and the fact that most immigrants do not have sufficient resources to acquire apartments on the private market, despite the availability of public mortgages.

The Commission's recommendation for implementing this decision is likely, I fear, to lead to a significant reduction in immigration over the next few years. This, while taking into consideration the fact that preparing the economy for immigrant absorption in development areas in the fields of employment, housing, society and culture is a protracted process, which heretofore has met with difficulties in implementation on the part of the agencies in charge of developing this areas.

- b. The Commission's proposal to set up immigrant transit camps ignores the fact that today over half the new immigrants arriving in Israel (academics, young people, senior citizens) are directed upon arrival to transitory centers - absorption centers, hostels and Kibbutz Ulpanim (intensive Hebrew language studies centers).

I should mention that transit camps, in their time, were focal points of social tension and extremely acute conflicts between the

new immigrants and the absorption authorities.

In 1974, in light of the housing shortage, immigrant hostels were constructed in three development towns. This experiment did not succeed, creating intolerable tensions once again.

- c. With respect to the Commission's proposal regarding custom rights and privileges for immigrants. This is an extremely complicated subject and I approve of its being re-examined by experts.

Recommendations

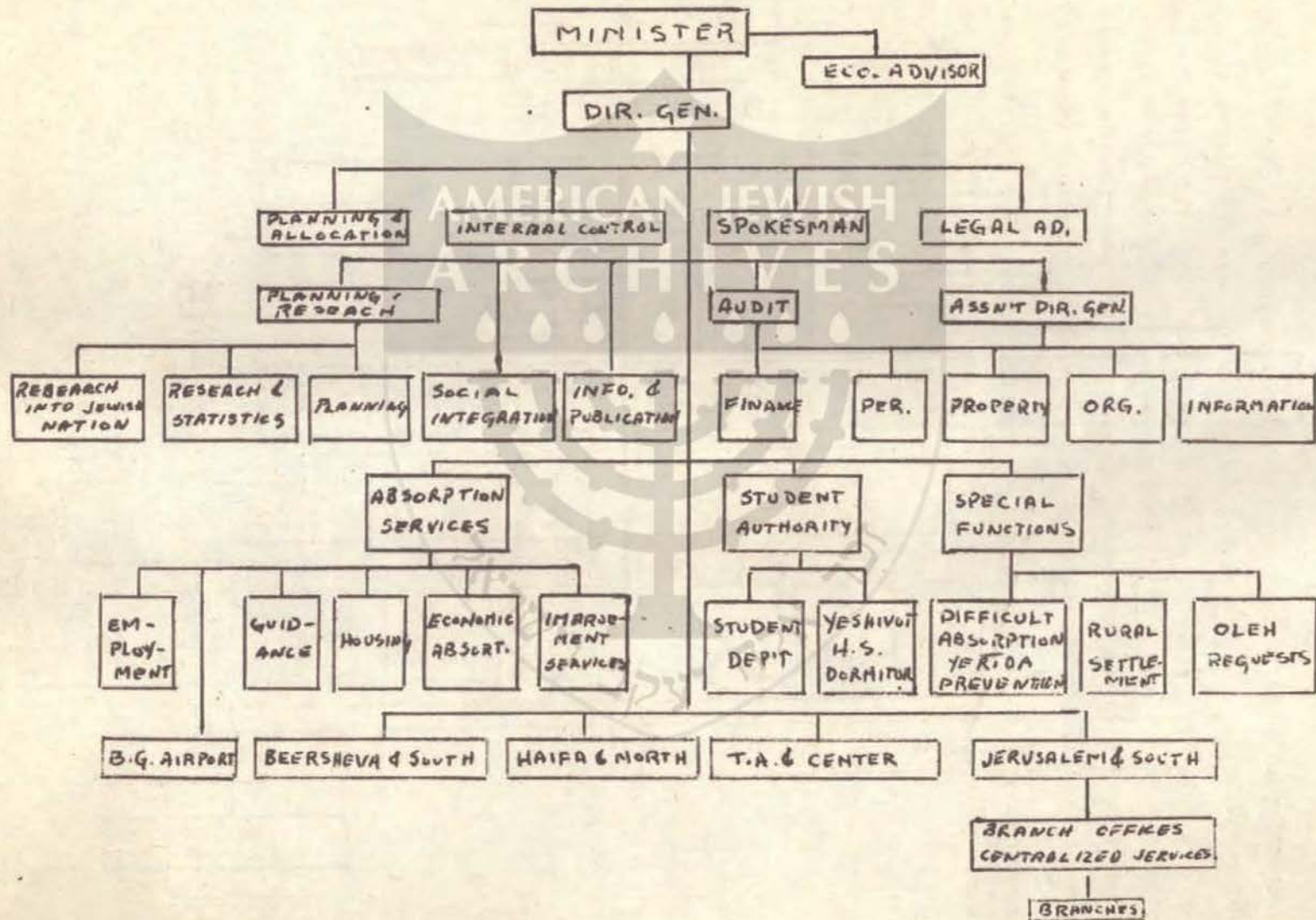
In light of the clarifications and reservations raised herein, the Government should reject the organizational change proposed by the Commission.

I hereby recommend the following before the Government:

- a. That the Government should reaffirm its decision of June 1968 that the Ministry of Immigrant Absorption, is the exclusive body authorized to implement absorption policy in Israel as shall be set by the Government and the coordinating institutions.
- b. All absorption activities which are still being conducted by the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency should be transferred to the Ministry of Immigrant Absorption.
- c. The Government and the Jewish Agency should make available to the Ministry of Immigrant Absorption all the resources in all areas connected with immigrant absorption in order to ensure orderly and proper absorption.
- d. The Government should invest the Ministry of Immigrant Absorption with clear-cut authority to implement programs in order that the Ministry be able to deal with all the problems of the new immigrant.
- e. The Ministry of Immigrant Absorption with the funds at its disposal should "purchase" existing Government services for immigrant absorption needs. No parallel agencies to those existing in the service of the State should be established.
- f. Consideration should be given to clear-cut procedures for coordination and implementation with the various bodies.
- g. The Government should ensure that the Joint Government-Jewish Agency Coordinating Institution and the Immigration and Absorption Authority should be activated properly and should meet on set dates.

I see no reason to object to the consolidation of immigration and absorption services into one framework, providing that the principle of governmental responsibility is ensured, that parliamentary supervision and inspection by the State Comptroller is ensured and providing that the principle of all-inclusive services in immigrant absorption in Israel is preserved.

STRUCTURE MINISTRY OF IMMIGRANT ABSORPTION 1975

Structure
Department of Immigration and Absorption
(Jewish Agency)

1. Assembly

2. Board of Governors

2 a. Permanent Klita Commission

2 b. Sub-committees:

Manpower Development

Employment

Social Integration

Loan Fund

3. Directorate

4. Department of Immigration and Absorption

4 a. Manpower

4 b. Finances

Representatives in Districts

5. Aliyah Division

Desks

Information to Emissaries

Freight

Transportation

Religious Affairs

6. Klita Services Division

Absorption Centers

Hospices

Ulpan

Hostels

Society and Culture

Libraries

Senior Residents

7. Social Services

Aliyah Preparation

Social Work Care in Districts

Senior Residents

8. Returning Residents Commission

Agency and Zionist Council

Ministry of Immigrant Absorption

Ministry of Housing

Ministry of Finance (Customs, Budget Div.)

Ministry of Labor

9. Special Functions (Public Requests)

Jerusalem

Tel Aviv

Haifa

Beersheva

10. Tour V'Alah

Tourists

Volunteers

Groups

Businesses

Loan Fund

11. Aliyah Movements

English Speaking Section

French Speaking Section

Spanish Speaking Section

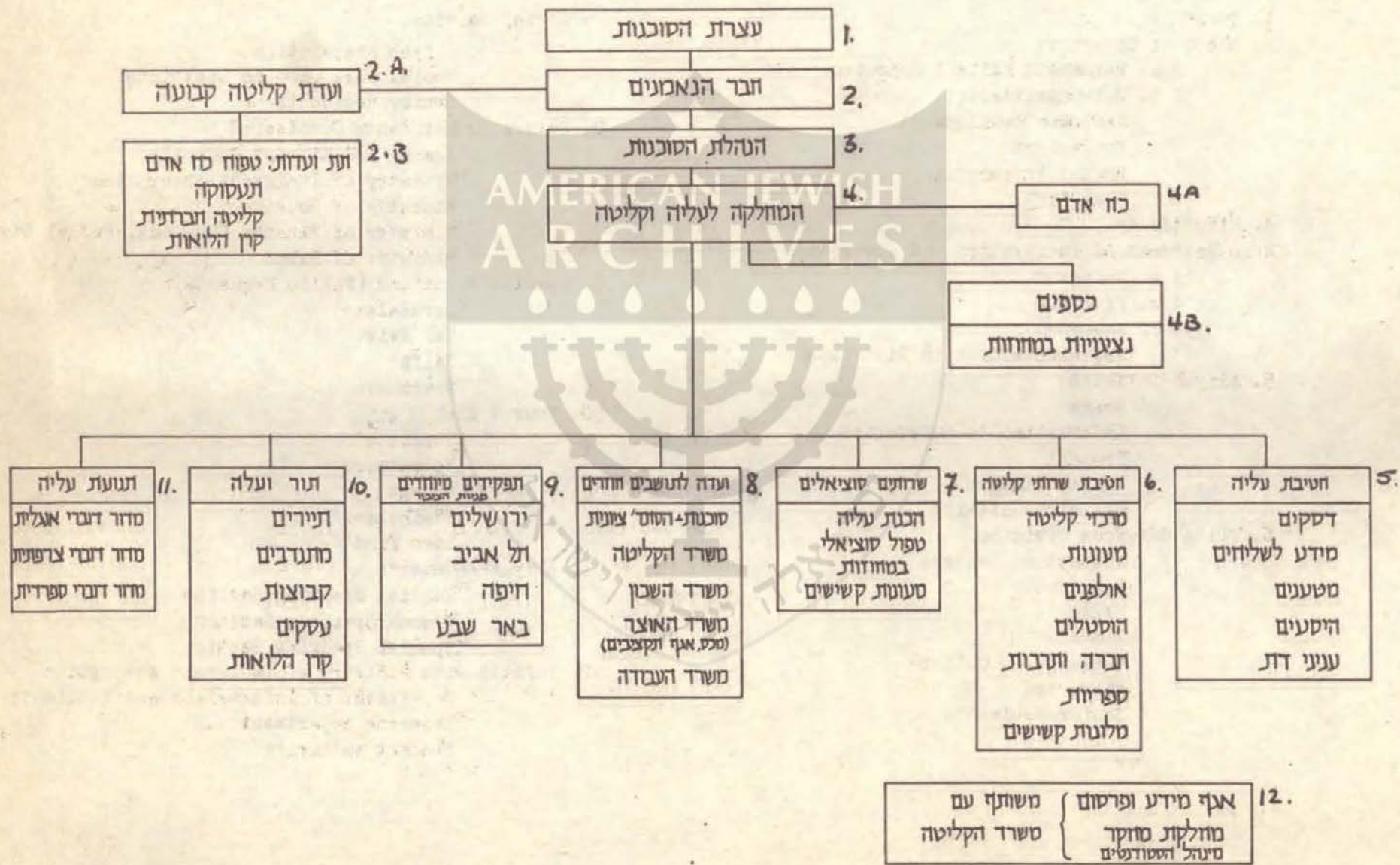
12. Jointly with Ministry of Immigrant Absorption

Department of Information and Publications

Research Department

Student Authority

מבנה מחלקת העליה והקליטה

SUPREME COUNCIL

1. PRIME MINISTER
2. CHAIRMAN, WZO
3. CABINET MINISTERS
4. REP OF JEWISH AGENCY
5. REP OF WZO
6. IMMIGRANT ASSOCIATIONS
7. PUBLIC REP

PURPCSES:

- 1) DETERMINE POLICY
- 2) TRACK IMPLEMENTATION

IMMIGRATION AND
ABSORPTION AUTHORITY

1. CHAIRMAN, JEWISH AGENCY
2. CABINET MINISTER
3. DIRECTOR GENERAL
(shall sit on J. A. EXEC.)
4. TREASURER, JEWISH AGENCY
5. REP OF FINANCE MINISTRY

PURPOSES:

- 1) SHORT AND LONG RANGE PLANNING
- 2) RECOMMEND BUDGET
- 3) "ALIYAH" WORK
- 4) COORDINATE ALL BODIES
INVOLVED IN KLITA

THE OLEH

GOVERNMENTAL COORDINATION
COMMITTEE

1. CABINET MINISTER
(also MEMBER OF COUNCIL
AND AUTHORITY)
2. DEPUTY DIRECTOR GENERALS
(OR THEIR REPS)
3. REP OF AUTHORITY

PURPOSES:

PRESUMABLY COORDINATION

THE OBJECTIONS OF THE MINISTER OF IMMIGRANT ABSORPTION
TO THE REPORT OF THE HOREV COMMISSION

(UNAUTHORIZED ABRIDGEMENT)

INTRODUCTION

The subject of Immigration and Absorption is of vital importance to our very existence and, in my opinion, must supercede all partisan, coalitional or personal considerations.

As a result of the severe criticism levelled at the Jewish Agency (which, at that time, had functioned as the sole authority for immigration and absorption), the Israel government established the Ministry of Immigrant Absorption in order that one governmental body provide all assistance and services to new settlers from their date of arrival in Israel. being responsible both to the new immigrant and to the State institutions (the Government, the Knesset and the State Comptroller).

However, immediately after the Ministry of Absorption was established, the Government of Israel, as a result of the great pressure exerted by the Executive of the Jewish Agency (which had not resolved itself to the Government's decision), retreated from its original decision. Thus, the Jewish Agency retained control over certain spheres of activity in the absorption process, mainly in the areas of financial aid, transitory centers and social services.

The Department of Immigration and Absorption of the Jewish Agency, exploited this concession by continually eroding the areas of responsibility entrusted to the Ministry of Absorption.

Because of its opposition to the establishment of a new ministry, the Department developed, contrary to the agreement, its own frameworks, parallel to those which were set up by the Government to deal with new immigrants.

The difficulties encountered by the Ministry of Immigrant Absorption in its relations with other Government Ministries, stemmed from the debate over resources allocation for the orderly absorption of new immigrants.

One of the basic problems in resource allocation, with which the Ministry of Immigrant Absorption attempted to wrestle, was the matter of immigrant housing. The housing program suffered from three basic deficiencies:

- 1) A shortage of housing solutions,
- 2) a variety of housing units whose size prevented them from meeting immigrant needs,
- 3) a variety of housing units whose location was unsuitable for proper

employment possibilities, given the professional make-up of the new immigrants.

Housing reached a critical low during 1972-73, when immigration from the Soviet Union increased and few housing solutions could be found for new immigrants. It should be pointed out that during this period the Government was also seeking a solution to the problems of improving the housing standards of large families as well as attempting to solve the housing problems of young married couples.

In addition, as a result of the Yom Kippur War the construction sector was paralyzed for many months, causing grave delay in apartment construction.

This serious situation led in 1973 to the very awkward solution of renting apartments from the Israeli public and leasing them to new immigrants. (This entailed approximately 9,000 apartments, housing about 30,000 new immigrants). Transferring the new immigrant from his temporary rental apartment to a permanent one created a problem mainly because of the shortage in sufficient housing, principally, in the central region. The transfer of the immigrant to a new residential area itself, caused an intollerable situation, in effect forcing the new immigrant to go through the absorption process twice. These difficulties provoked confrontations between the new immigrants and the case workers involved with them. An additional problem of cardinal importance in the matter of immigrant absorption lies in the absence of sufficient sources of employment suitable to the professional make-up of the new immigrants.

Without suitable employment opportunities and sound social make-up in the development areas, it is extremely difficult to direct new immigrants to these areas.

Academic and professional people account for up to 45% of the new immigrants, as compared with 18% of the old-timers in Israel.

The economy was not equipped organizationally or financially to absorb such a large number of academics through natural processes.

Under these circumstances, the Ministry of Immigrant Absorption was forced to create special tools for obtaining employment for these workers. This meant that professionals underwent vocational retraining while others were employed artificially through financial assistance.

The allocation of resources for absorption needs is, as is well known, the responsibility of the entire Government. When sufficient resources are not provided when they are needed, unwarranted red-tape and unnecessary clashes between the immigrant and the case-worker develop.

The proposed organizational change will not lead to an increase in the resources at the State's disposal, and will not even solve the problem of their allocation. It is a well-known fact that the Government of Israel determines the allocation of resources for various purposes. Any other possibility is unacceptable.

One of the organizational tasks initially confronting the Ministry of Immigrant Absorption was to determine clear-cut guide-lines for dealing with new immigrants and to eliminate the allocation of housing and jobs on the bases of party-affiliation, influence and "protectzia" - methods used in the past. Additionally, the Ministry was confronted with establishing a system of accepting workers on the basis of a public tender and personal qualification, and determining the coordination procedures between the various Government agencies.

In the matter of handling new immigrants the Ministry of Absorption proposed the method of all-inclusive services as a primary challenge. This method is based on the most advanced approaches in granting and controlling social and community services accepted today. Granting integrative service to the new immigrant has been greatly enhanced by setting up branch offices of the Ministry of Absorption in places of concentrated immigrant population throughout the country and in setting up All Inclusive Service Centers in some locations.

In proposing that immigrant services be divided between various Government agencies, the Commission ignores the importance of the centralization of services embracing all spheres of immigrant needs..

The major determining factor today in immigration to Israel still lies in the strong identification with the Jewish people and a firm Zionist affiliation. Studies have shown that the decrease in immigration to Israel is not a direct result of absorption difficulties.

... the difficulties regarding absorption in Israel constitute only one factor in the complex of causes which impede the decision of the Jews of the Diaspora to immigrate to Israel.

The Commission's Proposed Organizational Change

The organizational change which the Commission has proposed takes the responsibility for immigrant absorption out of the hands of the Israel Government and transfers it to the Jewish Agency.

Furthermore, according to the proposal, the Executive Committee is supposed to activate the deputy general directors from the Government Ministries.

I have no doubt that decisions of the Executive Committee will not be

binding of Government Ministries and thus will prevent an orderly execution of those activities necessary for immigrant absorption.

The proposal to establish a broad-based Immigration and Absorption Policy-Making Council, headed by the Prime Minister, will not insure government responsibility but rather appears to be an attempt to create a solely symbolic connection with the Government of Israel.

I must note with regret that the organizational change proposed by the Commission completely ignores the immigrant as an individual, as well as the problems inherent in an all-inclusive handling of the immigrant by case-workers.

The structure proposed by the Commission makes no contribution toward simplifying the absorption procedure. On the contrary, the proposed structure will lead to greater bureaucracy; is contrary to the concept of immigrant services centralized at one agency, renders decision and policy making more difficult, will lead to special divisions being set-up for immigrant absorption in every Government Ministry and will double and triple coordination problems between the emissary abroad and those dealing with absorption in Israel, thereby widening the credibility gap.

The report recommends setting up five different bodies to deal with coordinating and executing immigration and absorption, in addition to the various Government Ministries within which deputy directors general for Absorption Affairs will be appointed, each in his sphere dealing with absorption affairs within his office.

- 1) The Commission proposes establishing a Supreme Council for Immigration and Absorption which would set immigration and absorption policy and monitor its implementations. The Council is to be headed by the Prime Minister of Israel.

I do not see how a council of the composition and size proposed could set immigration and absorption policy, let alone monitor the implementation of such policy.

By placing the Prime Minister at the head of the Supreme Council for Immigration and Absorption, the Commission promises, as it were, that the matter of immigration and absorption would remain a government responsibility. Unfortunately, I must point out that placing the Prime Minister at the head of such a cumbersome and complex council . . . appears to create a solely symbolic connection with the Israel Government rather than to strive for a strong executive body with the capability of policy and decision making.

The existing bodies for determining immigration and absorption policy and monitoring its implementation - Joint Government-Jewish Agency Coordination Institution which is on a ministerial level and is headed by the Prime Minister, and the present Immigration and Absorption Authority, chaired by the Minister of Finance - are capable of acting effectively as operative institutions. The fact that these institutions have unfortunately not been convened as necessitated certainly does not warrant the proposed organizational change.

- 2) The Commission recommends establishing a Managing Committee headed by the chairman of the Executive of the Jewish Agency.

In fact, the proposed Managing Committee may be considered as an attempted substitute for the existing Immigration and Absorption Authority, headed by the Minister of Finance, on which representatives of the Jewish Agency Executive and the Ministers concerned serve, and which functions as a Ministerial Committee for Immigration and Absorption Affairs. The decision of this Authority are binding on the Government Ministries as well as on the Departments of the Jewish Agency, whereas the decisions of the proposed Managing Committee - functioning within the framework of the Jewish Agency - will not have the power to be binding on the Israel Government and the various government ministries.

- 3) The Commission recommends yet the establishment of "one organizational framework... to be called hereafter The Authority for Immigration and Absorption. This necessitates: 1) abolishing the Department of Immigration and Absorption of the Jewish Agency; 2) abolishing the Ministry of Immigrant Absorption within the Israel Government. This recommendation and the one calling for the appointment of a special Deputy Director General in every government ministry "dealing with absorption affairs within the purview of his office" (ibid, page 16) signifies that the authority vested today in the Ministry of Immigrant Absorption is to be divided among other government ministries, bringing in its wake many more problems of coordination than already exist. The establishment of a new authority within the framework of the Jewish Agency to replace the Department of Immigration and Absorption is in fact the same old thing in a new guise. I must again stress the fact that the organizational structure proposed by the Commission does not ensure continuity in services for the immigrant in his absorption.

The proposed Authority, within the framework of the Jewish Agency, will be forced in any case to collect information on absorption possibilities from the various government ministries. This fact does not diminish the probability of a credibility gap arising. On the contrary, such a gap is likely to widen even more, due to the need for coordination among many more bodies.

A close study of the Authority's proposed function and structure clearly shows that its major function lies in planning and coordination, and that the Authority in fact is only a Staff unit. Yet, no answer has been given to the cardinal issue: The need for one agency whose function it is to guide the new immigrant, lead him, plead his case and represent him before the various ministries in Israel society.

The commission ignores the fact that the new immigrant is a person confronted with a new social system, a different way of thinking, another type of economy and special bureaucratic features.

Overcoming these difficulties is a protracted process, which can be shortened only by ongoing and all-inclusive services.

Surprisingly, the report, which understands the importance of orderly administration, recommends transferring the role of absorption to the Jewish Agency. This is a body, which the Commission itself (on p. 29 of the report) points out, chooses its emissaries on the basis of "party affiliation or party key" and not on the basis of objective criteria.

- 4) As a result of the Commission's recommendation that the various ministries be responsible for absorption within the specific purview of their offices, the report recommends that a Governmental Coordinating Committee for Absorption be set up to be headed by a minister. I should mention that this is the fourth link in a chain of complicated coordination procedures suggested in the report.
- 5) Likewise, the Commission recommends that "in every government ministry involved with immigrant absorption, a Deputy Director General be appointed to deal with Absorption Affairs within the purview of his office.

This additional recommendation constitutes a withdrawal to the situation which existed prior to the establishment of the Ministry of Immigrant Absorption, in which services were divided among various bodies. One of the main reasons the Ministry of Immigrant Absorption was established was to change just this situation.

I have no doubt that given the structure proposed above, the new immigrant will be in an inferior position vis a vis old-timers, both because he is unaccustomed to administrative methods in Israel and because he does not know the language. Obviously, the proposed change does not ensure, to use the Commission's own words, "The new immigrant's absorption and integration into Israeli society and economy in the best and most efficient manner possible."

Adoption of the proposal will inevitably lead to establishing mechanisms for dealing with the subject of absorption in various ministries; it will double the apparatus instead of streamlining it, and it will cause the new immigrant to rush around from one ministry to another.

Immigrant service bureaus throughout the country will naturally be small in number, to the great detriment of the new immigrant. This, contrary to the presently existing situation, where the Ministry for Immigrant Absorption maintains branch offices in every absorption area plus offices for centralizing immigrant services in certain locations,

It is doubtful whether the Deputy Directors General of the various ministries will give top priority to the subject of absorption. When the Ministry of Immigrant Absorption was established, Deputy Directors General were appointed in the various ministries to coordinate the activities therein. This attempt failed. As a result of this aborted effort, the members of the Executive of the Ministry of Immigrant Absorption were forced to convert the ministry from a coordinating body to one which also implements programs in many areas. This step has proven itself in providing improved services to the new immigrant.

Regarding the various coordinating bodies proposed by the Commission, I can attest from my own experience that a multiplicity of coordinating bodies does not enhance efficiency and coordination in any way. The direct connections between myself and my colleagues, has proven to be the most efficient way leading to orderly work and a solution to current problems.

I wish to reemphasize that the organizational structure proposed by the Commission is illogically regressive, constitutes a grave stumbling block to successful absorption, and does injustice to the new immigrant as an individual.

Concrete Proposals for Improving Absorption

I note with satisfaction that part of the proposal raised by the Commission appear to me worthy of being adopted within the Ministry of Immigrant Absorption. The following are a few examples:

- a. I agree with the analysis formulated by the Commission regarding personnel management. Indeed, a different set of rules must be instituted for selecting workers and employing them in immigrant absorption,
- b. I favor, abolishing the budgetary and other restrictions in the granting of mortgages to new immigrants, including abolishing the price ceiling on apartments.
- c. The emphasis on increasing Hebrew language studies, raised by the Commission, is of utmost importance. This subject was given top priority by our office as well, and some of the recommendations of the Commission in this regard have already been put into practice.
- d. I favor continual encouragement of immigration within the framework of group settlement projects
- e. I agree totally with the assertion that encouragement of Jewish Youth to immigrate be continued and intensified through special programs.

Nevertheless, I must regretfully point out that the Commission "forgot" that within the Ministry of Immigrant Absorption operates the Students' and Pupils' Administration which services 7,000 students and Yeshiva pupils.

I must note that from the other proposals recommended by the Commission I infer that the members of the Commission, despite their protracted discussions, did not delve deeply enough into the basic problems of immigrant absorption.

Had the Commission studied the operation of the Ministry of Immigrant Absorption, it would not have erred as to the following facts:

- 1) The Commission's treatment of the Department of Information for Olim as part of the Jewish Agency when this department operates within and is managed by the Ministry of Immigrant Absorption.
- 2) Contrary to what is stated on page 51 of the Report, two divisions for social services do not exist. There is only one division, of the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency and it operates within the district and branch offices of the Ministry of Immigrant Absorption.

The Report of the Commission states that the number of people dealing with absorption rose from 913 workers (in both institutions) in 1969 to 1,983 workers in 1976, while the scope of immigration during this period was reduced from 40,000 to 20,000 immigrants only" Totalling the increase in the number of workers in both institutions in an unfair and distorted presentation of the facts; the number of positions for workers in the Ministry of Immigrant Absorption rose from 370 in 1969 to 565 in 1976, The number of workers in the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency rose from 543 in 1969 to 1,481 in 1976 - a rise of approximately triple of the number of workers, and this after many duties of absorption in Israel were transferred to the Ministry of Immigrant Absorption.

Regarding the servicing of new immigrants, the Commission ignored, for instance, the fact that the Ministry of Immigrant Absorption instituted orderly administrative procedures and created a clear set of criteria for dealing with new immigrants which changes in accordance with immigration needs. The Commission also ignored the establishment of a body to deal with special cases necessitating a departure from procedure - namely, a Public Appeals Commission.

- a. The proposal of the Commission regarding housing - renting public apartments only in development areas - completely ignores the professional characteristics of the new immigrant - largely academic, elderly immigrants and the fact that most immigrants do not have sufficient resources to acquire apartments on the private market, despite the availability of public mortgages.

The Commission's recommendation for implementing this decision is likely, I fear, to lead to a significant reduction in immigration over the next few years. This, while taking into consideration the fact that preparing the economy for immigrant absorption in development areas in the fields of employment, housing, society and culture is a protracted process, which heretofore has met with difficulties in implementation on the part of the agencies in charge of developing these areas.

- b. The Commission's proposal to set up immigrant transit camps ignores the fact that today over half the new immigrants arriving in Israel (academics, young people, senior citizens) are directed upon arrival to transitory centers - absorption centers, hostels and Kibbutz Ulpanim (intensive Hebrew language studies centers).

I should mention that transit camps, in their time, were focal points of social tension and extremely acute conflicts between the

new immigrants and the absorption authorities.

In 1974, in light of the housing shortage, immigrant hostels were constructed in three development towns. This experiment did not succeed, creating intolerable tensions once again.

- c. With respect to the Commission's proposal regarding custom rights and privileges for immigrants. This is an extremely complicated subject and I approve of its being re-examined by experts.

Recommendations

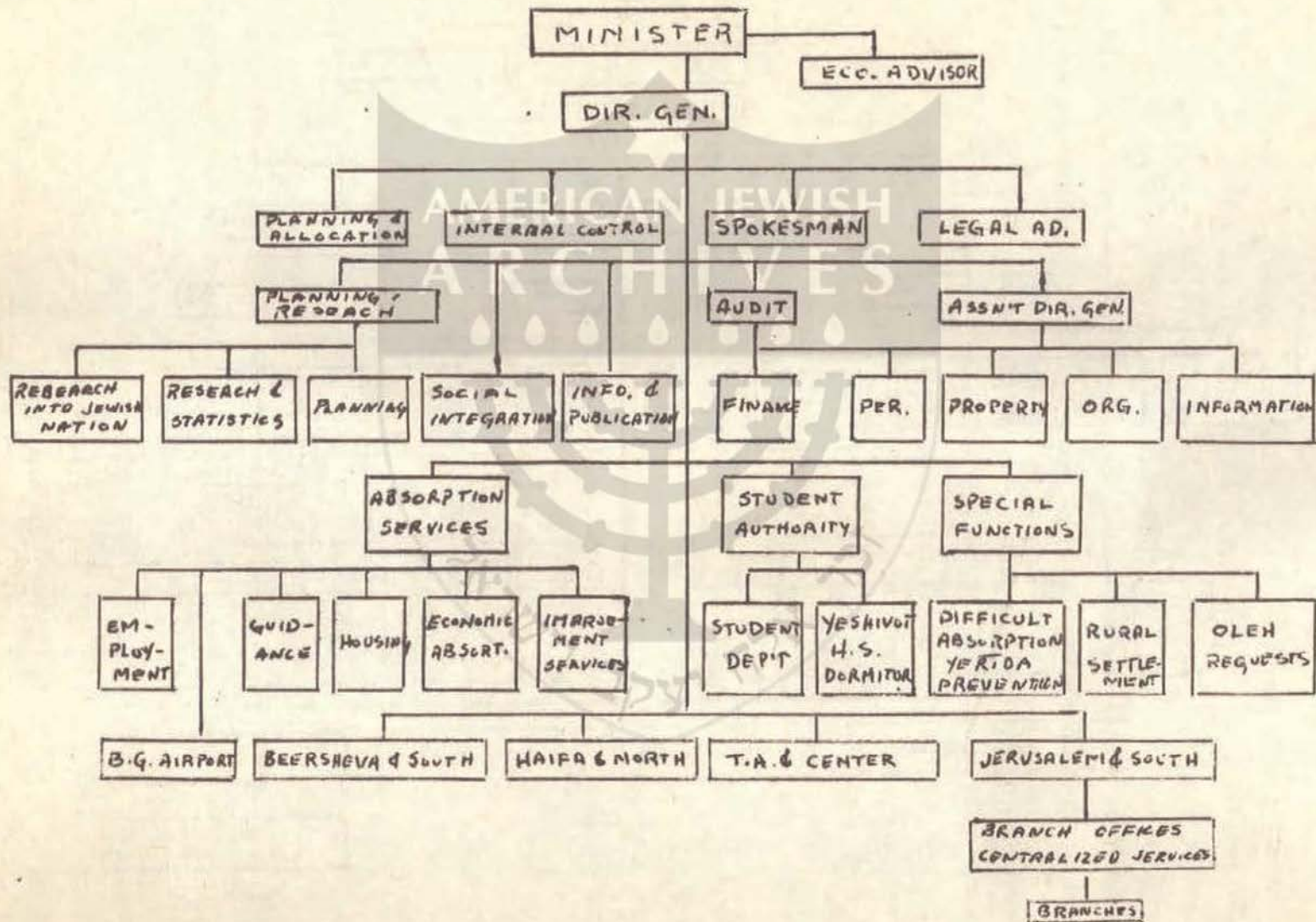
In light of the clarifications and reservations raised herein, the Government should reject the organizational change proposed by the Commission.

I hereby recommend the following before the Government:

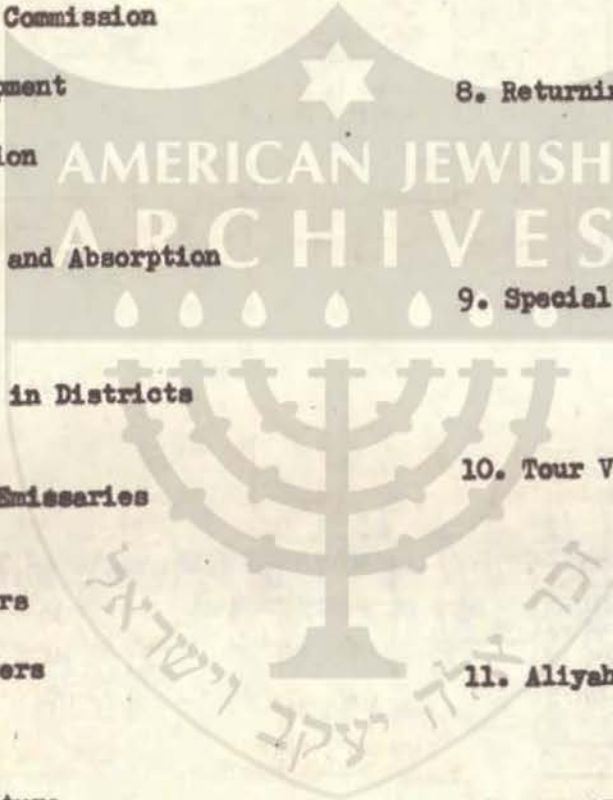
- a. That the Government should reaffirm its decision of June 1968 that the Ministry of Immigrant Absorption, is the exclusive body authorized to implement absorption policy in Israel as shall be set by the Government and the coordinating institutions.
- b. All absorption activities which are still being conducted by the Immigration and Absorption Department of the Jewish Agency should be transferred to the Ministry of Immigrant Absorption.
- c. The Government and the Jewish Agency should make available to the Ministry of Immigrant Absorption all the resources in all areas connected with immigrant absorption in order to ensure orderly and proper absorption.
- d. The Government should invest the Ministry of Immigrant Absorption with clear-cut authority to implement programs in order that the Ministry be able to deal with all the problems of the new immigrant.
- e. The Ministry of Immigrant Absorption with the funds at its disposal should "purchase" existing Government services for immigrant absorption needs. No parallel agencies to those existing in the service of the State should be established.
- f. Consideration should be given to clear-cut procedures for coordination and implementation with the various bodies.
- g. The Government should ensure that the Joint Government-Jewish Agency Coordinating Institution and the Immigration and Absorption Authority should be activated properly and should meet on set dates.

I see no reason to object to the consolidation of immigration and absorption services into one framework, providing that the principle of governmental responsibility is ensured, that parliamentary supervision and inspection by the State Comptroller is ensured and providing that the principle of all-inclusive services in immigrant absorption in Israel is preserved.

STRUCTURE MINISTRY OF IMMIGRANT ABSORPTION 1975

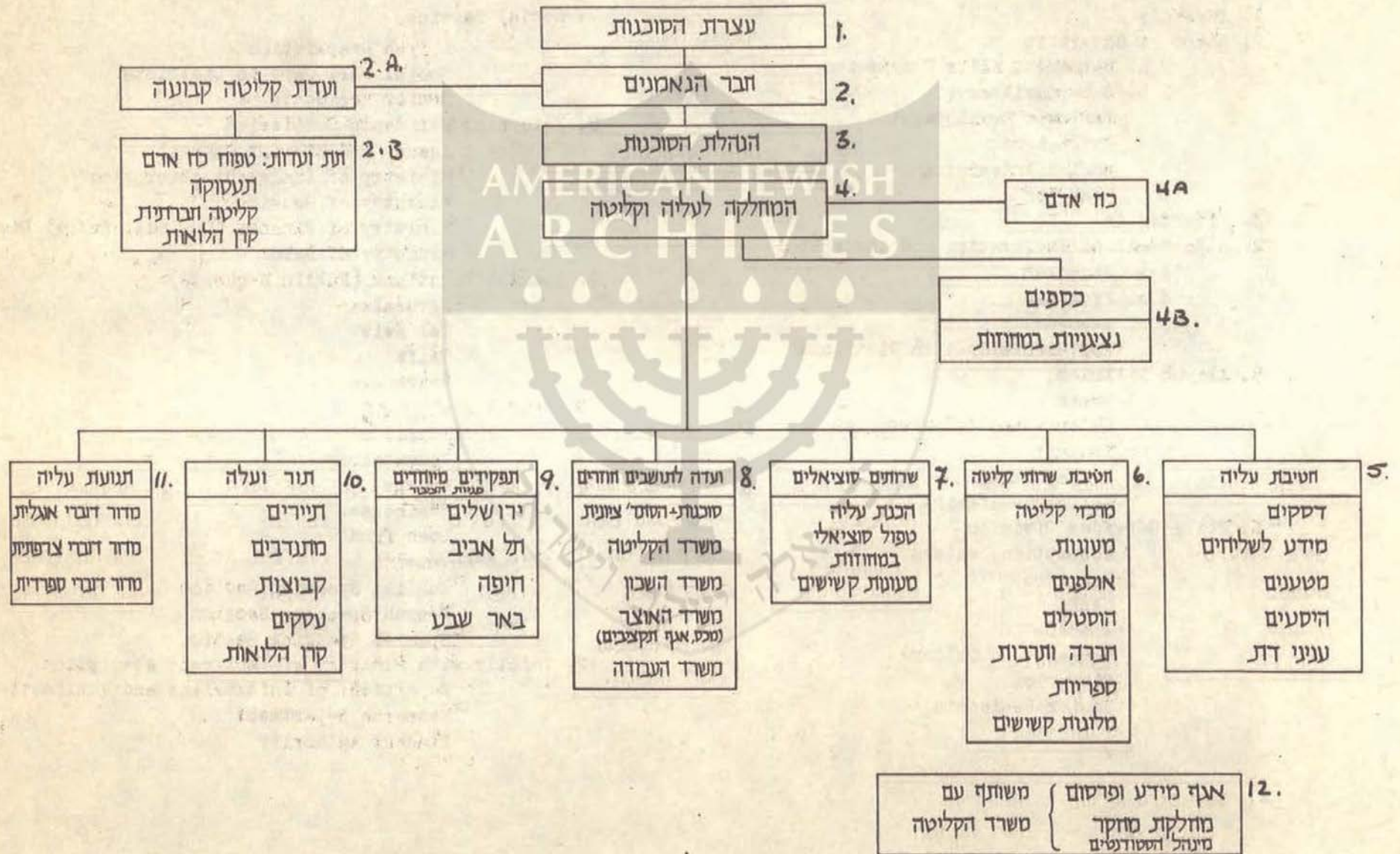

Structure
Department of Immigration and Absorption
(Jewish Agency)

-
1. Assembly
 2. Board of Governors
 - 2 a. Permanent Klita Commission
 - 2 b. Sub-committees:
 - Manpower Development
 - Employment
 - Social Integration
 - Loan Fund
 3. Directorate
 4. Department of Immigration and Absorption
 - 4 a. Manpower
 - 4 b. Finances

Representatives in Districts
 5. Aliyah Division
 - Desks
 - Information to Emisaries
 - Freight
 - Transportation
 - Religious Affairs
 6. Klita Services Division
 - Absorption Centers
 - Hospices
 - Ulpan
 - Hostels
 - Society and Culture
 - Libraries
 - Senior Residents
 7. Social Services
 - Aliyah Preparation
 - Social Work Care in Districts
 - Senior Residents
 8. Returning Residents Commission
 - Agency and Zionist Council
 - Ministry of Immigrant Absorption
 - Ministry of Housing
 - Ministry of Finance (Customs, Budget Div.)
 - Ministry of Labor
 9. Special Functions (Public Requests)
 - Jerusalem
 - Tel Aviv
 - Haifa
 - Beersheva
 10. Tour V'Alah
 - Tourists
 - Volunteers
 - Groups
 - Businesses
 - Loan Fund
 11. Aliyah Movements
 - English Speaking Section
 - French Speaking Section
 - Spanish Speaking Section
 12. Jointly with Ministry of Immigrant Absorption
 - Department of Information and Publications
 - Research Department
 - Student Authority

מבנה מחלקת העליה והקליטה

SUPREME COUNCIL
<ol style="list-style-type: none"> 1. PRIME MINISTER 2. CHAIRMAN, WZO 3. CABINET MINISTERS 4. REP OF JEWISH AGENCY 5. REP OF WZO 6. IMMIGRANT ASSOCIATIONS 7. PUBLIC REP

PURPOSES:

- 1) DETERMINE POLICY
- 2) TRACK IMPLEMENTATION

IMMIGRATION AND ABSORPTION AUTHORITY
<ol style="list-style-type: none"> 1. CHAIRMAN, JEWISH AGENCY 2. CABINET MINISTER 3. DIRECTOR GENERAL (shall sit on J. A. EXEC.) 4. TREASURER, JEWISH AGENCY 5. REP OF FINANCE MINISTRY

PURPOSES:

- 1) SHORT AND LONG RANGE PLANNING
- 2) RECOMMEND BUDGET
- 3) "ALIYAH" WORK
- 4) COORDINATE ALL BODIES INVOLVED IN KLITA

THE OLEH

GOVERNMENTAL COORDINATION COMMITTEE
<ol style="list-style-type: none"> 1. CABINET MINISTER (also MEMBER OF COUNCIL AND AUTHORITY) 2. DEPUTY DIRECTOR GENERALS (OR THEIR REPS) 3. REP OF AUTHORITY

PURPOSES:

PRESUMABLY COORDINATION

5. Rights and Benefits

The new immigrants enjoy benefits and facilities intended to help them in their absorption and to increase the country's power of attraction. The benefits are expressed in exemption from taxes and in direct allocation of monies in the form of grants and loans. The facilities allow the immigrant to bring with him into the country his property, thus enabling him to preserve the basic standard of living to which he was accustomed in his country of origin.

It can be concluded from the evidence that the benefits and facilities do not constitute an inducement for immigration. It can be assumed that the rate of immigration would not have been substantially reduced even if there were no benefits at all. Regretfully, we have not succeeded in obtaining information on the cost of the sum total of the benefits given to immigrants, including the cost of administration involved in this matter. It appears from the evidence that the existing system of benefits has missed its goals.

The complicated situation which has been created is due to a number of causes. The principal cause is the lack of coordination in fixing a policy in respect of the above subjects and the inability of the Housing Ministry to enforce its position. The cause second in importance is the attempt to prevent the giving of benefits to those who are not entitled to them and also to prevent trading in immigrants' rights. The existing system causes a great number of problems, most of which must and can be solved.

- 48 -

According to the present set-up the immigrant can purchase for himself many commodities without limitation in kind and in price and to benefit from tax exemption. It is therefore worth his while, in terms of "tax saving", to import equipment and accessories, even though he has no need for them all, provided he uses his rights to the maximum. This causes people to make unnecessary purchases, and be entangled in unnecessary debts; it also causes a waste of State resources. The existing system brings the immigrant to experience a bureaucracy with which he is not familiar and into a complex situation which he is unable to understand, causes him a considerable waste of time and endless running from one office to another -- all this in order to obtain what is due to him. The existing system encourages the import of equipment and accessories of foreign manufacture for sale to immigrants, even when products of parallel quality of local manufacture can be obtained. The system creates unnecessary intermediary elements which do not serve any real need. Reality shows that these serve the purpose of unfair exploitation of immigrants' rights. In addition, this causes unnecessary expenses for the maintenance of a Government administration, the task of which is to supervise the complicated set-up of "rights" and to prevent their abuse. These expenses do not, in the end, justify their purpose.

It can be assumed that the limitation of supervision and the simplification of the system will result in the reduction of the expenditure involved in the maintenance of the above systems.

The Commission recommends that:

- a) The immigrant shall be entitled to bring with him, within a defined period of time, his personal property, free of customs and taxes.
- b) The immigrant, upon his arrival in the country, shall receive from the State of Israel, a bank account credit in an amount of the sum total of all the levies on an average "basket" of commodities of house accessories of a reasonable quality and of local manufacture. This amount will be brought up to date every half-year and will be linked to the cost-of-living index.
- c) The immigrant will be able to make use of the above amount for the purchase of commodities as per the above basket of commodities, at his choice, within the limits of the total amount only.

- 49 -

- d) The above accounting system shall be conducted by the banks.
- e) The immigrant will purchase the above commodities in the ordinary shops, and will pay the market price.

The immigrant will receive from the shop a separate debit slip in respect of the tax, present it to the bank and be credited in the amount.

- f) The immigrant will receive no credit in the bank account in respect of every commodity of the basket of commodities which will be brought with his personal belongings.
- g) The bank account will be linked to the index, and three years after the date of his arrival to Israel the immigrant will be able to transfer, as he wishes, the credit balance in his favor to any account whatsoever.
- h) The account should be kept in such a way that the amounts in question will constitute, over a period of three years, a "standing" loan repayable by the immigrant at its value as linked to the index, in the event of his leaving the country within three years.
- i) The proposed system is not applicable to a vehicle, which cannot be regarded as part of all the other items in question, because of the very high taxes imposed on it today. It is therefore proposed to retain the principles of the existing system as far as vehicles are concerned and, at the same time, examine the possibility of simplifying the existing administrative procedures.

It seems to the Commission that this system will meet most of the existing problems, will prevent friction between the immigrant and the Governmental bureaucracy and will save the State Treasury considerable expenses.

D. Social Absorption

The term "social absorption" pertains to the processing of the immigrant's cultural and social integration in the country. This should preferably be imposed on the citizen in his daily routine, on the organization and establishment system of the local authorities, immigration associations and youth movements. The Israeli way of life imposes on the citizen heavy national responsibilities, and does not leave sufficient free time to take care of his fellow man. The awareness of the vitality of immigration and its importance to our existence and welfare must serve as a motive for a greater effort in this area.

There exist a number of conditions for a suitable social and cultural absorption of the new immigrant, the most important among them being the knowledge of the Hebrew language (a separate chapter was devoted to this subject). The social character of the community in which the immigrant is integrated is a condition for social absorption. A gap in the way of life, a difference in concepts and culture differences create tensions which render difficult and sometimes even prevent the immigrant's social and cultural integration. Immigrants should be guided to reside in places having as broad a social and cultural cross-section as possible. The Ministry for the Absorption of Immigration and the Jewish Agency have carried out a number of fruitful operations in this direction. There is, however, no substitute for goodwill and the human approach, simple and social, as an instrument for the integration of the immigrant in the Israeli society. A very important task in this context rests on the Immigrants' Associations, on the "veteran immigrant" and also on the voluntary organizations which must see this task as a challenge and a mission.

E. Absorption in the Army

In addition to its major task in the area of security, the Israel Defence force has always been a useful educational framework and an intergroup melting pot. In view of the long duration of the service, the compulsory service recruits can be taught ways of life and can learn practical professions. It is also possible to complete the education and training of boys who have not completed their primary school studies, to teach the Hebrew language and to bring the youth nearer to the problems of the people and the State, with a view to turning them into good citizens of the State of Israel.

The I.D.F.'s task in the absorption of immigrants in its ranks young men in compulsory service and older men in reserve service is of great significance and importance in the process of their absorption, for they thus become citizens with equal duties, and not only with equal rights.

As a result of the negative attitude to military service prevalent in most of their countries of origin, many immigrants are deterred from military service in Israel. This often influences their decision as to the date of their immigration and the fixing of their status or the status of their children on their arrival in the country. The exemption of temporary residents from compulsory military service has created a situation in which immigrants from the West who are free to decide their future are inclined to prolong as much as possible their status as temporary residents, in order to avoid their recruitment to the I.D.F. Only 22 percent of the immigrants from the Western countries who are of military age and who have been in the country for many years have joined the I.D.F. The Commission was favorably impressed by the way the I.D.F. is dealing with the absorption of immigrants in its ranks: in regular service, in the reserves and as civil workers within the framework of the different installations. The Commission considers military service as a duty and an asset which can and should be exploited as an instrument to encourage and advance the integration of the immigrant in the life of the State. The I.D.F. should be recognized as a body playing a substantial role in the immigrant's social absorption. Ways must be sought to ease the economic burden resting on the older immigrants, family men, serving in the army, even though for short periods of time.

- 36 - 2. Study of the Hebrew Language

Knowledge of the Hebrew language is a condition for the success of absorption. Only few among the immigrants know Hebrew when coming to Israel, and great importance is therefore to be attached to the teaching of the Hebrew language, already during the first stages of absorption.

There exist today a number of frameworks for the learning of the language, such as study "workshops" (ulpanim) in absorption centers, kibbutz ulpanim, ulpanim for students and evening ulpanim. The basic study is done in the first year after immigration. About half of the immigrants take advantage of these possibilities which are placed at their disposal. Also, there are certain television programs for the teaching of the language. Many of the immigrants find it hard and are not satisfied with the study of the language; this is particularly prevalent among the immigrants from the U.S.S.R. Ignorance of the language is a handicap in the process of absorption in work.

The existing system does not fill most of the needs in the field of teaching the Hebrew language and does not assure an orderly continuation of the study of the language after the completion of the studies in the Ulpan. The Commission is of the opinion that the number of immigrants studying Hebrew should be considerably increased, even at the expense of cutting down the duration of stay in the Absorption Centers.

It is recommended that a daily newspaper*, suitable for the new immigrant in language and content, should be provided at a nominal price or free of charge for a number of years after the completion of studies in the Ulpan.

2. The Ministry for the Absorption of Immigration

The Government decided in June 1968 to take over the task of the absorption of immigration and to set up, to that end, a Ministry for the absorption of immigrants. This decision was taken as a result of public criticism levelled at the Jewish Agency, the process of the implementation of aliyah and its absorption, the great depression in immigration in the years 1966 (16,000 immigrants) and 1967 (14,000 immigrants) and of the belief that there would be large-scale immigration from the West after the Six-Day War. We are witness today, for the same reason of reduced immigration (20,000 immigrants in 1975), to public criticism of how immigration and absorption are being handled, directed at two bodies dealing with the subject -- the Jewish Agency and the Ministry for the Absorption of Immigration of the Government of Israel. It should be pointed out that a study of the material indicates that the decision to set up a Government Ministry for the absorption of immigration constituted in fact a compromise between four different proposals, only one of which suggested the necessity of dividing the process into a stage of Aliyah and a stage of Absorption and to bring them under two separate authorities.

We present here an excerpt from the proposal of Mr. Yitzhak Ben Aharon, Chairman of the Immigration and Absorption Committee of the Labor Party Center (1967), which was subscribed to by Mr. Golda Meir and Mr. Haim Yahil*:

"a. The Government of Israel must assume direct responsibility for the whole absorption system. This responsibility can be discharged by the Government either by the establishment of a Government Ministry for absorption affairs under a Minister's responsibility, or by setting up a State Authority for immigration and absorption, in conjunction with the Jewish Agency and if necessary with other economic and social bodies.

*This proposal was not adopted by the Labor Party Center.

- 6 -

b. We believe that a separation between immigration affairs and absorption affairs might be cumbersome and even disrupt the organic tie between the two parts of the operation. We therefore think that a Joint Authority to which will be subjected all the tools of implementation in Israel and in the Diaspora is preferable to any separation. Another advantage of the proposed authority is that it combines in one framework the Government with its State Authority, the institutions of the Zionist movement which represents the majority of the potential immigrants, with the wealth of experience accumulated in these institutions, and other senior public factors. Upon the setting up of the State Authority, the Department for Immigration and Absorption of the Jewish Agency shall be abolished."

The main reasons for transferring the absorption of immigration from the charge of the Jewish Agency to that of the Government of Israel were**:

- a. Immigration and its absorption constitute central subjects in the life of the nation and the State and therefore they must be under the direct responsibility of the Government of Israel.
- b. Such central subjects cannot be conducted without the control of the Knesset and the State Comptroller.
- c. The Government offices deal with most of the aspects related to the absorption of immigration in the country (housing, work, health, education, etc.) The coordination between the various factors will therefore be better achieved by a Government Ministry.
- d. The belief that the Government will be able to deal more efficiently with immigration, after a number of years of disappointment in matters of immigration.

The Government decision of 9.6.68 to set up a Ministry for the Absorption of Immigration followed a resolution of the Labor Party Center, recommending the splitting of the functions of immigration and absorption in a manner which will leave immigration in the charge of the Jewish Agency and transfer absorption to the charge of the Government, which will set up a special ministry for that purpose.

**The Ben-Aharon Report -- See Appendix "C" section 34.

3. Relation between the Jewish Agency and the Ministry for the Absorption of Immigration

The Government decision of 9.6.68 states: "The Government decided to take over the task of the absorption of the immigrants to Israel and to set up to that end a ministry for the absorption of immigrants." It is further stated in the said decision: "Not to hold that the primary absorption shall remain in the hands of the Jewish Agency and that the permanent absorption shall be in the hands of the Government." The Government has also resolved at this meeting that "the modes and procedures of the cooperation between the Government and the Jewish Agency in matters of immigration and absorption shall be determined by negotiations between the Government and the Jewish Agency upon the setting up of the ministry for the absorption of immigration."

The Government's decision was strongly opposed by the then Chairman of the Jewish Agency's Executive, the late Mr. L. Pincus. The Prime Minister, the late Levi Eshkol, reacted to that by sending to the Chairman of the Jewish Agency a letter dated 17.6.68 stating: "In order to avoid all doubt, I wish to affirm that the Government did not intend in its said decision to assume responsibility with regard to needy immigrants and refugees which has essentially always been the responsibility of world Jewry... when the Ministry of Absorption will be set up it will be necessary to set out in detail its tasks and the limits of its responsibility, having due regard to the above."

The text of this letter was approved by the Government the day before.

The amendment to the Government's decision as contained in the Prime Minister's letter to the Chairman of the Jewish Agency's Executive, introduced an element of uncertainty in the first decision of the Government.

Though it continued to adhere to its decision of June 9, 1968, the Government felt the need, for reasons of policy connected with the Jewish fund-raising appeals, to publish this letter to the public. The Jewish Agency considered this letter as authority for the continuation of its responsibility in a number of absorption matters. The term "needy immigrants and refugees" acquired a significance related to organization. The Jewish Agency claimed responsibility for:

- a) Administration of transit frameworks such as: Absorption Centers, hostels, kibbutz workshops (ulpanim), which were considered as frameworks serving refugee immigrants,
- b) Social services given to the immigrants.

- 8 -

The number of absorption centers at that time was small (3-4 centers) and the forecast of the scope of social services appeared to be limited, in view of the expectation of immigration from the rich countries. It seems that this was the reason that the Directorate of the Absorption Ministry agreed, at that time, to a compromise with the Jewish Agency. But soon enough, with the increase of the number of immigrants and the housing difficulties, the transit frameworks became wider and their number reached some tens, with a population of thousands of immigrants. The job of caring for them was split between the Ministry for the Absorption of Immigration of the Government and the Department of Immigration and Absorption of the Jewish Agency. After a while the division of powers became irrationally complicated, and the immigrant was hurt whether by excessive care or by lack of adequate care.

Chapter Three - Absorption

A. GENERAL

The commonly used term "Absorption" encompasses all the operations related to the process of the immigrant's integration in the life of the State, society and economy, from the moment he sets foot on the soil of Israel till the time when he changes from an immigrant to an old-timer.

Three main stages can be distinguished in the absorption process:

The first -- mainly technical, which includes registration, classification, assignment to a transit framework or to the suitable absorption framework, making the preliminary arrangements, definition and exercise of the immigrant's rights.

The second -- refers to the direct contact of the immigrant with the State and the first steps of integration into the life of the country. In this stage the immigrant is helped and encouraged to find his way in along the paths of Israeli bureaucracy and society. The most important components of this stage are the study of the Hebrew language -- which is a condition sine qua non to the success of his absorption, integration and the immigrant's employment -- looking for a place of work, at times undergoing vocational re-training, suitability, adjustment, getting to know the country, its customs and its laws, knowing the institutions to which the immigrant will have to turn in his daily life and the finding of a dwelling for the immigrant close to his place of work.

The third -- is the stage of his integration in work, in the place of his residence and in society, including the integration of his children and his wife, each in his or her own world, and all of them together in a family framework.

In each of these stages, the immigrant needs assistance and encouragement in order to facilitate for him the absorption process, a process which is difficult by its very nature, because of the language, employment and vocational re-training difficulties, including adjusting to procedures and customs which are different from those to which he was accustomed in his country of origin.

The case of the immigrant in the course of the whole process is carried out by many and various bodies, some of these are part of the establishment, and their defined tasks characterize the area of their responsibility and the mode of their operation, such as the Ministry of Absorption, Housing Ministry, Labor and Education Ministries. Others are voluntary bodies such as the Immigrant Associations and Women's Organizations (WIZO, Working Mothers Organization and others). The guidance and advice of the volunteers cover many areas and take different forms according to the spirit of the organizations and the comprehension of the volunteer.

The process is faulty in that it lacks a clear definition of powers and responsibilities. This is prejudicial to the immigrant and to the prospects of his absorption. The absence of the possibility, as is revealed in many cases, to give a credible, unequivocal and immediate answer to the immigrant's problems, causes a feeling of frustration and bitterness towards the Israeli establishment and society, and sometimes constitutes a determining factor in the failure of immigration.

This state of affairs also existed prior to the setting up of the Government Ministry for Absorption and Immigration. The setting up of the Ministry was not intended to derogate from the powers of the various Government offices but was intended to coordinate between them on matters of immigration and absorption. Therefore, the powers of the Ministry of Absorption were, from the very beginning, of a coordinating nature and not of an implementing nature. Even the treatment of matters which should have been the responsibility of the Ministry of Absorption was often split or divided between the Jewish Agency and the Ministry for Absorption and Immigration, the authority remained at times in the hands of the Jewish Agency while the implementation was in the hands of the Ministry of Absorption and Immigration, such as, for example, in the various transit frameworks. On the other hand, the Jewish Agency retained powers and implementation responsibility in matters formally resting with the Government, such as Social Welfare, mortgages for dwelling, and education.

Another problem concerning authority and organization relates to the budget of the Ministry of Absorption and Immigration, which is in its great part provided for by the Jewish Agency. This problem is due to the legal aspect of the objects and ways of expenditure of the moneys of the Jewish Agency derived from the campaigns. In this respect, the moneys are exclusively intended for the care of refugees (immigrants), a fact which has encumbered and rendered difficult the work of the Ministry for the Absorption of immigration.* The coordination between the Ministry for the Absorption of Immigration

*According to the testimony of Mr. Menachem Sherman, Director-General of the office - record 14.

and other bodies to which the immigrant has recourse must be made on a ministerial level by the Enlarged Authority which was set up for this purpose when the Ministry for the Absorption of immigration was established, and which was headed by the Minister of Finance. In the beginning the Authority had to meet frequently, but during the last two years it met only a few times. The subject of immigration was not given suitable attention by the Government. The setting up of a Ministry for Absorption of Immigration did not contribute to raising the importance of the subject to Governmental level, and insofar as attempts were made to alter the situation by those at the head of the Ministry, they proved to be unsuccessful.

Other factors which also ought to have borne the burden of coordination, such as the Directors-General of the Government ministries concerned with immigration and its absorption, and various levels of planning and implementation of the various ministries, found no time to place this topic at the very top of their concern.

It appears from all this that the coordination of the operations of the Ministry for Absorption of Immigration with other factors proved unsuccessful and failed to accomplish its main task. To all this should be added the fact mentioned in the State Civil Service Commissioner's report* that the office in question has also failed in adapting itself to its task from the aspect of its organization structure. Duplication and overlapping among the various section, lack of coordination among the districts, lack of proportion between the size of the various units and between them and the Head Office -- these factors have been seriously detrimental to the service which the Ministry should have rendered to its clients**, the main detriment being in places where the friction between the Ministry of Absorption and other offices is great.

Another important factor which influenced the work of the Ministry for the Absorption of Immigration is the composition of manpower, its standard, development and its tenure of office. It is true that there are advantages to making the workers part of the State Civil Service, but in a field so sensitive and delicate as the treatment of immigrants, the inflexible framework of the State Civil Service handicaps mobility, flexibility and the improvement of manpower within its framework. Personnel which is to work with immigrants must have special talents and training for this specific subject. The daily contact with immigrants, solving their problems and the current friction with the complicated bureaucracy grind down even the strongest among the workers. A worker's capacity to fulfill his task effectively in this difficult and sensitive area is of limited duration. A flexible

* The Inter-Departmental Committee for Efficiency

** Ibid.

employment framework should therefore be maintained which leaves room for mobility and development and which makes it possible to replace a worker who has exhausted his capacity. The changing character of immigration and immigrants makes it necessary from time to time to re-check the suitability of the teams engaged in the work of immigration -- command of the language of the immigrants, getting to know their customs and special needs -- these constitute a condition for the worker's capacity to fulfill his task. It is desirable to introduce individual care systems with regard to the problematic cases. A worker should be appointed who will deal on a continuing basis with all the problems of individuals or families and who will work with them until they go through the critical stages of their absorption.

Chapter One - Conclusions and main recommendations.

A. INTRODUCTION.

Immigration and absorption in the Israeli society and economy are a continuous process by their very nature. The decision of the potential immigrant to immigrate to Israel and his expectations from the State of Israel are interrelated. These expectations are mostly nourished from the way in which Israel is presented, the possibility of integration in its society and economy, description of the physical and cultural conditions given through means of information (Hasbara), the State's representatives and the Jewish Agency's Aliyah emissaries.

This becomes doubly important when the potential immigrant passes the stages of care abroad in the preliminary arrangements for Aliyah. For him, these arrangements constitute a commitment by the Jewish Agency and at times even a condition for the realization and timing of his immigration. Upon his immigration to Israel, the State, from the immigrant's viewpoint, is put to the test of fulfilling its commitments, as made by the Jewish Agency's emissary. A separation of organization and powers between two stages -- immigration (up to the immigrant's arrival to the country) and the subsequent period -- is injurious to the continuity of the process and creates an easy basis for a credibility crisis which might prejudice the success of dynamic absorption and also have a negative influence on potential immigration candidates.

The whole Jewish people is potentially and actively a partner in the Zionist fulfilment; this must be its chief objective and it should direct its steps towards that goal. Increasing the involvement of the Jewish people in the Zionist fulfilment -- immigration and its success -- is a condition for the change of values in the pattern of relations between Israel and Diaspora Jewry. The subject of Zionist fulfilment has been overshadowed by the economic-financial aid which we have demanded from the Jews of the Diaspora, and more so since the establishment of the State. This has manifested itself in the extent to date of immigration from the countries of the free world.

The pattern of relations between the State of Israel, the World Zionist Movement and Jewry throughout the world, coupled with the special legal aspect of these relations with the various states and the countries having Jewish communities, make it impossible for a body of the Government of Israel to act abroad in the matter of encouraging immigration. This legal situation was a serious cause for the organizational complications and the duplications existing between the Immigration Department of the Jewish Agency and the Ministry of Absorption of the Government of Israel.

Just as the people of Israel is unlike other peoples, so is the State of Israel unlike other states. This fact must be reflected in the organization systems and concepts and in the manner decisions are made with regard to Jewish Zionist education in the Diaspora, teaching of the Hebrew language, strengthening the link to Israel and the feeling of having a right in regard to Eretz-Israel, the in-gathering of the Jews of the Diaspora and the fulfilment of Zionism. Now of all times, when the problems of the State and the Jewish people have become more acute, Zionism was declared a racist movement and world antisemitism might enjoy an ideological legitimation, the State and the World Zionist Organization must work jointly and more efficiently towards the encouragement and advancement of immigration to Israel and their success.

It is important to remember the significant improvement which has taken place in the standard of education of the Jewish people throughout the free world, in Eastern European countries and in the U.S.S.R. This process has an influence on the aspirations of the present generation and its children in the vocational and cultural area. We cannot ignore this tendency and its implications with regard to the development of the State in the economic, technological, scientific and social areas.

Since the establishment of the Ministry of Absorption and the division of functions and powers between the Immigration Department of the Jewish Agency and that Ministry, the number of those engaged in Absorption work has increased from 913 workers (in the two institutions) in the year 1969 to 1,983 workers in the year 1976, while immigration decreased during this period from 40,000 immigrants to only 20,000 immigrants.

Notwithstanding the fact that a Government Ministry headed by a Minister was in charge of absorption, for a number of years the subject of absorption never came up for discussion by the Government of Israel, except for the routine debate on the office budget*. *As testified by the Absorption Ministry.

A committee of ministers, which was set up for that purpose pursuant to the Government's decision to set up the Ministry of Absorption, was convened only twice during the last four years, nor was a special parliamentary committee set up on a subject of such uncontested importance. The absorption of the immigrant and his integration in the Israeli society and economy must be within the existing state and public frameworks which carry the responsibility for our various areas of life; in order to ensure proper administration, to prevent an estrangement between the old-timer, the native, of Israel and the new immigrant and to achieve a quick and as "healthy" integration as possible.

The Government offices, each in the field of its own responsibility and within the framework of its powers, must regard the subject of the absorption of immigration as a top priority national mission.

Changing the present situation necessitates breaking away from accepted organization patterns and concepts with regard to the pattern of relations, distribution of positions and their manning in the existing institutions dealing with immigration and absorption. The same approach should also be adopted to re-examine the relations between the State and Jewry throughout the world on the issue of Zionism and its fulfilment.

- 13 -

B. RECOMMENDATIONS

The main recommendations of the Commission are herein set out. The rest of the recommendations or their elaboration are set out in every chapter in the report itself.

1. Organization

With a view to strengthening the partnership between the State of Israel and the World Zionist Organization and the Jewish Agency, maintaining the organic tie between immigration and the aid for absorption, making this tie more efficient and preventing duplications in its implementation, and also with a view to placing on the Government ministries, each in its own area, the responsibility for absorption, the Commission recommends:

a) The setting up of a Supreme Council for Immigration and Absorption which will determine the policy of immigration and absorption and keep track of its implementation.

The Council will be headed by the Prime Minister of Israel. Its members shall be: The Chairman of the World Zionist Organization Executive, Cabinet Ministers, representatives of the Jewish Agency and the World Zionist Organization, representatives of immigrants' associations and representatives of the public.

b) The responsibility for immigration and the aid for absorption will be unified within one organization framework. This responsibility is at present split on the one hand and overlapping on the other hand, between the Jewish Agency and the Ministry for the Absorption of Immigration.

This framework shall be hereinafter called: "The Immigration and Absorption Authority".* This necessitates:

1) The abolition of the Jewish Agency's Department of Immigration and Absorption.

2) The abolition of the Absorption Ministry of the Government of Israel.

c) The Immigration and Absorption Authority shall make short and long range plans for immigration, shall recommend its budget, shall be responsible for Aliya work abroad and in Israel and shall help its absorption. The Authority shall coordinate the various bodies encouraging and helping immigration and absorption and shall embody their activities in its general plan.

* The term "Authority" is not related to the above legal term, but is meant to express the commission's intention to vest this body with greater force and independence.

d) The Immigration and Absorption Authority shall be operated by the Chairman of the Jewish Agency and within its framework, in accordance with policy lines defined by the Supreme Council.

The Authority shall be guided by an executive committee headed by the Chairman of the Jewish Agency Executive. Its members shall be : A minister of the Government of Israel, the Executive Chairman of the Authority*, the Treasurer of the Jewish Agency and a representative of the Government Treasury.

e) The structure of the Authority shall rest on a small team of permanent workers of a high professional standard, and of workers filling other posts who will be employed for limited periods of time in accordance with the needs of immigration and absorption.

It is important to regard work within this framework as an integral part of the advancement of public workers, such as: teachers, instructors, community workers and local authorities workers.

f) A senior representative of the Jewish Agency shall be appointed in every country of the Diaspora in which the emissaries of Israel are operating. This representative will activate the emissaries of the Jewish Agency and will work in coordination with the representatives of the State of Israel and its institutions.

g) There shall be appointed in every Government Ministry involved in the absorption of immigration a Deputy Director General who will deal with absorption matters in the area of his ministry's activities. This is in order to ensure the effective absorption and integration of the immigrant in the Israeli society and economy through the existing state and public frameworks.

h) A Governmental Coordination Committee shall be set up for Absorption, which will be headed by a Minister** and the members of which shall be the Directors General of the Government Ministries concerned or their representatives as well as the representative of the Immigration and Absorption Authority.

* The Director General of the Authority (Executive Chairman) shall be, by virtue of his office, a member of the Jewish Agency Executive.

** The minister shall be a member of the Executive Committee of the Immigration and Absorption Authority and a member of the Supreme Council for Immigration and Absorption.

- 15 - 2. Emissaries (Shlichim)

a) All the emissaries -- immigration, Youth and Hehalutz, youth movements and others -- shall be coordinated in the country of their assignment by the senior representative of the Jewish Agency in that country, in all the areas of their activity, such as: organization, budget, information, publicity.

b) Coordination and extent of aid between the emissaries and the other representatives of the State of Israel should be broadened and strengthened.

c) The emissary should have a command of the language of the country to which he is assigned. Preference should be given to a person who immigrated from that country, has put down roots in Israel and can serve as a successful personal example.

d) The election and appointment of emissaries should be made in accordance with their qualifications and in accordance with clear and unequivocal criteria ensuring maximum success in their mission.

e) The emissary's term of office abroad must be fixed with no possibility of extension. This term must not be extended, as this may result in his being cut off from Israel and in the weakening of his position and his moral authority amidst the Jewish Community.

3. Port of Entry and Transit Camp

The Commission recommends the setting up of a transit camp for immigrants or transit camps, depending on the extent of immigration, to ensure that the first encounter of the immigrant with the country is positive and encouraging: this will also make it possible to take care of his arrangements and problems without being under pressure.

4. Learning the Hebrew Language

Learning the Hebrew language is a condition for a successful absorption.

The Commission recommends:

a) To increase significantly the number of immigrants who are learning Hebrew in permanent frameworks even if it be at the expense of shortening the average length of stay in the Absorption Centers and in the Ulpanim.

b) To continue the teaching of the Hebrew language to immigrants after the Ulpan or Absorption Center stage, to broaden their knowledge of Hebrew by providing tutoring in their places of residence, the publication of a special daily paper* for immigrants, of suitable language level and contents; this paper will be sent free of charge to every immigrant for a period of one, to two years.

5. Employment

* "Omer" or the like.

a) The Commission recommends to broaden and deepen the collection of data on the needs of the economy and of workers in all areas and at all levels. The data will be channelled to an Information Center which will be an exclusive source of information for the following:

- forecasts and planning manpower needs;
- planning of immigration and absorption;
- directing immigrants to places of work or retraining.

b) The Ministry of Labor shall take over the care of scientist immigrants, which shall be included in the framework of the care of academicians and shall be carried out by the Center for the Employment of Academicians attached to the Ministry of Labor.

c) The care of immigrants who are interested in earning a livelihood independently by opening a business or setting up an enterprise shall be made within the framework of the Ministry of Commerce and Industry which carries the responsibility for the development of the economy and industry in Israel.

6. Dwelling

The immigrant's right to a dwelling should be fulfilled by way of rental or purchase in a location close to his place of work, and within a reasonable time after his immigration. It is, however, desirable to enable the immigrant to make the decision with regard to a permanent dwelling without being pressured by time.

It is important that the building plans for immigrants be strictly carried out as to extent and location, and that changing the purpose of such building programs should be prevented.

- 17 -

The Commission therefore recommends:

a) The building plans of dwelling units for immigrants -- their location, size, types and the budgetary scope -- shall be determined by a Joint Committee, of most senior level, consisting of representatives of the Government Treasury, Housing Ministry, Ministry of the Interior and the Immigration and Absorption Authority, in accordance with the policy of "population dispersion", development of industry, places of work and the extent and composition of immigration.

b) The Housing Ministry, as it is at present, shall be responsible for the implementation and the operation of the building budget.

c) No change shall be made in the destination of the flats built for immigrants without the approval of the Committee mentioned in Section a) above.

d) Rules and regulations should be made with a view to preventing the immigrant from selling his flat and deriving a profit from the benefits he received for its purchase.

e) In order to avoid putting pressure on the immigrant to make use of his rights within a short period, and with a view to encouraging more flexibility in the choice of a place of residence and to prompting him to settle in preferred regions (development towns), the Commission thinks it worthwhile to adopt the following rules of practice in connection with the purchase of a flat or its lease:

Purchase of a Flat

1) An immigrant shall be entitled, during five years from his immigration to the country, to receive a mortgage loan to purchase a flat in any part of the country.

2) The difference between the conditions of aid extended to an immigrant settling in the center of the country and to one settling in development areas should be most substantial (like the aid given to young couples or to old-timers). This difference will be reflected in the size of the mortgage, in a "standing" loan, rates of interest, etc.

3) The conditions of the aid shall be determined in accordance with the standard of aid given in the year when the rights are being exercised, when the amount of aid will be determined in accordance with the region or the settlement in which the flat is purchased and in accordance with the size of the immigrant's family at the time of the use of the rights.

- 18 -

4) Renting an apartment during this period will not abolish the immigrant's right to a mortgage.

5) There will no longer be a price ceiling of a flat for the purpose of obtaining a mortgage.

Rental

1) Rental flats (Amidar, Amigour) will be given only in development regions.

2) The immigrant will be able to live indefinitely in this flat under a subsidized lease, but a real rent* will be collected from him after three years from his entry to the flat.

* The amount which will cover the cost of maintenance and the depreciation of the flat.

3) During the period when his rights are in force, the immigrant will be able to purchase his flat in accordance with the purchase terms mentioned in the previous section. He will also be able to exercise his rights to purchase another flat as described above.

4) Immigrants desiring to settle in the center of the country will be given, during a defined period (three years), financial aid to rent a flat privately in the open market. The lease agreement will be made directly between the immigrant and the owner of the flat.

5) The receipt of financial aid for the lease of a flat for a defined period will not abolish the immigrant's right to receive a mortgage in accordance with the above mentioned terms.

7. Rights and Benefits

The abundance of rights and benefits enjoyed by the immigrant encourage him to use his rights to the very last. The ways of exercising those rights have become extremely complicated, which necessitates extensive bureaucratic care and attention.

The commission believes that the rules of practice and procedures should be simplified in such a manner as to reduce the immigrant's dependence on the official and encourage the immigrant to exercise his rights intelligently.

The Commission recommends:

- a) The immigrant will be entitled to bring with him -- for a defined period -- his personal property free from duties and taxes.
- b) Upon his arrival in the country, the immigrant shall receive a credit from the Government of Israel, by opening a bank account in an amount equal to all the duties on an average number of household equipment of a reasonable quality -- of domestic manufacture.

This amount will be linked to the cost of living index and will be brought up to date every half a year.

- c) The immigrant will not be credited in this bank account for every one of the above items of equipment brought with his personal luggage.
- d) The immigrant will be able to buy with the above monies such of the above articles as he might choose, only within the framework of the total amount.
- e) The above accounting system will be conducted by the banks.
- f) The immigrant will buy the above articles in the ordinary shops and will pay for them the market price. The immigrant will be given by the shop a separate debit slip for the tax, will present it to the bank and will be credited therefor.
- g) The bank account will be linked to the index and three years after his arrival in the country, the immigrant will be able to transfer the credit balance to any account whatever, as he pleases.
- h) The account shall be kept in such manner that the sums in question will constitute during the above mentioned three years a "standing" loan which the immigrant will have to return linked to the index, if he leaves the country during three years.
- i) The proposed system does not apply to vehicles. In view of the very heavy taxes imposed on vehicles today, the vehicle should not be regarded in the same way as all the other items in question.

It is therefore proposed to preserve the principles of the existing system with regard to vehicles, while at the same time examining the possibility of simplifying the existing administrative procedures.

It seems to the Commission that this system will solve most of the existing problems, will prevent the friction between the immigrant and the Government bureaucracy and will save the State Treasury considerable expense.

RUMANIANS EASING INDIVIDUAL JEWISH EMIGRATION

London, January 5, 1962.

(JCNS) The Rumanian authorities seem to have decided to allow, on a somewhat small scale, the emigration of individual Jews. Large scale emigration, it will be recalled, was abruptly stopped in 1957.

This news was given by "The Times" special correspondent in Bucharest, who cabled yesterday that "the tragic fate of the Jewish community - some 200,000 are still believed to be in Rumania - whose emigration was first allowed and then abruptly stopped in 1957, seems to have been slightly modified. Without the publicity which accompanied the first mass exodus, it is believed that individuals are now permitted to leave, quietly and unobstrusively for Israel."

Report From Bucharest Jews, Others Quietly Get OK to Emigrate

By THEODORE ANDRICA, *Press Nationalities Writer*
BUCHAREST. Romania—Jews are permitted to leave Romania to rejoin their families in Israel, but the exodus is on a limited basis and it is done without any fanfare. Three years ago, when the Romanian Government permitted thousands of Jews to

ANDRICA
 of the depart-
 ing Jews go to Israel by way
 of Vienna.

Lately the Romanian Government has relaxed its rigid rule about giving permission to leave the country. Older persons who have close relatives abroad are permitted to depart. This applies to non-Jews as well as Jews.

Nobody Knows Rules

go to Israel, there was so much publicity about it that for reasons of their own, the Communists abruptly stopped Jewish emigration. Quietly it has been resumed. Most

ARCHIMANDRITE Dirayr Mardikian, primate of the Armenian Apostolic Church in Romania and Bulgaria, has increased church attendance through re-introducing of Armenian religious customs.

MONORAIL moves prefabricated cement walls and floors to construction sites of apartment buildings in Bucharest.

SIXTEEN-STORY-HIGH apartment building in Bucharest replaced a ramshackle housing development.

Nobody Knows Rules

Among the people who are permitted to leave are some Schwabians from Banat and some Saxons from Transylvania. Nobody knows the rules except the government, and it does not tell. Some applicants get their coveted certificates in six months, others wait for many years and still receive no reply.

Another group which may leave if there are close relatives abroad is the Armenian. At one time they played an important part in Romania's commercial and cultural life. With the coming of communism, the Armenians' role has lost its importance.

The biggest news among Bucharest Armenians was the recent arrival of Archimandrite Dirayr Mardikian from Erivan, Soviet Armenia. His title is primate of the Armenian Apostolic Church in Romania and Bulgaria.

Introduces Old Customs

He has reintroduced certain old Armenian customs which were on their way out. As a result of his activities, more people are going now to the Armenian church.

One of the customs he reintroduced was the blessing of breads at the cemetery which is performed once every year in old Armenia. The Romanian Armenians have forgotten this custom.

The youthful head of the Romanian Armenian church speaks good English. He expressed hope to visit the Ar-

menian communities in America some day.

In the Romanian countryside, in the villages and towns, the Baptists, Seventh Day Adventists and the Jehovah Witnesses are active and are permitted by the government to function, freely. The Romanian Orthodox Church, the majority religion, does not campaign against the various sects.

The Roman Catholic Church, the Evangelical Church, the Unitarians and the Mohammedans are other religions practicing in Romania. The Romanian Greek Catholic Church, known as the Uniates, has been forcibly consolidated with the Orthodox Church.

Attendance at Sunday services in the major churches is quite high. Most people you see in church are older, but a surprisingly large number of children and young people also attend.

